Stavanger.

26 juli 1932.

Hvem eier Øst-Grønland?

En tysk professors danskfarvede syn på saken.

I «Berliner Tageblatt» for 21. juli finner vi følgende interessante artikkel av professor Baschin:

I en årrekke har Polaregnene, som statene bare brydde sig litet om før krigen, vært skueplassen for geopolitiske begivenheter. Nu sist på grunn av at det har blusset op en konflikt mellem Danmark og Norge på grunn av Grønlands østkyst.

Denne østkysten blir omskyllet av en kold havstrøm som er fyllt med pakkis og isfjell og kommer fra det centrale Nordpolar-hav. Den regnes for å være en av de vanskeligst tilgjengelige arktiske kyster. På tross av at den ligger 1300 kilometer fra Europa, er den nærmestliggende del først opdaget i 1869 av den annen tyske Nordpol-ekspedisjon. I løpet av de siste årtier kunde så kystlinjene i det minste i store trekk bli avsløret. Riktignok ydet i første rekke danske ekspedisjoner det vesentlige forskningsarbeide, men også andre nasjoner deltok i undersøkelsene. Det geografiske selskap i London offentliggjorde for få dager den et oversiktskart over strekningen mellem 66 og 63 gr. nordlig bredde, som for første gang blev målt op av en engelsk ekspedisjon i 1930 og 1921.

Konflikten om besiddelsen av Øst-Grønland har nu sin årsak i handelsmonopolet, som Grønland er det eneste land på jorden som ennu har. Denne levning er dog en velsignelse for landet, for på riktig faderlig måte sørger den danske regjering gjennem en mønstergyldig forvaltning for at de innfødte (eskimoer og mischrasser) så vidt mulig blir bevart for det skadelige ved den europeiske civilisasjon (usund levemåte, smittsomme sykdommmer, alkoholmisbruk, pengereduksjon o. s. v.).

Da hele innlandet ligger begravet under en innlandsis, som stiger optil 3000 meter, så er bare en smal kyststripe beboelig, og der lever befolkningen av jakt og fiskeri, fordi det rå klima ikke tillater dyrkning av kulturplanter. Vestkysten er delt i flere koloni-distrikter, som man aldri har bestridt danskenes eiendomsrett til.

På Østkysten, som bare bebos av få eksimoer, oprettet Danmark i 1894 den første koloni, Angmagsalik, på 65½ gr. n. br. Efter at danskenes utvidelse av herredømmet over hele øen var anerkjent av nesten alle nasjoner, grunnla danskene i 1922 enda en koloni, Scorebysound på 70½ gr. n. br.

Nu strakte det danske handelsmonopol sig også over hele Østkøsten, hvor vesentlig norske fangstfartøier allerede i mange år hadde funnet lønnende arbeide, fordi isbjørner, polarrev, og moskusokser, hval, selhund og fisk ennu ikke hadde antatt så sterkt som i andre deler av Arktis p. gr. a. menneskenes efterstrebelse.

Da nordmennene allerede i 1922 hadde anlagt en radio-meteorologisk stasjon og flere fangsthytter for sine fangstfolk i Myggbukta på 73½ gr. n. br., protesterte Norge mot utvidelsen av det danske herredømme på Østkysten og i 1924 blev der oprettet en overenskomst i Oslo som sikret nordmennene visse forrettigheter.

Allikevel proklamerte den norske regjering i juli 1931 okkupasjonen av den nordlige del mellem 71½ og75½ gr., og i juli 1932 den sydlige del mellem 60 og 63½ gr., en begivenhet som den internasjonale domstol i Haag skal dømme i.

Tilfellet blir komplisert fordi at der i bakgrunnen står britiske interesser på spill. Kanada har allerede lenge kastet et begjærlig blikk på Grønland, som den eneste øy i det amerikanske arkipel, som ikke tilhører dem, og England betegner allerede nu den korteste luftvei til Kanada over Grønland som «British Artic Air Route», og hadde i 1930—31 stasjonert en ekspedisjon i Angmagsalik, som med godt resultat undersøkte Syd-Grønland med henblikk på muligheten for lufttrafikk. Endelig har også det islandske parlament i august 1931 gjort krav på suvereniteten over hele Grønland.

"Dagbladet" nr 163.
16 juli 1932.

Professor Marstrander tilbakeviser de franske feiltagelser.

Det franske tidsskrift Revue Politique et Parlamentaire som i sitt maihefte iår hadde en meget tendensiøs artikkel om Grønland med grove feiltagelser og forvrenginger har i juli-nummeret inntatt et utmerket og greit tilsvar fra professor C. Marstrander.

«Haugesunds Avis»
1 juli 1932.

Den dansk-norske strid om Grønland.

En artikkel i «Le Temps».

Pariserbladet «Le Temps» har følgende artikkel under overskrift «Den dansk-norske strid om Grønland»:

Man vet at Danmark har stevnet Norge for retten i Haag ianledning av spørsmålet om Grønlands østkyst. Tvisten har tatt en skarp form siden ifjor. Den 27. juni 1931 heiste en norsk jeger, hr. Hallvard Devold, sitt lands flagg i Myggbukta og den 10. juli anerkjente den norske regjering offisielt denne okkupasjon.

Den danske regjering erklærer at dens suverenitet strekker sig over hele Grønland og at denne suverenitet blev anerkjent i juli 1919 av hr. Ihlen, Norges utenriksminister, og at den følgelig ikke kann bøie sig for maktsprog som har til hensikt å opnå aksept av et «fait accompli», der dessuten er i strid med overenskomsten av 1924 mellem de to land.

Den norske argumentasjon, slik som den fremlegges av hr. Werner Werenskiold, professor i geografi ved Universitetet i Oslo, søker å vise først og fremst at det omtvistede strøk blev opdaget av engelskmenn, tyskere og svensker, men ikke av dansker.

De videnskapelige danske ekspedisjoner har bare undersøkt og klarlagt 2000 km. av de 3000 km. av denne østkyst. Da i 1821 (antagelig feilskrift for 1813) adskillelsen mellem Norge og Danmark fant sted var sonen ikke okkupert og endog helt ukjent. Den forblev ubefolket like til det øieblikk da norske jegere begynte å dra sig til nytte dens resurser. Der var da kun et eneste sted bebodd av innfødte, Angmagssalik, opdaget i 1883—1885 av den danske marinekaptein Gustav Holm. Danskene oprettet en koloni der i 1894. I 1908 begynte nordmennene å overvintre på denne kyst for der å jage pelsdyr. De har der for tide 80 vinterhus. Ifølge professor Werenskiold er de de eneste europeere som er skikket til å tåle de hårde livsvilkår der.

Den danske administrasjon hadde ikke lagt nogen alvorlige hindringer overfor disse jegeres aktivitet før i 1922, da den norske regjering støttet installasjonen av en meteorologisk stasjon i Myggbukta.

Underhandlinger blev optatt mellem de to land og en overenskomst opnåddes i 1924. Det er forståelsen av denne overenskomst som skal undersøkes av Haagerdomstolen. Den danske regjering som tilstod alle lettelser for jakt og nyttiggjørelse av grunnen anførte at den betraktet hele Grønland som dansk. Den norske regjering på sin side nektet å anerkjenne enhver utstrekning av Danmarks suverenitet over Grønland utover Vestkysten. Da det var umulig å komme til enighet herom, skulde spørsmålet om suverenitet ikke optas før om 20 år.

Når i juni 1931 det norske flagg allikevel blev heist og når den norske regjering har sanksjonert denne besiddelsestagen, så skulde dette ifølge Oslos argumentasjon være begrunnet i at danskene søker å frata nordmennene eiendomsretten til jaktterritoriene og der installere grønlendere, samtidig som de der skaper danske etablissementer som skal konkurrere med de norske.

Man har av et telegram fra Kjøbenhavn som vi har offentliggjort, sett at nasjonalrådene i Syd- og Vest-Grønland protesterer mot de norske jegeres utryddelsesmetoder.

Ifølge hr. Werenskiolds uttalelse er dette spørsmål om utryddelse av pelsdyr et av de argumenter som anvendes for å kreve store territorier. Utbytte av jakten er årlig på ca. 1 mill. kroner, hvilket viser hvor relativt beskjedent beløp tvisten dreier sig om.

Den lærde professor ved Universitetet i Oslo skriver:

«Danskene har ingen reel interesse der. Alt resumerer sig for dem i et prestigespørsmål».

Fra dansk side svarer man at de norske interesser som er begrenset ikke er betydelige, og at spørsmålet prestige spiller inn for den ene som for den annen.

Det civilisatoriske arbeide og den beskyttelse som Danmark har gitt Grønland er over alt kjent og anerkjent og Grønlands flagg på Kolonialutstillingen har båret vidnesbyrd derom. Norge hadde forpliktet sig til ikke å reise suverenitetsspørsmål før 1944. Hvis Danmark ved sin kolonisasjonspolitikk, gjennemført ved innfødte, i den omtvistede sone har effektivt kunnet slå en bresje i den norske virksomhet, så berettiger ikke dette til brudd på overenskomsten av 1924 der var formell.

Norge svarer at der fantes ikke andre midler til å hevde sine rettigheter og til å fremtvinge en definitiv avgjørelse av dette spørsmål.

Slik står de to påstander for tiden.

„Fjöfarb Tidende" nr 147.
28 juni 1932.

Den dansk-norske strid om Grønland.

En artikkel i „Le Temps".

Pariserbladet «Le Temps» har følgende artikkel under overskrift «Den dansk-norske strid om Grønland»:

Man vet at Danmak har stevnet Norge for retten i Haag i anledning av spørsmålet om Grønlands østkyst. Tvisten har tatt en skarp form siden ifjor. Den 27. juni 1931 heiste en norsk jeger, hr. Hallvard Devold, sitt lands flagg i Myggbukta og den 10. juli anerkjente den norske regjering offisielt denne okkupasjon.

Den danske regjering erklærer at dens suverenitet strekker sig over hele Grønland og at denne suverenitet blev anerkjent i juli 1919 av hr. Ihlen, Norges utenriksminister, og at den følgelig ikke kan bøie sig for maktsprog som har til hensikt å opnå aksept av et «fait accompli», der dessuten er i strid med overenskomsten av 1924 mellem de to land.

Den norske argumentasjon, slik som den fremlegges av hr. Werner Werenskiold, professor i geografi ved Universitetet i Oslo, søker å vise først og fremst at det omtvistede strøk blev opdaget av engelskmenn, tyskere og svensker, men ikke av dansker.

De videnskapelige danske ekspedisjoner har bare undersøkt og kartlagt 2000 km. av de 3000 km. av denne østkyst. Da i 1821 (antagelig feilskrift for 1814) adskillelsen mellem Norge og Danmark fant sted var sonen ikke okkupert og endog helt ukjent. Den forblev ubefolket like til det øieblikk da norske jegere begynte å dra sig til nytte dens resurser. Der var da kun et eneste sted bebodd av innfødte, Angmagssalik, opdaget i 1883—1885 av den danske marinekaptein Gustav Holm. Danskene oprettet en koloni der i 1894. I 1908 begynte nordmennene å overvintre på denne kyst for der å jage pelsdyr. De har der for tiden 80 vinterhus. Ifølge professor Werenskiold er de de eneste europeere som er skikket til å tåle de hårde livsvilkår der.

Den danske administrasjon hadde ikke lagt noen alvorlige hindringer overfor disse jegeres aktivitet dette ifølge Oslos argumentasjon være begrunnet i at danskene søker å frata nordmennene eiendomsretten til jaktterritoriene og der installere grønlendere, samtidig som de der skaper danske etablissementer som skal konkurrere med de norske.

Man har av et telegram fra Kjøbenhavn som vi har offentliggjort, sett, at nasjonalrådene i Syd- og Vest-Grønland protesterer mot de norske jegeres utryddelsesmetoder.

Ifølge hr. Werenskiolds uttalelse er dette spørsmål om utryddelse av pelsdyr et av de argumenter som anvendes for å kreve store territorier. Utbytte av jakten er årlig på ca. 1 mill. kroner, hvilket viser hvor relativt beskjedent beløp tvisten dreier sig om.

Den lærde professor ved Universitetet i Oslo skriver:

«Danskene har ingen reel interesse der. Alt resumerer sig for dem i et prestigespørsmål.»

Fra dansk side svarer man at de norske interesser som er begrenset til ca. 1 mill. kroner pr. år, heller ikke er betydelige, og at spørsmålet prestige spiller inn for den ene som for den annen.

Det civilisatoriske arbeide og den beskyttelse som Danmark har gitt Grønland er overalt kjent og anerkjent og Grønlands flagg på Kolonialutstillingen har båret vidnesbyrd derom. Norge hadde forpliktet sig til ikke å reise suverenitetsspørsmål før 1944. Hvis Danmark ved sin kolonisasjonspolitikk, gjennemført ved innfødte, i den omtvistede sone har effektivt kunnet slå en bresje i den norske virksomhet, så berettiger ikke dette til brudd på overenskomsten av 1924 der var formell.

Norge svarer at der fantes ikke andre midler til å hevde sine rettigheter og til å fremtvinge en definitiv avgjørelse av dette spørsmål.

Slik står de to påstander for tiden.

—o—

Den danske administrasjon hadde ikke lagt noen alvorlige hindringer overfor disse jegeres aktivitet før i 1922, da den norske regjering støttet installasjonen av en meteorologisk stasjon i Muggbukta.

Underhandlinger blev optatt mellem de to land og en overenskomst opnåddes i 1924. Det er forståelsen av denne overenskomst som skal undersøkes av Haagerdomstolen. Den danske regjering som tilstod alle lettelser for jakt og nyttiggjørelse av grunnen anførte at den betraktet hele Grønland som dansk. Den norske regjering på sin side nektet å anerkjenne enhver utstrekning av Danmarks suverenitet over Grønland utover Vestkysten. Da det var umulig å komme til enighet herom, skulde spørsmålet om suverenitet ikke optas før om 20 år.

Når i juni 1931 det norske flagg allikevel blev heist og når den norske regjering har sanksjonert denne besiddelsestagen, så skulde

"Göteborgs N. L. T."
2 juni 1932.

Två Grönlands-auktoriteter

KNUT BERLIN: Danmarks Ret til Grønland. Nyt Nordisk Forlag.

ERNST WOLGAST: Die Grönlandsfrage. I "Zeitschrift für öffentliches Recht". Heft. 3, 1932.

Grönlandstvisten vilar sedan snart ett år tillbaka hos Internationella domstolen i Haag. Något avgörande är där icke att vänta inom den närmaste framtiden. Den tid, inom vilken parternas skriftväxling skall vara avslutad har utsträckts till den 1 september innevarande år — dessförinnan kan således intet inträffa. Strängt taget borde ämnet härmed tillsvidare vara undandraget den offentliga diskussionen, men därav förspörjes litet eller intet. Grönland och dess problem ha nog aldrig varit så flitigt dryftade som just nu, flitigast givetvis i Norge, där man sett sig ställd inför uppgiften att orientera världen i en ny och främmande tankegång beträffande det isiga landets folkrättsliga status.

I ett avseende ha norrmännen bedrivit sin sak med obestridlig framgång: de ha lyckats övertyga världen om att de mena allvar. De ha också på förvånande kort tid gjort den utländska opinionen förtrogen med sin elementära tes, att det icke koloniserade Grönland är ett ingen mans land. Till att börja med uppfattades de norska anspråken litet varstädes såsom ett utslag av nationalistisk yra. Och nog är nationalismen med i spelet alltid, det märks granneligen på diskussionens art och ordförråd. Överdrifterna kunna utan vidare elimineras, knappast däremot satsen, att det obebodda Grönland är i sådan utsträckning som skett kan också tolkas som ett tyst erkännande av den danska suveräniteten. Och f. ö., hur skall det egentligen gå till att "effektivt" regera över öde glaciärer, isbjörnar och myskoxar?

Det har emellanåt i Danmark klagats över, att utlandet varit hänvisat att hämta sitt vetande om Grönlandsaffären huvudsakligen ur norska källor. Obestridligt är också, att den norska uppfattningen i saken blivit långt fylligare utvecklad. Förutom Arups redan år 1923 utgivna bok om "Grönland" är för Danmarks vidkommande egentligen endast att hänvisa till en artikel av Gustav Rasmussen, "La Souveraineté du Danemark sur le Groenland" i "Revue de Droit international et de Législation Comparée". Knud Berlins nu utkomna arbete, "Danmarks ret til Grønland", kan således ingalunda betraktas som en överloppsgärning. Det är ett inlägg i diskussionen, som länge saknats.

Författaren behöver knappast i dessa spalter presenteras. Han är väl känd såsom en av Danmarks främsta rättslärda. Hans fack är dansk statsrätt med specialisering på isländsk rätt. Grönland och grönländska förhållanden har han länge ägnat djupgående studier och sedan år 1927 är han Grönlandsstyrelsens rättsakkunnige ledamot.

"Danmarks Ret til Grønland" har blivit ett starkt polemiskt arbete. Författaren kallar det själv "et Opgør med Norge", vilket är adekvat nog. Det har samtidigt blivit en översikt över koloniens och moderlandets inbör-

satsen, att det obebodda Grönland är terra nullius. Den måste vederläggas.

Den som önskar orientera sig i Grönlandsfrågans juridik och är beredd att göra sig till ett offer för tysk omständighet kan hänvisas till senaste häftet av "Zeitschrift für öffentliches Recht". Tvisten avhandlas där av Rostockprofessorn Ernst Wolgast med en grundlighet och en tveklöshet beträffande sakens betydelse, som icke lämnar något övrigt att önska. Författaren, som tigidare varit legationssekreterare vid den tyska beskickningen i Oslo, nämnes i norsk litteratur såsom en specialist på Grönlandsfrågan. Hans avhandling, som dock närmast är en analys av meningsmotsättningarne, står också i tämligen god samklang med norsk uppfattning. Följande uttalande kan läsas både som en spådom och en sympatiförklaring:

"Totalomdömet om de föreliggande sakförhållandena och om bevisföringen blir, att Norge har de långt övervägande utsikterna till seger i den mån landet förfäktar tesen, att den omstridda delen av landet vid tiden för den norska ockupationen av den 10 juli 1931 var terra nullius och i den mån man använder den vedertagna ockupationsrätten såsom måttstock för bedömandet, såsom ju båda parterna faktiskt göra."

Det är en tilltro till den norska bevisföringens bärkraft, som är åtskilligt starkare än den, som kommit till synes i Sverige. Den bygger på förutsättningen, att det danska herraväldet varit effektivt endast inom de bebyggda områdena på västkusten och de två kolonierna på östkusten medan hela ön i övrigt praktiskt taget varit herrelöst land. Frågan blir då i vad mån denna förutsättning håller streck. Obestridlig giltighet har den kanske icke. Det gamla handels- och trafikmonopolet förefaller dock innebära ett faktiskt utövande av suveräna rättigheter även över icke bebodda eller koloniserade delar av landet. Att det respekterats över kolonierns och moderlandets inbördes förhållanden från dess grundläggning och fram till våra dagar. En så uttömmande redogörelse för tvistefrågans historiska aspekter har tillförne icke förelegat och mycket kan väl icke i det avseendet vara att tillägga.

Den utveckling, som i boken skisseras är i korthet denna. Den första bebyggelsen på Grönland ägde rum 985, året för Erik Rödes expedition. Det var icke ett norskt utan ett isländskt företag, och det samfund, som sedan växte upp blev icke en norsk koloni utan en självstyrande samhällsbildning. Fristatstiden räckte till 1261, då landet genom frivillig underkastelse blev ett norskt skattland. Det styrdes sedan från Norge, men redan framemot år 1400 äro förbindelserna så sporadiska att det knappast längre kan talas om någon verklig överhöghet. De upphörde omsider helt och hållet och omkring år 1500 får kolonien betraktas såsom utdöd. Grönland räknades emellertid alltjämt väl icke till Norges rike i egentlig mening men till de gamla norska biländerna med samma rättsliga status som Island och Färöarne. 1380 förenades Danmark och Norge i en personalunion men tillsvidare styrdes Norge och dess besittningar som eget rike, formellt av konungen i Köpenhamn men i realiteten av det norska riksrådet. Denna institution avskaffades år 1537, varefter alla ärenden rörande de gamla biländerna handlagts i Köpenhamn. Grönland återupptäcktes under åren 1585—87 av engelsmannen Davis och koloniserades för andra gången år 1721 (Hans Egedes expedition). Ungefär samtidigt återupprättades de kommersiella förbindelserna. De omhänderhades under en kort tid (1723—26) av ett bolag i Bergen, men redan 1729 gled Grönlandshandeln definitivt över till Köpenhamn. Fram till 1734 sköttes både missions- och handelsverksamheten av regeringen, därefter av en enskild dansk storköpman (till år 1749) och av ett med statlig oktroj utrustat handelskompani. Detta företag måste efter stora förluster likvidera år 1774. Alltsedan dess har handeln på Grönland varit ett kungligt monopol.

Lägges härtill att i Kielfreden Grönland, jämte Island och Färöarne, uttryckligen undantogos från de danska landavträdelserna och att det norska stortinget den 29 maj 1821 förklarade alla ömsesidiga krav i anledning av föreningen mellan Danmark och Norge för uppgjorda, så är det mesta anfört av vad till saken hörer. Professor Berlin drager därav den slutsatsen, att Norge omöjligen kan åberopa någon historisk rätt till de gamla skattlanden.

Huruvida en ny och strängare tolkning av det folkrättsliga ockupationsbegreppet, exempelvis en sådan, som kräver, att varje land faktiskt skall i hela sin utsträckning vara taget i besittning för att vara skyddat mot intrång från främmande makt, kan leda till en sanktionering av de norska anspråken, är en fråga som helt lämnas åt Haagdomstolen att avgöra. Författarens egen uppfattning i saken framgår dock klart av hans anmärkning, att en "effektiv suveränitet", sådan som nu påyrkas, tydligen förutsätter, att alla kuster i världen späckas med kanoner.

Uppenbarligen är dock detta det verkligen brännande spörsmålet i Grönlandstvisten och det hade varit av intresse om förf. ansett sig kunna ägna det en mera ingående uppmärksamhet. Nu slutar framställningen just där den börjar bli som mest aktuell. "Danmarks Ret till Grønland" är lika fullt ett utomordentligt värdefullt inlägg i debatten, i själva verket ett av de värdefullaste, som hittills sett dagen. Polemiken är, såsom man också kunde vänta från en talesman för status quo, långt stillsammare och mindre utmanande än i flertalet norska Grönlandsskrifter, men kan likväl bli skärande skarp, där materialet lägger sig till rätta för det ironiska tonfallet.

K. P.

Stavanger Aftenblad 28 mai 1932.

Ernst Wolgast.

ge for egen regning vil skrive en fortsettelse av hans bok.

*

Professor dr. Ernst Wolgast ved universitetet i Rostock, som er kjent i Stavanger fra foredrag han har holdt her, har skrevet en avhandling om Grønlandsspørsmålet i «Zeitschrift für öffentliches Recht». Avhandlingen er utkommet som særtrykk hos Julius Springer i Wien under tittelen «Die Grönlandfrage». På et halvt hundre sider gir professor Wolgast, som er en fremrakende kjenner av folkerettslige spørsmål, en klar og lidenskapsløs fremstilling av Grønlandsspørsmålet. Det er en kyndig og pålitelig orientering for et internasjonalt publikum nu foran avgjøreisen i Haag.

*

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Kristelig Ugeavis

61

skriver den 6-5-32

»Tvisten om Grønland«, Staël von Holstein.

Naar en Nordmand har læst denne Bog vil han sige: »Det er Tak for sidst for Unionsbrudet. Ikke desto mindre har den svenske Forfatter Ret i sin Paastand, at Danmarks juridiske Ret til Østgrønland er uomtvistelig. Forsaavidt kan man give Forfatteren Medhold i alle Punkter. Dog vil vi gerne paapege, at Danmark alt for længe tog sig denne Ret ganske overfladisk og lod Nordmændene i stort Antal bosætte sig i Fangsthytter i Østgrønland, hvorved den unyttige Konflikt opstod.

Staël v. Holsteins Bog er ganske klar i sin juridisk Udredning en skarp Jurists Paavisning af Præcedens og Sammenligninger med Spitzbergen m. m.

Norges Erobrertendenser kan let komme det dyrt til at staa, hvis Russerne peger paa, at Norge har dannet Skole i Ishavsspørgsmaalet.

Internationalt set ser Verden sikkert helst, at Danmark herskede over Ishavslandene i Stedet for de bosiddende Parter, der kun vil skabe evige Konflikter.

Kuppet ved Besættelsen mener Forfatteren vil blive Nordmændene til Skade i Stedet for Gavn, og det vil maaske ogsaa føre til en unyttig Ydmygelse for Norge, naar det nu ved Dom tvinges til at sænke et Flag, som det kunde have undgaaet at hejse under Forhold, der minder om Unionsopløsningen.

61

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Danmarks Handels og Søfarts Tidende

skriver den 5-3-32.

Tonedal

Grønland.

Vi omtalte i vort forrige Nummer den svenske Læge, Dr. Staël von Holsteins Skrift om det grønlandske Spørgsmaal set med en Svenskers Øjne. At man ikke i Norge ser blidt paa en varmhjertet men samtidig ganske korrekt Fremstilling af det grønlandske Spørgsmaal, der for enhver nogenlunde normalt tænkende maa falde ud til Gunst for Danmark, viser den Omtale, som det ansete Oslo Blad „Norges Handels- og Sjøfartstidende" giver Herr Holsteins lille Bog.

Bladet skriver: „Det er utroligt, hvormange folke-retslærde mener sig kaldet til at kunne belære domstolen i Haag om det danske standpunkts fortreffelighet i Grønlands-saken. Foruten sine egne har danskerne nu ogsaa en tilhenger ved navn Baron Lage Staël von Holstein. Han skal blandt annet ha vakt opsikt i Norge i egenskap af folkerettsekspert. Baronen finder Norges standpunkt meget svakt og mener, det beste vi kan gøre, er at trekke os tilbake straks ..... Imidlertid har vi saa megen tillid til vort standpunkt og til domstolen i Haag, at vi for vor del lar saken gaa til doms uten at sette alskens folkerettseksperter til gjennem aviserne at belære de høje Dommere om uholdbarheten av motpartens standpunkt". —

Ganske betegnende fristes man til at sige som dansk. Vi kender jo efterhaanden Jargonen. Sandheden har jo alle Dage været ilde hørt, aabenbart ogsaa i Norge. Vi skal ikke komme nærmere ind paa, at man mellem Linierne synes at kunne spore en vis Nervøsitet over, at det norske Standpunkt nu ogsaa vil virke saa overbevisende i Haag, som Nordmændene haaber. Tiden vil vise det. Danmark ser med største Tillid og Sindro Afgørelsen imøde, og hvad der ellers har været at sige i den grønlandske Sag, er blevet sagt eftertrykkeligt og godt af Statsminister Th. Stauning, bag hvem der i dette Spørsgmaal staar et enigt dansk Folk.

Naar vi overhovedet finder Anledning til at nævne det norske Blads Udtalelser, er Grunden den, at man aabenbart vil insinuere, at Herr Holstein er „sat til gennem aviserne at belære de høje dommere". Det er at ville gøre os mere naive, end vi er, hvis vi troede paa, at Domstolen i Haag lod sig paavirke af andet end de tørre Fakta

Anledning til at nævne det norske Blads Udtalelser, er Grunden den, at man aabenbart vil insinuere, at Herr Holstein er „sat til gennem aviserne at belære de høje dommere". Det er at ville gøre os mere naive, end vi er, hvis vi troede paa, at Domstolen i Haag lod sig paavirke af andet end de tørre Fakta, og vi fristes til at trække paa Smilebaandet, selvom vi maaske vil blive beskyldt for at anvende „det berømte danske Grin". Men ikke destomindre vil vi raabe Vagt i Gevær. Den norske Maade at argumentere paa nærmer sig aabenbart det perfide.

Hvorledes Afgørelsen end maatte falde ud, vil Danmark loyalt opfylde, hvad opfyldes skal. Men naar man fra norsk Side efterhaanden tillader sig en mildest talt fjendsk Holdning overfor Danmark, saa lover dette ikke godt for det skandinaviske Samarbejde i Fremtiden. — Et Indlæg som Herr Holsteins kan kun vække Glæde og Tilfredshed i danske Krese, ikke mindst fordi det kommer fra svensk Side. Men skal der blive noget ud af et Samarbejde mellem de skandinaviske Lande indbyrdes, er det nødvendigt, at man fra norsk Side anvender en noget anden Fremgangsmaade og noget andre Midler. Hvad der end kan skille de tre nordiske Folk, har vi altid bildt os ind, at der kunde opnaaes et Resultat, at man kunde blive enige. Men Forudsætningen herfor er ganske vist „fair play". Vil man fra norsk Side ikke gaa denne Vej, er der ingen Tvivl om, at Skandinavismen snart vil være „en saga blott". Beklageligt kan man sige, men mon det ikke bliver værst for Norge selv. — Der er Grænser for, hvad man kan tillade sig overfor en anden Nation, selvom det er et saa nærstaaende Folk som det danske. Desværre synes Nordmændene at længes hen til den Dag, da Bristepunktet er naaet. Ikke mindst derfor er et Indlæg fra svensk Side som Herr Holsteins værdifuldt. []

"Tønsberg Bl."

4 mai 1932.

Norge har de beste chanCer i Haag.

Tønsberg Bl

4/5-32

En uttalelse av den tyske professor dr. Wolgast.

I det ansette østerrikske juridiske tidsskrift «Zeitschrift für öffentliches Recht» offentliggjør den kjente tyske professor dr. Wolgast en avhandling om Grønlands-saken hvor han inngående og helt objektivt behandler spørsmålet. Han sammenfatter sin avveien av de argumenter som de to stater gjør bruk av på den måte av Norges chancer for å seire i Haag er helt overveiende. Professoren uttrykker sig i følgende ord: — dass die Chancen des Sieges weit überwiegend bei Norwegen liegen.

"Dagbladet" nr. 102.
3 mai 1932.

Norge
har de beste chancer i Haag.

Fremholder den tyske professor dr. Wolgast.

I det ansette østerrikske juridiske tidsskrift «Zeitschrift für öffentliches Recht» offentgjør den kjente tyske professor dr. Wolgast en avhandling om Grønlands-saken hvor han inngående og helt objektivt behandler spørsmålet. Han sammenfatter sin avveien av de argumenter som de to stater gjør bruk av på den måte av Norges chancer for å seire i Haag er helt overveiende. Professoren uttrykker sig i følgende ord: — — dass die Chancen des Sieges weit überwiegend bei Norwegen liegt.»

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Vejle Amts Folkeblad

skriver den 27 APR. 1932

Lage Staël von Holstein:

Tvisten om Grønland.

Et Bilægningsforslag.

(Nordisk Rotogravyr, Stockholm 1932).

Den svenske folkeretlige Forfatter, Friherre Dr. phil. Staël v. Holstein, skrev sidste Efteraar i et københavnsk Dagblad en interessant Kronik om Grønlandsspørgsmaalet og har nu i disse Dage udgivet en Pjece paa 61 Sider med ovennævnte Titel, som bringer en mere omfattende Betragtning af den norsk-danske Konflikt og burde læses af alle Danske, der har Interesse for Grønland.

I et kort Forord siger Forfatteren, at hvad der har foranlediget dette Skridt er hans Overtydning om det nordiske Samarbejdes Betydning for de arktiske Besiddelser og dernæst den Omstændighed, at Norge ved sin Optræden i Østgrønland har sat Retsprinciper af betydelig Rækkevidde paa Spil. Hans Indlæg i Sagen betinges ellers nærmest af det Foredrag, Professor Frede Castberg, Oslo, holdt sidste Efteraar i Stockholm.

Forfatteren opgiver ikke mindre end 24 Kildeskrifter, norske, danske, svenske, tyske, engelske og franske foruden forskellige Dokumenter som Grundlag for sin Bog, saa ingen skal beskylde ham for overfladisk Behandling af Sagen.

I det følgende fremsættes spredte Uddrag af dette interessante Arbejde, en Røst fra Broderfolket i Øst, som kan give en Forestilling om dets Indhold og muligvis give danske Læsere Lyst til at gøre Bekendtskabet med det i dets Helhed. Det er ingenlunde kedeligt trods sine mange latinske og franske Citater.

»Den udelukte norske Løve ryster i Gitrets Døre, men afvises med det samme, følgestrengt gentagne Forbud. Paa den ene Side en ubændig Utaalmodighed, paa den anden en lige saa stille som logisk uforandret Holdning. Efter at Sverige i 1905 paa givne Vilkaar lod Norge slippe ud af den Pagt, hvori det sagde sig at være blevet »forpestet«, har den norske Nationalfølelse fæstet sig ved Idéen om et Stor-Norge i middelalderlig Udstrækning«. — »Man taler i Norge om en »Ret«, der visselig hverken har historiske eller juridiske Grundlag af nogen Værdi, men som i alt Fald er »en Ret til at være forbitret« (Castberg), og Forbitrelsen rettes mod et Danmark, som derimod har en baade historisk og juridisk grundet Ret. — Miniaturstaten Island fremtræder ogsaa og gør mere eller mindre fælles Sag med Norge.« — »I Danmark sættes broderlig Fordragelighed og Forstaaelse meget højt, men det er tydeligt nok, at Stemningen vil formørkes, hvis en Propaganda af denne Art uhindret fortsættes af et Norge, som Folkeforbundet kalder sit Smertensbarn (enfant terrible)«.

»Vi drømmer visselig ikke længere om Kalmarunionens Opstandelse eller om et arktisk Kondominat, men Ishavsbesiddelserne har længe nok staaet paa Dagsordenen i samtlige nordiske Lande til at vedkomme dem alle. Da Sverige i 1922 erkendte den danske Suverænitet over hele Grønland, laa deri ikke blot en Høflighedsakt, men et overlagt og vel begrundet Standpunkt. og den derpaa følgende norske Retsnægtelse maatte blive saa meget mere betænkelig.«

»Danmark har maaske med en Smule for vidtloftig Lyst til Kejserens ny Klæder indgaaet paa at vise Verden Afrustningens Eksempel, men det klæder sandelig ikke et Broderfolk at profitere af dets Fredsvenlighed ved at gøre et udfordrende Kup, som enhver anden Magt vilde have mødt med Kanonerne.«

»En fortsat Ventilering af selve Retsspørgsmaalet forekommer i hvert Fald Forfatteren til dette lille Skrift at være betinget af Udsigten til en Bilægning, som kan være til lige saa stor Fordel for Grønland som for Norden i sin Helhed.«

»Det norske Storting bekræftede gennem Beslutning af 29. Maj 1821, at »alle gensidige Fordringer i Anledning af Foreningen mellem Danmark og Norge skulle være og blive aldeles op- og afgjorte.« — »Nogen som helst retslig Mulighed for Norge at fremkomme med Krav paa Grønland findes saaledes ikke, og man maa kunne ene om, at dets Krav overhovedet aldrig, hvad Grønland angaar, har haft Spor af Berettigelse eller været alvorlig ment. Som en Kuriositet kan anføres, at Norge under Forhandlingerne gjorde Krav paa ikke blot Øerne, som kaldtes for »norske Bilande«, men ogsaa bl. a. paa de Kolonier i Vestindien, som Danmark ansaas at have ejet i Fællesskab med Norge. For det Tilfælde, at der paa norsk Side skulde være opstaaet »en Ret til at være forbitret«, maa der henvises til, at Norge i 1814 i alt Fald slap naadigt, da Danmark med Føje ogsaa kunde have beholdt Spitbergen.«

»Danmark har erklæret sig beredvillig til at underkaste sig den permanente Domstols Afgørelse i Tvistemaalet om Suveræniteten, men den norske Regering afbrød pludselig Forhandlingerne herom ved sin Okkupation, der er en ubegrundet Indtrængen og et Brud paa gældende Traktater og Retstilstande. Den danske Regering ser bag derfor nødsaget til at henstille til Domstolen at undersøge og opløse Tvisten.«

»Da Danmarks Suverænitet over hele Grønland fremtræder med tilstrækkelig Klarhed, synes der juridisk set ikke at være større Vanskeligheder for Domstolen ved at løse den Opgave.«

»Den Overenskomst, der i Forslagsform oprettedes af danske og norske Sendemænd i Oslo 1924, blev allerede, inden den forelagdes og vedtoges af de respektive Rigsforsamlinger, udsat for meget heftig Kritik og vidt forskellige Fortolkningsforsøg.« — »Over for det danske Suverænitetskrav staar den norske Paastand om Ingenmandsland.

Men i internationale Ar
skubber man ikke ustral
cipspørgsmaal til Side. Et
kan være suverænt eller
men det kan ikke samti
begge Dele.

Paa dansk Side synes ma
have været vidende om Pa
Rækkevidde, men for at sl
videre »Vrøvl« lod man N
dene blive i deres Illusione
kalde »Celestin for Florid
forfulgte sine Krav paa Ov
og bandt sin Modpart ved
melser, der i Virkeligheden
tede Suveræniteten. Meden
paa denne Maade legede n
ten, fik Principerne Lov til
blive i Stridsharnisk, og ma
at kunne udskyde en Udlad
Snes Aar.«

»Fra dette Synspunkt k
næppe undgaa at betragte
komsten som et diplomati
greb.«

»Den internationale Rets
der jo betragter Respekt f
dende Vedtægter som en
Hjørnestene, er blevet udsa

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Veile Amts Folkeblad

skriver den 27 APR. 1932

Lage Staël von Holstein:

Tvisten om Grønland.

Et Bilægningsforslag.

(Nordisk Rotogravyr, Stockholm 1932).

Den svenske folkeretlige Forfatter, Friherre Dr. phil. Staël v. Holstein, skrev sidste Efteraar i et københavnsk Dagblad en interessant Kronik om Grønlandsspørgsmaalet og har nu i disse Dage udgivet en Pjece paa 61 Sider med ovennævnte Titel, som bringer en mere omfattende Betragtning af den norsk-danske Konflikt og burde læses af alle Danske, der har Interesse for Grønland.

I et kort Forord siger Forfatteren, at hvad der har foranlediget dette Skridt er hans Overtydning om det nordiske Samarbejdes Betydning for de arktiske Besiddelser og dernæst den Omstændighed, at Norge ved sin Optræden i Østgrønland har sat Retsprinciper af betydelig Rækkevidde paa Spil. Hans Indlæg i Sagen betinges ellers nærmest af det Foredrag, Professor Frede Castberg, Oslo, holdt sidste Efteraar i Stockholm.

Forfatteren opgiver ikke mindre end 24 Kildeskrifter, norske, danske, svenske, tyske, engelske og franske foruden forskellige Dokumenter som Grundlag for sin Bog, saa ingen skal beskylde ham for overfladisk Behandling af Sagen.

I det følgende fremsættes spredte Uddrag af dette interessante Arbejde, en Røst fra Broderfolket i Øst, som kan give en Forestilling om dets Indhold og muligvis give danske Læsere Lyst til at gøre Bekendtskabet med det i dets Helhed. Det er ingenlunde kedeligt trods sine mange latinske og franske Citater.

»Den udelukte norske Løve ryster i Gitrets Døre, men afvises med det samme, følgestrengt gentagne Forbud. Paa den ene Side en ubændig Utaalmodighed, paa den anden en lige saa stille som logisk uforandret Holdning. Efter at Sverige i 1905 paa givne Vilkaar lod Norge slippe ud af den Pagt, hvori det sagde sig at være blevet »forpestet«, har den norske Nationalfølelse fæstet sig ved Idéen om et Stor-Norge i middelalderlig Udstrækning«. — »Man taler i Norge om en »Ret«, der visselig hverken har historiske eller juridiske Grundlag af nogen Værdi, men som i alt Fald er »en Ret til at være forbitret« (Castberg), og Forbitrelsen rettes mod et Danmark, som derimod har en baade historisk og juridisk grundet Ret. — Miniaturstaten Island fremtræder ogsaa og gør mere eller mindre fælles Sag med Norge.« — »I Danmark sættes broderlig Fordragelighed og Forstaaelse meget højt, men det er tydeligt nok, at Stemningen vil formørkes, hvis en Propaganda af denne Art uhindret fortsættes af et Norge, som Folkeforbundet kalder sit Smertensbarn (enfant terrible)«.

»Vi drømmer visselig ikke længere om Kalmarunionens Opstandelse eller om et arktisk Kondominat, men Ishavsbesiddelserne har længe nok staaet paa Dagsordenen i samtlige nordiske Lande til at vedkomme dem alle. Da Sverige i 1922 erkendte den danske Suverænitet over hele Grønland, laa deri ikke blot en Høflighedsakt, men et overlagt og vel begrundet Standpunkt. og den derpaa følgende norske Retsnægtelse maatte blive saa meget mere betænkelig.«

»Danmark har maaske med en Smule for vidtløftig Lyst til Kejserens ny Klæder indgaaet paa at vise Verden Afrustningens Eksempel, men det klæder sandelig ikke et Broderfolk at profitere af dets Fredsvenlighed ved at gøre et udfordrende Kup, som enhver anden Magt vilde have mødt med Kanonerne.«

»En fortsat Ventilering af selve Retsspørgsmaalet forekommer i hvert Fald Forfatteren til dette lille Skrift at være betinget af Udsigten til en Bilægning, som kan være til lige saa stor Fordel for Grønland som for Norden i sin Helhed.«

»Det norske Storting bekræftede gennem Beslutning af 29. Maj 1821, at »alle gensidige Fordringer i Anledning af Foreningen mellem Danmark og Norge skulle være og blive aldeles op- og afgjorte.« — »Noget som helst retslig Mulighed for Norge at fremkomme med Krav paa Grønland findes saaledes ikke, og man maa kunne ene om, at det Krav overhovedet aldrig, hvad Grønland angaar, har haft Spor af Berettigelse eller været alvorlig ment. Som en Kuriositet kan anføres, at Norge under Forhandlingerne gjorde Krav paa ikke blot Øerne, som kaldtes for »norske Bilande«, men ogsaa bl. a. paa de Kolonier i Vestindien, som Danmark ansaas at have ejet i Fællesskab med Norge. For det Tilfælde, at der paa norsk Side skulde være opstaaet »en Ret til at være forbitret«, maa der henvises til, at Norge i 1814 i alt Fald slap naadigt, da Danmark med Føje ogsaa kunde have beholdt Spitsbergen.«

»Danmark har erklæret sig beredvillig til at underkaste sig den permanente Domstols Afgørelse i Tvistemaalet om Suveræniteten, men den norske Regering afbrød pludselig Forhandlingerne herom ved sin Okkupation, der er en ubegrundet Indtrængen og et Brud paa gældende Traktater og Retstilstande. Den danske Regering ser bag derfor nødsaget til at henstille til Domstolen at undersøge og opløse Tvisten.«

»Da Danmarks Suverænitet over hele Grønland fremtræder med tilstrækkelig Klarhed, synes der juridisk set ikke at være større Vanskeligheder for Domstolen ved at løse den Opgave.«

»Den Overenskomst, der i Forslagsform oprettedes af danske og norske Sendemænd i Oslo 1924, blev allerede, inden den forelagdes og vedtoges af de respektive Rigsforsamlinger, udsat for meget heftig Kritik og vidt forskellige Fortolkningsforsøg.« — »Over for det danske Suverænitetskrav staar den norske Paastand om Ingenmandsland. Men i internationale Anliggender skubber man ikke ustraffet Principspørgsmaal til Side. Et Omraade kan være suverænt eller herreløst, men det kan ikke samtidig være begge Dele.

Paa dansk Side synes man nok at have været vidende om Paastandens Rækkevidde, men for at slippe for videre »Vrøvl« lod man Nordmændene blive i deres Illusioner ved at kalde »Celestin for Floridor«. Man forfulgte sine Krav paa Overhøjhed og bandt sin Modpart ved Bestemmelser, der i Virkeligheden bekræftede Suveræniteten. Medens Katten paa denne Maade legede med Rotten, fik Principerne Lov til at forblive i Stridsharnisk, og man troede at kunne udskyde en Udladning en Snes Aar.«

»Fra dette Synspunkt kan man næppe undgaa at betragte Overenskomsten som et diplomatisk Misgreb.«

»Den internationale Retsordning, der jo betragter Respekt for gældende Vedtægter som en af sine Hjørnestene, er blevet udsat for et længe forberedt Attentat. En For-

1:

ønland.

ag.

932).

stgrønland har sat
f betydelig Række-
Hans Indlæg i Sagen
ærmest af det Fore-
Frede Castberg, Os-
fteraar i Stockholm.
giver ikke mindre
ter, norske, danske,
ngelske og franske
e Dokumenter som
Bog, saa ingen skal
r overfladisk Be-

remsættes spredte
teressante Arbej-
oderfolket i Øst,
Forestilling om
tligvis give dan-

ske Læsere Lyst til at gøre Bekendtskabet med det i dets Helhed. Det er ingenlunde kedeligt trods sine mange latinske og franske Citater.

»Den udelukte norske Løve ryster i Gitrets Døre, men afvises med det samme, følgestrengt gentagne Forbud. Paa den ene Side en ubændig Utaalmodighed, paa den anden en lige saa stille som logisk uforandret Holdning. Efter at Sverige i 1905 paa givne Vilkaar lod Norge slippe ud af den Pagt, hvori det sagde sig at være blevet »forpestet«, har den norske Nationalfølelse fæstet sig ved Idéen om et Stor-Norge i middelalderlig Udstrækning«. — »Man taler i Norge om en »Ret«, der vissellig hverken har historiske eller juridiske Grundlag af nogen Værdi, men som i alt Fald er »en Ret til at være forbitret« (Castberg), og Forbitrelsen rettes mod et Danmark, som derimod har en baade historisk og juridisk grundet Ret. — Miniaturstaten Island fremtræder ogsaa og gør mere eller mindre fælles Sag med Norge.« — »I Danmark sættes broderlig Fordragelighed og Forstaaelse meget højt, men det er tydeligt nok, at Stemningen vil formørkes, hvis en Propaganda af denne Art uhindret fortsættes af et Norge, som Folkeforbundet kalder sit Smertensbarn (enfant terrible)«.

»Vi drømmer visselig ikke længere om Kalmarunionens Opstandelse eller om et arktisk Kondominat, men Ishavsbesiddelserne har længe nok staaet paa Dagsordenen i samtlige nordiske Lande til at vedkomme dem alle. Da Sverige i 1922 erkendte den danske Suverænitet over hele Grønland, laa deri ikke blot en Høflighedsakt, men et overlagt og vel begrundet Standpunkt. og den derpaa følgende norske Retsnægtelse maatte blive saa meget mere betænkelig.«

»Danmark har maaske med en Smule for vidtløftig Lyst til Kejserens ny Klæder indgaaet paa at vise Verden Afrustningens Eksempel, men det klæder sandelig ikke et Broderfolk at profitere af dets Fredsvenlighed ved at gøre et udfordrende Kup, som enhver anden Magt vilde have mødt med Kanonerne.«

»En fortsat Ventilering af selve Retsspørgsmaalet forekommer i hvert Fald Forfatteren til dette lille Skrift at være betinget af Udsigten til en Bilægning, som kan være til lige saa stor Fordel for Grønland som for Norden i sin Helhed.«

»Det norske Storting bekræftede gennem Beslutning af 29. Maj 1821, at »alle gensidige Fordringer i Anledning af Foreningen mellem Danmark og Norge skulle være og blive aldeles op- og afgjorte.« — »Nogen som helst retslig Mulighed for Norge at fremkomme med Krav paa Grønland findes saaledes ikke, og man maa kunne ene om, at dets Krav overhovedet aldrig, hvad Grønland angaar, har haft Spor af Berettigelse eller været alvorlig ment. Som en Kuriositet kan anføres, at Norge under Forhandlingerne gjorde Krav paa ikke blot Øerne, som kaldtes for »norske Bilande«, men ogsaa bl. a. paa de Kolonier i Vestindien, som Danmark ansaas at have ejet i Fællesskab med Norge. For det Tilfælde, at der paa norsk Side skulde være opstaaet »en Ret til at være forbitret«, maa der henvises til, at Norge i 1814 i alt Fald slap naadigt, da Danmark med Føje ogsaa kunde have beholdt Spitsbergen.«

»Danmark har erklæret sig beredvillig til at underkaste sig den permanente Domstols Afgørelse i Tvistemaalet om Suveræniteten, men den norske Regering afbrød pludselig Forhandlingerne herom ved sin Okkupation, der er en ubegrundet Indtrængen og et Brud paa gældende Traktater og Retstilstande. Den danske Regering ser bag derfor nødsaget til at henstille til Domstolen at undersøge og opløse Tvisten.«

»Da Danmarks Suverænitet over hele Grønland fremtræder med tilstrækkelig Klarhed, synes der juridisk set ikke at være større Vanskeligheder for Domstolen ved at løse den Opgave.«

»Den Overenskomst, der i Forslagsform oprettedes af danske og norske Sendemænd i Oslo 1924, blev allerede, inden den forelagdes og vedtoges af de respektive Rigsforsamlinger, udsat for meget heftig Kritik og vidt forskellige Fortolkningsforsøg.« — »Over for det danske Suverænitetskrav staar den norske Paastand om Ingenmandsland. Men i internationale Anliggender skubber man ikke ustraffet Principspørgsmaal til Side. Et Omraade kan være suverænt eller herreløst, men det kan ikke samtidig være begge Dele.

Paa dansk Side synes man nok at have været vidende om Paastandens Rækkevidde, men for at slippe for videre »Vrøvl« lod man Nordmændene blive i deres Illusioner ved at kalde »Celestin for Floridor«. Man forfulgte sine Krav paa Overhøjhed og bandt sin Modpart ved Bestemmelser, der i Virkeligheden bekræftede Suveræniteten. Medens Katten paa denne Maade legede med Rotten, fik Principerne Lov til at forblive i Stridsharnisk, og man troede at kunne udskyde en Udladning en Snes Aar.«

»Fra dette Synspunkt kan man næppe undgaa at betragte Overenskomsten som et diplomatisk Misgreb.«

»Den internationale Retsordning, der jo betragter Respekt for gældende Vedtægter som en af sine Hjørnestene, er blevet udsat for et længe forberedt Attentat. En Fornærmelse er udslynget ikke mod Danmark, men ogsaa m fremmede Magter, der erkendt grønlandske Suverænitet.

Juli-Kuppet betegnes fra Side som en »Okkupation«, dette folkeretlige Begreb har det eller intet til fælles med. pation kan kun finde Sted paa tvisteligt, herreløs Omraade. Stat, der drager en vis Suveræ i Tvivl, kan visselig optræde Aspirant, men har i saa Fald efter at følge en folkeretlig F gangsmaade, eksempelvis gen Forespørgsel hos andre Ma hvilket skete i 1871 i Spørgsma om Spitsbergen ,eller gennem Sag Indskyden under retslig Afgørel

»Vil man anstille en Jævnfør mellem norsk og dansk Okku tionsvirksomhed med den første Maalestok, hvis Fremgangsmaa Nordmændene selv har vist genn Juli-Kuppet, ja, da er der ik mindste Tvivl om, at Landet dansk. — Juli-Kuppet viser sig ik blot som et teknisk Fejlgreb, me som en Kilde til national Ydmyge se. Hvorfor da vente dets yderligere Karakterisering gennem en fældet Dom?«

»Naar den danske Grønlan forskning end i Dag opviser saa f nemme og ansete Ledere som Lau Koch, Knud Rasmussen og Ped Freuchen m. fl. slutter disse sig en uafbrudt Række af Forgænge Intet Land turde i sin Kolonihist rie opvise en mere hæderfuld T dition. Norge har intet som h Sidestykke dertil.«

»Hvorfor vender Nordmænd sig ikke om til deres sent fund men alt for hastigt opgivne Sp bergen? Der findes lige saa st Fiskerichancer som paa Grønla og frem for alt venter der en in striel Opgave af stor Betydning.«

»Men saa længe Grønlandsk pets Efterdønninger gaar, er der intet Haab derom? Men siden, hv for ikke?«

Johannes Vinther

AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Ekstrabladet

skriver den 25 APR. 1932

SVENSK SVAR

Fra Friherre von Holstein til Odd Arnesen.

Det Interview, EKSTRABLADET forleden bragte med den svenske Retslærde Friherre von Holstein, fremkaldte omgaaende et Indlæg fra Redaktør Odd Arnesen ved norsk „Aftenposten". Herpaa sender Friherren os dette afsluttende Svar:

Vi er desværre fra gammel Tid i Sverige vant til den Slags Advokatur, som fra norsk Side nu præsteres i Grønlandssagen, og Hr. Arnesens Indlæg i EKSTRABLADET's Lørdagsnumer forbavsede mig derfor heller ikke. Paastanden om Urigtigheder tager jeg mig let, efter at jeg har set, at det ikke fra norsk Side er lykkedes at modsige noget som helst af det, jeg har skrevet, men det smerter mig, at Metoder som dem, Dr. Smedal anvender i Oslo, nu ogsaa har fundet Vej hertil. Det vinder det nordiske Samarbejde virkelig ikke ved. Hvad jeg har sagt og fastholder er, at Norge befinder sig i et Glashus, naar det begynder at argumentere som nu, og at de Vaaben, man nu anvender, kunde komme til at vende sig mod Landet selv. Hvad har Norge i Virkeligheden gjort for at vise sig fortjent til det, som Pariserkonventionen af 1920 giver Udtryk for? Mod de 70 videnskabelige Arbejder, som Hr. Arnesen anfører, staar ca. 500 svenske, og imod 60 svenske Kort har Norge virkelig ikke noget tilsvarende. Alene paa Gradmaaling har Sverige ofret ca. 1,5 Million. Hvad f. Eks. Hoel eller Werenskjold har udrettet, taaler vel overhovedet ingen Sammenligning med Nordenskjölds, Nathorsts eller De Geers Arbejde.

30 Norske overvintrer, ikke en eneste Svensker, men vel 300 Russere. I Sandhed en sørgelig Illustration til Norges Maade at behandle en nordisk Koloni paa. Hvordan kunde disse 30 Nordmænd effektivt okkupere Svalbard?

Af de ca. 10 tidligere Stenkulsforetagender er der nu kun et eneste tilbage, og dette kan kun sælge 10,000 Tons om Aaret til Sverige. Læg vel Mærke til, at Svalbards Kulbeholdning burde kunne tilføre Skandinavien en Tredjedel af dets Behov efter det Tidsrum, som Norge nu har haft til at vise, hvad det dur til. Okkupationen er saa lidt omfattende, at skulde man maale med samme Maalestok, som Norge nu lægger an paa ved Grønlandsokkupationen, da vilde Svalbard være prisgivet Eventyrere fra hele Verden af Devolds Kaliber. Angaaende Retsspørgsmaalet tror jeg for øvrigt ikke, at jeg behøver at tale med Hr. Arnesen, men jeg vilde tilraade ham hellere at diskutere den Sag med sin Landsmand Scharffenberg. Da kunde vi maaske blive enige om at ønske en Fredsslutning paa Suverænetetsbasis, inden Norge faar sin fældende Dom i Haag.

Mod en ærlig norsk Fangstvirksomhed rejses der nok ingen Modstand fra dansk Side, naar blot Ret bliver Ret. Vil man se den nuværende Tvist som et rent økonomisk Spørgsmaal, er det imidlertid utvivlsomt, at Norge har mere at hente paa Spitsbergen end paa Grønland.

Lage Staël von Holstein

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Ekstrabladet

skriver den 23-4.32.

NORSK SVAR

Paa Friherre v. Holsteins Udtalelser til „Ekstrabladet".

Den norske Pressemand, Redaktør Odd Arnesen ved „Norsk Aftenposten", bedes om Plads for disse Linjer:

I Deres blad for 20. april står et intervju med hr. friherre Lage Staël von Holstein, hvori det fremholdes påstander som er uriktige, og som derfor kan skade Norge.

Hr. von Holstein har nylig gitt ut en liten brosjyre: Tvisten om Grønland, som vrimler av uriktige påstander overfor Norge — enkelte av disse gjentar han i Deres blad, tiltross forat han fra norsk side er blitt gjort opmerksom på feilene. En passus dreier sig bl. a. om Norges utnyttelse av Svalbard, d. v. s. friherren mener, Norge ikke har utnyttet ø-gruppen. Til det er å svare: i en menneskealder har vi drevet betydelige forskningsarbeider deroppe, arbeider som i ekspedisjonsutgifter har kostet 2,3 millioner kroner. I årenes løp er det gitt ut 70 arbeider og skrifter om ø-gruppen.

I en årrække har nordmenn drevet kulldrift der — for tiden drives Store Norske Spitsbergen Kullkompani, som årlig utvinner over 200,000 tonn kull — en femtedel av hele vårt behov. I menneskealdre har våre fangstfolk drevet deroppe og driver enda den dag idag. Bl. a. har vi til stadighet 25—30 overvintrere i det forholdsvis lille land — Svalbard er jo en liten flekk i sammenhold til verdens største ø, Grønland, med sine 2 millioner kvadratkilometer. Friherren, som ikke synes å ha det minste kjennskap til eller forståelse for våre fangstfolk, som i slit og slep kjemper sig gjennem tilværelsen, spør hvad det fattige Norge skal med Øst-Grønland. Jo, hr. friherre, vi har bl. a. i over 40 år drevet vår fangstvirksomhet i land og utenfor enda lenger. Nordmennene er de første, som har utnyttet landet der borte og vist, at det lar sig gjøre.

Netop fordi vi er et fattig land, må vi utnytte de chancer som finnes for å holde livet oppe.

Odd Arnesen.

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Politiken

skriver den 22 APR. 1932

Norge staar svagt i Haag

Den svenske Folkeretsekspert, Baron Lage Staël fremsætter sit Synspunkt om Udsigterne i Haag.

Norge fik paa Spitsbergen tildelt en international Opgave, som Landet har forsømt.

Baron Lage Staël von Holstein.

København gæstes i disse Dage af den fremragende svenske Folkeretsekspert, Baron, fil. og jur. dr. *Lage Staël*, hvis Pjece „Tvisten om Grönland" har vakt uhyre Opsigt ikke mindst i Norge, hvor den i Dagspressen er blevet betegnet som et særlig hadsk Angreb paa Norges Standpunkt i Grønlandssagen.

Baron Staël gennemblader netop, da vi træffer ham, et Numer af norsk „Aftenposten", hvori det i en Artikel gøres gældende, at Pjecen er tydeligt *dansk* inspireret.

— Det er *helt* grebet ud af Luften, siger Baron Staël. Sandheden er den, at Bogen ikke er paavirket fra *nogen* Side. Den er udelukkende inspireret af den Interesse, jeg altid har næret for det nordiske Samarbejde. Naar visse Sider deri er farvet af min Beundring for det fortrinlige metodiske Arbejde, Danmark har udført paa Grønland, vil næppe noget fornuftigt Menneske fortænke mig deri.

Spitsbergens Fremtid. Det er jo klart, at dersom Kravet om en effektiv Okkupation kunde bringes i Anvendelse ogsaa paa Spitsbergen, risikerede man, at andre Magter gjorde tilsvarende Paastande gældende deroppe. Det vilde blandt andet medføre Faren for, at hele den skandinaviske Indsats paa Spitsbergen var omsonst. Fra svensk Side har vi ofret ikke mindre end 10 Mill. Kr. paa Spitsbergen. Sverige har Ret til at forvente, at Norge varetager sin Opgave med Omhu.

Vaabnene kan blive vendt mod Norge selv.

Norges Stilling i Grønlandsstriden er ikke alene farlig for det nordiske Samarbejde, men kan ogsa blive skæbnesvanger for Landet selv. De Vaaben, man i Øjeblikket vender mod Danmark, kan hvad Dag det skal være blive vendt mod Norge . .

Trods alt hvad der i det sidste Aar er hændt, slutter Baron Staël, har jeg dog ikke mistet Haabet om, at et nordisk Samarbejde fortsat vil blive muligt. Man har jo i alt Fald Lov til at ønske, at Norge vil besinde sig . . . Og naar Dommen en Dag gaar Norge imod i Haag? . . . ja saa har vi jo Landets Ord for, at det dermed er slut, og at man ikke fortsætter Obstruktionen mod Retsidéen.

Walt.

inspireret.

— Det er *helt* grebet ud af Luften, siger Baron Staël. Sandheden er den, at Bogen ikke er paavirket fra *nogen* Side. Den er udelukkende inspireret af den Interesse, jeg altid har næret for det nordiske Samarbejde. Naar visse Sider deri er farvet af min Beundring for det fortrinlige metodiske Arbejde, Danmark har udført paa Grønland, vil næppe noget fornuftigt Menneske fortænke mig deri. Jeg slutter mig kun til den almindelige Opfattelse af dette Spørgsmaal.

Først Østgrønland, senere større Bider.

I Sverige, fortsætter han, er vi forvisset om, at Danmark i Haag vil faa sin Ret til Grønland bekræftet. Alle svenske politiske Partier har fra første Færd været enige om at fordømme Norges Overgreb under Okkupationen i Juli. Sagen er siden indanket for Domstolen i Haag, og Dokumenterne foreligger nu trykt i „Tidsskrift for international Ret". Papirerne er lagt paa Bordet og viser klart for alle, at Norges Sag staar *meget* svagt. Der er i Virkeligheden intet som helst Grundlag for det Standpunkt, Norge vedblivende indtager. Det klogeste Landet kunde gøre, var at tage Konsekvenserne og trække sig tilbage. Imidlertid er ganske det modsatte sket. Norges vedvarende „imperialistiske" Indstilling har givet sig det tydeligste Udslag forleden paa Mødet i Oslo, hvor Professor Castberg udtalte, at han ventede at Norges Ret vilde blive anerkendt i Haag. Sagen maa vistnok ses saaledes, at det er Nordmændenes Haab først at sætte sig fast i *Østgrønland* og senere hævde Retten til *hele* Grønland. Først smaa Etaper, siden større Bider. Men det er som sagt min faste Overbevisning, at Dommen vil blive en stor Skuffelse for Norge . . .

Østgrønlands-Overenskomsten erstattet af folkeretlige Servituter.

Langt det klogeste vilde have været, om Norge straks efter Dokumenternes Offentliggørelse havde anerkendt Danmarks Suverænetet mod til Gengæld at faa visse Rettigheder. Man har jo her den danske Regerings Løfte at støtte sig til. Jeg personlig kunde tænke mig, at de Koncessioner, Norge har i Overensstemmelse med Østgrønlands-Overenskomsten, kunde omdannes til folkeretslige Servituter, som i Modsætning til den nuværende Ordning ikke var tidsbegrænset. Landet vilde have alt at vinde ved netop paa dette Tidspunkt — efter at Lejligheden saa mange Gange har været forpasset — at trække sig tilbage og kaste sig over Arbejdet paa Spitsbergen — en international Opgave, som Norge har faaet tildelt og indtil videre slet ikke har røgtet paa den Maade, som man havde haft Anledning til at vente. De industrielle Virksomheder kunde have været fremhjulpet og det videnskabelige Arbejde, hvortil der særlig sigtes i Konventionen, burde for længst have været i Gang.

Nu kommer Norge og forsøger at haandhæve et retsligt Standpunkt, der kan blive af den yderste Farlighed for

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet Ekstrabladet

skriver den 21 APR. 1932

NORGE SOM NORDENS JAPAN

Lage Staël von Holstein: *„Tvisten om Grønland“*. Stockholm 1932.

Den lille Bog paa 64 smaa Sider, som den svenske Retslærde, Friherre *von Holstein*, har udsendt om Østgrønlands-Striden, har selvfølgelig først og fremmest Bud til hans Landsmænd, men den fortjener ogsaa mange Læsere i Danmark og Norge, og i Norge har den for Resten allerede faaet det — efter de norske Aviser at dømme.

For den svenske Retslærde staar Norge som et „enfant terrible“, og dets „Okkupation“ af Østgrønland er i hans Øjne ikke et Hak mere civiliseret eller retsmedholdeligt end Japans brutale Aktion i Mandshuriet.

Det er stadig det norrøne Fantasifoster om et „Stor-Norge“, der spøger, og som i sidste Øjeblik faar selv de Besindige og ellers Fornuftige til at løbe med.

Først Svalbard, som Norge fik overdraget ved Paris-Konventionen i 1920 for „at udvikle“ Øgruppen, men længe inden man har fordøjet den ene Landvinding, er man ude efter den næste, skønt det lille fattige Norge slet ikke magter alle de Opgaver, det selv vælter sig ud i.

Saa Jan Mayn i 1926, Bouvet-Øen i Sydpolarhavet i 1927 og nu i 1931 „Erik den Rødes Land“ med Udplantning af Aflæggere i andre Dele af Østgrønland — mens der muldvarpearbejdes paa Færøerne og Island og allerede kikkes langt efter Vestgrønland.

Den svenske Forfatter lægger ikke Fingrene imellem, og han har samlet et stort og alsidigt Materiale. Særlig fyldigt og sagkyndigt er det Afsnit, der skildrer Norges Svalbards-Politik og viser de norske Metoder og Principer i stadig Skiften — efter hvad der passer bedst i Krammet.

Den ene Dag, hvor det gælder om at ophidse den hjemlige Stemning, skildres Østgrønland som et nyt Alaska med vældige Rigdomme — den næste Dag betegnes det — udadtil — som en øde trist Egn, der kun har Værdi for de haardføre norske Ishavsfangstmænd — o. s. fr.

Norsk Politik, norsk Grønlandsvidenskab og norsk Rovdrift faar hver sin dokumenterede og detaljerede Bedømmelse. Blid er den ikke, men man siger jo, at der skal skarp Lud til skurvede Hoveder, og det maa til, før Norge — som Forfatteren siger i sine Slutningsbemærkninger — „sætter sig aldeles fast i Isskruningen“.

L. B. H.

INTERNATIONAL AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Ekstrabladet

20 APR. 1932

skriver den

ØSTGRØNLANDS-STRIDEN SET MED SVENSKE ØJNE

Den svenske Retslærde Friherre Staël von Holstein, der forleden udsendte en svensk Bog om Grønlandsstriden, paa Besøg i København.

Hvad vil det fattige Norge med Østgrønland

Det har jo ikke engang haft Raad til at udnytte Spitsbergen?

EKSTRABLADET fik i Formiddags Besøg af den fremragende svenske Retslærde, Friherre *Lage Staël von Holstein*, der forleden udsendte et interessant Skrift i Stockholm: „Tvisten om Grönland", hvori han kraftigt gaar ind for Danmarks Sag i Striden om Østgrønland.

Friherre von Holstein har igennem mange Aar beskæftiget sig med juridiske og historiske Spørgsmaal af international Karakter. Han har været tilkaldt som Sagkyndig af de finske og tyske Delegationer under Folkeforbundets Behandling af Kareien-Spørgsmaalet og af Problemet om de tyske Kolonisters Stilling i Polen, og hans Navn staar paa vægtige Skrifter om Alands- og Spitsbergen-Spørgsmaalene.

Svensk Svar paa norsk „Redegørelse"

— Da Norge begik **sit Retsbrud** i Østgrønland, var jeg udenlands — paa Studiebesøg i Polen — siger Friherre v. Holstein — men jeg sørgede for fra første Dag at følge alt, hvad der fremkom, og da jeg siden vendte hjem til Sverige og hørte det Foredrag, hvori den norske Professor *Frede Castberg* fra Oslo gjorde Rede for de norske Synspunkter, fik jeg Lyst til at svare. Jeg gjorde det i et Foredrag i den statsvidenskabelige Forening paa Stockholms Universitet, og det vakte saa stor Interesse, at jeg fra flere Sider blev anmodet om at udsende min Redegørelse i trykt Form. Derfor saa min lille Bog Lyset.

Østgrønlands-Spørgsmaalet er af saa aabenbar nordisk Betydning, at jeg af hele mit Hjerte ønskede at se det behandlet og *afgjort inden for Nordens egne Grænser*, men jeg forstaar, at Norge er gaaet saa vidt, at det efterhaanden er en Vej, der ikke er farbar.

Sober, ridderlig og korrekt

Danmarks Stilling har glædet mig. Jeg finder den sober, ridderlig og korrekt — kun er jeg lidt ængstelig for, at man næsten er ved at være *for skikkelig* ... EKSTRABLADETS Artikler har jeg fulgt med Glæde. De har været præget af ung og uforfærdet Positivitet — og det er, hvad Danmark trænger til.

Jeg har truffet danske Krese, hvor man synes tilbøjelig til at betragte Østgrønlands-Spørgsmaalet som et *lille*

Friherre Lage Staël von Holstein.

Spørgsmaal. Det er det maaske ogsaa for Verden, men det er *et stort Spørgsmaal for Norden og for Danmark.*

Da vi i Sverige stod over for Ålandsspørgsmaalet, var der dem, som var ligegyldige, og det styrker ikke et Lands Stilling, at en national Sag omfattes med Ligegyldighed inden for dets egne Grænser. Det danske Folk bør staa enigt og stærkt i den Sag, der nu staar foran sin Afgørelse, og det kan gøre det med fuld Ret.

Danmarks videnskabelige Arbejde i Grønland er højt vurderet og ærerigt, mens Nordmændenes har været lille og præget af manglende Indsigt. Nordmændene har f. Eks. overhovedet ingen Forstaaelse eller Respekt for Eskimoernes Betydning. Man forstaar ikke de ideelle Bevæggrunde, der har faaet Danmark til at bringe sine store Ofre. Man ser kun paa Grønland som en Arbejdsmark, der kan give Penge — selv om det sker ved *Rovdrift* — og man skulde dog ellers synes, at *Norge, der tilmed er et fattigt Land, havde mere nærliggende Opgaver, saa længe Nordmændene slet ikke har faaet udnyttet det nylig erhvervede Spitsbergen.*

Jeg skal ikke i denne Udtalelse til et Dagblad komme ind paa nogen historisk og juridisk Begrundelse. Den giver jeg i min lille Bog, der ogsaa kan faas her i Danmark.

Driv ikke det gode Humør for vidt

Jeg vil kun tilføje, at man i Danmark ikke bør drive sit gode Humør og sin Ridderlighed *for* vidt, naar det drejer sig om en Sag af denne Art. Ogsaa efter den danske Sejr i Haag, som jeg venter, maa man vise Fasthed — ikke Stejlhed og skarp Afvisning — men *en Fasthed, der kan skabe rene Linjer og for stedse gøre det af med Grønland som nordisk Urovækker.*

Horn.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Fyns Stiftstidende

skriver den 19 APR. 1932

Norges Grønlandsaktion — et Europa-politisk Spørgsmaal

Et opsigtvækkende svensk Opgør med Norge.

Den højtansete svenske Folkeretslærer, Baron Lage Staël v. Holstein har i disse Dage i Stockholm udsendt et Skrift, der vil være sikkert paa at vække stærk Interesse i hele Skandinavien. Forfatteren udtaler sig her stærkt for en anden Løsning af den norsk-danske Grønlandskonflikt end Haagerdomstolen, idet han ud fra rent skandinaviske og fællesnordiske Synspunkter kræver denne Konflikt afgjort ved Voldgift, saaledes som de dansk-norske 1924-Aftaler aabner Adgang til.

Iøvrigt indeholder Bogen en Række meget alvorlige Angreb paa hele den norske Ishavspolitik og navnlig paa den Holdning, som Norge har ment at turde indtage i Grønlandsspørgsmaalet ud fra et nordisk Synspunkt, idet Baron Staël v. Holstein med al den Vægt, som hans store folkeretslige Viden giver ham udtaler, at „Advokatkneb og Obstruktion er de to staaende norske Metoder i folkeretslige Anliggender."

Drømmen om et Stor-Norge.

Baron Staël v. Holstein vurderer endvidere hele den norske Grønlandspolitik ud fra andre Synspunkter end de rent grønlandske eller nordiske, idet han paaviser, hvorledes den kun er et Led i den Drøm om et Stor-Norge, der drømmes i visse norske Kredse, og som giver sig Udtryk ved en Række Forsøg paa at tilvende sig Herredømmet over alle arktiske og antarktiske Lande. Han peger paa, hvorledes Norge har forsøgt en Indkredsningspolitik i Nordishavet, idet man til en Begyndelse uden videre tilvendte sig Spirtzbergen og faktisk ganske har forspildt de uhyre økonomiske Ofre, som England, Holland og Sverrig har bragt for at gøre Landets naturlige Rigdomme frugtbringende, og hvorledes man derefter okkuperede Jan Mayn og endelig vendte sin Opmærksomhed mod Østgrønland, samtidig med — hævder han — at norske Kredse faktisk staar bag Selvstændighedsbestræbelserne baade i Island og paa Færøerne, og Norge udstrækker sine Okkupationslyster ogsaa til Sydishavet ved Okkupationen af Bouvet-Øen, som England dog ikke tager altfor højtideligt.

Et europæisk Problem.

Dette viser, hævdede den svenske Forfatter, at alt dette er mere end et grønlandsk Spørgsmaal for Norge. Det er en imperialistisk Drøm, som de andre nordiske Lande længst er vaagnet af, og som er overordentlig skadelig ikke alene for hele det nordiske Samarbejde, men tillige for den europæiske Ligevægt, thi, hævder han, man kan ikke vente, at andre Lande uden Modsigelse skal finde sig i de norske Okkupationsbestræbelser i det arktiske Omraade, navnlig ikke dersom de norske Motiver: den økonomiske Betydning anerkendes som tilstrækkeligt Grundlag for Angreb paa andre Staters fuldkommen klare Rettigheder.

Han peger saaledes paa den overordentlig farlige saakaldte Sektor-Politik, som Sovjetrusland er i Færd med at gennemføre i de arktiske Egne. og som har faaet dette Land til ganske roligt at tillægge sig selv Herredømmet over alle arktiske Landstrækninger, der ligger mellem Polen og dets yderste Grænser i Øst og Vest, hvilket udelukker Finlands Chancer som Polarmagt, og allerede har faaet Russerne til at okkupere

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Socialdemokraten

skriver den 17 APR. 1932

Svensk Røst om Grønlandsspørgsmaalet.

Norges Optræden i Østgrønland har sat Retsprincipper af betydelig Rækkevidde paa Spil, siger den svenske Jurist, Friherre Lage Stael von Holstein.

En kendt svensk Jurist, Dr. jur. Friherre *Lage Staël von Holstein*, har i disse Dage givet et opsigtvækkende Bidrag til Diskussionen om Grønlandsspørgsmaalet i en lille Pjece »Striden om Grønland. Et Forslag til Bilæggelse«.

Den svenske Forfatter, hvis Synspunkter uden Tvivl deles i udstrakte Kredse i Sverige, gaar i sin Pjece meget stærkt ind for Danmarks Ret til Grønland. Han indleder med et lille Forord, i hvilket han understreger Betydningen af det nordiske Samarbejde for den fremtidige Ordning af de arktiske

delse, og i Stedet for sit Grønlandskrav tager fat paa Udnyttelsen af Spitzbergen, som Norge netop har faaet paa den Betingelse, at det skulde udvikle denne Øgruppe. Han peger paa, at der fra Spitzbergen vilde kunne leveres store Mængder Kul til Danmark og Sverige, og at Fiskerichancerne dér er mindst lige saa store som ved Grønland. Maaske behøver Norge et stort billigt Laan for at faa Fart i Kulproduktionen paa Spitzbergen, men dette vilde kunne tilvejebringes ved nordisk Samarbejde.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Dagens Nyheder

skriver den 17 APR. 1932

Et svensk Skrift om Grønlandstvisten

Den svenske Folkeretslærer, Dr. polit & phil., Baron Lage Staël von Holstein har i disse Dage i Stockholm udgivet et Skrift (61 Sider) med Titlen *Tvisten om Grønland, ett biläggningsförslag*. Det vil erindres, at den svenske Forfatter allerede tidligere i en interessant Kronik her i Bladet har taget til Orde i denne Sag. Ligesom da er ogsaa hans nye Arbejde præget af hans udpræget *nordiske* Synspunkter. I Striden om Østgrønland har hans omhyggelige Undersøgelser ført ham til det Resultat, at ikke blot den juridiske, men ogsaa — hvad der er afgørende — den moralske Ret findes paa Danmarks Side, men han ønsker Konflikten Danmark—Norge paadømt indenfor de nordiske Staters Kreds.

„Domstolen i Haag", skriver den svenske Forfatter, „har udsat saa lange Frister for Udvekslingen af Indlæg, at en Dom først vil kunne foreligge om et Aar. Man har paa Fornemmelsen, at den derigennem vil give Spillerum for en Overenskomst i Mindelighed *(en biläggning)*." Efter Baron Staël v. Holsteins Mening burde overhovedet fra første Færd Grønlandstvisten have været forelagt et „Forligsnævn" med fem Medlemmer, hvoraf eet dansk og eet norsk. Et saadant Nævn vilde efter hans Mening være friere stillet end Haagdomstolen.

Iøvrigt fremhæver den svenske Forfatter udtrykkelig, at der efter hans Opfattelse ikke kan herske Tvivl om den internationale Domstols Kendelse. Juridisk set bestaar der ingen Vanskeligheder for at fastslaa Danmarks Suverænetet over hele Grønland, medens den norske Paastand om, at Østgrønland i Juli 1931 var herreløst Land, (da Okkupations-Kup'et blev foretaget) er ganske uholdbar.

Det svenske Skrift er paa flere Punkter i høj Grad aggressivt overfor Norge. Navnlig gælder dette Forfatterens Omtale af Norges Forhold til Spitzbergen („Svalbard"), hvor det efter hans Mening hverken har været i Stand til at opfylde sine internationale Forpligtelser eller til at udnytte de faktisk tilstedeværende økonomiske Værdier. Paa samme Maade gaar Baron Staël v. Holstein skarpt i Rette med de norske Fortolkninger af historiske Kilder, og han forelægger her et svensk Materiale af stor Interesse.

Der vil om faa Dage blive Lejlighed til Omtale af det værdifulde Skrift. Dets Fremkomst bør af os Danske hilses med Tilfredsstillelse, fordi det er et vægtigt svensk Indlæg i et nordisk Tvistemaal, hvis Udfald ligger os dybt paa Sinde.

———o———

Aftenposten nr 182.
12 april 1932.

Tvisten om Grønland.

Et hatsk svensk angrep på Norge.

Det er ikke umaken verd å spandere særlig mange ord på det 61-sidige hefte, Lage Staël von Holstein har gitt ut betitlet «Tvisten om Grønland». Det er tversgjennem tendensiøst, hatsk innstillet overfor Norge, inspirert fra dansk hold som det må være. Man kjenner stadig igjen de danske påstander, forvrengninger og fortielser. Dertil er heftet overfladisk og byr på de mest horrible påstander. Under omtalen av den klassiske hvalfangst i Nord-Ishavet heter det bl. a.: «Norsk rovdrift tvang valen vid mitten av 1600-talet att emigrera til Sydpolen». De norske næringsinteresser på Øst-Grønland reduseres til det rene intet. Våre fangstfolk og statistikken kan fortelle hr. von Holstein hvad denne fangst egentlig betyr, hvilken verdi det har for våre landsmenn å ha faste holdepunkter iland under utøvelsen av deres hasardiøse virksomhet. Forfatteren undser sig enn ikke for å beskylde nordmennene for å ville sette sig i besiddelse av kryolittbruddene i Ivigtut, som bringer danskene en inntekt av 25 mill. kr. året! Det pekes på at domstolen i Haag har villet gi anledning til en bilegning av tvisten mellem Norge og Danmark derved, at en dom i saken vil ta en såvidt lang tid som ett år. Deri tar sikkert forfatteren feil. Hverken Norge eller Danmark vil sikkert nu trekke sin sak tilbake. Den går sin gang til dommen faller. I sin omtale av Grønlands-saken er von Holstein inne på rovfangst, og fremstiller nordmennene som rene sjørøvere mens sannheten er den, at Norge har satt gjennem fredningsbestemmelser på Svalbard for ren, hare og moskus som er totalfredet. Hvad Grønland angår, fremsatte dosent Hoel et fredningsforslag for moskusens vedkommende forleden år, men danskene nektet å tiltrede forslaget.

Forfatteren har hatt den dristighet å kalle et avsnitt i sin brosjyre «En smula besinning». Ja, det trenges virkelig, hr. von Holstein! I dette forunderlige kapitel sies det bl. a.: «Det kan sägas, att norsk arktisk politik närmast prägas av oförståelse för vetenskapens uppgift.» Han nevner hvad svenskene har utrettet på Spitsbergen, og ingen skal ta fra dem æren for det betydelige arbeide de har nedlagt der. Men å redusere norsk videnskapelig arbeide in absurdum både på Spitsbergen og Grønland hører intetsteds hjemme. Det kan nevnes, at Norges videnskapelige utforskning av Spitsbergen ligger over 100 år tilbake i tiden gjennem professor Keilhaus forskningsreiser, våre fangstfolk har en ikke ubetydelig andel i den videnskapelige utforskning av landet ved sine veiledninger for videnskapsmennene og den rike erfaring de har høstet gjennem decenniers kjennskap til forholdene. Siden 1906 og inntil 1928 har et forskningsinstitutt som Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser brukt 2.2 mill. kr. til utforskning av ø-gruppen. Der er gitt ut 42 skrifter og 13 meddelelser — for tiden er 9 skrifter og 3 meddelelser under trykning. I skriftene har f. eks. en betydelig svensk forsker som professor Stensiø levert et arbeide om fossilene, et verk, som har vakt berettiget opsikt i hele den videnskapelige verden.

Til slutt bringer von Holstein en sammenligning mellem norsk og dansk fangstvirksomhet på Øst-Grønland og forteller om det danske selskap som på et par år spiste op over 1 million kroner, mens «Norsk Næringsdrift» bare driver med 37,000 kroner i aktiekapital. Forfatteren vil dermed bevise hvilke svære summer man må regne med, skal man drive fangst — han snakker nokså hånlig om de stakkars 37,000 norske kroner. Sammenligningen beviser igrunnen bare én ting, at nordmennene er de eneste som kan drive fangst mens danskene ikke greier dette, selv om de setter inn 1 million eller mer. Det rimer lite med påstanden om danskenes idealistiske syn på Grønland og deres rørende omhu for eskimoene, at den danske stat tjener et par millioner kroner året på Grønland. En falsk påstand om at den norske stat årlig ofrer «många hundre tusen» står igrunnen i stil med så mange av bokens andre påstander.

Til slutt foreslår von Holstein, at nordmennene bare bør holde sig til Spitsbergen — det samme forslag som Lauge Koch kom med for en tid siden. Han lover da at Sverige skal avta mer enn de ca. 10,000 tonn kull landet bruker idag av norske Spitsbergenkull.

O. A.

„Stavanger Aftenblad" nr 73.
30 mars 1932.

Den dansk-norske Grønlands-strid.

En tysk utredning.

I det kjente tyske »Zeitschrift für Politik« skriver professor dr. Richard Hennig i Düsseldorf under denne overskrift:

»Med det første vil voldgiftsdomstolen i Haag få å behandle en uvanlig innviklet konflikt, som har særlig betydning fordi den gjelder et av jordens minst gjestmilde land, Grønland.

Fra gammelt av er Grønland i skoleundervisningen og i våre kartverk blitt betegnet som uangripelig dansk »kolonialland«. Denne skjematiserende opfatning var likevel ikke helt uangripelig: de danske krav på besiddelse av hele kjempeøya er av mer eller mindre tvilsom natur. Dersom den grunnsetning gjelder, som går tilbake på dronning Elisabet, og som i den senere tid stadig oftere er blitt erkjent som berettiget — nemlig at krav på territorial besiddelse forutsetter at besiddelsen blir utøvet —, da ser det dårlig ut for den danske påstand om at hele Grønland er dansk område. For disse krav omfattet også deler av den store isøya som ennu ikke var utforsket, ikke tidligere betrådt av noen.

Da amerikaneren Peary for noen årtier siden utforsket Grønlands helt ukjente nordkyst nærmere, og særlig da det blev opdaget en halvøy som nådde langt nordøstover og om hvis eksistens man tidligere ikke hadde ant noe, da reiste amerikanerne krav på de deler av landet som for første gang var blitt betrådt av dem. Danmark protesterte, og det satte sin vilje igjennem, — men åpenbart bare fordi gjenstanden ikke var betydelig nok til at Amerika vilde fremmane en diplomatisk konflikt. I traktaten av 25. januar 1917, der Danmark selger den lille rest av sitt kolonirike i Antillene til De forente stater, anerkjente Statene uttrykkelig at hele Grønland tilhørte Danmark. Dette påberoper nu Danmark sig overfor Norge, men selvsagt kan over Øst-Grønland blev fastslått ved en lov av 18. april 1925. Kort tid efter innrømmet Danmark Frankrike og England de samme rettigheter i dette område som Norge hadde. Norge så i dette et avtalebrudd, og da Danmark til slutt også gav politimyndighet over Øst-Grønland, gjorde Norge det samme i 1930. Norges forslag om å la saken avgjøre av Haag-domstolen om å la dommen være ubetinget bindende, blev avvist av Danmark, og nu grep Norge til selvtekt, idet det i juli 1930 offisielt annekterte det ovenfor nevnte kyststrøk. Så vil altså Haag-domstolen likevel med det første måtte befatte sig med dette — som man ser, virkelig slett ikke ganske enkle — suverenitetsspørsmål.«

*

Saken blir ytterligere komplisert, fremholder professoren, ved at Kanada nylig har gitt til kjenne sin hensikt å gjøre landet til kanadisk besiddelse ved å kjøpe Danmarks territorialrettigheter, men først og fremst ved at også Island har anmeldt sine krav på Grønland.

»Hele Grønlands-striden er et nytt eksempel på hvorledes også rent arktiske land i efterkrigstiden kan bli gjenstand for politiske rivninger. Slike stridigheter har allerede tidligere blusset op om Svalbard, Wrangeløya, Bouvetøya og Sør-Orknøyane, og de er fremdeles bare delvis bilagt. Nu kommer turen også til Øst-Grønland! Med sine nye territoriale krav forfølger Norge et ganske bestemt mål av geo-politisk art. Alle Nordhavets kyststrekninger skal bli norske, og dette havet selv et norsk mare nostro. Således har man først i 1918 bragt Svalbard og Bjørnøya under det norske flagg, derefter også 8. mai 1928 heist dette flagget på Jan Mayen, og nu er i juli 1931 den grønlandske strand tvers overfor også kommet med. Men ved siden av de politiske mål forfølger Norge også næringsinteresser, slik det ovenfor er sagt. Det vil sikkert kjempe seigt og energisk for sine krav. Den øverste avgjørelse ligger nu hos voldgiftsdomstolen i Haag.«

nikt. I traktaten av 25. januar 1917, der Danmark selger den lille rest av sitt kolonirike i Antillene til De forente stater, anerkjente Statene uttrykkelig at hele Grønland tilhørte Danmark. Dette påberoper nu Danmark sig overfor Norge, men selvsagt kan europeiske stater ikke være bundet av en ensidig amerikansk rettshandling.

For Haag-domstolen blir sakens folkerettslige stilling ennu betraktelig mer innviklet ved at den måte Danmark er kommet i besiddelse av Grønland på, i det minste er meget tvilsom: man har så å si kjøpt varen i et øieblikk av manglende opmerksomhet, da det ikke var noen i butikken.« — — —

Så følger et historisk oversyn. Her peker professor Hennig på at Grønland er opdaget av nordmennene og var bygd av dem i århundrer. Statsrettsdig stod landet under Norge helt til 1814, da det ved en misforståelse fra svensk side gikk over til Danmark. Norge vil sikkert ikke lenger gjøre krav på Island eller Færøyene. Men anderledes stiller det sig med Grønland, som med sine tilsynelatende rike kull-leier må være svært velkommet for det kullfattige Norge. Dessuten vil landet sannsynligvis bli et viktig støttepunkt for en fremtidig verdens-samferdselslinje i luften. Og på østkysten er det isbjørner, moskusokser, kvalross o. s. v. Det som Norge gjør krav på, er det fullstendig ubebodde område av østkysten mellem 71 grader 30 minutter og 75 grader 40 minutter. Dette område — Eirik Raudes land — blev annektert av Norge i juli 1931. Forfatteren redegjør for de diplomatiske forhandlinger mellem Norge og Danmark frem til Grønlandsavtalen av 1924, som gikk utenom alle territoriale rettsspørsmål. Derefter heter det videre:

»Denne usikre tilstand kunde ha vært tålelig, dersom Danmark ikke nu som før hadde gjort territoriale rettighetskrav over Øst-Grønland gjeldende. Den danske forvaltning

Dagbladet nr 66.
18 Mar 1932.

Finsk tilslutning til Norges rett i Grønlandssaken.

En kjent finsk folkerettslærd, dr. phil. Herman Gummerus, har i tidsskriftet Valvoja Alka skrevet en lengre utredning av Grønlands-spørsmålet, som på alle vesentlige punkter støtter Norges opfatning. Hr. Gummerus fremholder det urimelige i det danske avsperringssystem og gjør nøie rede for den historiske og økonomiske bakgrunn for saken inntil Grønlandsavtalen. Tilslutt omtaler dr. Gummerus den forserte danske virksomhet og særlig Lauge Kochs store ekspedisjon i 1931, hvorefter den lenge forutsette konflikt var uundgåelig, som han sier. Han redegjør for den offisielle noteveksling mellem de to regjeringer og for Hallvard Devolds okkupasjon i slutten av juni ifjor, som «bragte spørsmålet inn i en ny situasjon». Efter derpå å ha omtalt den offisielle okkupasjon, uttaler dr. Gummerus, at man må være fullt enig i den norske regjerings uttalelse i det offisielle kommuniké, «at den eksisterende avtale om Øst-Grønland ikke berøres av den foretatte okkupasjon». For likesom avtalen ikke var til hinder for at Danmark foretok forholdsregler til hevdelse av sin opfatning om suvereniteten over hele Grønland, kunde den heller ikke hindre Norge i, siden saken var bragt i en ny stilling gjennem Lauge Kochs ekspedisjon og heisingen av det norske flagg i Myggbukta, å skride til okkupasjon av en landstrekning, som efter dets opfatning hadde vært ingenmanns land og derfor kunde tas i besiddelse av den stat som hadde større interesser der enn noen annen. Det gjenstår nu å se, om okkupasjonen vil skape et for Norge gunstig grunnlag for tvistespørsmålets behandling i Haag, hvad man synes å mene i Norge.

Dr. Herman Gummerus slutter sin interessante artikkel med følgende uttalelse:

«En objektiv gransking av Grønlands-spørsmålets utvikling gjennem tidene viser, forekommer det mig, at Norge kan anføre meget gode grunner for sitt standpunkt. Hvorledes man enn stiller sig til det formelle rettsspørsmål, så kan dog ingen nekte at der bør tas hensyn både til den historiske rettferdighet og til den aktuelle situasjon i det omstridte landområde. Ved de historiske begivenheters gang er Norge blitt berøvet de viktigste av sine tidligere skatteland. Det er ingen som tenker på å bestride Danmarks rett til de hittil effektivt okkuperte kyststrekninger i vest og syd, selv om de to ganger er blitt koloniserte av nordmenn. I disse egner har Danmark utført et kulturarbeid av rang. Men ingen burde misunde nordmennene å ta i besiddelse den lille rest av verdifullt land som ennu ikke er kommet under dansk velde på Grønland. De norske fangstmenn, jegere og fiskere, har i løpet av mange års møie og farer gjort den av isen innesluttede landstrekning til sin. Den av Danmark planlagte administrative kolonisasjon kan ikke fjerne det faktum, at landet allerede før okkupasjonen i juli praktisk talt var i nordmennenes hender.»

Dagbladet nr 60.
11 Mars 1932.

Danmark kjøpte Grønland mens ingen var tilstede!

En tysk professors opfatning.

Det tyske Zeitschrift für Politik som utkommer i Leipzig inneholdt forleden en artikkel om den dansk—norske Grønlandskonflikt. Tidligere har «Mecklenburgsche Monatshefte» hatt en lengre redegjørelse for saken.

Artikkelen er skrevet av professor dr. Richard Hennig, Düsseldorf, og gir en historisk korrekt fremstilling av saksforholdet. Det kan være bemerkninger å gjøre til enkelte punkter i fremstillingen, men denne er sådan, at man fra norsk side har alle grunn til å være tilfreds.

Om det folkerettslige spørsmål, som skal avgjøres i Haag, uttaler forfatteren:

«I den dansk—amerikanske traktat av 25. januar 1917 ved hvilken Danmark solgte sin lille kolonibesiddelse i Vest-India til de Forente Stater, anerkjente de siste uttrykkelig Danmarks besiddelse av hele Grønland. Dette påberoper Danmark sig overfor Norge, men selvfølgelig kan ikke europeiske stater være bundet av en ensidig rettshandling fra de Forente Staters side.

Den folkerettslige stilling blir dessuten gjort ytterligere vanskeligere for Haagerdomstolen ved den måte, hvorpå Danmark er kommet i besiddelse av Grønland: man har så å si under et øieblikks manglende opmerksomhet kjøpt varen mens ingen var tilstede i butikken.»

"Tidens Tegn" nr 55.
5 Mars 1932.

Grønlandssaken i den utenlandske presse.

En henstilling til regjeringen fra Tromsø fedrelandslag.

Tromsø Fedrelandslag har i åpent møte hvortil Tromsø skipperforening var innbudt, fattet følgende enstemmige beslutning:

„Man er opmerksom på at der ved foredrag i utlandet søkes vakt forhåndsopinion mot nordmennene i Grønlandsspørhmålet sist ved Charcots foredrag i Paris 11. februar. Man henstiller derfor inntrengende til Fedrelandslaget å henvende sig til myndighetene med anmodning om at våre sendemenn og konsuler på det mest bestemte må pålegges å imøtegå denslags tendensiøse fremstillinger."

"Dagbladet" nr 54.
4 Mars 1932.

Frankrike og Grønland.

„Le Temps" tar Danmarks parti.

PRIVATTELEGRAM TIL DAGBLADET

Paris, idag.

Atter kan danskene notere et viktig resultat av sin Grønlandsagitasjon. Det franske utenriksdepartements særlige talerør bladet Le Temps har gitt plass for en lengre artikkel av Y. M. Goblet, som meget bestemt tar Danmarks parti i striden.

Artikkelen inneholder adskillige vill-ledende oplysninger. Det fremstilles som om Danmark helt fra først av har eiet Grønland, og som om nordmennene senere har gjort sin okkupasjon, efter først høitidelig å ha anerkjent Danmarks suverenitet og efter å ha mottatt forskjellige rettigheter av Danmark. Og det fremstilles, med tydelig adresse til særlige franske koloniinteresser, som et meget viktig spørsmål om en gammel kolonimakt skal behøve å finne sig i, at en annen stat erklærer et område for ingenmannsland og okkuperer det. Likeledes fremstilles det danske monopolstyre og omsorgen for eskimoene i rosenrøde farver. Blandt nordmenn i Paris er der stor bitterhet over, at Norge ikke har en representasjon i Paris, som på forhånd kan motvirke at slike vill-ledende og skadelige fremstillinger kommer frem i fransk utenrikspolitiks toneangivende blad.

Le Temps. 2. Mars 1932.

COURRIER GÉOGRAPHIQUE

Au Groenland

L' « Année polaire 1932 » est en pleine organisation. La France y va participer notamment en établissant sur la côte groenlandaise orientale, au Scoresby Sound, une station magnétique et électrique, une station météorologique, une station aérologique d'altitude. Notre grand explorateur polaire, le docteur Charcot, a été chargé de la préparation — entre autres des ententes avec les Esquimaux, parmi lesquels ses séjours l'ont rendu si populaire. Mais d'autres sujets — malheureusement contentieux — imposent ces régions à l'étude des géographes.

L'entrée des terres polaires dans la géographie politique, signalée ici l'an dernier, n'a pas été marquée au Groenland que par des offres d'achat de terrains pour aéroports; la Norvège revendique la souveraineté d'une partie de la côte orientale : conflit moderne entre colonisateurs polaires, dont les traditions remontent aux voyages islandais d'Ingolf et de Hjœrleif en 871, à la découverte du Groenland par Gunbiœrn en 875.

Dans le monde moderne, cette colonisation aboutit à deux types bien distincts (le « Dominion » islandais, véritable Etat libre, étant naturellement hors de cause) : d'une part, des colonies d'exploitation, du Svalbard minier aux stations de pêche arctiques et antarctiques et aux escales sur les futures routes aériennes; d'autre part, le Groenland, colonie de civilisation où un peuple évolue, se transforme, va devenir une nation. Or, tandis que la chasse et la pêche, faits d'économie destructive — *Raubwirtschaft* — comme disent les anthropogéographes, menacent de priver les premières de leurs richesses par l'extermination des troupeaux marins (dans chacune des deux dernières campagnes, 30,000 baleines ont été tuées, si bien que les baleiniers n'ont pu armer cette année, et le massacre des phoques, par suite de leur destruction même, s'est ralenti de 411,000 en 1925 à 169,000 en 1929), au contraire l'œuvre humaine du Danemark au Groenland a merveilleusement prospéré.

La population groenlandaise, composée aujourd'hui en grande partie de métis d'Esquimaux et de Scandinaves, s'est élevée de 10,000 à 16,000

âmes en cinquante ans. Médecins danois, sages-femmes et infirmières groenlandaises ont enseigné l'hygiène, et la mortalité a diminué. La pêche, la chasse, même l'élevage des moutons au sud, sont organisés et productifs. Il n'y a presque plus d'illettrés. Pasteurs, instituteurs et fonctionnaires peuvent être pris en majorité parmi les Groenlandais. L'administration danoise a auprès d'elle des conseils élus : communaux, de district et ar-

végiens fondent en partie leur demande de souveraineté à la côte orientale sur les quelques quatre-vingts huttes et abris qu'une douzaine de leurs chasseurs ont construits çà et là dans une zone de cinq cents kilomètrs de long et de cent à deux cents kilomètres de large.

Enfin, voici la question de l'arrière-pays d'une colonie vivant surtout de chasse et de pêche. Les difficiles eaux riveraines font de la côte orientale une réserve de phoques, où les animaux pourchassés partout ailleurs trouvent quelque sécurité; or, les phoques fournissent aux Groenlandais nourriture, vêtements, tentes, harnais et courroies, sans parler de l'huile aux multiples usages. Les bœufs musqués sont là comme dans tout l'Arctique la grande réserve de viande dans les temps difficiles qui, sous ces latitudes, peuvent toujours surgir. Aussi la chasse en est-elle partout sévèrement réglementée; au Groenland, les Esquimaux n'enfreignent jamais l'interdiction de les tuer, interdiction dont ils savent la sagesse. Au Scoresby Sound et dans ses futures extensions l'importance du bœuf musqué est particulièrement grande; ses terrains de parcours sont vraiment l'hinterland économique des colonies. Or, c'est là justement que sont les territoires de chasse des Norvégiens. D'ailleurs, les troupeaux suivent la côte, et les détruire dans un endroit, c'est menacer le pays tout entier. Les chasseurs norvégiens de Mackenzie Bay ont tué l'année dernière 130 bœufs musqués, la plupart pour nourrir leurs chiens. Un de leurs correspondants a offert aux jardins zoologiques d'Europe — où ils ne sauraient vivre — une vingtaine de veaux musqués dont la capture suppose, suivant le docteur Charcot, le massacre d'une centaine d'adultes, car le troupeau attaqué se forme en carré, les petits au centre, et se fait tuer jusqu'au dernier pour les défendre.

On comprend que M. Ejnar Mikkelsen ait écrit tout récemment dans *Terre, air, mer* : « Il serait tout à fait inconcevable que les Esquimaux vinssent à souffrir des suites de la chasse excessive pratiquée par des étrangers. Le monde civilisé ne doit pas le permettre. Les Esquimaux sont les propres enfants du pays, ils ont les premiers droits sur une région qui offre une chasse suffisante pour leur subsistance, et ils ne doivent pas être éliminés de leur antique patrie. »

On le voit : les « affaires » du Groenland ne sont pas seulement une question d'interprétation de textes juridiques; et leur solution devra beaucoup sans doute à l'étude géographique du pays.

Y. M. GOBLET.

lettres. Pasteurs, instituteurs et renseignements peuvent être pris en majorité parmi les Groenlandais. L'administration danoise a auprès d'elle des conseils élus : communaux, de district et coloniaux. Or, cette évolution est due au monopole qui, fermant le pays aux étrangers, a éliminé l'alcool et les autres causes de déchéance. Les successeurs du pasteur Hans Egede ont réussi cette œuvre si délicate : faire progresser et multiplier une race primitive après la venue des Européens.

Les Danois pensaient que ce pays qu'ils avaient si patiemment rendu prospère était incontestablement sous le Danebrog, quand la Norvège, il y a onze ans, leur disputa la souveraineté d'un secteur de la côte orientale. Cependant, son Storting, juste un siècle plus tôt (et sept années après la séparation des royaumes en 1814), avait déclaré réglées toutes les questions relatives au Groenland, puis avait reconnu, dans le traité de commerce de 1826, le monopole commercial de l'Etat danois. La doctrine de Monroe n'était point offusquée, puisqu'en 1916, lors de l'achat des Antilles danoises, les Etats-Unis avaient reconnu la souveraineté du Danemark sur toute la grande île arctique. En 1919, dans une déclaration verbale, le premier ministre norvégien, M. Ihlen, fit de même. Et ainsi firent en 1920-1921 les quatre grandes puissances à la conférence des ambassadeurs, France, Grande-Bretagne, Italie et Japon ; d'autres encore. Mais quand un décret du gouvernement danois déclara le 10 mai 1921 que tout le territoire de l'île était sous l'autorité de l'administration danoise, la Norvège se jugea lésée par le monopole. En 1924, elle obtint du Danemark, par une convention valable vingt ans, des droits de navigation, de pêche et de chasse sur la côte orientale. Or il arriva qu'une expédition de chasse prit possession au nom de la Norvège du secteur où elle travaillait; le gouvernement d'Oslo la désavoua; mais, à la suite d'une campagne menée par quelques journaux, il déclara le 10 juillet dernier cette région « occupée » par la Norvège. On serait déjà allé à la Haye si la Norvège ne demandait au Danemark, dans le cas où la côte orientale serait déclarée *terra nullius*, d'y reconnaître par avance la souveraineté norvégienne, ce à quoi le Danemark se refuse.

La décision des légistes aura un grand intérêt pour toutes les puissances coloniales, en disant si, dans une colonie, toute partie non effectivement occupée par la métropole est *terra nullius* et si une puissance qui a obtenu de cette métropole l'autorisation pour ses ressortissants d'y avoir un établissement, même saisonnier, acquiert par là un droit de souveraineté sur le secteur en question.

Au point de vue géographique, ce conflit met très nettement en évidence divers types d'occupation d'un territoire colonial et de son hinterland.

Voici en premier lieu l'occupation pour ainsi dire scientifique, la seule possible dans la plus grande partie de l'immense île arctique. Les expéditions cartographiques et scientifiques ont déployé sur ses côtes et sur l'inlandsis de nombreux drapeaux : notre tricolore il y a un siècle avec de Blosseville, aujourd'hui avec Charcot ; celui de l'ancienne Allemagne, les étoiles américaines, l'Union Jack, la croix fédérale suisse, le pavillon suédois, et le norvégien, porté entre autres par Nansen. Mais si l'on ceignait la côte d'un ruban aux couleurs nationales des explorateurs qui l'ont étudiée, le Danebrog entourerait presque toute l'île. Aucun autre n'a flotté sur tant de cairns (varde), et l'on sait comment le docteur Lauge Koch, il y a onze ans, a rejoint par le nord le point extrême des explorations danoises sur la côte orientale.

Le second type d'occupation est l'administrative, la civilisatrice; et l'on pourrait rappeler ici que le Groenland fut une colonie de peuplement du dixième au quinzième siècle. Depuis le dix-huitième siècle, le Danemark a si bien accompli l'œuvre commencée par Egede qu'il a vraiment créé une race groenlandaise, déjà capable de prendre part à la direction de l'Etat. La contre-épreuve, qui, en même temps que le succès, justifie dans ce cas le système, est attestée par les ruines trouvées sur la côte orientale devenue déserte : dans des huttes effondrées, témoignage d'une ancienne occupation esquimaude, des tessons de bouteilles à genièvre sont le témoignage du libre contact avec les Européens, et l'examen des squelettes révélera peut-être davantage sur les causes de la disparition des tribus de jadis.

Sur cette côte même, et sur celle du nord-ouest, l'occupation civilisatrice s'est étendue. Des villages ont été créés à Angmagssalik, puis au Scoresby Sound; des nomades ont été fixés à Thulé. Des Esquimaux et des Groenlandais vivent là où périrent leurs ancêtres. Et ils sont devenus les auxiliaires indispensables de l'exploration scientifique du pays. On doit honorer dans le martyrologe géographique le nom d'un Jœrgen Brœnlund, qui donna sa vie pour sauver les résultats scientifiques de la malheureuse « Expédition Danmark »; d'un Rasmus, qui, ayant pieusement enseveli le docteur Wegener, se perdit sur l'inlandsis en essayant de rapporter les notes et les observations de son chef. Pour n'être pas tragiques, bien d'autres sont inoubliables : l'interprète Hansérak et Olsen de Thulé, par exemple. Et le savant et séduisant Knud Rasmussen serait-il Rasmussen, sans son hérédité groenlandaise ?

Un dernier type d'occupation est celui des expéditions de chasse, marqué sur le terrain par des huttes et des abris temporaires. Les Danois ont ainsi élevé quelques « maisons ». Et les Nor-

Stavanger Aftenblad 2/3

2 Mars 1932.

Franskmennene er ikke så dumme som danskene synes å tro.

Oslo, idag.
(Privat).

En av Dagbladets medarbeidere har hatt en samtale med tidligere sendemann Wedel Jarlsberg i Paris om danskenes Grønlands-agitasjon dernede. Han uttalte at man ikke behøver å tillegge en sådan propaganda noen videre betydning. All propoganda i en sak som er innanket for en domstol er selvfølgelig likegyldig. Jeg er tilbøielig til å tro at en sådan propaganda har den motsatte virkning av den man ønsker, for folk er jo ikke så dumme allikevel. De får lett et visst inntrykk av at det må være en dårlig sak som behøver slik propaganda, enten det nu er med esler, elefanter eller kameler.

På spørsmål om det er noen fiendtlig holdning mot Norge i Frankrike, svarte Wedel Jarlsberg:

— På ingen måte. Med hensyn til Norges stilling i Frankrike kan jeg forsikre at den er så grunnfestet at vi kan ta alle angrep med den største ro. Franskmennene glemmer aldri hvem som var deres venner under krigen. Jeg som bor der nede har daglig anledning til å overbevise mig om det.

Dagbladet nr 48.
26 Februar 1932.

Danskene arbeider.

Mer dansk Grønlandspropaganda gjennem Charcot.

Det eksempel, vi nevnte igår, på den franske arktiske forsker Charcots virksomhet mot Norge i Grønlandssaken, er dessverre ikke det eneste vidnesbyrd om hvordan danskene fører sine intriger gjennem. Vi er blitt gjort opmerksom på siste hefte av Det franske geografiske selskaps tidsskrift «Terre, air, mer», som nettop er utkommet og hvor den danske Einar Mikkelsen har fått inntatt en artikkel om Danmark og Grønland, som gjengir en lang rekke av de danske agitasjonspåstander. Mon det fra ansvarlig norsk hold gjøres noe for å avbøte følgene av en slik artikkel, som nettop kan virke som agitasjon i kretser som står voldgiftsretten nær?

Det foredrag av M. Charcot, som vi omtalte igår, er ikke hans eneste offentlige optreden mot Norge. På det internasjonale geografmøte i Paris i høst, viste M. Charcot frem en agitasjonsfilm om det danske styres velsignelser for Grønland; og den agitatoriske tendens blev tydelig ved at der til sist vistes billeder av — de franske soldatergraver i Sønder-Jylland, med en tekst om at disse franske helter fra verdenskrigen nu ved Sønder-Jyllands overgang til Danmark var kommet til å hvile ikke i fiendeland, men i et ærlig franskvennlig folks jord. Når man ennu husker forskjellen mellem dansk og norsk holdning overfor Frankrike under verdenskrigen, ser man det dypt ubluferdige i en slik dansk agitasjon mot Norge.

"Dagbladet" nr 46.
24 februar 1932.

Danskene arbeider.

Efter okkupasjonen av Eirik Raudes land er Grønlands-saken blitt en nasjonal æressak for alle norske. Og vi går ut fra, at alle nordmenn, som har fått i opdrag å arbeide for den, gjør sitt ytterste for å vinne den for Norge.

Men vi skal ikke lukke øinene for, at danskene er farlige motstandere, som arbeider energisk og målbevisst. Og deres taktikk er ikke så lite ondartet. For ved siden av å forberede selve Grønlands-prosessen i Haag driver de et målbevisst propagandaarbeid overalt i verden, og det knyttes sammen med en gjennemført bakvaskelse av Norge på alle områder. Fra mange kanter hører vi fra tid til annen de mest forbausende eksempler.

*

For få år siden var nordmenn i Frankrike ansett fremfor andre nasjoner. Men på mange områder er der nu inntrådt en svingning, som ganske sikkert henger sammen med dansk mistenkeliggjørelse. Av ganske betydelig interesse er det foredrag av den kjente franske forsker Charcot, som vi idag annetsteds bringer en omtale av. Hr. Charcots tendensiøse og uriktige oplysninger var ganske øiensynlig inspirert fra dansk hold.

Også hjemme hos sig selv driver danskene en systematisk å kaste et skjær av lovløshet over nordmennene. Men ennu mer påfallende er det at vår representasjon i Kjøbenhavn ikke i et slikt tilfelle øieblikkelig rykker ut og avliver uefterretteligheterne. Minister Huitfeldt bør, særlig i denne tid, sette alt inn på å holde sig a jour med dagens begivenheter, det er en av hans vesentligste opgaver.

Til sammenligning så vi at Chiles minister i Kjøbenhavn forleden rykket ut i det samme Berlingske Tidende i anledning av en ganske almindelig avisskildring fra en dansk dame som hadde besøkt Chile. Damen som het fru Jensen, hadde skrevet noen betraktninger om sine personlige erfaringer i landet. Ministeren tilretteviste henne skarpt og krevet respekt for Chile. Vårt land ligger nærmere Kjøbenhavn enn hans. Allikevel tar vi angrep og direkte usannferdige oplysninger med en passiv ro som i lengden må straffe sig.

Danskene arbeider, målbevisst, planmessig, med alle midler. Men vi har ikke inntrykk av, at de som skal representere Norge i utlandet, alltid gjør det samme. Særlig vår sendemann i Kjøbenhavn burde være klar over sin stilling.

*

For få år siden var nordmenn i Frankrike ansett fremfor andre nasjoner. Men på mange områder er der nu inntrådt en svingning, som ganske sikkert henger sammen med dansk mistenkeliggjørelse. Av ganske betydelig interesse er det foredrag av den kjente franske forsker Charcot, som vi idag annetsteds bringer en omtale av. Hr. Charcots tendensiøse og uriktige oplysninger var ganske øiensynlig inspirert fra dansk hold.

Også hjemme hos sig selv driver danskene en systematisk nedsettelse av alt norsk. Nylig så vi et karakteristisk eksempel. Som man vil huske strandet et lettisk dampskib «Evergunnar» i midten av februar på den norske kyst ved Rørvik. Den 26. februar blev skibet besiktiget, og der blev da fra uansvarlig hold lansert et forlydende om at skibet skulde være blitt plyndret av vrakrøvere. Det var en beskyldning som rammet fiskerbefolkningen og skibets norske redningsmenn meget hårdt, og den blev da også like efter eftertrykkelig dementert av den lettiske generalkonsul Wannag i Oslo, som slo fast, at nordmennene hadde optrådt tappert, hjelpsomt og fullt hederlig overfor de lettiske sjøfolk. Som en erkjentlighet vil den lettiske stat jo også gi redningsmennene medaljer for edel dåd.

Forlydendet om vrakplyndringen har imidlertid ikke bare vakt opsikt her hjemme. Også i danske aviser er det gjengitt, — vel å merke uten det efterfølgende dementi. I Berlingske Tidende for 13. februar, — altså efter at hele misforståelsen burde vært opklart forlengst, — står det at skibet er plyndret av nordmennene.

*

Det er påfallende at den danske presse på denne måte søker

"Dagbladet" nr 46.
24 februar 1932.

Norsk-fiendtlig foredrag av franskmannen Charcot.

En tendensiøs dansk-farvet fremstilling av Grønlandssaken.

Charcot.

Fra en norsk forbindelse i Paris har Dagbladet fått meddelelse om et foredrag, som den berømte franske forsker Charcot den 11. februar holdt i «La Société d'Histoir Générale et d'Histoire Diplomatique» om de arktiske regioner. Foredraget blev holdt i «Le Cercle de l'Union»s lokaler — aristokratiets og corps diplomatique's klubb, hvor minister Wedel-Jarlsberg er visepresident. Der var til stede et par hundre mennesker eller flere.

(Fortsettes 5. spalte, 2. side).

Monsieur Charcot talte om de forskjellige lands arktiske ekspedisjoner, hvoriblandt Norge blev nevnt til slutt og helt forbigående, mens Danmark hadde en meget fremtredende plass i hans opregning. Dr. Charcot talte lenge om Grønland. Han fortalte, at Grønland i alle tider har tilhørt Danmark; Danmark har på Grønland nedlagt «un travail d'humanisation», som kan stå som et strålende eksempel. For administrasjonen av Grønland har Danmark nedlagt de samme penger som for sitt eget lands administrasjon (her kom en masse detaljer, en lang omtale av Mikkelsens store og opofrende sivilisasjonsarbeid for eskimoene etc.).

Så hender det uhørte: siste sommer går ni nordmenn i land på Grønlands østkyst (på lysbilledet viser han Myggebukten, som betegnes som det rikeste fangstfelt); de planter det norske flagg, og .... den norske regjering erklærer landet for okkupert. Og dette utelukkende i den hensikt å tillate nordmennene å drive rovjakt, en jakt hvortil de benytter alle midler, utlegging av gift, etc. (Like forut haded han vist et lysbillede av danske fangstmenn med sine masser av blå- og hvitrev, som via Kjøbenhavn blir sendt til Rue de la Paix). Til tross for at jo Frankrike også kan ha sympati for Norge, så må en fransk mentalitet steile like overfor et sådant skritt. Danmark er blandt Frankrikes eldste og mest trofaste venner, like inntil at det, på grunn av sitt vennskap for Frankrike, i 1814 mistet Norge. I denne sak bør og må derfor Frankrike stå på Danmarks side; og alle vi franskmenn må forene oss i ønsket om at den dom, som skal falle i Haag må bli til Danmarks fordel (sterkt og almindelig bifall).

*

Den store forsker Charcot kjenner Norge og er ikke uvitende om den innsats våre landsmenn har gjort på det arktiske forskingsområde, så det er tydelig at han, for å uttale sig så demonstrativt aggressivt, må være blitt influert utenfra. Det er atter et eksempel på den danske propaganda.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Fyns Stiftstidende

skriver den 16 FEB. 1932

Et Indlæg i Grønlands-Sagen.

PARIS i Februar 1932.

I Februar-Heftet af det ualmindelig smukt udstyrede Maanedsskrift „Terre-Air-Mer", som Geografisk Selskab i Paris udgiver, giver den kendte Polarforsker Ejnar Mikkelsen en Oversigt af Grønlands Opdagelseshistorie. Artiklen illustreres af to Kort, hvorat det ene viser Bebyggelsen af Grønland, det andet de forskellige Ekspeditioner.

Det er ikke noget rent Tilfælde, at Ejnar Mikkelsen har fundet fransk Øre for sine Synspunkter. Det er den kendte Forsker Doktor Charcot, der er en varm Beundrer af Danmark og vor Ledelse af Grønland, og som er Vice-Præsident i Geografisk Selskab, der har ønsket paa denne Maade at give sine Landsmænd en klar Fremstilling af det danske Synspunkt, som han personlig deler.

Allerede vor Grønlands-Afdeling paa Koloni-Udstillingen sidste Sommer vakte i visse Kredse Interesse for det fjerne Land, og Ejnar Mikkelsens glimrende Skildring, hvori han kort fortæller om Forskningsarbejdet, der er gjort fra dansk Side sammenlignet med andre Landes Indsats, vil læses med Interesse af det Elite-Publikum, der er Abonnenter af „Terre-Air-Mer". Det er selvfølgelig et glimrende Argument at kunne opvise 27 større Ekspeditioner fra dansk Side mod 5 engelske, 5 franske — deraf har Doktor Charcot ledet de fire —; Sverrig, Norge og Tyskland stiller hver med tre, og endelig kan Amerika opvise to og Sweitz een. Der er som bekendt intet saa talende som tørre Tal! Mikkelsen siger som en Slags Afslutning til sit første Kapitel, at selv om vort oprindelige Haab om at finde og hjælpe de oprindelige Udvandrere var forgæves, saa har vi til Gengæld fundet en anden Opgave med at hjælpe de Indfødte, som det er vor Pligt at støtte og beskytte mod andre Nationers Begærlighed.

I Slutningen af Artiklen viser Ejnar Mikkelsen, hvorledes Folketallet stiger under det danske Styre, og han paapeger ogsaa Nødvendigheden af at beskytte Grønlands Jagt til Fordel for Landets egne Børn. Hans Omtale af Normændenes Jagtmetoder er ikke nogen Ros, og han slutter med: „Naar den Dag kommer, da Grønlænderne har udviklet sig til en fri Race, der kan optage Kampen for Eksistensen ligestillet med andre Nationer, maa de genfinde deres gamle Rettigheder til Landet i sin Helhed, og de er berettiget til at vente at Danmark, der er deres beskyttende Formynder, gør sit yderste for at undgaa, at Levevilkaarene i Østgrønland formindskes, hvilket uvægerlig vil ske, hvis udenlandske Jægere faar Lejlighed til at jage uden Kontrol eller Hindring, som de har gjort de senere Aar."

10. Februar 1932. **Paula Biehe.**

13 Gentlemen
Conlon

2

SUN

NEW YORK CITY

DEC 29 1931

YORK SUN, TUESDAY, DECEMBER 29,

Government Changes in 1931

Spain's Proclamation of a Republic Most Spectacular Event of Year.

WASHINGTON, Dec. 29.—One of the world's old monarchies became a republic; the greatest empire was well under way toward official conversion to a "commonwealth," and one of the few remaining absolute monarchies was given a constitution—these were the outstanding changes in status among the countries of the world during 1931, according to a bulletin from the Washington headquarters of the National Geographic Society.

"Spain's proclamation of a republic on April 14, was the most spectacular change of the year," says the bulletin. "Later a constitutional convention was held, and on December 9 the new republican constitution adopted.

Commons Votes Commonwealth.

"Although the term 'British Commonwealth of Nations' has been used for several years in regard to the association of Great Britain and the Dominions, the former has continued by statute to be paramount, the laws of its Parliament superior to those of the other parts of the empire. In December the House of Commons passed the Statute of Westminster giving all the Dominions 'full national status to stand beside the United Kingdom as equal partners in the dignity and responsibility of the British Commonwealth.'

"In Ethiopia (Abyssinia) Emperor Haile Selassie I. surprised his people on July 1 by the gift of a constitution. A parliament of two houses has been set up.

"No official change in sovereignty had taken place in Manchuria at the end of the year. Hostilities continued in that area between Japanese and Chinese forces.

Greenland Sovreignty Debated.

"Radical changes for India were discussed at the second round table conference held in London, but the year ended without agreement among the many Indian minorities.

"Denmark and Norway were drawn into a dispute in July when a party of Norwegian hunters raised the Norse flag over a part of East Greenland. Denmark submitted the matter to the Permanent Court for International Justice at The Hague, and later Iceland put in a claim for the territory. No action has been taken by the court.

"By a decision of the King of Italy, acting as arbiter, Clipperton Rock, a desolate spot of land 670 miles off the Pacific Coast of Mexico, was awarded to France, against the claim of Mexico. A garrison of Mexican soldiers had been kept on the island since 1897.

Changes in Caribbean.

"A rebellion waxed and waned in Burma throughout the year. In August one of the leaders was captured by British forces, and by the end of the year hostilities had died down.

"Nearer home, the United States made two changes in its Caribbean sphere of influence. The Virgin Islands were given a civil governor and administration, replacing the naval administration that has been in charge of the islands since their purchase from Denmark in 1917. In Haiti, the United States transferred authority to the Haitian Government, except in matters of public finance and the gendarmerie.

"In South America several clashes occurred during the year between the forces of Paraguay and Bolivia in the disputed area of the Gran Chaco. A number of commissions have considered the problem of marking out a boundary but no decision has been reached.

"Division of French Guiana into a coastal strip to retain the old name, and a large interior colony to be known as Inini was announced by France.

"Chile's government by dictator was overthrown in July and an acting president placed in charge. A naval mutiny on September 1 was suppressed and the new regime remained in power.

"In Central America the year began and ended with revolutions. The government of Panama was forcibly overthrown on January 2. In December there was a revolution in Salvador which resulted in a complete change of regime.

"New lands were discovered near the two 'ends' of the earth. In the north four islands were found by the Soviet icebreaker Maligin and were claimed as a part of Franz Josef Land. In the antarctic Sir Douglas Mawson discovered new areas of land between Adelie Land and Queen Mary Land, as well as an ice-covered island near latitude 65 south and longitude 103 east."

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Berlingske Tidende

Aften

skriver den 18 DEC. 1931

En fransk Journalist om Grønlands-striden.

Har Norge og Danmark ikke andet at gøre end at skændes om „Pingvinernes Kongerige"?

PARIS, FREDAG. RB.

Edouard Helsey, som er udsendt til Skandinavien som særlig Korrespondent, skriver i en Korrespondance angaaende Grønlandsspørgsmaalet:

„Danmark og Norge rummer i Sandhed de to fredeligste Folkeslag i Verden. De er Venner og Slægtninge. Og dog er de kommet ud i en Strid, som er ved at antage en bitter Karakter. Hvorfor? For en Bagatel. Er det virkelig umuligt at ordne Tingene paa venskabelig Maade?

Ganske vist vil man ikke slaas, men er det Danskerne og Nordmændene ligegyldigt, at de bringer deres saa naturlige Venskab i Fare ved at udveksle tusinde uvenlige Ord for saa ubetydelige Interessers Skyld? Kendelsen i Haag vil afgøre Sagen juridisk. Er det ikke tilstrækkeligt til at ordne alt? Skal det ogsaa være nødvendigt at drage de praktiske Konsekvenser deraf? Det synes, som om Norge og Danmark, som er revet med af den samme økonomiske Krise og i Fællesskab er udsat for de samme Vanskeligheder og Farer, maatte have andet at gøre i Øjeblikket end at skændes om Pingvinernes Kongerige."

6

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrabladet

skriver den 17 DEC. 1931

ØSTGRØNLAND

En Artikel i det store finske Blad „Uusi Suomi".

Mens største Parten af den svenske Presse straks tog Stilling imod det norske Retsbrud ved Østgrønlandsokkupationen, har den finske Presse holdt sig noget tilbage, og man har af og til set Kommentarer af misvisende Karakter, f. Eks. om de store *økonomiske* Interesser, Norge siges at skulle have i Østgrønland, skønt de norske Fangstselskaber har givet Kæmpeminuser — for kun at blive opretholdt af *politiske* Grunde.

Nu bringer det store finskskrevne Blad „Uusi Suomi" imidlertid en lang interessant Artikel om Grønland af Dr. phil. *Kaj Birket-Smith*, hvor Finnerne faar en fyldig og velunderbygget Redegørelse for de danske Synspunkter.

Dr. Birket-Smith opgør, at den norske videnskabelige Indsats i Østgrønland til i Aar har været *3* Ekspeditioner imod *32* danske. I Løbet af de 18 Aar fra 1908 til 1926 har kun 2 norske Fangstekspeditioner overvintret i Østgrønland, og af de ofte omtalte *80* Fangsthytter er *over 70* opført efter den dansk-norske Traktat i 1924 . . . „Med andre Ord," siger Doktoren, „først faar Norge i Kraft af Aftalen i 1924 Ret til at drive Fangst, og siden, naar det netop paa dette Grundlag har udviklet sin Virksomhed, kræver det uden videre Suveræneteten!"

Dr. Birket-Smith slutter sin interessante Artikel med disse Linjer:

„Nordmændene staar os nok nær; men i denne Sag staar Grønlænderne os nærmere, for over for dem har vi Ansvaret. Det er i rigtig Erkendelse heraf, at Danmark nu har rettet en Klage til Domstolen i Haag over det norske Overgreb, et Overgreb, som man i Danmark til det sidste vil vægre sig ved at tro finder Sangbund uden for en lille Kres i Norge."

Horn.

"Politiken"

26 Nov. 1931.

Grønlands-Foredrag i Londons Magistrat

Anset engelsk Jurist fortæller om sit Besøg deroppe.

London, Onsdag.

Citys Repræsentant i Londons Magistrat, den ansete Jurist *W. W. Grantham*, holdt i Eftermiddag i Magistratens Mødesal et Foredrag om Grønland, ledsaget af en lang Række Lysbilleder, som Mr. Grantham selv havde optaget under et 7 Ugers Ophold paa Grønland sidste Sommer.

Blandt de mange Tilhørere, som fyldte Magistratssalen, saás den danske Minister Grev *Ahlefeldt-Laurvig* og den norske Minister *Vogt*, der skal være sit Lands Voldgiftsdommer i Haag, endvidere Højesteretssagfører *Steglich-Petersen*, der skal føre Danmarks Sag for Voldgiftsretten, Repræsentanter for de danske og norske Legationer, den islandske Historiker *J. Stefansson* samt flere af Magistratens Medlemmer, hvoriblandt Premierministerens Datter *Ishbel MacDonald*.

Ecce.

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: **Politiken**

skriver den 26 NOV. 1931

Grønlands-Foredrag i Londons Magistrat

Anset engelsk Jurist fortæller om sit Besøg deroppe.

London, Onsdag.

Citys Repræsentant i Londons Magistrat, den ansete Jurist *W. W. Grantham*, holdt i Eftermiddag i Magistratens Mødesal et Foredrag om Grønland, ledsaget af en lang Række Lysbilleder, som Mr. Grantham selv havde optaget under et 7 Ugers Ophold paa Grønland sidste Sommer.

Blandt de mange Tilhørere, som fyldte Magistratssalen, saás den danske Minister Grev *Ahlefeldt-Laurvig* og den norske Minister *Vogt*, der skal være sit Lands Voldgiftsdommer i Haag, endvidere Højesteretssagfører *Steglich-Petersen*, der skal føre Danmarks Sag for Voldgiftsretten, Repræsentanter for de danske og norske Legationer, den islandske Historiker *J. Stefansson* samt flere af Magistratens Medlemmer, hvoriblandt Premierministerens Datter *Ishbel MacDonald*.

Ecce.

Stavanger Aftenblad
25 nov. 1931.

En internasjonal retslærds utredning av Grønlandssaken.

Professor dr. Wolgast i „Affaires étrangères".

I oktober-heftet av «Affaires étrangères» har professor dr. Wolgast ved universitetet i Rostock, en av Europas mest ansette folkerettslærde, skrevet en avhandling om den norsk-danske konflikt angående Grønland.

Artikkelen vil leses med den største interesse, så meget mer som man her får en nøktern betraktning av de to lands standpunkter og en juridisk analyse av de viktigste spørsmål konflikten gjelder.

Efter en kort historisk oversikt fra den første kolonisasjon på Erik Raudes tid, den annen ved Hans Egede, omtale av det grønlandske handelskompani av 1721, det danske statsmonopol på all handel av 1776, Kielertraktaten av 1814 gås over til behandling av de dansk-norske tvistemål i vår tid.

Danmark har utfoldet sin virksomhet på Grønland gjennem statsmonopol for de koloniserte områder og for det øvrige Grønland gjennem den «åpne dørs politikk» — og det har vært norsk opfatning at det øvrige Grønland var ingenmannsland.

Danmarks erklæring av 10. mai 1921 om å innføre monopol for hele Grønland blev av Norge møtt med en formell protest, om enn man neppe fryktet at de norske interesser efter internasjonal rettsopfatning var i fare.

Norge forsvarer sine arktiske rettigheter efter det effektive okkupasjonsprinsipp og anerkjenner ikke sektorsprinsippet eller annet regionalt prinsipp, som praktisk talt vilde utestenge Norge fra de arktiske hav.

I 1919 søkte Danmark å få norsk tilsagn om ikke å legge hindringer i veien for anerkjennelse av dansk suverenitet over hele Grønland, og den norske utenriksministers munntlige erklæring av 22. juli 1919 om at «den norske regjering ikke vilde gjøre noen vanskeligheter med ordningen av denne affære», er det Danmark ber om skriftlig bekreftelse på 18. jan. 1921. Denne skriftlige erklæring blir ikke gitt. Så kommer monopolforordningen av 1921, — notevekslinger i mengde mellem Oslo og Kjøbenhavn, — forhandlingene og resultatet: Grønlandstraktaten av 1924, som professor Wolgast karakteriserer som «en av de merkeligste avtaler historien kjenner»; man blir enig om ordningen av en del praktiske spørsmål angående fangst, fiske, jakt etc. men med opprettholdelse av hvert landes prinsipielle syn.

At Danmark var rede til å gå med på denne avtale, anses fra norsk side som en erkjen-

Professor Wolgast lanserte de punkter hvorpå Danmark vil føre prosessen i Haag, bli gjenstand for en inngående juridisk diskusjon, sett fra et folkerettslig synspunkt. Disse punkter er:

1. Den norske utenriksministers munntlige erklæring av 22. juli 1919.
2. Grønlandsavtalen av 9. juli 1924.
3. Handelstraktater av 1826 og 1856.
4. Karakteren av den norsk-danske union 1776—1814.
5. Kielertraktaten av 14. januar 1814 og følgende begivenheter.

Det er spesielt den norske utenriksministers muntlige erklæring av 22. juli 1919 som danskene tillegger stor betydning.

Erklæringen må så å si analyseres ord for ord.

Professoren mener at den norske anerkjennelse kunde være betinget eller ubetinget, idet en anerkjennelse efter internasjonal rett ikke utelukker betingelser (kfr. antagelsen av de engelske betingelser for anerkjennelsen), og det er ikke nødvendig å forme disse betingelser med én gang; det er ikke mer enn rimelig at Norge mener at anerkjennelsen vilde avhenge av betingelser, diktert av de store norske interesser på Øst-Grønland.

Den store forskjell der er mellem monopolsystemet og den moderne kolonial-politikk i sin almindelighet gjorde det beretiget for Norge å tenke på om det ikke var Danmarks hensikt å utvide monopolet til hele Grønland, og det synes med voksende klarhet å fremgå at dette var danskenes prinsipielle tanke.

Norge kan jo også påberope sig at Danmark i 1919 betraktet landet som «ingenmannsland» og fra dette år og fremover bare hadde utvidet suvereniteten «på papiret».

Og kommer man til erklæringens betydning, så kan den vel tydes som man vil. Den kan også gi et uttrykk for forfatterens individuelle opfatning.

Og skulde den norske anerkjennelse være en gjengjeld for Danmarks anerkjennelse av Norges suverenitet over Svalbard, så gjelder det jo å bevise dette. Danmark hadde ingen reelle interesser på Svalbard, og det er jo nettop av den grunn at man har ansatt en danske som upartisk dommer i visse spørsmål her.

Følgende anliggender må også bli gjenstand for drøftelse og undersøkelse: om det var Danmarks hensikt å utvide sin monopolvirksomhet og avstengningspolitikk over hele Grønland — som det heter for å be-

let av den norske regjering, uansett hvad den norske utenriksminister personlig måtte mene den 22. juli 1919 eller senere.

—

Danmark synes ikke å ville opprettholde påstanden om at Norge har brutt Grønlandsavtalen, men hver av partene holder på sin prinsipielle opfatning av spørsmålet om suvereniteten.

Professor Wolgast kommer nu inn på om der i Grønlandsavtalen av 1924 kan være hindringer i veien for en okkupasjon. Har ikke Danmark krenket traktaten ved kunngjørelsen av Grønlands-loven av 1925 eller ved å avslutte mestbegunstigelsestraktater med England og Frankrike? For Norge skulde der da være grunn til å utøve sin rett ved å holde sig skadesløs eller opsi denne del av avtalen f. eks. ved en okkupasjon.

Det er rimelig å anta at der fra 1924 og fremover ved siden av de 9 artikler i Grønlandsavtalen vil finnes et felt om hvilket der ikke er opsatt noen traktat. Er denne antagelse riktig, kunde Norge skride til okkupasjon, men bare i tilfelle av at det ikke hadde renonsert på enhver rett til Grønland, eller at Danmark ikke allerede hadde gjennemført suvereniteten over hele øya før 1924 eller ikke hadde besittet den i uminnelige tider.

—

Danmark påstår at Norge har anerkjent dansk overhøihet over hele Grønland ved handelsavtalene av 1826 og 1856. Dette spørsmål må imidlertid ses i sammenheng med spørsmålet om realiteten av foreningen mellem Danmark og Norge 1380—1814 og dens avslutning med Kielertraktaten. Danmark holder jo her på «enhetsstaten» og Grønland tilhørende denne stat er således vedblitt å være dansk. Men i så fall skulde jo ikke trenges ny anerkjennelse av England og U. S. A.

Nu er det jo så at det 19. og 20. århundrers internasjonale rett krever en effektiv suverenitetsutøvelse, og de to parter har da samlet all sin argumentasjon om dette punkt.

Like til 1919 og 1924 har Danmark ikke effektivt utøvet sin suverenitet, når da undtas Angmagsalik 1894. Har Danmark derved opgitt spesielt det omstridte Øst-Grønland? Det kunde være en mulig stilling til spørsmålet [illegible] man kunde se bort fra at en opgivelse krever en handling.

Dersom Danmark hadde krevet og bevart hele Grønland i 1814 og følgende år, er det ikke dermed sagt at det vilde ha

før, og anerkjennelsen innbefatter ikke et eventuelt handelsmonopol.

Det kan også være et problem å studere om Grønland efter den almindelige opfatning nu er et fullstendig hele, eller om de efterhånden fremståtte forskjellige interesser betinger en deling.

Man kunde si at Grønland idag befinner sig i samme situasjon som Afrika i 1880 eller Amerika på pave Alexander VI.s tid, han som trakk den berømte demarkasjonslinje mellem de spanske og de portugiske besiddelser.

Man kan så spørre, uttaler professor Woldgast til slutt: Er ikke Grønland bare en isblokk — og er den verd en prosess? Ja, visselig. Denne prosess er av betydelig videnskapelig interesse. Ti elementære spørsmål i internasjonal rett vil her bli avgjort.

Danmark kjemper for sin siste «koloni» efter å ha tapt Norge, besiddelsene i India og Øst-Afrika, Slesvig-Holstein, dansk Vest-India og i politisk henseende Island, for til slutt å måtte se også det færøiske spørs-

mål fremstå med stigende styrke.

For Norge er det en kamp om dets erhvervede stilling i de arktiske egne.

(e. s.)

—

største interesse, så meget mer som man her får en nøktern betraktning av de to lands standpunkter og en juridisk analyse av de viktigste spørsmål konflikten gjelder.

Efter en kort historisk oversikt fra den første kolonisasjon på Erik Raudes tid, den annen ved Hans Egede, omtale av det grønlandske handelskompani av 1721, det danske statsmonopol på all handel av 1776, Kielertraktaten av 1814 gås over til behandling av de dansk-norske tvistemål i vår tid.

Danmark har utfoldet sin virksomhet på Grønland gjennem statsmonopol for de koloniserte områder og for det øvrige Grønland gjennem den «åpne dørs politikk» — og det har vært norsk opfatning at det øvrige Grønland var ingenmannsland.

Danmarks erklæring av 10. mai 1921 om å innføre monopol for hele Grønland blev av Norge møtt med en formell protest, om enn man neppe fryktet at de norske interesser efter internasjonal rettsopfatning var i fare.

Norge forsvarer sine arktiske rettigheter efter det effektive okkupasjonsprinsipp og anerkjenner ikke sektorsprinsippet eller annet regionalt prinsipp, som praktisk talt vilde utestenge Norge fra de arktiske hav.

I 1919 søkte Danmark å få norsk tilsagn om ikke å legge hindringer i veien for anerkjennelse av dansk suverenitet over hele Grønland, og den norske utenriksministers munntlige erklæring av 22. juli 1919 om at «den norske regjering ikke vilde gjøre noen vanskeligheter med ordningen av denne affære», er det Danmark ber om skriftlig bekreftelse på 18. jan. 1921. Denne skriftlige erklæring blir ikke gitt. Så kommer monopolforordningen av 1921, — notevekslinger i mengde mellem Oslo og Kjøbenhavn, — forhandlingene og resultatet: Grønlandstraktaten av 1924, som professor Wolgast karakteriserer som «en av de merkeligste avtaler historien kjenner»; man blir enig om ordningen av en del praktiske spørsmål angående fangst, fiske, jakt etc. men med opprettholdelse av hvert lands prinsipielle syn.

At Danmark var rede til å gå med på denne avtale, anses fra norsk side som en erkjennelse av at Danmark tvilte på sin juridiske rett, mens danskene fremholder at uten denne avtale vilde Norge ikke opnådd fiskerettigheter etc.

Det danske kolonisasjonsfremstøt fra 1930 av med anlegg av stasjoner nettop i det område på Øst-Grønland hvor nordmennene allerede hadde ca. 80 stasjoner, og dr. [illegible]s ekspedisjon i 1931 gir [illegible] utløsningen i form av den norske okkupasjon av 10. juli 1931 og Danmarks besværing av 11. juli d. å. og innankning av saken til avgjørelse ved domstolen i Haag.

—

juli 1919.

2. Grønlandsavtalen av 9. juli 1924.

3. Handelstraktater av 1826 og 1856.

4. Karakteren av den norsk-danske union 1776—1814.

5. Kielertraktaten av 14. januar 1814 og følgende begivenheter.

Det er spesielt den norske utenriksministers muntlige erklæring av 22. juli 1919 som danskene tillegger stor betydning.

Erklæringen må så å si analyseres ord for ord.

Professoren mener at den norske anerkjennelse kunde være betinget eller ubetinget, idet en anerkjennelse efter internasjonal rett ikke utelukker betingelser (kfr. antagelsen av de engelske betingelser for anerkjennelsen), og det er ikke nødvendig å forme disse betingelser med én gang; det er ikke mer enn rimelig at Norge mener at anerkjennelsen vilde avhenge av betingelser, diktert av de store norske interesser på Øst-Grønland.

Den store forskjell der er mellem monopolsystemet og den moderne kolonial-politikk i sin almindelighet gjorde det berettiget for Norge å tenke på om det ikke var Danmarks hensikt å utvide monopolet til hele Grønland, og det synes med voksende klarhet å fremgå at dette var danskenes prinsipielle tanke.

Norge kan jo også påberope sig at Danmark i 1919 betraktet landet som «ingenmannsland» og fra dette år og fremover bare hadde utvidet suvereniteten «på papiret».

Og kommer man til erklæringens betydning, så kan den vel tydes som man vil. Den kan også gi et uttrykk for forfatterens individuelle opfatning.

Og skulde den norske anerkjennelse være en gjengjeld for Danmarks anerkjennelse av Norges suverenitet over Svalbard, så gjelder det jo å bevise dette. Danmark hadde ingen reelle interesser på Svalbard, og det er jo nettop av den grunn at man har ansatt en danske som upartisk dommer i visse spørsmål her.

Følgende anliggender må også bli gjenstand for drøftelse og undersøkelse: om det var Danmarks hensikt å utvide sin monopolvirksomhet og avstengningspolitikk over hele Grønland, — som det heter for å beskytte eskimoene; nordmennenes interesser på Øst-Grønland, danskenes eventuelle plikt til å gi en oplysning om sine hensikter m. v.

Situasjonen skulde i så måte være gunstig for Norge hvis monopolsystemet er stridende mot internasjonal rett; men er det ikke stridende mot et moderne kolonisasjonssystem, er det ikke sikkert om virkningen vil være den samme.

Det er også et spørsmål om ikke den norske erklærings mangel på presisjon i forhold til den italienske og franske nettop har vært beregnet og vil-

le; men hver av partene holder på sin prinsipielle opfatning av spørsmålet om suvereniteten.

Professor Wolgast kommer nu inn på om der i Grønlandsavtalen av 1924 kan være hindringer i veien for en okkupasjon. Har ikke Danmark krenket traktaten ved kunngjørelsen av Grønlands-loven av 1925 eller ved å avslutte mestbegunstigelsestraktater med England og Frankrike? For Norge skulde der da være grunn til å utøve sin rett ved å holde sig skadesløs eller opsi denne del av avtalen f. eks. ved en okkupasjon.

Det er rimelig å anta at der fra 1924 og fremover ved siden av de 9 artikler i Grønlandsavtalen vil finnes et felt om hvilket der ikke er opsatt noen traktat. Er denne antagelse riktig, kunde Norge skride til okkupasjon, men bare i tilfelle av at det ikke hadde renonsert på enhver rett til Grønland, eller at Danmark ikke allerede hadde gjennemført suvereniteten over hele øya før 1924 eller ikke hadde besittet den i uminnelige tider.

—

Danmark påstår at Norge har anerkjent dansk overhøihet over hele Grønland ved handelsavtalene av 1826 og 1856. Dette spørsmål må imidlertid ses i sammenheng med spørsmålet om realiteten av foreningen mellem Danmark og Norge 1380—1814 og dens avslutning med Kielertraktaten. Danmark holder jo her på «enhetsstaten» og Grønland tilhørende denne stat er således vedblitt å være dansk. Men i så fall skulde jo ikke trenges ny anerkjennelse av England og U. S. A.

Nu er det jo så at det 19. og 20. århundrers internasjonale rett krever en effektiv suverenitetsutøvelse, og de to parter har da samlet all sin argumentasjon om dette punkt.

Like til 1919 og 1924 har Danmark ikke effektivt utøvet sin suverenitet, når da undtas Angmagsalik 1894. Har Danmark derved opgitt spesielt det omstridte Øst-Grønland? Det kunde være en mulig stilling til spørsmålet, [illegible] man kunde se bort fra at en opgivelse krever en handling.

Dersom Danmark hadde krevet og bevart hele Grønland i 1814 og følgende år, er det ikke dermed sagt at det vilde ha kunnet beholde det. Man må betvile dette, ikke alene efter de danske kunngjørelser i 1894 og 1905, men også efter de stadige anmodninger om anerkjennelse av dansk overhøihet som er sendt U. S. A., Frankrike, Italia, Japan, England m. v. — Det kan i denne forbindelse være av interesse å citere det franske svar: «Den franske regjering har ingen innvending mot at den danske regjering utvider sin suverenitetsrett over hele Grønland på de betingelser som er opstilt i den amerikanske note av 4. august 1916.» Her gås altså ut fra at sådan suverenitet ikke fantes

siske besiddelser.

Man kan så spørre, uttaler professor Woldgast til slutt: Er ikke Grønland bare en isblokk — og er den verd en prosess? Ja, visselig. Denne prosess er av betydelig videnskapelig interesse. Ti elementære spørsmål i internasjonal rett vil her bli avgjort.

Danmark kjemper for sin siste «koloni» efter å ha tapt Norge, besiddelsene i India og Øst-Afrika, Slesvig-Holstein, dansk Vest-India og i politisk henseende Island, for til slutt å måtte se også det færøiske spørs-

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Dagens Nyheder

skriver den 21. NOV. 1931

Sch.

Svensk Syn paa Grønlands-Spørgsmaalet

21. November 1931: Fil. dr. Friherre Lage Staël von Holstein, der er Forfatter af flere folkeretlige Arbejder, gør Rede for sit Syn paa Grønlands-Spørgsmaalet.

I sidste Maaned var Professor Frede Castberg fra Oslo Gæst i Det norske Selskab i Stockholm og udviklede ved den Lejlighed med megen Verve sit Syn paa Grønlandsstriden. Han benyttede Lejligheden til at beklage sig over den slette Jordbund, de norske Argumenter hidtil havde fundet i Sverige og i den svenske Presse. Og unægtelig har man hos os haft lidt svært ved at finde det nordiske Salt i den „comédie larmoyante", som Norge i de senere Aar har opført med en forbløffet Samtid som Tilskuer.

Man leder forgæves efter en Traad af Ret og Rimelighed i de Dokumenter, som offentliggøres i svimlende Rækkefølge. Der staar det unge Norge, omgivet af middelalderlige Stridskræfter, og vogter ømfindtligt paa sine historiske Krav paa de i Tidernes Løb tabte Kolonier og Provinser, ømfindtlig i sin Forbitrelse over for Konkurrenten om Ishavslandenes Hjerte, ømfindtlig, hvor det gælder det tragiske i, at Norges Fangstmænd, som paa Østgrønland har faaet al den Næringsfrihed, de med Rimelighed kan forlange, ikke tillige kan pryde deres Pelshuer med et Suverænetetsemblem. Hvad tror denne rasende Roland, han egentlig opnaar ved at svinge sin rustne Dyrendal i stadig tættere Taagetykning? Man kan betragte det som undskyldelige Narrestreger, naar nybagte polske Nationalister i de forkuede slaviske Folks Navn gør Krav paa Rügen, Bornholm og Gotland som Nøglerne til et polsk „mare nostrum" — men hvor findes Undskyldning for en Broder i det nordiske Kulturfællesskab, der i aaben Trods mod nedarvet og anerkendt Ret arbejder paa at gøre Ishavet usikkert, blot for at lufte sine sentimentale Vikingelyster? Okkupation

Retsvirkning. Jeg vil raade mine norske Venner til at tage en forhastet Okkupations-Forklaring i sig igen, inden den uhjælpeligt stemples som et folkeretligt Intet — med al den Svie, som bliver Følgen deraf — og i Stedet med ydmyg Taknemlighed tage imod den liberale danske Gestus, som — uden Hensyn til den Retskrænkelse, der er begaaet — tilbyder at lade den siden 1924 gældende modus vivendi staa ved Magt, indtil Aftaletidens Udløb — i Stedet for, som Repressalie, at erklære Aftalen for brudt. Men det sandsynligste er nok, at den internationale Retfærdighed maa have sit Forløb, og det maa tillades mig at give mine Indtryk af de fremførte *pro et contra* i et Par Randbemærkninger.

Den danske Linie virker helt igennem vederhæftig, logisk og konsekvent. Et Par Hundrede Aars Kulturstræb paa Basis af gældende Folkeret fortjener i sig selv Respekt, og selv om de juridiske Former, hvorunder Danmark efterhaanden har lagt stadig større Domæner under sig, frembyder visse indbyrdes modstridende Træk, kan dette ikke spille nogen afgørende Rolle. Plakaten af 1776 motiverer med fornøden Retsvirkning de Koloniseringer, som gennemførtes 1895, 1904 og 1924 med Suverænetetskrav. Der er næppe nogen Grund til at skaffe en saadan gennem Hævd og Naboskab motiveret Udvidelse af Magtomraadet nogen ydre Anerkendelse. Da Danmark imidlertid med Henblik paa Monroe-Doktrinen mente det bedst at gaa frem med Forsigtighed og saaledes ved Opdagelsen af, at Grønland er en Ø, benyttede Salget af de vestindiske Øer i 1916 til at udvirke U. S. A.s Anerkendelse af de danske politiske og økonomiske Rettigheders Udstrækning over hele Grønland, og da Danmark senere foruden denne skaffede sig samtlige Spitsbergen-Magters Anerkendelse, saa kunde dette selvfølgelig kun styrke den danske Retsstilling. Naar Norge ikke desto mindre gør Brug af sit *liberum veto*, tér det sig nærmest som den, der i alt andet end god Tro nægter at anerkende den etablerede Ret.

Den norske Linie frembyder derimod Synet af en romantisk og broget Façetvirkning. Som *pièce de résistance* falder man tilbage paa det formentlige Folkeretsbrud i Kiel. Eventuelt kunde man ogsaa paaberaabe sig Kongeloven som Hindring for, at Kolonierne blev ved Danmark, men dette er og bliver et statsretligt, ikke et folkeretligt Argument. Ifølge Schinkel-Bergmans Fremstilling lod Carl-Johan villigt Talen om Øresundstolden, Bornholm og Ishavsøerne fare: Det kom efter hans Mening ikke i Betragtning som Fredsvilkaar. Hermed bortfalder ogsaa Argumentet om Svig under Forhandlingerne. Iøvrigt fik Norge jo 1819 sin Statsgæld nedsat med 12 Mill. Kr. mod definitivt at frafalde Restitutionskrav, som kun vakte pinlig Forundring, og to Aar senere bekræftede Stortinget dette udtrykkeligt. Lad mig pege paa et andet, hidtil overset, Træk. Allerede ved Freden i Stettin 1570 og Freden i Lund 1679 anerkendte Sverige den danske Krones Krav paa Grønland, som efter den Tids Landkort og hele Opfattelse ogsaa omfattede Spitsbergen (den norske Benævnelse Svalbard knytter sig derimod, efter Carlheim-Gyllenskjöld, til Østgrønland). Naar Norge nu stadig hævder sin historiske Ret til Grønland, hvorfor har det saa aldrig gjort det med Hensyn til Spitsbergen, som dog 1814 *ikke* blev hos Danmark? Da der i 1871 blev Tale om svensk-norsk Okkupation af Spitsbergen, lancerede Norge derimod *terra-nullius*-Principet og fik hos Rusland Støtte for dette Standpunkt, hvilket efterhaanden førte til Kristianiakonferencens Spilfægteri. Hvorfor tage det norske Krav alvorligt efter dette? Castberg mener i Virkeligheden, at det ikke hviler paa noget egentligt Retskrav, men nok kan give Nordmænd Aarsag „til at være forbitrede". Hvorfor ikke kaste Kravet over Bord og tage et broderligt Ansigt paa igen? — Var det ikke Overenskomsten 1919, at de nordiske Lande skulde støtte hverandre i deres Krav: Sveriges paa Aland, Danmarks paa Grønland,

fra Nystad til London. Skibet fik nyt M
skinpersonale.

*

D. F. D. S.s Damper „Yrsa" er efter en
Reparation ved Nordhavnsværftet i Gaar
gaaet til Aarhus for at indgaa i Hambur

Norges paa Spitsbergen? Fik Norge ikke langt mere ud af den Overenskomst end sine Broderlande, og alligevel er det ikke tilfreds!

Hvis Nordmændene for længe siden havde opgivet deres Syn paa Østgrønland som Ingenmands-Land, kunde de ogsaa have set langt gladere ud nu. Man havde haft Held til at lave det om fra *terra nullius* til Suverænetet, først paa Spitsbergen, saa 1925 paa Jan Mayen, nu vilde man igen prøve Lykken. Men siden man havde underskrevet Aftalen af 1924, hvis Bestemmelser om Nydelsesret, og hvis Neutralitetsklausuler oven i Købet Raestad vedstaar som byggede paa Basis af den danske Suverænetet, var det jo kun Ordspil at snakke om Ingenmandsland. Hvordan kan et Territorium samtidig være undergivet en Magts Suverænetet og være *terra nullius?*

Næste Parole lød saa paa Afgørelse i Haag, men Korrespondancen herom viser, hvordan man kun prøvede paa at drive sin forsonlige Modpart fra den ene Indrømmelse til den anden for til sidst at faa ham med paa at stille det som et Spørgsmaal om dansk eller norsk Suverænetet — eller de rene Urimeligheder, efter at Danmarks Overhøjhed allerede var anerkendt af Kulturlandene. I Diskussionen om Art. 4 i Aftalen af 1924 møder man samme Mangel paa Fornuft. Hvordan kunde Jagt og Fangst alene paa et Omraade skabe Basis for en monopoliseret Ret til Omraadet?

Intet Under, at man efter gentagen Fiasko blev desperat. Baade i Form og Indhold slog Okkupationen paa Papiret alle Rekorder i Urimelighed. I Maj var Okkupationslysten i Ishavsomraadet afsvalet. Da Devold hejste sit personlige Flag og androg om Godkendelse af sin Okkupation, blev han for fuld Musik desavoueret af Regeringen. Han havde intet Mandat, ingen Bemyndigelse til at føre forpligtende Forhandlinger. Men nogle Julidage senere giver den samme Regering sig alligevel i Lag med at udfærdige en Erklæring om, at den norske Stat har okkuperet omtrent det samme Omraade, som Devold proklamerede som norsk. Den desavouerede Eventyrer udstyres saa med Politimyndighed, og de samme Magter, som havde anerkendt den danske Suverænetet over Omraadet, anmodes nu gennem Notifikationer om at betragte det som norsk i Stedet for! Med Folkeret har denne Metode intet at skaffe.

Saa tilbøjelige vi Svenske er til kun at se paa det saglige, er der dog endnu en Streng paa Fiolen, vi har ønsket at lytte til — den klinger med Fangstmændenes Klageraab. Har norske Fangstfolk særlige Fortjenester at paaberaabe sig? Vi erindrer, at den første islandsk-norske Kolonisering af Grønland førte til, at hele Befolkningen uddøde, og at Øen forsvandt i flere Aarhundreders Glemsel. Vi erindrer, at Nordmændene udryddede Vildtbestanden i det nordlige Ishav og er i Lag med ogsaa at gøre det i det sydlige, hvis Folkenes Forbund ikke i Tide faar gennemført en Lovgivning mod Rovdriften. Vi erindrer vor egen Nathorsts Kortlægning af Kong Oscars Fjord, og hans Elever har lært os Respekt for danske Videnskabsmænd og deres Bannerfører i vor Tid, Treaarsplanens Bærer, Lauge Koch. Hidtil er ikke fra norsk Side udrettet noget, der videnskabeligt eller fangstmæssigt kommer paa Højde med den danske Indsats. Nordmændene har saaledes ikke gjort sig fortjent til nogen Særstilling. Og for de Interesser, de kan paavise, har Aftalen af 1924 allerede givet dem Garantier, som de selv efter moden Overvejelse har fundet tilstrækkelige.

Professor Castberg afgav ved sit nævnte Foredrag et Brageløfte om evig Fred paa Grønland, saa snart Dommen var faldet i Haag. Der findes ellers unge Svenske, som mener, at det grønlandske Kævl vil holde deres Levetid ud, hvis Norge ikke lærer at lægge Sordin paa sin „imperialistiske Aand". Lad os i hvert Fald haabe, at Castbergs Løfte er mere værd end Ihlens.

Lage Staël von Holstein.

Dagens Nyheder 21 Nov. 1931.

Svensk Syn paa Grønlands-Spørgsmaalet

21. November 1931: Fil. dr. Friherre Lage Staël von Holstein, der er Forfatter af flere folkeretlige Arbejder, gør Rede for sit Syn paa Grønlands-Spørgsmaalet

I sidste Maaned var Professor Frede Castberg fra Oslo Gæst i Det norske Selskab i Stockholm og udviklede ved den Lejlighed med megen Verve sit Syn paa Grønlandsstriden. Han benyttede Lejligheden til at beklage sig over den slette Jordbund, de norske Argumenter hidtil havde fundet i Sverige og i den svenske Presse. Og unægtelig har man hos os haft lidt svært ved at finde det nordiske Salt i den „comédie larmoyante", som Norge i de senere Aar har opført med en forbløffet Samtid som Tilskuer.

Man leder forgæves efter en Traad af Ret og Rimelighed i de Dokumenter, som offentliggøres i svimlende Rækkefølge. Der staar det unge Norge, omgivet af middelalderlige Stridskræfter, og vogter ømfindtligt paa sine historiske Krav paa de i Tidernes Løb tabte Kolonier og Provinser, ømfindtlig i sin Forbitrelse over for Konkurrenten om Ishavslandenes Hjerte, ømfindtlig, hvor det gælder det tragiske i, at Norges Fangstmænd, som paa Østgrønland har faaet al den Næringsfrihed, de med Rimelighed kan forlange, ikke tillige kan pryde deres Pelshuer med et Suverænetetsemblem. Hvad tror denne rasende Roland, han egentlig opnaar ved at svinge sin rustne Dyrendal i stadig tættere Taagetykning? Man kan betragte det som undskyldelige Narrestreger, naar nybagte polske Nationalister i de forkuede slaviske Folks Navn gør Krav paa Rügen, Bornholm og Gotland som Nøglerne til et polsk „mare nostrum" — men hvor findes Undskyldning for en Broder i det nordiske Kulturfællesskab, der i aaben Trods mod nedarvet og anerkendt Ret arbejder paa at gøre Ishavet usikkert, blot for at lufte sine sentimentale Vikingelyster? Okkupation af Grønland i Dag, Voldgiftssag om Færøerne i Morgen, Union med Island: hvorfor ikke desuden en Aktion mod Bohuslen, Jämtland og Härjedalen — ligeledes ifølge norsk Paastand gamle norske Provinser? *Risum teneatis, amici!*

Det er imidlertid en alvorlig Historie, naar et Medlem af Folkeforbundet forbryder sig mod bestaaende Retstilstande paa saa flagrant Vis, at et andet Medlem nødsages til at indstævne ham for den permanente Domstol. Ifølge Forbundspagtens Art. 10 kan den Slags føre til besværlige Sanktioner. Skandinaverne er i Genève optraadt med de mest radikale Forslag om Voldgift og Afrustning, men retsstridige Handlinger, som var utænkelige undtagen netop i en Afvæbningsperiode, skader utvivlsomt saadanne Forslags Udsigter til at nyde Fremme. Hvem kan se noget *klogt* i, at en lille Magt genopfrisker en Strid med Naboen, som kun kan tjene til, at langt stærkere Rivaler — Rusland, England — med Vælde holder deres Indtog paa Arenaen. Maa det ikke blive til Skade for hele Nordens gode Navn og Anseelse ude i Verden, at en Udenrigsministers Ord hjemme anses for mindre værd end en „Lap Papir", samtidig med, at der jongleres med folkeretlige Begreber paa Okkupation og Notifikation paa en Maade, der kun kan skabe det Indtryk, at elementære Haandbøger i Folkeret er ukendte i ultima Thule? Blot ved at se paa disse Spørgsmaal bliver man forstemt.

De norske Grønlandsaspiranters Argumentation til Fordel for deres vekslende Standpunkter minder ubehageligt om de advokatoriske Virkemidler, vi i 1905 fik mere end nok af. Naar Sverige i 1921 uden Omsvøb anerkendte Danmarks Suverænetet over det omstridte Omraade, havde det sine gode Grunde dertil, og den Snak, som nu kommer fra Oslo, spillende i alle Kamæleonens Farver, har derfor ingen større Chance for at virke imponerende.

For mit eget Vedkommende har jeg nylig i Statsvidenskabelig Forening ved Stockholms Universitet givet en Oversigt over Situationens retlige Faktorer og som Facit ment at kunne konstatere, at Danmark har Ret. Jeg har læst Raestads, Castbergs, Bulls, Smedals og Skeies Udredninger af den norske Tekst, men jeg har ikke deri kunnet finde noget, som svækkede Berlins og Rasmussens gentagne Gange fremsatte Konklusioner. Jeg nærer ingen Tvivl om, at Domstolen i Haag i Overensstemmelse med den danske Stemning maa stemple den norske Indtrængen som en Handling uden ringeste positiv

Dagens Nyheder 21/11-31.

Dagens Nyheder
21 Nov. 1931.

[redacted] og vil raade mine norske Venner til at tage en forhastet Okkupations-Forklaring i sig igen, inden den uhjælpeligt stemples som et folkeretligt Intet — med al den Svie, som bliver Følgen deraf — og i Stedet med ydmyg Taknemlighed tage imod den liberale danske Gestus, som — uden Hensyn til den Retskrænkelse, der er begaaet — tilbyder at lade den siden 1924 gældende modus vivendi staa ved Magt, indtil Aftaletidens Udløb — i Stedet for, som Repressalie, at erklære Aftalen for brudt. Men det sandsynligste er nok, at den internationale Retfærdighed maa have sit Forløb, og det maa tillades mig at give mine Indtryk af de fremførte *pro et contra* i et Par Randbemærkninger.

Den danske Linie virker helt igennem vederhæftig, logisk og konsekvent. Et Par Hundrede Aars Kulturstræb paa Basis af gældende Folkeret fortjener i sig selv Respekt, og selv om de juridiske Former, hvorunder Danmark efterhaanden har lagt stadig større Domæner under sig, frembyder visse indbyrdes modstridende Træk, kan dette ikke spille nogen afgørende Rolle. Plakaten af 1776 motiverer med fornøden Retsvirkning de Koloniseringer, som gennemførtes 1895, 1904 og 1924 med Suverænetetskrav. Der er næppe nogen Grund til at skaffe en saadan gennem Hævd og Naboskab motiveret Udvidelse af Magtomraadet [illegible] nogen ydre Anerkendelse. Da Danmark imidlertid med Henblik paa Monroe-Doktrinen mente det bedst at gaa frem med Forsigtighed og saaledes ved Opdagelsen af, at Grønland er en Ø, benyttede Salget af de vestindiske Øer i 1916 til at udvirke U. S. A.s Anerkendelse af de danske politiske og økonomiske Rettigheders Udstrækning over hele Grønland, og da Danmark senere foruden denne skaffede sig samtlige Spitsbergen-Magters Anerkendelse, saa kunde dette selvfølgelig kun styrke den danske Retsstilling. Naar Norge ikke desto mindre gør Brug af sit *liberum veto,* tér det sig nærmest som den, der i alt andet end god Tro nægter at anerkende den etablerede Ret.

Den norske Linie frembyder derimod Synet af en romantisk og broget Façetvirkning. Som *pièce de résistance* falder man tilbage paa det formentlige Folkeretsbrud i Kiel. Eventuelt kunde man ogsaa paaberaabe sig Kongeloven som Hindring for, at Kolonierne blev ved Danmark, men dette er og bliver et statsretligt, ikke et folkeretligt Argument. Ifølge Schinkel-Bergmans Fremstilling lod Carl-Johan villigt Talen om Øresundstolden, Bornholm og Ishavsøerne fare: Det kom efter hans Mening ikke i Betragtning som Fredsvilkaar. Hermed bortfalder ogsaa Argumentet om Svig under Forhandlingerne. Iøvrigt fik Norge jo 1819 sin Stats-[illegible] definitivt at frafalde Restitutionskrav, som kun vakte pinlig Forundring, og to Aar senere bekræftede Stortinget dette udtrykkeligt. Lad mig pege paa et andet, hidtil overset, Træk. Allerede ved Freden i Stettin 1570 og Freden i Lund 1679 anerkendte Sverige den danske Krones Krav paa Grønland, som efter den Tids Landkort og hele Opfattelse ogsaa omfattede Spitsbergen (den norske Benævnelse Svalbard knytter sig derimod, efter Carlheim-Gyllenskjöld, til Østgrønland). Naar Norge nu stadig hævder sin historiske Ret til Grønland, hvorfor har det saa aldrig gjort det med Hensyn til Spitsbergen, som dog 1814 *ikke* blev hos Danmark? Da der i 1871 blev Tale om svensk-norsk Okkupation af Spitsbergen, lancerede Norge derimod *terra-nullius*-Principet og fik hos Rusland Støtte for dette Standpunkt, hvilket efterhaanden førte til Kristianiakonferencens Spilfægteri. Hvorfor tage det norske Krav alvorligt efter dette? Castberg mener i Virkeligheden, at det ikke hviler paa noget egentligt Retskrav, men nok kan give Nordmænd Aarsag „til at være forbitrede". Hvorfor ikke kaste Kravet over Bord og tage et broderligt Ansigt paa igen? — Var det ikke Overenskomsten 1919, at de nordiske Lande skulde støtte hverandre i deres Krav: Sveriges paa Aland, Danmarks paa Grønland, ikke langt mere ud af den Overenskomst end sine Broderlande, og alligevel er det ikke tilfreds!

Hvis Nordmændene for længe siden havde opgivet deres Syn paa Østgrønland som Ingenmands-Land, kunde de ogsaa have set langt gladere ud nu. Man havde haft Held til at lave det om fra *terra nullius* til Suverænetet, først paa Spitsbergen, saa 1925 paa Jan Mayen, nu vilde man igen prøve Lykken. Men siden man havde underskrevet Aftalen af 1924, hvis Bestemmelser om Nydelsesret, og hvis Neutralitetsklausuler oven i Købet Raestad vedstaar som byggede paa Basis af den danske Suverænetet, var det jo kun Ordspil at snakke om Ingenmandsland. Hvordan kan et Territorium samtidig være undergivet en Magts Suverænetet og være *terra nullius?*

Næste Parole lød saa paa Afgørelse i Haag, men Korrespondancen herom viser, hvordan man kun prøvede paa at drive sin forsonlige Modpart fra den ene Indrømmelse til den anden for til sidst at faa ham med paa at stille det som et Spørgsmaal om dansk eller norsk Suverænetet — eller de rene Urimeligheder, efter at Danmarks Overhøjhed allerede var anerkendt af Kulturlandene. I Diskussionen om Art. 4 i Aftalen af 1924 møder man samme Mangel paa Fornuft. Hvordan kunde Jagt og Fangst alene paa et Omraade skabe [illegible] Ret til Omraadet?

Intet Under, at man efter gentagen Fiasko blev desperat. Baade i Form og Indhold slog Okkupationen paa Papiret alle Rekorder i Urimelighed. I Maj var Okkupationslysten i Ishavsomraadet afsvalet. Da Devold hejste sit personlige Flag og androg om Godkendelse af sin Okkupation, blev han for fuld Musik desavoueret af Regeringen. Han havde intet Mandat, ingen Bemyndigelse til at føre forpligtende Forhandlinger. Men nogle Julidage senere giver den samme Regering sig alligevel i Lag med at udfærdige en Erklæring om, at den norske Stat har okkuperet omtrent det samme Omraade, som Devold proklamerede som norsk. Den desavouerede Eventyrer udstyres saa med Politimyndighed, og de samme Magter, som havde anerkendt den danske Suverænetet over Omraadet, anmodes nu gennem Notifikationer om at betragte det som norsk i Stedet for! Med Folkeret har denne Metode intet at skaffe.

Saa tilbøjelige vi Svenske er til kun at se paa det saglige, er der dog endnu en Streng paa Fiolen, vi har ønsket at lytte til — den klinger med Fangstmændenes Klageraab. Har norske Fangstfolk særlige Fortjenester at paaberaabe sig? Vi erindrer, at den første islandsk-norske Kolonisering af Grønland førte til, at hele Befolkningen uddøde, og at Øen forsvandt i flere Aarhundreders Glemsel. Vi erindrer, at Nordmændene udryddede Vildtbestanden i det nordlige Ishav og er i Lag med ogsaa at gøre det i det sydlige, hvis Folkenes Forbund ikke i Tide faar gennemført en Lovgivning mod Rovdriften. Vi erindrer vor egen Nathorsts Kortlægning af Kong Oscars Fjord, og hans Elever har lært os Respekt for danske Videnskabsmænd og deres Bannerfører i vor Tid, Treaarsplanens Bærer, Lauge Koch. Hidtil er ikke fra norsk Side udrettet noget, der videnskabeligt eller fangstmæssigt kommer paa Højde med den danske Indsats. Nordmændene har saaledes ikke gjort sig fortjent til nogen Særstilling. Og for de Interesser, de kan paavise, har Aftalen af 1924 allerede givet dem Garantier, som de selv efter moden Overvejelse har fundet tilstrækkelige.

Professor Castberg afgav ved sit nævnte Foredrag et Brageløfte om evig Fred paa Grønland, saa snart Dommen var faldet i Haag. Der findes ellers unge Svenske, som mener, at det grønlandske Kævl vil holde deres Levetid ud, hvis Norge ikke lærer at lægge Sordin paa sin „imperialistiske Aand". Lad os i hvert Fald haabe, at Castbergs Løfte er mere værd end Ihlens.

Lage Staël von Holstein.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Berlingske Tidende

skriver den 20 NOV. 1931

Østgrønland igen.

Generalkonsul *Georg Bech* i New York har i November-Hæftet af „American-Scandinavian Review" skrevet en Artikel om det østgrønlandske Spørgsmaal — kaldt frem ved den norske Generalkonsul *Morgenstiernes* Fremlæggelse af den dansk-norske Divergens set fra norsk Synspunkt i A. S. R.'s September-Hæfte. Generalkonsul Bech kommer ikke ind paa den historiske og kulturelle Begrundelse af Danmarks Ret til Overhøjhed over hele Grønland, idet han anser denne Side af Sagen for tilstrækkelig klarlagt; det er udelukkende de norske Krav vedrørende Østgrønland, han belyser. Og han gør dette meget sagligt og klart, sluttende med at forsikre Tidsskriftets Læsere om, at hvilken Afgørelse Haag-Domstolen end kommer til, vil Danmark anerkende denne Afgørelse — ikke blot efter Bogstaven, men i Overensstemmelse med den Venskabs-Aand, som han haaber stadig maa bestaa mellem de to nordiske Folk.

Bladet: Berlingske Tidende
skriver den 19 NOV. 1931

Journal

En amerikansk Visit i Østgrønland.

Samvær med Lauge Koch og Konfrontation med „Anneksionen".

En amerikansk Radiotelegrafist, Mr. Paul C. Oscanyan, der i Sommer var i Østgrønland med en amerikansk Ekspedition med Peary-Veteranen, Kaptajn Bartlett som Fører, har sendt os følgende Skildring af sit Besøg i det „annekterede" Omraade. Mr. O. er gift med en ung Københavnerinde, Datter af Navigationsskole-Bestyrer Funder.

DA den lille Skonnert „Morrissey" forlod Reykjavik, ventede vi ikke at finde megen Is, førend vi kom nær til Grønlands Østkyst. Men Sommeren 1931 har været saaledes, at Østgrønlands Besøgende sent vil glemme den; thi Isbælte naaede mere end 100 Sømil ud fra Landet. Saa var det desuden haard, gammel Polaris, ikke den Slags Is, som smaa Skibe kan bryde igennem, men den svære Is, der ligner hvid Sten, som flyder paa Vandet.

Selv med en saa erfaren „Iskaptajn" som Kaptajn Bob Bartlett kunde vort lille Skib ikke finde Vej igennem, og i over 35 Dage krydsede vi frem og tilbage langs Iskanten, idet vi sommetider fandt en lille Aabning, som viste sig at være en blind Gade, hvor Isfladerne, der ofte var over otte Sømil lange, dannede mægtige Skruninger. Den Del af Isen, der er under Vandet, vilde have flaaet vort lille Skibs Dække af Grøntræ, og vi var ofte tvunget tilbage til det aabne Vand.

For at faa Tiden til at gaa, fortøjede vi af og til Skibet til en af de mægtige Ismarker, som laa kold og stille under Midnatssolen. Saa gik vi „i Land" paa Isen for at jage Sæler og for at hente fersk Vand fra de smaa Søer af smeltet Sne. Naar som helst der var noget nye eller interessant, fik Filmsapparaterne travlt, og naturligvis var alle, der havde et Fotografiaparat, ivrige efter at tage Billeder.

Et Møde i Isen med „Gustav Holm".

En taaget Juliaften, da vi sejlede mod Nord langs Isbarrièren, hørte vi pludselig en Dampers Tuden. Alle stirrede i Retning af Lyden, og snart viste „Gustav Holm" sig gennem Taagen som en Aand fra svundne Dage. Men de hjertelige danske Hilsner og Raab, som naaede os over Vandet, var ikke aandeagtige. Man fortalte os, at „Godthaab" var længere sydpaa med Lauge Koch om Bord, og saa forsvandt de i Taagen igen. De havde travlt med at komme ind til Kysten, da de havde saa meget at udrette dèr. Vi fulgte ikke efter dem, før efter Taagen havde lettet, saa vi kunde være sikre paa Vejen. De løb lige ind i det aabne Vand mellem Isfladerne, og vi prøvede det ogsaa, men efter at have forsøgt i nogle Dage, tænkte vi, at vi maaske vilde have mere Held længere mod Nord ved Shannon-Øen.

Vi forlod vore to danske Venner „Godthaab" og „Gustav Holm" og krydsede mod Nord blot for at opdage, at „Polarbjørnen", med Dr. Hoels lille Selskab om Bord, prøvede at komme gennem Isen mod Nord med samme Held, som vi havde haft mod Syd. Vi fortøjede nu begge til „Iskajen" og gik paa Besøg hos hinanden. Snart efter stod „Polarbjørnen" ud for atter at prøve Lykken.

Vi søgte nu alle at vinde Væddeløbet til Kystvandet og Kysten. Kaptajnerne Nordhoek og Rossfeldt paa „Godthaab" og „Gustav Holm" forblev taalmodigt, hvor de først havde søgt ind, mens de langsomt gled eller arbejdede sig fremad. „Polarbjørnen" kæmpede sig langsomt igennem til Kap Herschel. Stadige, nordøstlige Vinde holdt Pakisen paa Plads, og den lille „Morrissey" jagede op og ned langs Iskanten, lurende paa en Lejlighed til at slippe igennem uden at blive knust af de vældige Ismasser.

Gamle Søfolk siger, at hvis der ikke er Adgang til Kysten andre Steder, saa kan man være sikker paa at finde en nær ved Bass Rock, ud for Wollaston og Hochstetter Forlande. Det var netop, hvad vi fandt en skønne Dag, da Vinden havde vendt sig og derved aabnet et lille Løb lige ind imod Kysten. Vor Radio meddelte os, at „Godthaab" og „Gustav Holm" endelig havde presset sig igennem til Kystvandet, saa kom „Polarbjørnen" ind, og endelig sejlede „Morrissey" nok saa let ind gennem det aabne Stræde ud for Clavering-Øen.

Hos Lauge Koch paa Eskimo-Næs.

Som vi sejlede op ad Godthaabsfjorden, kom vi til Eskimonæs, hvor vi fandt „Godthaab"s og „Gustav Holm"s Besætninger travlt beskæftiget med at bygge Lauge Kochs Station. Kaptajn Bartlett og Lauge Koch kom snart i livlig Passiar, og Deres Korrespondent fandt glimrende Selskab i Kaptajn Nordhoek og de øvrige Danske.

Jeg skal kun fortælle lidt om Kochs Ekspeditions Station paa Eskimonæs, thi Dr. Koch selv kan naturligvis fortælle det langt bedre, og det er af mere Interesse at høre derom fra den Mand, der selv gjorde Arbejdet.

Huset, som de havde bygget, forbavsede os meget, og det saa rigtignok ogsaa flot ud, især da for mig, som selv har tilbragt et Aar, 1927—1928, i en lille Hytte paa Toppen af Mount Evans ved Søndre Strømfjord. I Kochs Hus er der mange velindrettede Værelser, saa at hvert Medlem af Ekspeditionen vil være i Stand til at gøre sit Arbejde i al Slags Vejr. Hovedværelset, hvori de alle vil mødes, og hvor de vil lægge deres fælles Planer, er dejligt stort. Udsigten derfra er, som det ses af hosstaaende Billede, meget smuk. Men Grønland har mange smukke Udsigter; det er et Land, som man hurtigt lærer at elske og længes tilbage til. Eskimonæs vilde i Sandhed være et smukt Sted til at anlægge en Koloni, om der var Arbejde nok for Kolonisterne.

Udsigt fra Hovedstuen i Lauge Kochs Hus ved Eskimo-Næs. Ekspeditionsskibene „Godthaab" og „Morissey" ligger i Havnen — „udenfor Vinduerne".

Det norske Anneksions-Opslag udenfor det norske Skur paa Kap Stoch.

Ansigt til Ansigt med „Anneksion"s-Proklamationen.

Vi forlod de travle Danske og sejlede videre op ad Godthaabsfjorden til Kap Stoch ved Indgangen til Lock Finefjorden bag Stationen ved Myggebugten. Dèr samlede vi Blomster og nogle faa Søfugle.

Da vi rundede Pynten ved Indgangen til Fjorden ved Kap Stoch, saa vi en lille Hytte med to Antennemaster, og det tog ikke lang Tid for mig, som var Radiotelegrafist om Bord paa „Morrissey", at komme i Land, for sammen med Kaptajn Bartlett at aflægge Besøg paa Radiostationen. Da vi naaede Hytten, saa vi hosstaaende Opslag fæstet ved Siden af Døren. Vi bankede paa, men da ingen svarede, gik vi indenfor. Der var slet ingen Radiostation, der fandtes kun nogle Smaating, der flød omkring, efterladt af de Jægere, som havde tilbragt den foregaaende Vinter i Hytten.

En Svipvisit i Angmagssalik.

Nogle faa Dage senere drog vi atter af Sted ud mod det aabne Hav, da Kaptajn Bartlett var bange for, at det aabne Stræde skulde lukkes og holde os indespærret i længere Tid. Vi sejlede tilbage til Clavering-Øen og standsede ved Eskimonæs for at sige Farvel til Ekspeditionen dèr.

Derfra satte vi Kursen mod Shannon-Øen for at optage nogle Films af Hvalrosser og Moskusokser. Vi saa imidlertid kun Moskusokser, da vi kun kunde blive der en halv Dag, før vi atter stod til Søs ned ad den snævre „Flod" mellem de to store Ismarker. Det var i Sandhed ejendommeligt at sejle mellem de lige Isvægge, som naar som helst kunde svinge imod hinanden og derved spærre Vejen for os, om ikke knuse vort Skib som en Æggeskal. Vi sejlede saaledes over 50 Sømil, da vi atter var i aaben Sø.

Det havde egentlig været vor Agt at sejle til Franz Josephs Land, men den langvarige Kamp med Isen havde taget for lang Tid, saa vi satte nu Kursen mod Syd langs Kanten af Isbarrièren, som laa næsten i samme Stilling, som da vi første Gang havde naaet den i Foraaret. Paa eet Tidspunkt var vi nærmere Island end Grønland, og dog var Isen stadig med os; men da vi naaede Angmagssaliks Breddegrad, standsede Isen, og vi var i Stand til at gaa mod Vest og besøge den lille, interessante Koloni.

Ingen ventede os i Angmagssalik, og det var besynderligt at komme ind til en grønlandsk Koloni uden at blive modtaget af Kajakmænd, før vi næsten laa til Ankers. Men de skyndte sig da ogsaa ud, saa hurtigt de kunde. Da jeg kunde tale lidt Dansk, fulgtes jeg med Kaptajn Bartlett for at tale med Bestyreren. Han spurgte, om vi havde Tilladelse til at besøge Angmagssalik, og vi forklarede, at vi blot ønskede at standse for at tage fersk Vand og for at se Kolonien, og vi vilde kun blive der et Par Dage, det var intet officielt Besøg, vi aflagde.

Kaptajn Bartlett kender Grønlands Love, og lovede, at han selv saavel som hans Besætning vilde overholde dem, og vi nød snart noget af det bedste i Norden: grønlandsk Velkommen, ved Kaffe saavel hos Bestyreren som hos Radiotelegrafisten.

Men vort Besøg her var snart afsluttet, og vi stod hjemefter. Vi sagde dog ikke „Farvel" til Grønland, men „Paa Gensyn", for vi haabede alle at komme tilbage dertil.

Paul C. Oscanyan.

Lauge Kochs store Stations-Hus paa Clavering-Øen under Opførelse.

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrabladet

skriver den

14 NOV. 1931

DET SVAGE PUNKT

I Norges Østgrønlands-Politik

En interessant Bedømmelse i det store svenske Blad „Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning".

Det store svenske Dagblad „Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning" bringer en meget indgaaende Omtale af den Bog om Grønlandssagen, som den ene af Norges Haag-Udsendinge, Juristen Professor *Jon Skeie*, har udsendt.

Artiklen slutter med disse interessante Linjer:

„Saaledes omtrent lyder den juridiske Retfærdiggørelse for norsk Grønlandspolitik. Hvad Beviskraft den kan tilkendes, bliver det Haag-Domstolens Sag at afgøre, hvorfor en Bedømmelse af Sagen skal opsættes saa længe. Men selv om Professor Skeies Logik var aldrig saa uangribelig, maa det dog befrygtes, at *den aabner alt for eventyrlige Perspektiver til at kunne blive taget til Naade af Stormagtsregeringerne.*

Mere end en af Kolonimagterne vaager over Omraader, hvor Retten til fri Okkupation vilde kunne begæres med samme Ret som den, hvormed Norge begærer den i Østgrønland.

Naar alt kommer til alt, er det maaske det svageste Punkt i den norske Sagsfremstilling."

Horn.

Nationen nr 265.
14 nov. 1931.

Grønlandskonflikten for Haag-domstolen.

Av ROBERT REDSLOB

professor ved Strasbourgs universitet.

Vi gjengir her i sin helhet den udmerkede artikkel om Grønlandssaken, som den berømte folkerettslærde professor Robert Redslob ved universitetet i Strasbourg har skrevet i «Journal des Nations».

Professor Redslob.

Ved et skriftstykke av 11. juli 1931 har den danske regjering med hjemmel i de to parters tiltredelse av den fakultative bestemmelse om voldgift i artikkel 36, 2. ledd i vedtektene for Den faste domstol, innbragt for den høie domsmyndighet i Haag en konflikt, som i lang tid har skapt vanskeligheter i forholdet til Norge, og som nylig er kommet i en tilspisset situasjon.

Danmark hevder, at det for lenge siden har lagt hele Grønland inn under sin suverenitet, hvad der skulde ha funnet sitt uttrykk i lovbestemmelser og administrative bestemmelser saavel som i en rekke konvensjoner med andre stater. Det besværer sig nu over, at den norske regjering ved en proklamasjon av den 10. juli har erklært aa ha gaatt til okkupasjon av visse strekninger paa østkysten. Disse strekninger kunde ikke være gjenstand for besiddelsestagelse, hevder man i Kjøbenhavn, all den stund hele dette nordiske kontinent er underlagt den danske krones fulle herredømme.

Danmark ber derfor domstolen om aa erklære, at proklamasjonen av 10. juli og alle forholdsregler, som knytter sig til den, innebærer et brudd paa den eksisterende rettstilstand og følgelig er ugyldig.

Den strid, som saaledes er reist av Danmark, har sine røtter langt tilbake i historien. Begynnelsen er, at den grønlandske befolkning gav sig inn under de norske konger i det trettende aarhundre. Saa kom den dansk-norske union mot slutten av det 14. aarhundre, nordmennenes nye kolonisering i 1721, Kiel-traktaten av 1814, som skilte de to kongeriker og forenet Norge med Sverige. Og endelig har tvisten tilknytning til overenskomsten av 1819 og 1821 mellem Kjøbenhavn og Christiania. Man kan medgi som resultat av disse begivenheter, at Danmark i 1821 satt inne med den del av Grønland, som strekker sig fra den 60de til den 72de breddegrad paa vestkysten. Dertil kommer, at den danske stat i 1893 etablerte sig i Angmagssalik paa østkanten (65½ gr. n. b.), og at den i 1905 kunngjorde aa ha utvidet sitt styreområade paa vestkysten til 74½ gr. Disse besiddelser er ikke for nærværende gjenstand for strid. Konflikten gjelder bare østkysten med undtagelse av Angmagssalik-omraadet. Denne østkyst var, anfører Norge, ikke undergitt dansk suverenitet, den var «terra nullius» paa samme maate som resten av dette umaatelig store arktiske land: innlandsisen, den nordlige del av vestkysten og hele nordkysten.

Et første vanskelig punkt i denne tvist ligger i en traktat om Østgrønland, som Danmark og Norge undertegnet den 9. juli 1924. Traktaten fastsetter fullstendig gjensidig likestilling med hensyn til adgang for fartøier, rett til aa gaa iland, overvintre og drive jakt, fangst og fiske, rett for personer eller selskaper til aa ta grunn i besiddelse til bruk, og videre med hensyn til oprettelse av stasjoner for værvarsling, telegraf og telefon og anlegg i videnskabelig og humanitært øiemed.

Hvis traktaten av 1924 hadde latt det bli ved det, hadde man kunnet tro, at de to interesserte stater begge gav avkall paa aa utøve suverenitet over Grønland og bestemte sig for aa oprette en modus vivendi, som anerkjente paralelle interesser og rettigheter men uten nogen særstilling for den ene eller den annen part. Man skulde derav ha kunnet slutte, at de to stater forpliktet sig til ikke aa overskride den grense for handlefriheten, som saaledes var trukket op og ikke kullkaste status quo ved en okkupasjonshandling. Det vilde ha været aa oprette en felles interesse-sfære, og man vilde i høiden ha kunnet reise det fengslende problem: hvorvidt en tredje stat under disse omstendigheter hadde anledning til aa bemektige sig landet og dermed slaa en strek over denne tosidige avtale, som ikke representerte en virkelig besiddelsestagelse.

En saadan fortolkning, som vilde ha ført til forbud mot okkupasjon fra den ene eller den annen av de to rivaler, er imidlertid uholdbar av den gode grunn, at traktaten er ledsaget av to likelydende noter, hvorved Danmark og Norge hver forbeholder sig sin opfatning av suverenitetsspørsmaalet, idet Danmark mener, at det er herre over hele østkysten, mens Norge anser denne kyststrekning — Angmagssalik undtatt — som «terra nullius». Her har vi et springende punkt i kontroversen: Naar Danmark, for som efter overenskomsten, gjør krav paa suverenitet over østkysten, er en plikt til aa avstaa fra okkupasjon av landet avgjort utelukket. For Danmarks vedkommende er den helt uten mening; ti Danmark kunde ikke tenke paa aa okkupere landet av den simple grunn, at det allerede tildeler sig den høieste myndighet. La oss tilføie, at hvis Danmark ikke paatar sig plikt til aa avstaa fra okkupasjon, kan det fornuftigvis ikke forlange aa paalegge Norge en slik forpliktelse. En saadan bestemmelse vilde munne ut i en «lovekontrakt», som gav Danmark løvens part og bare paala Norge forpliktelse, — et uantagelig resultat, eftersom hele traktaten av 1924 er inspirert av prinsippet om fullstendig likestilling.

Dessuten, aa forlange et slikt avkall paa okkupasjon vilde være usans fra Danmarks side, for i dets øine var en norsk okkupasjon utenkelig, fordi det allerede ansaa sig selv som herre over landet.

Man maa derfor uvegerlig medgi, at traktaten av 1924 som saadan ikke er nogen hindring for en senere okkupasjon av østkysten fra Norges side (Angmagssalik staar selvfølgelig fremdeles utenfor).

Da traktaten av 1924 altsaa ikke kommer i betraktning som

EN GOD LITEN RØK:
Dacapo Cigarillos
10 STK. KR. 1.00
5 „ „ 0.50
Carl F. Johannessen A/S Tobakfabrik, Oslo. CFJ 73

den opstod antagelig paa hotelet og bredte sig med rivende fart. Snart stod baade uthusene og den store hovedbygning i flammer og i løpet av 1½ time var all bebyggelse undtagen stabburet lagt i aske.

Besetningen blev reddet med undtagelse av to kalver og en gris. All avling og alle redskaper strøk ogsaa med. Derimot lyktes det aa redde næsten alt innboet fra hovedbygningen.

Det eneste slukningsredskap man hadde var en haandsprøite, men som følge av mangler ved materiellet fikk man ikke vann paa sprøiten. En mengde folk fra bygden deltok i redningsarbeidet. Alt var assurert. Man vet ikke hvorledes branden er opstaatt, men man tror at den skyldes uvedkommende som har overnattet i laaven. Det var elektrisk lys paa gaarden og ingen av gaardens folk hadde været i uthusene

dere har de tatt en dress. Man antar det er to personer som har været paa ferde.

De protesterende melkeprodusenter firer.

Skien, 13. novbr.

Omkring 20 av de melkeprodusenter i distriktet som det er bebudet botforelegg mot, fordi de har nektet aa innsende de foreskrevne opgaver til melkecentralen, har nu innsendt opgavene. Tiltale er da frafalt mot disse, oplyser politimesteren i Telemark.

siden tidlig igaar kveld.

Okstad ligger like ved hovedveien fra Trondheim.

re ved sin tannlegeg...

Tokio, 13. novbr. (N. T. B. fra Reuter). Ifølge

de av Japans militære virksomhet.

Laval krever av Tyskland

at den polske korridor opgis og tanken om politisk forbindelse med Østerrike.

Paris, 13. novbr.

Ifølge bladet «Le Petit Journal» skal statsminister Laval paa fellesmøtet av kammerets finans- og utenrikskomité bl. a. ha uttalt følgende:

«Jeg har sagt til rikskansler Brüning at det forut for et laan til Tyskland maatte oprettes en overenskomst om en rekke svevende spørsmaal. Jeg har sagt at man maatte fremkalle en avspenning i forholdet mellem de to land og at denne avspenning vilde inntrede i Frankrike bare hvis Tyskland gav avkall paa sine krav paa den polske korridor og opgav tanken om en politisk forbindelse mellem Tyskland og Østerrike og naar Staalhjelmdemonstrasjonene ophørte.

Jeg har kort og godt sagt — uttalte statsministeren — at man først maatte bringe den franske og den tyske folkeopinion til aa stemme overens.»

Kong Gustaf gir avkald paa 50 000 kr.

Og kronprinsen paa 15,000 kr.

Stockholm, 13. novbr.

Efter hvad Tidningarnas telegrambyraa erfarer har kongen tilkjennegitt at han av hensyn til nødvendigheten av aa bringe statsutgiftene ned og for aa bidra sitt til lettelse av den kommende budgettregulering ønsker for næste budgettaar aa avstaa et beløp av 50,000 kroner av sin appanasje.

I forbindelse dermed har kronprinsen meddelt, at han ønsker at bevilgningen til hans hoffhold opføres med et beløp som er 15,000 kroner mindre enn det beløp som for tiden er fastsatt.

Redningselskapet

Raufoss Kobberplater.

Væroversikt fredag aften:

2 mm. nedbør i Oslo siste døgn. Siste 30 døgn 75 mm., (norm. 59). Minimumstemp. inatt 7,6 gr., morgentemp. idag 7,8 gr., (norm. minus 0,1), maksimumstemp. idag 8,8 gr. Aftentemp. paa Tryvasshøgda 5,0 gr. C.

Det er svak vind med skyet vær over hele landet.

En mektig strøm av mild luft fra syd stryker frem over de Britiske Øer og Norskehavet. Denne strøm fører med sig et regnvær som ligger over Irland i aften og som kan ventes aa ville rekke frem til Sør-Norge i løpet av lørdag. Samtidig vil det bli økende sønnenvind langs hele den norske kyst.

Værvarsler, gjeldende inntil lørdag natt:

Skagerakkysten, Dovre: Syd bris, økende til liten kuling, tiltykning til nytt regnvær.

Innlandet østenfjells, Oslo: Syd bris, økende til frisk, tiltykning til nytt regnvær.

nøkkel til kontroversen, maa diskusjonen følgelig føres over paa et videre felt. Det gjelder aa bringe paa det rene, om Danmark før den norske okkupasjon hadde fyllestgjørende grunner aa anføre til støtte for sin suverenitet eller ikke. Det beror igjen paa spørsmaalet, om Danmark kan sies allerede aa ha okkupert østkysten paa et tidligere tidspunkt. Men da det neppe hverken kan eller vil hevde, at det nogengang har etablert et stedfestet og virkelig rotfestet herredømme paa denne kyststrekning og utøvet en vedvarende effektiv myndighet paa disse steder, reiser der sig et problem av mere generell art, som har med okkupasjonslæren som saadan aa gjøre og dens anvendelse paa vanskelig tilgjengelige lande som de arktiske egne, hvor ismassene og det ustadige vær legger store, ofte uovervinnelige hindringer i veien for menneskenes fremtrengen. Rettferdiggjør disse hindringer en «forenklet» okkupasjon, en okkupasjon, som bare skulde ta sikte paa visse adkomststeder, visse operasjonsbasiser for ekspedisjoner til det indre av landet, og som til tross for sin fragmentariske karakter og nettop paa grunn av de konkrete vanskeligheter skulde tre i stedet for en fullstendig okkupasjon? Dermed er Grønlandsstriden redusert til et prinsipp-spørsmaal, til en fortolkning av en av de fundamentale rettsinstitutter i folkeretten. Den process, som skal føres for domstolen i Haag, vil rulle op hele det store okkupasjonsproblem, de handlinger, som kreves for okkupasjonen og de betingelser sine qua non, som den er avhengig av. Vi vil ikke paa forhaand uttale noget om utfallet av denne diskusjon. Men det forekommer oss aa maatte bli temmelig vanskelig for Danmark aa føre seierrik gjennem for domstolen en okkupasjonslære, som er i den grad forenklet, at en effektiv besiddelsestagelse av en av kystene skulde medføre suverenitet over hele landet. Man kan naturligvis hevde i prinsippet, at der fra en kyst, som er undergitt effektiv besiddelse straaler ut et visst herredømme innover i landet. Dette er i den grad anerkjent, at en stat, som har satt sig fast paa hele kysten av en øy, selv om denne er uutforsket, ikke vilde se sitt herredømme over øya i sin helhet bestridt. Men det, som er riktig for vestkysten av Grønland som aksjonsbasis, er likesaa riktig for de andre kyster, ogsaa disse vilde, naar de først var utstyrt med regulære etablissementer, bli nyttige som utgangspunkter. Imidlertid maa man ikke — forekommer det oss — feste sig for meget ved muligheten av en utstraaling av herredømmene innover i landet. De verdifulleste strøk av Grønland, et land for fangst og fiske, er selve kystene, og det er utnyttelsen av dem, som har den største interesse her. Det er en grunnmer til aa erkjenne, at kystene bør tilhøre den, som virkelig sitter med dem og drar nytte av dem, og det uten hensyn til bosettelser, fjernt borte paa en annen kyst, bosettelser, hvis iboende suverenitet maa ophøre ved grensen for deres aksjonsradius. Kort sagt: Ut fra Danmarks ubestridte besiddelse av en del av vestkysten aa ville slutte, at det besidder hele Grønland, er en noget teoretisk og ubetinget paastand. Den ligner mutatis mutandis — lord Kitcheners famøse tese, da han efter seieren ved Omdurman erklærte sig for virtuelt herre over hele Sudan og som saadan søkte aa bestride kaptein Marchands adgang til aa sette sig fast i Fashoda, som ligger i en umaatelig avstand mot syd. Ogsaa Danmark gaar ut fra en «virtuel» utvidelse av sin partielle okkupasjon, men støter paa samme innvending som lord Kitchener, nemlig at en rivaliserende makt, som er i besiddelse av et annet omraade i periferien, ogsaa har adgang til aa utstrekke sitt herredømme til det indre. Man kan endog med en viss rett si, at Danmark fortaper sig i den «symbolske» okkupasjonsteori, som forlengst er forkastet av videnskapen; for aa paastaa, at man hersker over et territorium i hele dets utstrekning, fordi man har slaatt sig ned paa en del av det og i den hensikt, for aa støtte sin sak, hevder, at dette territorium er en enhet, blir aa nærme sig idé-læren hos de opdagere, som plantet sitt flagg paa et punkt av et nytt land og paastod, de var herrer over det innenfor de grenser, som de selv satte.

Forresten har ikke Danmark alltid været overbevist om riktigheten av sin lære. Det har ikke alltid regnet sin suverenitet for aa være saa sikkert etablert. Ellers vilde det ikke i 1916 og de følgende aar ha gjort henvendelse til andre makter, som for eksempel De Forenede Stater, for aa opnaa, at disse stater ikke reiste nogen innvending mot «at det utstrakte sine politiske og økonomiske interesser til hele Grønland». Da Danmark førte disse diplomatiske forhandlinger, maatte det mene, at det ennu ikke hadde suverenitet over hele landet. Klarligvis siden det paatenkte en utvidelse av sin suverenitet ved en ny og mere vidstrakt besiddelsestagelse. Men kanskje mente det, at det, selv om det ennu ikke hadde suverenitet over hele dette kontinent, dog i kraft av sin første besiddelsestagelse, selv om den bare var partiel, hadde en eksklusiv rett til aa faa den ved okkupasjon. En slik eksklusiv rett til okkupasjon er ikke folkeretten fremmed. Man har saaledes sett traktater avgrense interessesfæren og reservere hver kontraherende stat dens fremtidige okkupasjonssone. Men i tilfellet Grønland finnes der ingen traktat av denne art mellem de to rivaler, som her staar overfor hinannen. Man har i det allerhøieste fra Norges side den famøse, ofte diskuterte; men ikke bevisende erklæring fra dets utenriksminister hr. Ihlen, som i 1919 forsikret Danmark, som ønsket aa utvide sin suverenitet, at regjeringen i Christiania «ikke vilde gjøre vanskeligheter ved denne saks ordning». Ser man imidlertid nærmere paa den saa dreiet det sig der bare om en diplomatisk samtale, uklokt fort fra Norges side, det er saa, men — uten behørig ratificert traktat — ikke rettslig bindende. Naar alt kommer til alt, innsees det ikke, hvordan — naar traktat ikke foreligger — den omstendighet alene, at Danmark besidder en del av vestkysten skulde kunne gi det monopol paa aa okkupere resten av landet. For naar det gjelder okkupasjon er det prinsippet om likhet mellem alle stater, likhetsprinsippet, som er det viktigste. Dette er det, som forekommer oss aa være kvintessensen i den dansk-norske kontrovers. Omkring disse hovedsynspunkter grupperer der sig en rekke sekundære argumenter, fremsatt av den ene eller den annen part. Rammen for denne artikkel tillater oss ikke aa gaa inn paa dem, skjønt de frembyr meget av interesse. Vi har bare kunnet skissere konfliktens skjelett. Slik som den ligger an, reiser den hele folkerettens okkupasjonsproblem. Den vil gi de stridende parter saavelsom Domstolen anledning til aa utdype den ved vidtomfattende juridiske og historiske utredninger og saaledes aa bringe mere klarhet paa et omraade, hvor det siste ord ennu ikke er sagt. Det blir en process i stor stil, som nu skal frem for domstolen i Haag.

Høiesterettsadvokat
FINN BRAATEN
Kirkegt. 23. OSLO. Telef. 13355

Norske Liv
— Stiftet 1844 —
Livsforsikring · Livrenter.

"Norges Fremtid" nr 264
13. Nov. 1931.

Eirik Raudes Land.

Tyske nasjonalister om Grønlandssaken.

En sympatisk artikkel i „Der Stahlhelm".

Knud Rasmussen er bekymret for de ufødte eskimoer.

Det ser ikke ut som om den danske Grønlandsbil har formådd å vende den européiske opinion helt om til Danmark. Der blir stadig flere som gir Norge sin tilslutning, efterat de har fått fullt kjennskap til den innviklede forhistorie. På bakgrunn av de artikler Victor Mogens skrev for «Norges Fremtid» i sommer, bringer «Der Stahlhelm» en omfattende oversikt over Grønlandssakens utvikling, bedrageriet i Kiel og de seneste begivenheter, for å konkludere med:

«Man må være spent på utfallet av dommene. —

Haagdomstolen vil her stå foran den opgave å finne løsningen gjennem et virvar av juridiske enkeltproblemer, en løsning som gjennem et rettsapparats mange instanser viser rettferdighet til begge sider. Til syvende og sist angår det den naturlige rettsfølelse mellem to nasjoner.

Hvorledes enn opfatningen måtte være av de knep og midler Danmark i tidens løp har benyttet for stedse mer å befeste sitt krav på Grønland, så er det vel idag fastslått at nordmennene aldri vil overvinne at Norge skal gå tomhendet ut av denne strid.

Man kan ikke uten å lyve benekte Norges store andel i Grønlands opdagelse, kolonisasjon og kristning.

Hvad Norge nu forøvrig forlanger er ikke suvereniteten over hele Grønland, er ikke å utestenge andre fra handel og samkvem med Grønland, men enten anerkjennelse av Grønland som «Ingenmannsland», eller Norges overhøihet over det relativt lille Eirik Raudes land på Grønlands østkyst.

Det er visselig beklagelig at veien også i denne strid må gå til Kadien i Haag. Danmark har forlengst latt anledningen gå fra sig til å vise storsinn.

Det øieblikk var der da Norge i 1905 trådte ut av personalunionen med Sverige, og kalte en prins av det danske kongehus til den norske trone.

Dengang kunde Danmark visselig ha gitt Grønland tilbake. Grønland som det i sin tid, ved Kielertraktaten med Sverige, listelig hadde snappet fra Norge.

Det hadde sikkert lønt sig.

Når Danmark undlot å vise dette storsinn kan man ganske visst ikke klandre det. En sådan optreden var dengang ikke gjengs blandt statene. Og idag kanskje ennu mindre enn dengang. — —

Kanskje vil det norske folk idag finne særlig forståelse hos det tyske folk.

Tyskland har jo selv fått erfare hvad det vil si å være kasteball mellem fremmede makter og måtte finne sig i beslutninger som er truffet av andre.

Fredsforhandlingene i Versailles og de årelange erstatningsforhandlinger har åpenbart så megen uformuenhet og ukyndighet hos store statsmenn, at også Grønlandsspørsmålet ligger altfor høit for det nuværende politiske nivå.

Felles bitter erfaring krever at de land som skjebnen har knyttet sammen også bevisst må stå sammen i kampen for rettferdighetens endelige seier.»

Knud Rasmussens bekymringer.

«Berlingske Tidende» har intervjuet Knud Rasmussen i det øieblikk han kom inn i danske farvann fra sin ferd til Øst-Grønland. Om forholdet til nordmennene uttaler han:

— Ved min avreise, uttalte jeg uttrykkelig, at der efter min mening foregår en sterk bevegelse både syd fra og nord fra tilbake til de gamle øst-grønlandske boplasser på østkysten. Denne formodning har ekspedisjonen nu fulltut fått bekreftet. Av denne årsak må det betegnes som i høi grad uheldig, at hvite menn nu kommer og tar disse fjorder i sin besiddelse. Jeg sikter her til nordmennenes aktivitet i de pågjeldende distrikter.

— Har De truffet noen av de norske okkupanter?

— Jo, jeg var sammen med forskjellige av dem ialt en ukes tid. Tre møtte jeg i Skjoldunge-distriktet og de øvrige traff jeg nord for Lindenæs-fjorden, altså like nede ved grensen mot syd til det område, hvor det i følge traktaten er dem forbudt å slå sig ned. Rent personlig var de alle meget tiltalende og vinnende. Mennesker, der gjorde det beste inntrykk på mig. Mere kan jeg dessverre ikke fortelle Dem, sier Knud Rasmussen tilsist og tar avskjed med oss. Oppe på dekket stod han og vinket til oss, da vi klatret ned ad fallrepstrappen ned til den ventende båt — som få minutter senere forsvant i mørket, hvorpå «Julius Thomsen» fortsatte sin reise inn mot Kjøbenhavn.

I 1924 fikk som bekjent eskimoene en uimotståelig trang til å bosette sig ved Scoresby-sund som derved blir dansk. Nu er det hele Øst-Grønland som står dem i hodet. Ja, de eskimoene er vanskelig å kontrollere når de får vandrelysten over sig.

Göteborgs Handels- & Sjöfarts-Tidende
13 nov. 1931.

Wegener- och Watkins-expeditionerna ha återvänt från Grönland.

Högtidligt emottagande vid ankomsten till Köpenhamn.

—Från vår Köpenhamnskorrespondent.—

KÖPENHAMN den 13 nov. Kl. 11 i förmiddags anlände fartyget "Hans Egede" från Grönland med Wegener- och Watkins-expeditionerna ombord. En internationell samling av polarforskare och intresserade hade samlats för att bjuda de tyska och engelska vetenskapsmännen välkomna. Som officiell degelerad från Tyskland närvar presidenten för Deutsche Not-Gemeinschaft, förutvarande ministern dr Schmidt-Ott. Vidare hade de tidigare hemvända deltagarna i Wegenerexpeditionen, doktorerna Georgi och Sorge, kommit hit.

På en flaggsmyckad tribun stod statsminister Stauning och Alfred Wegeners änka samt Watkins mor och syster, som anlänt från London tillsammans med Scott och Riley, två av de tidigare hemresta deltagarne i Watkinsexpeditionen. Bland de närvarande märktes också Lange Koch.

Då "Hans Egede" gled in till kajen, hade expeditionens alla medlemmar samlats på däck. Där märktes Watkins, Courtauld, Hampton och dr Rimill samt tyskarna Kurt Wegener, doktorerna Loewe och Weiken, vilkas fruar vinkade från kajen, vidare geofysikern dr Wölcken, meteorologen dr Holzapfel, diplomingenjören Schif, föraren av propellerslädarna, och de två radiotelegrafisterna och mekanikerna Kraus och Kelbl samt slutligen den isländske hästskötaren Jon. Courtauld såg ut att vara i ypperlig kondition, men dr Loewe bar prägeln av de utstådda lidandena och kunde blott röra sig med svårighet.

Statsminister Stauning bjöd på regeringens vägnar samtliga deltagare välkomna. Först erinrade han om Alfred Wegeners betydelse för vetenskapen, samt om hans geniala teori om kontinenternas förskjutning, hans deltagande i två danska grönlandsexpeditioner och nu hans egen stora expedition, vars resultat fullständigt komme att ändra uppfattningen om Grönlands fysiska och geografiska förhållanden. Statsministern bad hans änka och broder mottaga försäkran om hela den danska nationens djupt kända sympati. Därefter lyckönskade statsministern Watkins-expeditionen till dess ypperliga sportbedrift och värdefulla vetenskapliga undersökningar av Danmarks stora koloni.

Sedan en orkester spelat "Det er et yndigt land", tog den tyske delegeraden dr Schmidt til orda och tackade Kurt Wegener är att han fullföljt broderns expedition och nått alla de vetenskapliga mål Alfred Wegener satt sig före. Han medförde ett skriftligt tack från tyska regeringen till expeditionen och framförde själv på sitt lands vägnar ett tack till de danska myndigheterna för all den hjälp, som lämnats expeditionen från dansk sida.

Orkestern spelade sedan tyska nationalsången och därefter talade på den brittiska legationens vägnar chargé d'affaiser Mr. Birch, som likaledes tackade de danska myndigheterna och nämnde, hur Mr. Courtauld satt nytt rekord i mänsklig uthållighet genom att tillbringa en vinter på inlandsisen. Kurt Wegener frambar expeditionens tack till Danmark och efter honom talade Mr. Watkins, som framhöll, att eskimåerna äro världens lyckligaste folk. Han gratulerade Danmark till dess enastående insats i arbetet för att bevara eskimårasen.

Härmed avslutades det officiella mottagandet, som utsändes över en del tyska och engelska radiostationer.

Courtauld intervjuades framför mikrofonen om sin övervintring på inlandsisen och uttalade, att han icke ångrar sitt uppehåll där, men han beklagar mycket all den oro, ryktena om hans svåra ställning givit anledning till.

På min fråga till dr Wegener om vad han ansåg för Wegenerexpeditionens viktigaste resultat förklarade han, att det var uppmätningen av inlandsisen, vars största tjocklek befunnits vara 2,500 meter. På samma fråga svarade Watkins, att det viktigaste resultatet av hans expedition måste sägas vara den mycket detaljerade kartläggningen av sträckningen från Kangerdlugmak i norr och Umivik i söder, en kartläggning, vilken till stor del utförts genom flygfotografering.

"Göteborgs Handels & Sj. Tidende"
12 nov. 1931.

GRÖNLANDS-JURIDIK.

JON SKEIE: Grønlandsaken. Olaf Norlis Forlag, Oslo.

Det är ovisst under vilka folkrättsliga former den biltoge mandråparen Erik den Röde för 950 år sedan tog Grönland i besittning, men förmodligen skedde det utan stort aktgivande på sakens konsekvenser. Landets upptäckande var i och för sig ingenting anmärkningsvärt. Farvattnet mellan Island och Grönland är icke bredare än Östersjön och de fredlösas färdevägar gingo vida. Mera förbluffande är den senare följande kolonisationen. I 500 år levde faktiskt kristna människor i dessa ogästvänliga trakter, och det var först omkring år 1400 som förbindelsen bröts mellan Norge och "den kalla bygden under polstjärnan" — heim enn kalda und leidarstjornu.

Förliden sommar, alltså gott och väl ett halvt årtusende senare, tog sig en norsk student före att i lindrigt officiella former återknyta den. Den 27 juni ockuperade han på Grönlands ostkust en liten landsträcka på 40 mil, vilken såsom sig bör omedelbart döptes till Erik den Rödes land, ehuruväl den röde vikingen där aldrig satt sin fot. Om denna något oförmodade utvidgning av landets gränser fick dess herre och konung kännedom genom ett telegram i "Tidens Tegn". Presenten accepterades emellertid efter någon tvekan, och genom en kunglig resolution av den 10 juli förklarades den del av Östgrönland, som ligger mellan 71° 30′ och 75° 40′ nordlig bredd, för norskt territorium och inlemmades i det norska riket. Den danska regeringen protesterade mot detta och hänvisade till att hela Grönland betraktats som danskt territorium. Norge har uttryckligen genom stortingsbeslutet år 1821 och indirekt genom handelstraktaten 1826 och deklarationen av 1856 erkänt den danska överhögheten. De norska kraven äro av sent datum och kunna icke tillerkännas någon giltighet gent emot Danmarks i en tvåhundraårig hävd grundade faktiska besittningsrätt.

Den norska tesen bestrider icke Danmarks suveränitet över de sedan gammalt koloniserade områdena på västkusten; icke heller har dess överhöghet över den på 1890-talet upprättade eskimåkolonien Angmagssalik på östkusten satts ifråga. Tvisten rör sig om de obebyggda kusttrakterna på Östgrönland vilka Norge betraktar såsom terra nullius och fritt tillgängliga för ockupation enligt folkrättsliga sedvänjor.

Detta är den officiella uppfattningen. Professor Skeie fogar sig i den, men har tydligen ingenting emot att driva saken ännu ett stycke längre och stryka ett streck över både Kieltraktaten och 1821 års stortingsbeslut. Den förstnämnda har aldrig erkänts av Norge och kan således icke åberopas såsom en vederläggning av eventuella norska anspråk på de gamla biländerna. Något mera invecklat blir sammanhanget vad angår 1821 års stortingsbeslut. Med detta förhåller sig som följer.

I Kielfreden stadgades skyldighet för Norge, att i förhållande till sina

accepterades emellertid efter någon tvekan, och genom en kunglig resolution av den 10 juli förklarades den del av Östgrönland, som ligger mellan 71° 30′ och 75° 40′ nordlig bredd, för norskt territorium.

Den rättsliga grunden för detta brådstörtade besittningstagande är som bekant omtvistad. Process om saken har blivit inledd vid Haag-domstolen och ett avgörande kan vara att vänta om ett eller annat år. Väntetiden kommer förmodligen att utfyllas med ett mera privat meningsutbyte mellan de båda länderna om Grönland som folkrättsligt problem. Det vore icke litet att beklaga om detta meningsutbyte skulle komma att utmynna i ett systematiskt återupplivande av all den osämja, som förevarit länderna emellan från hedenhös till våra dagar. En eller annan synes verkligen vara ute i sådana ärenden. En förläggare har sålunda ansett tiden inne att ånyo uppbygga norskt publikum med den förträfflige prosten Wergelands knarriga missnöje med Danmarks hiskliga framfart bland Norges fjordar och fjäll. Den skildring av "Danmarks politiska förbrytelser mot kungariket Norge", som denne andans man år 1816 publicerade, har sitt obestridliga intresse såsom tidsdokument men ett mycket periferiskt sådant som inlägg i Grönlandstvisten.

Då har onekligen professor Jon Skeies broschyr ett större värde såsom informationskälla. Även den har sina svagheter. Hade den icke adress söderut skulle den kunna missuppfattas såsom ett eko från unionstvisternas klang och jubeldagar, så trollbunden som författaren är av sitt polemiska nit. Det får väl anses ofrånkomligt. Huvudsaken är dock att den samtidigt ger en alls icke ovälkommen orientering i norsk Grönlandspolitik med alla dess historiska, ekonomiska och folkrättsliga aspekter.

Danmarks ståndpunkt i tvistefrågan kan sammanfattas i få ord: Grönland är danskt och har så varit allt sedan den dansk-norska unionens tid. Landet har i över 200 år administrerats från Köpenhamn. Det förblev under dansk överhöghet även efter Kielfreden och det har allt sedan dess i internationella mellanhavanden betraktats som ett danskt land. Något mera invecklat blir sammanhanget vad angår 1821 års stortingsbeslut. Med detta förhåller sig som följer.

I Kielfreden stadgades skyldighet för Norge, att i förhållande till sina resurser och sin folkmängd deltaga i likvideringen av den gamla dubbelmonarkiens statsskuld. Om fördelningen av förpliktelserna förhandlades sedermera en lång följd av år tills slutligen en överenskommelse träffades år 1819 under engelsk bemedling, vilken den 1 sept. s. å. ratificerades av Karl Johan å Norges vägnar. Där förklarades bl. a. "att ingen ytterligare betalning skulle fordras av någondera parten i anledning av den tidigare förbindelsen mellan Norge och Danmark". Överenskommelsen förelades stortinget vid dess sammanträde år 1821, varvid följande beslut fattades: "Stortinget vedtager og erkjender paa Norges Vegne at betale 3 Millioner Rd. Hamb. Bc., som Andel i det forrige dansknorske Monarchies fælleds statsgjæld, og hvorved saaledes alle gjensidige Fordringer i Anledning af Foreningen mellem Danmark og Norge skulle være og blive aldeles op- og afgjorte".

Detta beslut har hittills vanligen tolkats så, att Norge därmed uppgav alla anspråk på de gamla biländerna (se ex. Keilhau i "Det norske folks liv og historie" VIII: 261). Professor Skeie menar, att det endast har avseende på de rent ekonomiska mellanhavandena och att Norge följaktligen allt fortfarande har icke blott moraliska utan jämväl juridiska anspråk på Färöarne och Grönland. Att anspråken under så lång tid icke gjorts gällande förtager dem intet av deras kraft. Genom frånvaron av eget utrikesorgan under unionen med Sverige hade Norge faktiskt inga möjligheter att hävda sin rätt. Men inom folkrätten gäller ingen preskription.

Detta är ett övervägande teoretiskt resonemang. I praktiken inskränker förf. sig till hävdandet av Östgrönland såsom ett ingen-mans-land. Danmark har, så fortsätter bevisföringen, aldrig tagit denna del av landet i besittning och ännu mindre där utövat någon statsmyndighet. Vad som åsyftades med benämningen Grönland i Kielfreden eller i förhandlingarne om statsskuldens fördelning — norska anspråk på de gamla biländernas framställdes faktiskt under dessa förhandlingar fastän de uppgåvos — kan endast ha varit de då kända delarne av ön. "Skulle Danmark ha ensamrätt till ockupation på Östgrönland bara av den anledningen, att Västgrönland är danskt, så kan med långt mera skäl sägas, att den stat, som förvärvade Kamerun, därmed också fått ensamrätt till ockupation av allt afrikanskt område söder om ekvatorn." Det i somras av Norge ockuperade området ligger dock över 80 mil norr om närmaste danska bosättning (i Angmagssalik).

Danmark har också, fortsätter förf., på flerahanda sätt handlat i strid med påståendet, att landet även före 1920 hade suveränitet över hela Grönland. När Angmagssalik togs i besittning ansågs detta böra notifieras främmande makter. År 1916 sökte och fick danska utrikesdepartementet Förenta Staternas samtycke till en utvidgning av sina ekonomiska och politiska intressen på Grönland. Visserligen ha sedermera tre makter, nämligen Sverige, England och Italien, uttryckligen erkänt den danska suveräniteten över hela Grönland, men ett sådant erkännande kan aldrig, även om det vore enstämmigt ersätta en ockupation i vedertagna former, och ingen främmande stat kan förbjuda Norge att tillvarataga sina intressen på ett herrelöst område.

Så ungefär lyder den juridiska legitimationen för norsk Grönlandspolitik. Vad bevisvärde, som kan tillmätas den, blir det Haagdomstolens sak att avgöra, varför ett omdöme i saken bekvämligen kan uppskjutas. Även om professor Skeies logik vore aldrig så oantastlig är dock att befara att den öppnar alltför äventyrliga perspektiv för att bli tagen till nåder av stormaktskabinetten. Mer än en av kolonialmakterna ha att vaka över områden, där rätt till fri ockupation skulle kunna begäras med samma fog som Norge begär den på Östgrönland. När allt kommer omkring är kanske detta den svagaste punkten i det norska käromålet.

K. P.

3 Antarctic Com.

U

NEWS

DETROIT, MICH.

NOV 8 - 1931

TELLS NORWAY'S SIDE OF THE DISPUTE WITH DENMARK

IN CONNECTION with the present controversy between Norway and Denmark regarding territorial and hunting rights of the two countries on the East Coast of Greenland, which now awaits settlement before the Permanent Court of International Justice at The Hague, William Morgenstierne, Norwegian Consul General in New York, has written an article for the September issue of the American-Scandinavian Review, in which he presents Norway's side of the dispute.

Mr. Morgenstierne traces the history of Greenland from the time of its discovery by a Norwegian, Gunnbjorn Ulvsson, in 974, through its settlement by followers of Eric the Red, in 985, the disintegration of the Norse colonies in the centuries that followed, until Norwegian settlers, under the leadership of Hans Egede, a Norwegian missionary, trader and explorer, with the authority of the King of the now united realms of Norway and Denmark, re-colonized the territory in the early eighteenth century, and so down to the present day.

"It is important as a matter of historic truth," Mr. Morgenstierne writes, "to emphasize that Greenland continued to be placed under the common King in his capacity of King of Norway, and in that capacity alone.

A MISUNDERSTANDING.

"The handling of Greenland matters in the Norwegian-Danish Central Administration clearly shows that Greenland up to 1814 was considered a Norwegian dependency . . . When it has sometimes been stated that Greenland became Danish in 1721, it is, of course, a misunderstanding which can only be explained by the fact that Norway and Denmark at that time were united, the King of Norway being also King of Denmark. This was the situation when, in the year 1814 . . . Frederik VI, King of Norway and Denmark, by the Treaty of Kiel, ceded to the King of Sweden the Kingdom of Norway. But as the Danish negotiator had given the Swedish negotiator the erroneous information that Greenland, the Faroe Islands, and Iceland did not belong to Norway, the treaty expressly provided that these dependencies were not to be included with Norway in the cession. In other words, Denmark retained these old Norwegian dependencies."

Mr. Morgenstierne goes on to say that the Norwegian nation "did not recognize and never has recognized" the ceding of an entire Kingdom to a foreign State. "On May 17, 1814," he writes, "the Norwegian nation adopted its own constitution, declared itself free and independent, and the union voluntarily entered into with Sweden a few months later was a union between two independent nations . . . whatever Denmark retained by the Peace of Kiel it could obviously not exceed what actually belonged to Norway at the time, viz., the old Norwegian colonies in West Greenland. The question which is now of paramount interest is the sovereignty of a certain part of the coast of East Greenland, which is No Man's Land and which until recently has not belonged to anybody. Before proceeding further, however, two points should be emphasized in fairness to Denmark. First, it must be admitted that as a result of pressure brought to bear by Denmark and the Great Powers upon Norway, in the years following the Treaty of Kiel, when she was weak and isolated, Norway did not uphold her rights to her old dependencies as she might have done. She even made commitments which are now used against her. Secondly, it should be fully realized that Denmark has done excellent work in administering West Greenland, caring for the Eskimos, exploring the country, and to some extent developing its economic resources."

MAKES OTHER POINTS.

Mr. Morgenstierne's article is too long to be quoted in its entirely, but he makes other interesting points which should be briefly touched on. "The action on the part of Denmark," he writes, "in attempting to extend her sovereignty to the vast territory which had until then been universally regarded as No Man's Land, including the coast line where Norwegian interests were predominant, naturally met with strong opposition in Norway as soon as it was clearly realized what the Danish policies involved . . . Norwegians from olden times have been hunting and fishing on a considerable scale on and outside the coast of East Greenland . . . There are today more than 80 Norwegian cabins on this stretch of land. It is important to note that, inasmuch as there are no Eskimos living on this part of the coast, the interest and welfare of the natives are in no way jeopardized."

After dwelling on the contributions of Norwegian scientists toward the exploration and development of East Greenland, Mr. Morgenstierne concludes his article thus: "Norwegians feel that untoward circumstances having given their country a rather rough deal in this matter, the comparatively short coastline which is today Eirik Raude's Land, Norway's last stand in her old dependencies is the minimum of what would seem should be hers by historic justice. They rejoice that the matter will now be definitely settled in an amicable way on the basis of law and justice, and they will do everything within their power to prevent this question from interfering with the traditional friendly relations between the two nations."

An article setting forth the Danish point of view with regard to Greenland appears in the same issue of the American-Scandinavian Review.

East Arctic Contrn

TRIBUNE

CHICAGO, ILL.

NOV 7 - 1931

THE GREENLAND CONTROVERSY.

Chicago, Oct. 18.—Essaying to contradict THE TRIBUNE Copenhagen correspondent's review of the Danish-Norwegian Greenland dispute, H. Sundby-Hansen presents a lengthy historical treatise, but, unfortunately, chooses to omit a number of important and pertinent facts in the case.

To be sure, Norwegians, more than a thousand years ago, discovered Greenland and on the southwest coast of that vast continent started a settlement which later became extinct. Renewed Greenlang ventures in the 17th century originated fully as much in Denmark as in Norway. The Rev. Hans Egede did not forget the formality of first going to Denmark for the purpose of obtaining appointment from the king as a missionary, and when, after fifteen years of devoted labor among the Eskimos, he returned and was awarded the title of bishop of Greenland and became teacher at a newly erected Greenland seminary in Copenhagen.

The entire administration of Greenland affairs was then, as later on, centered at Copenhagen, and if, at the treaty at Kiel, Greenland remained Danish territory just because of a diplomatic ruse it is certainly a most peculiar fact that the Norwegian Storthing seven years later, in 1821, renounced every claim upon Denmark pertaining to the dissolution of the union. By later treaty and a declaration of 1856 Norway recognized the Danish trading monopoly absolutely without reservation. Several treaties between Denmark and other countries involve the same recognition. The United States, when taking the Virgin islands in 1916, expressly sanctioned Danish sovereignty over the whole of Greenland, and England, France, Sweden and other powers have done likewise.

Really, hardly any Norwegian had any idea of disputing Danish sovereignty over Greenland until a dozen years ago when Danish authorities found it necessary to intercede against, especially, Norwegian sealers, whose reckless methods threatened the very existence of seals not only on the east coast but also, as the seal is a migratory animal, on the west coast of Greenland. Subsequently, in 1924, a treaty regulating sealing, fishing and hunting was concluded between Denmark and Norway, it being tacitly understood that the sovereignty situation would remain unchanged until the expiration of this treaty in 1944.

Then, suddenly, in 1930 the Norwegian government conferred police mandate over subjects in east Greenland upon the leader of a fishing expedition. The Danish government immediately protested against this provocative step and, while this matter was still pending, last summer some Norwegian sealers raised the Norwegian flag near Mackenzie bay and declared the territory occupied. This trespassing being officially sanctioned by Norway, the Danish government, having for years, in theory and practice, devoted itself to internationalism, pacifism and disarmament, had no other recourse than to bring action against the brother country before the world court at Hague.

CHRISTIAN BOTKER.

Nationen

4 Nov. 1931.

Grønlands-saken

bedømt i den portugisiske presse.

En artikkel i regjeringsorganet „Diario da Manha"

Det portugisiske regjeringsorgan «Diario da Manha» offentliggjør en lengere artikkel om Grønlandssaken. Bladet skriver bl. a.:

Konflikten om suverenitetsretten til den del av Øst-Grønland som ligger mellem Scoresby Land og Claverings øy, og som Haagerdomstolen er kalt til aa uttale sig om, frembyr interessante sider av politisk, internasjonal og kommersiell natur, som gjør at saken ikke bare har lokal interesse, men gjør den til et betydelig internasjonalt spørsmaal. Sakens løsning er av stor betydning for en rekke interesser, som vilde bli truet saafremt domstolens avgjørelse blev gunstig for Danmark.

Nordmennene er impulsive og energiske, og disse to egenskaper gjør dem verdige til verdens takk. De er kanskje, uten for kleinelse for de øvrige skandinaviske folk, de mest legitime representanter for vikingene. Dette skyldes kanskje særlig de geografiske forhold som har skapt et sundt og intelligent folk. E uomtvistelig bevis for dette er folkets fysiske vitalitet — et av de mest robuste folk i Europa — og dets blomstrende og rike litteratur, som fra Ibsens tid og til nu har gjort Norge litterært sett til det ledende av verdens mindre land. Og det er nettop den samme sterke nasjonale individualisme som forklarer den tilsynelatende agressivitet som paa begge sider har preget debatten om konflikten i de to lands presse. Men denne skandinaviske nasjonalisme er av en sund natur uten de karakteristiske krigerske symptomer, som den gamle form for nasjonalisme har. Med tro paa Folkeforbundet tar de sin opgave alvorlig og gir, som i saa meget annet, den hele verden et eksempel til efterfølgelse.

Efter aa ha gitt en utførlig historisk oversikt skriver bladet til slutt: Da Norge aldri ved sine ansvarlige representanter har anerkjent Danmarks suverenitet over Grønland, bør de ikke-koloniserte deler av øyen saavelsom Øst-Grønland ansees som ingenmannsland. Danmarks suverenitetskrav støtter sig ikke paa en effektiv okkupasjon. Grønland er et land med store uutnyttede rigdommer. Mange videnskabelige ekspedisjoner drar dit for aa studere de geologiske og meteorologiske eiendommeligheter, og for aa muliggjøre utnyttelsen av de store jakt- og fiskerigdommer. Av alt dette vil forstaaes den betydning som den fremtidige besiddelse av landet vil ha.

Blank Arctic Cordova

Bers

TRIBUNE

CHICAGO, ILL.

OCT 5 - 1931

NATIONS QUARREL OVER BLEAK STRIP OF ICE AND ROCK

Denmark Fights Norway's Seizure in Greenland.

BY JOHN AHL-NIELSEN.

[Chicago Tribune Press Service.]

COPENHAGEN, Oct. 4.—Denmark and Norway are having a hot dispute over East Greenland, where some Norwegian hunters recently hoisted the Norwegian flag on a coast hiterto under Danish sovereignty. The leader of the Norwegians, a student hunter named Devold, radioed a demand to the Norwegian government asking the cabinet to authorize his occupation, and after some hesitation the Greenland committee of the cabinet approved his act, despite Danish protests.

Denmark asked Norway not to take such a step, but instead to place the matter before the world court at The Hague, where international arbitration could decide to whom the ice and rocks belonged. Norway, however, maintained that the East Greenland coast was a "no man's land" and could be had for the taking. So on July 10, 1931, she broke off negotiations and occupied the land.

Denmark Fears for Prestige.

Now, the occupied territory means nothing but expense to the country trying to cultivate it, but Denmark once upon a time ruled the waves from Dover to Normandy and from the Baltic to Melville bay, and felt that her prestige was threatened. If Norway could take East Greenland, some other country could take the rest of the biggest island in the world, and Denmark would remain with only memories to cherish. Hence, she appealed to The Hague court, which will give a verdict next summer.

Observers seeking to analyze why East Greenland interests anybody at all, point out that the whole problem is based on some strange but explainable psychology. The first Norwegian expansion came 1,000 years ago, when the Norsemen crossed the northern Atlantic, stopped for a little rest in Iceland, and went on to East Greenland and then south, passing Cape Farewell, from where they crossed to Vineland, i. e., America. Their route is the modern air route recently flown by Wolfgang von Gronau, German aviator.

Danes Rule Norway.

In those days Norway was split up by local kings and dukes who could not agree on the problem of Christianity. Then came a time when Denmark took over the administration of Norway and when scores of local dukes bowed to the Danish monarchs. For several hundred years Norway was controlled by the Danes. In 1814 Sweden assumed the duties of the Danes in Norway and held them for almost 100 years.

In the United States Scandinavia is Scandinavia, and the Danes, Norsemen, Finlanders and Swedes are considered as one race, but over here the four nations are sharply divided into camps, and each camp wants to be let alone with its problems. Thus Finland, trying to rid herself of the Swedish yoke, was absorbed by Russia, and in 1905 the Norwegians elected the Danish Prince Carl as king and proclaimed themselves independent. Sweden threatened war, but peace prevailed, and Norway for the first time in 1,000 years was independent and master of its own house.

Peace for Ten Years.

For ten years everything was peaceful, but when the United States in 1916 asked Denmark to sell her Virgin islands for strategic purposes, Denmark asked the entire world if everybody would recognize her right of sovereignty over Greenland. Everybody did, and England put a clause in the agreement that if Denmark ever wanted to sell Britain should have the option.

Norway also recognized Danish sovereignty. That is, the Norwegian prime minister, Ihlen, shook hands with the Danish minister in Oslo and promised that Norway would never contest Danish rights in Greenland. No written agreement was made, and later Mr. Ihlen said that his words stood only for his own personal views and not for those of Norway.

Meantime, during the uncertain days of the war, Norway took Spitzbergen. Her rights were recognized. Then she looked back into history, where, in the dim past, she saw the Vikings landing in Greenland. Since then, observers here say, she has sought to establish rights there.

Norway Registers Complaint.

In 1921 Norway complained that Danish sovereignty hurt Norwegian interests in east Greenland. These interest were hunting, sealing, and whaling. The Norsemen wanted some places where their ships could anchor during summer cruises, as well as huts and cabins along the shore where they could place trappers for white and polar foxes.

They got what they wanted, but Denmark always considered itself host to the Norsemen, and Danish and Norwegian explorers coöperated in exploring the east Greenland coastline.

5 Orlando Cantor

Z

PUBLIC LEDGER
PHILADELPHIA, PA.
SEP 20 1931

BROTHER KINGS FIGHT *For* LAND *The* WORLD *Once* FORGOT

Permanent Court of International Justice at the Hague Will Have to Settle the Dispute Raging Among Norse Descendants of Famous Eric the Red for Possession of Long-Neglected Greenland

King Haakon VII of Norway believes his country is entitled to a part of Greenland for the very good reason that his Scandinavian ancestors originally discovered the island

The Queen of Norway can smile, at least inwardly, over the dispute with her brother-in-law

Eric the Red was compelled to leave Iceland, so he set out on an expedition and found Greenland. This picture is from "Viking Tales" by Jennie Hall, published by Rand McNally & Co.

Not all Eskimos or native Greenlanders live in igloos. Some of them live in huts. This is the home of one family living along the western coast of the island

This bronze statue of Thorfinn Karlsefni, whom, legend has it, established a colony in North America more than 900 years ago, graces Fairmount Park, Philadelphia

King Christian X of Denmark is the older brother of the Norwegian ruler and he has appealed to the World Court to settle his claims for the disputed territory in Greenland

By Hal Borland

IF THAT doughty old Viking, Eric the Red, can look down from Valhalla and view the affairs of his Norse world in this year of 1931, what a laugh he must be enjoying! Greenland, the icy, forbidding land which he sought out as a haven after his expulsion from Iceland nearly ten centuries ago, the land in the naming of which old Eric displayed a sagacity to be envied by the most enterprising of modern real estate promoters, has become an international problem. More than that, it has become a bone of contention between two nations of Eric's native Scandinavia. Most of all, title to its lands is being disputed by Kings who are brothers, Christian X of Denmark and Haakon VII of Norway. The rival claims have been carried to The Hague, where they will be argued by the Permanent Court of International Justice.

"Pother!" old Eric's shade might exclaim. "And all for a land which the whole world forgot for the better part of two centuries."

OLD Eric himself, as discoverer and colonizer of Greenland, is the first of those concerned. About the year 983 Eric, hot-headed old Norseman that he was, fell into difficulties in Iceland, difficulties which eventually led to word from those in control of that Norse colony that Eric's presence could very well be dispensed with. He was, in plain words, told to get out. So Eric, probably with some such taunt as: "Keep your island. I'll find me a bigger and a better one!" mustered himself a crew and set out, sailing westward.

In due time Eric's little vessel sighted land—rocky, icebound land, but land for all that. Working southward, Eric finally came to a coast not quite so forbidding. Following that coast westward, he came on a sheltered spot where grass grew in the summer. Here he put in and established a settlement. He had found his "bigger and better" island.

Before long, Eric returned to Iceland for more settlers. In glowing words he told of his new colony. He even went so far as to dub it a land of green, which, considering Iceland's natural characteristics, was not so much of a brag, but it did sound good. And Eric enticed other malcontents back to Greenland with him. His colony prospered, made some progress with the agriculture of the times, took fish and furs and achieved some measure of importance in colonial trade.

But Eric had a son, named, as was the custom of the times, Leif, Eric's Son, which was shortened to Leif Ericson. And Leif himself was endowed with his old father's taste for new lands. According to some of the old sagas, Leif was a frequent visitor to the European homeland and on one of his visits there was converted to Christianity. Then, so goes the story, Leif was dispatched by the Norse King to carry the Word to his father's colony, Greenland. But on the voyage Leif is said to have struck bad weather—his route lay through that part of the North Atlantic which has baffled countless mariners and in recent years has been the nemesis of ocean fliers—and was carried far off his course. Continuing westward, he finally came in sight of still another land, one which due examination showed worthy of the name Vinland, or Vineland. And, after a time, Leif is said to have turned about and safely made his way to the Greenland port which he sought in the beginning, to tell his father first of all about the new land he had found.

OTHER versions of the story have Leif setting out from Greenland and finding the coast of what is now known to have been North America. But in any case, it seems true beyond a doubt that Leif, the son of Eric, sailed out and found a new land which was the mainland of North America, and that old Eric himself was the first man to hear the details of that trip when Leif returned to Greenland. Later other expeditions set out from Greenland, one headed by Leif's sister-in-law, Gudrid, and her second husband, Thorfinn Karlsefni, and not only landed on this Vinland which Leif had found but tried to establish a colony. And although all seem to have failed, oxen and crude farming implements were taken to the American mainland from Greenland, and at least one white baby, the son of Gudrid and Thorfinn, which was named Snorri, was born in the new land. And all this between the years 1000 and 1020—nearly half a century before the Battle of Hastings was fought in England.

Old Eric had died before the last of the colonizing expeditions set out for Vinland, but Leif undoubtedly lived to see a considerable population on Greenland's west coast, in two settlements known as Eastern Bygd and Western Bygd, and something approximating regular trade established between Greenland and Norway.

For many years Greenland continued as an independent colony with a Constitution and Government not unlike those of Iceland. Then, about 1260, it was constituted a territory of Norway and thus came into the union of Sweden and Denmark at the close of the fourteenth century. But its heroic strong men were dead. Troubled times came upon it. After the year 1410, so far as the records show, voyages to and from the homeland ceased. Greenland was forgotten by the world—that portion of the world which had ever been aware of its existence—for 166 years. And not until 1579 was any real effort to redeem the colony made by the parent country. That effort failed, and for another 140 years Greenland remained dormant, touched by occasional English and Dutch navigators, but generally ignored.

This long period of neglect, however, only recently has been brightened by research by Prof. Luis Ulloa, director of the National Library at Lima, Peru, who made a search of the archives in Madrid while looking for data on Christopher Columbus. Prof. Ulloa says he has found evidence that Columbus reached America some years before that date made easy for schoolboy memories by the lines:

"In 1492
"Columbus sailed the ocean blue."

Columbus, says Prof. Ulloa, had traveled in Ireland and knew the Norse seamen. And in company with certain of them, he further says, Columbus made a voyage to Iceland, Greenland, Labrador, Newfoundland and even on down the coast of North America as far as Florida. Then, says the Peruvian professor, Christopher Columbus went to King Ferdinand and Queen Isabella, talked them into financing the trip and made straight across the Atlantic on a much shorter route to the New World.

BUT whether or not Columbus ever saw old Eric's colony, that colony seems to have benefited none. Those were lean years, and when the eighteenth century rolled aronnd Denmark was busy acquiring title to the habitable portion of the Greenland which the rest of the world—including Norway—seemed to have forgotten. During the nineteenth century that title was clinched, the treaty of Kiel in 1814 having signalized King Frederick VI's relinquishment, as King of Denmark, of rule over Norway to the King of Sweden, but at the same time retaining the Norwegian colonies of Greenland, Iceland and the Faroes as Denmark's own. This was protested but eventually agreed to by all concerned.

Meanwhile, changes were going on in the Scandinavian homeland. Norway had come under the Swedish crown, remained there for one cause or another until 1905. Then the Norwegian Storthing, which was in control of Norwegian affairs, offered the crown of Norway to Prince Charles of Denmark, the grandson of King Christian IX of Denmark. With King Christian's approval and on his advice, Prince Charles accepted the Norwegian throne, changed his name to Haakon VII and bestowed on his infant son, Alexander, the name Olaf.

Thus was Norway's fate fixed, and all Scandinavia heaved a sigh of relief. And, had matters worked out according to Hoyle, that sigh might have been well merited. To see just why they didn't work out that way, and perhaps to throw some light on the newest tangle taken to The Hague, it is necessary to go back to that wise old King, Christian IX of Denmark, who advised Prince Charles, his grandson, to become King Haakon VII of Norway.

On May 8, 1852, the major Powers of Europe got together in London and signed a treaty. That treaty guaranteed to one Prince Christian the succession to the Danish throne, then held by King Frederick VII. King Frederick was getting old. He was the last male member of the house of Oldenburg, which has occupied the Danish throne since 1448. Until the treaty of London was signed there was no unquestioned successor. So the Powers, to maintain the integrity of the Danish monarchy as connected with the general interests of the balance of power in Europe, designated Prince Christian, by right of his wife, who was a niece of King Christian VIII, Frederick VII's predecessor, as legal successor. Frederick VII died November 15, 1863, and Christian IX became King of Denmark.

But so far as Greenland is concerned, Frederick is the most important of those children of King Christian IX. Frederick had two sons, Carl Frederic Albert Alexander Vilhelm, who succeeded him to the throne as Christian X, and another boy two years younger, who was baptized Charles. Charles it was on whom the Norwegian Storthing looked with favor. Charles it was whom old King Christian IX, his grandfather, advised to accept the throne of Norway. Charles became King Haakon VII.

But before Prince Charles became King Haakon and before his brother became King Christian, both of them had married. The Crown Prince, now the King of Denmark, married Alexandrine, Duchess of Mecklenburg. Prince Charles, now the King of Norway, married his cousin, Princess Maud, youngest daughter of King Edward VII of England.

It is commonly said that Prince Charles married Princess Maud against the earnest wishes of his mother, who had hoped, perhaps, that her son might marry a throne or at least a nearer approach to a throne than Princess Maud could provide. The break between mother and son became so sharp, in fact, that Prince Charles for a time considered going to England and becoming a citizen of his wife's native land. And there is reason to believe that the Crown Prince joined in the family's displeasure over his younger brother's actions. At any rate, there was for some time considerable friction between Prince Charles and the home folks at the Danish castle.

BUT little matters have constantly come up, none of them of real consequence, but all of them, commentators now say, showing that brotherly differences had not all been buried and forgotten. Now comes the matter of Greenland. King Haakon's subjects have been fishing along the east coast of Greenland for generations. King Haakon's Norway really discovered and colonized Greenland in the days of long, long ago. And King Haakon really would like to know if there is any valid reason why his Norway should not have title to some of that icebound land now.

Of course, the whole affair is bound up in international technicalities and treaties and agreements and whatnot, and it will have to be unraveled with due procedure. But there are those who view it all with a sly wink. And they recall that King Haakon's Queen was once the Princess Maud who found so much disfavor in the eyes of her brother-in-law, King Christian. Can it be that The Hague tribunal will be hearing the latest ramification of a family tiff now some thirty years old?

Copyright by Public Ledger

6 Antarctic cont
2

STAR
Washington, D. C.
SEP 20 1931

Brother Kings *Fight for Land the World Forgot*

Permanent Court of International Justice at The Hague Will Have to Settle the Dispute Raging Among Norse Descendants of Famous Eric the Red for Possession of Long-Neglected Greenland.

King Haakon VII of Norway believes his country is entitled to a part of Greenland for the very good reason that his Scandinavian ancestors originally discovered the island.

King Christian X of Denmark is the older brother of the Norwegian ruler, and he has appealed to the World Court to settle his claims for the disputed territory in Greenland.

Eric the Red was compelled to leave Iceland, so he set out on an expedition and found Greenland. This picture is from "Viking Tales," by Jennie Hall, published by Rand, McNally & Co.

BY HAL BORLAND.

IF that doughty old Viking, Eric the Red, can look down from Valhalla and view the affairs of his Norse world in this year of 1931, what a laugh he must be enjoying! Greenland, the icy, forbidding land which he sought out as a haven after his expulsion from Iceland nearly 10 centuries ago, the land in the naming of which old Eric displayed a sagacity to be envied by the most enterprising of modern real estate promoters, has become an international problam. More than that, it has become a bone of contention between two nations of Eric's native Scandinavia. Most of all, title to its lands is being disputed by Kings who are brothers, Christian X of Denmark and Haakon VII of Norway. The rival claims have been carried to The Hague, where they will be argued by the Permanent Court of International Justice.

"Pother!" old Eric's shade might exclaim. "And all for a land which the whole world forgot for the better part of two centuries."

OLD Eric himself, as discoverer and colonizer of Greenland, is the first of those concerned. About the year 983 Eric, hot-headed old Norseman that he was, fell into difficulties in Iceland, difficulties which eventually led to word from those in control of that Norse colony that Eric's presence could very well be dispensed with. He was, in plain words, told to get out. So Eric, probably with some such taunt as: "Keep your island. I'll find me a bigger and better one!" mustered himself a crew and set out, sailing westward.

In due time Eric's little vessel sighted land—rocky, icebound land, but land for all that. Working southward, Eric finally came to a coast not quite so forbidding. Following that coast westward, he came on a sheltered spot where grass grew in the Summer. Here he put in and established a settlement. He had found his "bigger and better" island.

Before long, Eric returned to Iceland for more settlers. In glowing words he told of his new colony. He even went so far as to dub it a land of green, which, considering Iceland's natural characteristics, was not so much of a brag, but it did sound good. And Eric enticed other malcontents back to Greenland with him. His colony prospered, made some progress with the agriculture of the times, took fish and furs and achieved some measure of importance in colonial trade.

But Eric had a son, named, as was the custom of the times, Leif, Eric's Son, which was shortened to Leif Ericson. And Leif himself was endowed with his old father's taste for new lands. According to some of the old sagas, Lief was a frequent visitor to the European homeland and on one of his visits there was converted to Christianity. Then, so goes the story, Leif was dispatched by the Norse King to carry the Word to his father's colony, Greenland. But on the voyage Leif is said have struck bad weather—his route lay through that part of the North Atlantic which has baffled countless mariners and in recent years has been the nemesis of ocean flyers—and was carried far off his course. Continuing westward, he finally came in sight of still another land, one which due examination showed worthy of the name Vinland, or Vineland. And, after a time, Leif is said to have turned about and safely made his way to the Greenland port which he sought in the beginning, to tell his father, first of all, about the new land he had found.

OTHER versions of the story have Leif setting out from Greenland and finding the coast of what is now known to have been North America. But in any case, it seems true beyond a doubt that Leif, the son of Eric, sailed out and found a new land which was the mainland of North America, and that old Eric himself was the first man to hear the details of that trip when Leif returned to Greenland. Later other expeditions set out from Greenland, one headed by Leif's sister-in-law, Gudrid, and her second husband, Thorfinn Karlsefni, and not only landed on this Vinland which Leif had found, but tried to establish a colony. And although all seem to have failed, oxen and crude farming implements were taken to the American mainland from Greenland, and at least one white baby, the son of Gudrid and Thorfinn, which was named Snorri, was born in the new land. And all this between the years 1000 and 1020—nearly half a century before the battle of Hastings was fought in England.

Old Eric had died before the last of the colonizing expeditions set out for Vinland, but Leif undoubtedly lived to see a considerable population on Greenland's west coast, in two settlements known as Eastern Bygd and Western Bygd, and something approximating regular trade established between Greenland and Norway.

For many years Greenland continued as an independent colony with a constitution and goverment not unlike those of Iceland. Then, about 1260, it was constituted a territory of Norway and thus came into the union of Sweden and Denmark at the close of the fonrteenth century. But its heroic strong men were dead. Troubled times came upon it. After the year 1410, so far as the records show, voyages to and from the homeland ceased. Greenland was forgotten by the world—that portion of the world which had ever been aware of its existence—for 166 years. And not until 1579 was any real effort to redeem the colony made by the parent country. That effort failed and for another 140 years Greenland remained dormant, touched by occasional English and Dutch navigators, bnt generally ignored.

This long period of neglect, however, only recently has been brightened by research by Prof. Luis Ulloa, director of the National Library at Lima, Peru, who made a search of the archives in Madrid while looking for data on Christopher Columbus. Prof Ulloa says he has found evidence that Columbus reached America some years before that date made easy for schoolboy memories by the lines:

"In 1492
Columbus sailed the ocean blue."

Columbus, says Prof. Ulloa, had traveled in Ireland and knew the Norse seamen. And in company with certain of them, he further says, Columbus made a voyage to Iceland, Greenland, Labrador, Newfoundland and even on down the coast of North America as far as Florida. Then, says the Peruvian professor, Christopher Columbus went to King Ferdinand and Queen Isabella, talked them into financing the trip and made straight across the Atlantic on a much shorter route to the New World.

BUT whether or not Columbus ever saw old Eric's colony, that colony seems to have benefited none. Those were lean years, and when the eighteenth century rolled around Denmark was busy acquiring title to the habitable portion of the Greenland which the rest of the world—including Norway—seemed to have forgotten. During the nineteenth century that title was clinched, the treaty of Kiel in 1814 having signalized King Frederick VI's relinquishment, as King of Denmark, of rule over Norway to the King of Sweden, but at the same time retaining the Norwegian colonies of Greenland, Iceland and the Faroes as Denmark's own. This was protested, but eventually agreed to by all concerned.

Meanwhile, changes were going on in the Scandinavian homeland. Norway had come under the Swedish crown, remained there for one cause or another until 1905. Then the Norwegian Storthing, which was in control of Norwegian affairs, offered the crown of Norway to Prince Charles of Denmark, the grandson of King Christian IX of Denmark. With King Christian's approval and on his advice, Prince Charles accepted the Norwegian throne, changed his name to Haakon VII and bestowed on his infant son, Alexander, the name Olaf.

Thus was Norway's fate fixed, and all Scandinavia heaved a sigh of relief. And, had matters worked out according to Hoyle, that sigh might have been well merited. To see just why they didn't work out that way, and perhaps to throw some light on the newest tangle taken to The Hague, it is necessary to go back to that wise old King, Christian IX of Denmark, who advised Prince Charles, his grandson, to become King Haakon VII of Norway.

On May 8, 1852, the major powers of Europe got together in London and signed a treaty. That treaty guaranteed to one Prince Christian the succession to the Danish throne, then held by King Frederick VII. King Frederick was getting old. He was the last male member of the house of Oldenburg, which has occupied the Danish throne since 1448. Until the treaty of London was signed there was no unquestioned successor. So the powers, to maintain the integrity of the Danish monarchy as connected with the general interests of the balance of power in Europe, designated Prince Christian, by right of his wife, who was a niece of King Christian VIII, Frederick VII's predecessor, as legal successor. Frederick VII died November 15, 1863, and Christian IX became King of Denmark.

But, so far as Greenland is concerned, Frederick is the most important of those children of King Christian IX. Frederick had two sons, Carl Frederic Albert Alexander Vilhelm, who succeeded him to the throne as Christian X, and another boy two years younger, who was baptized Charles. Charles it was on whom the Norwegian Storthing looked with favor. Charles it was whom old King Christian IX, his grandfather, advised to accept the throne of Norway. Charles became King Haakon VII.

But before Prince Charles became King Haakon and before his brother became King Christian, both of them had married. The Crown Prince, now the King of Denmark, married Alexandrine, Duchess of Mecklenburg. Prince Charles, now the King of Norway, married his consin, Princess Maud, youngest daughter of King Edward VII of England.

It is commonly said that Prince Charles married Princess Maud against the earnest wishes of his mother, who had hoped, perhaps, that her son might marry a throne or at least a nearer approach to a throne than Princess Maud could provide. The break between mother and son became so sharp, in fact, that Prince Charles for a time considered going to England and becoming a citizen of his wife's native land. And there is reason to believe that the Crown Prince joined in the family's displeasure over his younger brother's actions. At any rate, there was for some time considerable friction between Prince Charles and the home folks at the Danish castle.

(Copyright, 1931.)

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Ekstrabladet

skriver den 15 SEP. 1931

I BRECHEN FOR NORGE

En tysk Retslærd om Østgrønland.

En tysk Retslærd, Professor *Robert Redslob*, der virker som Professor ved Strasbourgs Universitet, har i det nye Genevèblad „Journal des Nations" skrevet en længere Redegørelse for Østgrønlandsstriden, hvori han giver Norge Medhold.

Professor Redslob hævder, at Traktaten af 1924 ikke har været nogen Hindring for norsk Okkupation — hverken den, der er sket, eller eventuelle yderligere Okkupationer i Østgrønland, bortset fra Angmagsalik-Distriktet.

Gennem et længere juridisk Ræsonnement naar Professoren til det Resultat at Danmarks Besiddelse af „nogle Dele af Vestkysten og en Del af Østkysten" ikke kan berettige et Suverænetetskrav over hele Grønland.

Professoren synes i det hele taget stærkt norsk-norsk-orienteret, og forhaabentlig sørger man nu fra Udenrigsministeriets Pressebureau for, at de danske Synspunkter paa klar og tydelig Maade forelægges det samme Blads Læsere.

"Aftenposten" nr 461.
14 sept. 1931.

Fransk folkerettslærd om Grønlandssaken.

Danmarks besiddelse av nogen deler av vestkysten og en enkelt del av østkysten kan ikke berettige det til å kreve suverenitetsrett over hele det veldige Grønland.

Genf, 13. september.

Den berømte folkerettslærde professor Robert Redslob ved universitetet i Strasbourg skriver idag i «Journal des Nations» en lengere artikkel om Grønlandssaken. Artikkelen er et udmerket innlegg og viser at forfatteren er vel inne i sakens forskjellige sider. Han gjennemgår betydningen av traktaten av 1924 og mener at den ikke betyr at Norge har gitt avkall på retten til å foreta okkupasjon. Et slikt avkall vilde ikke — mener han — ha hatt nogen betydning for Danmark, som mener å ha suverениteten, og det vilde være et brudd på det som er traktatens forutsetning å pålegge Norge en slik forpliktelse. Man må derfor nødvendigvis slutte at traktaten av 1924 som sådan ikke hindrer en senere okkupasjon fra norsk side av Grønlands østkyst bortsett fra Angmagssalikdistriktet.

Forfatteren utvikler derefter gjennem et lengere juridisk resonnement at Danmarks besiddelse av nogen deler av vestkysten og en enkelt del av østkysten ikke kan berettige det til å kreve suverénitetsrett over hele det veldige Grønland. Videre fremholder han at besiddelsen av visse deler av Grønland heller ikke kan gi Danmark nogen fortrinsrett overfor Norge til å okkupere senere andre deler av Grønland i det øieblikk det ikke er nogen overenskomst mellem de to land herom.

Danmark har selv hatt følelsen av at dets suverénitet over Grønland utenfor de gamle besiddelser ikke var juridisk sikret og har derfor gjort skritt hos andre makter for å vinne sig adgang til å utvide suverениteten. Disse forhandlinger førte dog ikke til noget resultat overfor Norge idet utenriksminister Ihlens uttalelser i 1919 ikke binder Norge i rettslig henseende.

Med hensyn til okkupasjonsspørsmålet i sin almindelighet må det ledende prinsipp være likestilling mellem alle stater. Rettssaken i Haag vil derfor gi anledning til en almindelig drøftelse av det internasjonale okkupasjonsspørsmål i sin almindelighet, som ennu er langt fra å være løst i folkeretten og saken frembyr derfor stor almindelig interesse.

«Journal des Nations», som er et nytt blad og nu leses av alle som deltar i delegeretforsamlingen og av dem som interesserer sig for dens arbeide, oplyser at det har bedt den berømte professor om å skrive denne artikkel. Bladet gjengir idag i samme nummer også statsministrene Kolstads og Staunings uttalelser om Grønland på møtet i Hamar.

"Journal des Nations"
Genève 13 Sept. 1931.

La question du Groenland

A la réunion qui s'est tenue, dimanche dernier, à Hamar, Norvège, où le président du Conseil du Danemark s'est prononcé sur le conflit entre la Norvège et le Danemark dans la question du Grœnland, le président du Conseil norvégien, M. Kolstad, s'est également prononcé sur la même question. Le président du Conseil de Norvège a dit, entre autres choses ce qui suit :

« La nature rigoureuse norvégienne a forcé les Norvégiens à étendre leur activité dans différentes parties de la terre, particulièrement dans la Mer de Glace du Nord et ses régions adjacentes. Lorsqu'une partie de ces régions furent fermées à l'activité de nos pêcheurs et chasseurs ce ne fut pas sans laisser des marques dans les esprits norvégiens. Les vieilles colonies norvégiennes ont échappé de nos mains, mais le souvenir en a vécu jusqu'à ce que la question se soit imposée avec une telle force qu'un règlement fut indispensable. Toutefois ce règlement entre la Norvège et le Danemark à La Haye sera aussi paisible que le règlement qui a eu lieu entre la Norvège et la Suède en 1905. Il a été dit dans la presse scandinave cet été (lors de l'occupation) que par cet acte la haute estime dans laquelle l'Europe avait tenu les peuples nordiques avait baissé. Mais cela ne peut pas être. Il y a des peuples qui font fabriquer des canons avant de commencer à se disputer. Puis ils commencent à s'en servir. Nous — les Danois, les Suédois et les Norvégiens — fabriquons d'abord un système de traités si solide que nous pouvons supporter les plus rudes épreuves que nous feraient subir nos propres tempéraments. Ce sera donc vis-à-vis du Danemark que ce système trouvera d'abord son application. En vertu de ce système nous avons convenu de porter notre cause devant un Tribunal. Ceci prouve que nous n'avons rien fait qui puisse abaisser la haute place que la Norvège a toujours occupée dans l'estime du monde. La Norvège et le Danemark sont allés au Tribunal et s'inclineront devant la décision de celui-ci. Après la décision rendue à La Haye nos relations avec le Danemark seront aussi bonnes que nos relations actuelles avec la Suède.

Evidemment, les peuples nordiques n'ont jamais **décidé** d'être différents des autres peuples pendant les règlements de leurs grands différends ; mais ils le sont devenus. Inconsciemment la Norvège et la Suède furent poussées vers un 1905, vers un règlement qui leur a valu l'approbation du monde civilisé entier. Et maintenant, 25 ans après, à l'occasion d'un conflit portant sur une question de territoire, les représentants des trois pays nordiques sont venus se serrer la main ici à Hamar. »

M. Stauding, premier ministre du Danemark, a dit entre autres :

« Personnellement, et avec moi tout le gouvernement danois, avons désiré liquider paisiblement le conflit avec la Norvège parce que nous estimons hautement la coopération nordique dont nous connaissons l'histoire et considérons comme importants les résultats pour notre bien-être moral et matériel.

Le peuple danois, cependant, n'entend pas tout sacrifier pour la coopération. Si le peuple norvégien peut se passer de la coopération, les Danois le peuvent aussi. Mais nous sommes persuadés qu'une situation sera créée dans laquelle on regrettera que l'œuvre de générations entières tendant à créer un foyer de compréhension entre deux peuples ait été détruite sans merci et sans motif. J'ai saisi cette occasion, je suis venu ici pour dire quelques mots en qualité de Danois, tant sur la valeur de la coopération que des sacrifices qu'elle exige.

Je regretterai profondément si le ton qui est d'usage déjà depuis longtemps exprime vraiment l'opinion du peuple norvégien. Si c'est vraiment le cas, la courtoisie des Norvégiens exigerait d'abandonner les relations avec une nation que l'on traite de cette façon sans qu'elle proteste. Aujourd'hui, je m'adresse au peuple norvégien. C'est à lui que j'adresse le vœu que les peuples nordiques continuent à développer leur indépendance, tant intellectuelle qu'économique.

Chez nous, au Danemark, nous ne formons que des bons vœux pour le bonheur et le progrès de nos anciens frères du nord. Aucun intérêt économique ne dérive de notre possession du Grœnland, mais l'histoire et le droit doivent être justifiés par un jugement. C'est le point de vue que nous avons adopté, tout en donnant à la Norvège les possibilités convenables de sauvegarder ses intérêts possibles au Groenland occidental.

Je me tourne vers le peuple norvégien et le prie de réfléchir si nous ne pouvons pas attendre en toute tranquilité la sentence du tribunal et espérer que nos trois pays scandinaves seront assez mûrs et civilisés pour continuer leur collaboration fraternelle et maintenir les conditions nécessaires à son développement. »

Journal des Patrons
Genève 18 Sept. 1931

TRIBUNE LIBRE

Tous les problèmes sont traités ici en pleine liberté.

Le conflit du Groenland devant la cour de La Haye

par M. Robert REDSLOB, *professeur à l'Université de Strasbourg.*

La Cour de La Haye devant s'occuper du différend danois-norvégien à propos du Groënland, nous avons demandé à l'éminent professeur de droit international, M. Redslob de nous donner cet article. D'autre part, nous donnons en cinquième page les discours prononcés par les ministres des deux pays à la réunion de Hamar.

Par un mémoire du 11 juillet 1931 le gouvernement danois, se basant sur l'acceptation par les deux parties de la clause facultative d'arbitrage énoncée par l'article 36 II du Statut de la Cour permanente, a saisi la haute juridiction de La Haye d'un conflit qui le met depuis longtemps en difficultés avec la Norvège et qui vient d'entrer dans une phase aiguë.

Le Danemark prétend avoir soumis de longue date le Groenland tout entier à sa souveraineté, fait qui aurait trouvé son expression dans des dispositions législatives et administratives, ainsi que dans une série de conventions avec d'autres Etats. Or, il se plaint de ce que le gouvernement norvégien, par une proclamation du 10 juillet, ait déclaré procéder à l'occupation de certains territoires de la côte orientale ; ces territoires n'étaient pas susceptibles de mainmise, affirme-t-on à Copenhague, du moment que la Couronne danoise tenait ce continent nordique sous son pouvoir intégral.

Le Danemark demande, pour ce motif, à la Cour de juger que la proclamation du 10 juillet et toutes mesures lui étant connexes impliquent une infraction à l'état de droit existant et ne sont par conséquent pas valables.

La controverse ainsi soulevée par le Danemark a de lointaines origines dans l'histoire. La trame de la question remonte à la soumission de la population groenlandaise aux rois de Norvège dès le 13me siècle, à l'union dano-norvégienne vers la fin du 14me, à la reprise de la colonisation norvégienne en 1721, au Traité de Kiel de 1814 qui sépara les deux Royaumes et unit la Norvège à la Suède ; le litige se rattache enfin au compromis de 1819, 1821 entre Copenhague et Christiania. On peut admettre comme résultat de ces événements qu'en 1821 le Danemark possédait la région du Groenland qui s'étend du 60me au 72me degré long. nord sur la côte occidentale. Il s'ajoute qu'en 1893 l'Etat danois s'établissait à Angmagssalik sur la côte orientale (65 degré 30. l. n.) et qu'en 1905 il annonçait l'extension de son domaine sur la côte occidentale jusqu'au 74me degré 30 l. n. Ces dépendances ne sont pas en contestation à l'heure actuelle. Le conflit ne porte que sur la côte orientale, à l'exception de la zone d'Angmagssalik. Cette côte orientale, allègue la Norvège, n'était pas soumise à la souveraineté danoise, elle était « terra nullius » de même que tout le reste de ce pays arctique d'une immense étendue, soit les glaciers de l'intérieur, la partie septentrionale de la côte ouest, et la côte septentrionale tout entière.

Un premier nœud de la controverse rêts et des droits parallèles, mais sans prédominance aucune de part ou d'autre. On aurait pu en induire que les deux Etats s'engageaient à ne pas franchir la limite d'activité qui leur était ainsi tracée et à ne jamais bouleverser le statu quo par un acte d'occupation. C'eût été la constitution d'une sphère d'intérêt commun, et l'on aurait pu, tout au plus, soulever le problème attachant de savoir si dans ces circonstances un Etat tiers avait encore la faculté de se saisir du pays, coupant court à cet accord à deux qui n'était pas une véritable prise de possession.

Cependant toute cette interprétation qui aboutirait à une défense d'occuper de la part de l'un ou de l'autre des deux rivaux, n'est pas soutenable, pour la bonne raison que le traité est accompagné de deux notes identiques par lesquelles le Danemak et la Norvège réservent leurs conceptions, différentes et inconciliables, sur la question de la souveraineté, le Danemark pensant qu'il est maître de la côte orientale tout entière, et la Norvège envisageant ce littoral — Angmagssalik excepté — comme « terra nullius ». Or, et c'est ici un point saillant de la controverse, du moment que le Danemark prétend avant comme après à la souveraineté de la côte orientale, un engagement de renoncer à l'occupation du pays se trouve résolument écarté. Pour le Danemark il n'a pas de sens, car le Danemark ne saurait envisager une occupation, pour la simple raison qu'il s'attribue d'ores et déjà le pouvoir suprême. Ajoutons que, s'il n'assume pas l'engagement de s'abstenir d'une occupation, il ne peut raisonnablement prétendre imposer une telle obligation à la Norvège. Une telle stipulation aboutirait à un contrat léonin, chargeant exclusivement la Norvège, résultat inadmissible parce que tout le traité de 1924 est inspiré d'un principe de parité absolue. Par ailleurs, exiger pareille abstention, serait de la part du Danemark un non sens ; car à ses yeux une occupation norvégienne est inimaginable du fait qu'il se considère lui-même comme étant déjà le maître du pays. Il faut donc inévitablement conclure que le traité de 1924 comme tel n'est pas un obstacle à une occupation ultérieure de la côte orientale par la Norvège, Angmagssalik restant toujours, bien entendu, en dehors de la question.

Il s'ensuit que, le traité de 1924 étant éliminé comme clef de la controverse, le débat doit être reporté sur un terrain plus vaste. Il s'agit d'établir si oui ou non le Danemark, dès avant la récente occupation norvégienne, avait des titres sérieux à faire valoir pour appuyer sa souveraineté. Cela revient à la question de savoir si le Danemark peut être considéré comme ayant déjà occupé la côte orientale à une date antérieure. Or, comme il ne pourra ni ne voudra guère soutenir qu'il ait jamais établi sur ce littoral une domination localisée, véritablement enracinée en ces lieux et les tenant sous un pouvoir

nete danoise, elle était « terra nullius » de même que tout le reste de ce pays arctique d'une immense étendue, soit les glaciers de l'intérieur, la partie septentrionale de la côte ouest, et la côte septentrionale tout entière.

Un premier nœud de la controverse est dans un traité relatif au Groenland oriental que le Danemark et la Norvège ont signé le 9 juillet 1924. Ce traité stipule une égalité complète de part et d'autre pour l'accès des navires, pour le droit de débarquer, d'hiverner et d'exercer la chasse et la pêche, pour le droit des particuliers et des sociétés d'occuper des terrains à titre d'usage, enfin pour l'établissement de stations météorologiques, télégraphiques et téléphoniques et d'installations scientifiques et humanitaires.

Si le traité de 1924 en était resté là, on aurait pu penser que les deux Etats intéressés renonçaient l'un et l'autre à faire jouer une souveraineté sur le Groenland et se décidaient à établir un modus vivendi reconnaissant des intérêts

peut être considéré comme ayant déjà occupé la côte orientale à une date antérieure. Or, comme il ne pourra ni ne voudra guère soutenir qu'il ait jamais établi sur ce littoral une domination localisée, véritablement enracinée en ces lieux et les tenant sous un pouvoir continu, effectif, un problème plus général se pose qui touche à la doctrine de l'occupation comme telle et à son application dans des pays difficilement accessibles, comme les zones arctiques où les glaces et les intempéries mettent un obstacle sérieux, souvent insurmontable à la pénétration humaine. Ces obstacles justifient-ils une occupation « simplifiée », une occupation qui ne porterait que sur certains points d'accès sur telles bases d'opérations pour des expéditions à l'intérieur et qui, malgré ce caractère fragmentaire et précisément à cause des difficultés concrètes, tiendrait lieu d'une prise de possession intégrale ? Voilà donc la controverse du Groenland ramenée à une

question de principe à l'interprétati

qui, ayant remporté la victoire d'Ondurman, se disait virtuellement maître de tout le Soudan, et prétendant à ce titre contester l'installation bien tangible du capitaine Marchand à Fascho-da, situé à une distance énorme vers le sud. Le Danemark, lui aussi, admet une extension « virtuelle » de son occupation fragmentaire, mais il se heurte à la même objection que Lord Kitchener, à savoir qu'une Puissance rivale qui possède une autre zone de la périphérie, a elle aussi une faculté de rayonnement vers l'intérieur. On peut même dire avec une certaine raison que le Danemark se perd dans la théorie de l'occupation « symbolique », depuis longtemps écartée par la science ; car prétendre, parce qu'on s'implante sur une partie d'un territoire le régir tout entier et affirmer à cette fin, pour les besoins de la cause, une unité de ce territoire, c'est se rapprocher de l'idéologie de ces explorateurs qui plantaient leur pavillon sur un point d'un pays nouveau et s'en prétendaient les maîtres dans des limites qu'ils fixaient eux-mêmes.

Du reste, le Danemark n'a pas toujours été convaincu de la rectitude de sa thèse. Il ne trouvait pas sa souveraineté si sûrement établie. Autrement il n'aurait pas fait, en 1916 et dans les années suivantes, des démarches auprès de tierces puissances, comme par exemple auprès des Etats-Unis, pour obtenir que ces Etats ne soulevassent pas d'objection « à ce qu'il étendît ses intérêts politiques et économiques à tout le Groenland ». Menant ces négociations diplomatiques, le Danemark devait penser qu'il n'était pas encore souverain du pays entier ; évidemment, puisqu'il envisageait une extension de sa souveraineté par le moyen d'une mainmise nouvelle et plus vaste. Mais peut-être estimait-il que, sans être encore souverain de tout le continent, il avait, en vertu de sa mainmise première, quoique partielle, le droit exclusif **de le devenir** par voie d'occupation. Pareil droit exclusif à l'occupation est une figure qui n'est pas étrangère au droit des gens. Ainsi on a vu des traités délimiter des sphères d'intérêt et réserver à chaque Etat contractant sa zone d'occupation future. Seulement, dans le cas du Groenland, il n'y a pas de traité de ce genre entre les deux rivaux en présence. Il y a tout au plus, du côté de la Norvège, la fameuse déclaration, souvent discutée, mais non concluante, de son ministère des affaires étrangères. M. Ihlen qui en 1919 assurait au Danemark, demandant à étendre sa souveraineté, que le Gouvernement de Christiania « ne ferait pas de difficulté pour l'arrangement de l'affaire ». Cependant, à y regarder de plus près, il ne s'agissait là que d'une conversation diplomatique, imprudemment menée du côté de la Norvège, il est vrai, mais ne l'engageant pas en droit, à défaut d'un traité dûment ratifié. En définitive, on ne voit pas comment, en l'absence d'un traité, le fait seul que le Danemark possède une partie de la côte occidentale, pourrait lui donner le monopole d'occupation pour le reste du pays. Car en matière d'occupation **le principe d'égalité** entre tous les Etats est le principe de premier plan.

Voici quelle nous semble être la quintessence de la controverse dano-norvégienne. Autour de ces aspects principaux se groupent une série d'argumentations secondaires, développées par l'une et l'autre partie. Le cadre de cet article ne nous permet pas de les poursuivre, malgré l'intérêt qu'elles présentent. Nous n'avons pu que dessiner l'ossature du conflit. Tel qu'il est, il remue toute la théorie de l'occupation en droit des gens ; il donnera l'occasion, aux plaideurs comme à la Cour, de l'approfondir par des développements juridiques et historiques de vaste envergure, et de porter ainsi plus de clarté dans un domaine où le dernier mot n'a pas été dit. Ce sera un procès de grand style qui va s'ouvrir à La Haye

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Politiken

skriver den 9. SEP. 1931

Øst-Grønland set med svenske Øjne

Det vidunderlige Land med de kæmpestore Gletschere og de blaa og grønne Fjorde.

Den svenske Turistforenings Sekretær Dr. phil Carl Julius Anrich, som om Bord paa den lille norske Fangstskude „Vesle Kari" har deltaget i den amerikanske Millionøse Miss Boyds Ekspedition til Østgrønland, skildrer nedenfor sine Indtryk af Forholdene i det øde og barske, men naturskønne Land.

„Veslekari"-Folkene gaar i Land i Bunden af Isfjorden ved en nyopdaget Gletsjer. Miss Boyd har kaldt den de Geer-Gletsjeren.

DET Stykke af Grønland, som man fra norsk Side nu i Sommer har okkuperet, er et mærkeligt Land. Det er et Fjordland af endnu mægtigere Dimensioner end Norges berømte Fjordkyst. I Fjordene ligger Isbjerg ved Isbjerg — i en lille kort og smal Fjord talte vi ikke mindre end 525. Længst inde i Fjordene møder man de store Gletschere. De er ofte af kæmpemæssige Dimensioner; Længden kan variere fra 2 til 15 Kilometer, og Iskanten ud imod Fjorden kan være fra 20 til 40 Meter høj. Det er et pragtfuldt Skuespil, naar saadan en Gletscher kælver. Det buldrer og brager. Vandet syder, og vældige Bølger i fuldeste Maal fortjener Navnet Myggebugten.

Østgrønland kan i de korte Sommermaaneder være det vidunderligste Land paa Jorden. Et Land med blaa og grønne Fjorde, hvide Isbjerge, lysegrønne Skrænter, farvestraalende Fjeldklofter og Gletschere, der funkler i Solen. Her er ingen Træer, ikke engang, hvad man efter sædvanligt Sprogbrug vilde kalde Buske; heller ikke findes her dyrkede Marker, kun vældige Vidder, hvor der trives en rig arktisk Fauna.

Moskusokser og Harer.

Mærkeligst er Moskusokserne: de faar

pragtfuldt Skuespil, naar saadan en Gletscher kælver. Det buldrer og brager, Vandet syder, og vældige Bølger sprøjter mod Stranden. Det er ikke Smaastykker, der brydes af; jeg har selv været Vidne til, hvorledes en 30 Meter høj og en halv Kilometer lang Ismasse rev sig løs fra en Gletscher.

Isbjergene er heller ikke særlig paalidelige Naboer. Paa en Gang brager ganske uventet et jættestort Isstykke ned, hele Bjerget taber Balancen og vender rundt, og Fjorden fyldes af skummende Bølger og vældige Sug, som gør Livet usikkert for den, som tilfældigvis er saa uheldig at være ude i en lille Robaad.

Det forvestraalende Sommer-Grønland.

Om Sommeren er Østgrønlands Klima tørt. Hvor Klipperne giver Læ for Vinden, kan det ogsaa i nogle korte Sommer-, ikke Maaneder, men Uger være et meget varmt Land. I de store stenede Floddejer risler maaske en lille Smeltevandsbæk, og paa Hedejorden vokser forkrøblet Pil og Blaabær mellem den arktiske Sommers Blomsterflor. De berygtede Grønlandsmyg er ikke Omtalen værd — i alt Fald ikke for den, som er vant til at færdes i Norrland. En Undtagelse danner dog det internationalt bekendte Sted, som

Moskusokser og Harer.

Mærkeligst er Moskusokserne; de faar En til at tænke paa Evropas forhistoriske Stenalder, da Mammuten græssede paa Sletterne. Harer springer rundt i Bakkerne og er saa tillidsfulde, at man heroppe ikke kan bruge Udtrykket „bange som en Hare". Snarere kunde man sige „nysgerrig som en Hare", for naar man nærmer sig dem, sætter de sig paa Bagbenene og kikker interesseret og yderst forbavset paa En. Og selv om man kun er paa flygtig Gennemrejse, ser man dog altid Spor af Isbjørn, Polarulv og Polarrævr.

Men dette Sommergrønland, som man faar at se paa en kort Visit heroppe, viser kun en ringe Del af Landets sande Ansigt. „Erik den Rødes Land" ligger nordligere end noget Sted i Evropa, og Polarklimaet hersker her største Delen af Aaret. Langs med Kysten ligger et Bælte af Driv- og Pakis paa et Par Hundrede Kilometers Bredde, og først i Midten af Juli bryder Isen saa meget op, at et godt Fangstfartøj kan slippe ind til Land. Allerede i September lukker Isen sig ubenhørligt igen og forhindrer enhver Adgang.

Uden for den korte Sommer staar Beboerne heroppe kun i Kontakt med den civiliserede Verden gennem Telegrafen. For Resten er der ingen Fare for, at Landet nogen Sinde bliver overbefolket, dertil er Rejsen herop for dyr og for besværlig.

Nogen oprindelig Befolkning kan man ikke tale om heroppe. Der har tidligere levet Eskimoer i Landet. Hist og her i Fjordene og ude ved Kysten taler saavel Teltringe som sammenstyrtede og overgroede Vinterhytter deres tavse Sprog om en ældre Periode i dette Lands uskrevne Historie. De sidste Eskimoer, man har set heroppe, fandtes i 1823 af Englænderen Clavering paa Claveringøen. Man véd ikke, hvornaar de uddøde, men alle senere Ekspeditioner har fundet Landet ubefolket.

I de allersidste Aar har her imidlertid levet et lille Antal norske Fangstmænd — for Tiden udgør hele Befolkningen 26 Mand. For at udnytte Landet — først og fremmest for at drive Jagt paa de eftertragtede Blaa- og Polarræve — er der dannet et Par Fangstselskaber. Det største er „Arktisk Næringsdrift", som har 10 Mand heroppe.

Fangsten kan næppe betale sig og Husbygning er dyr.

Fangsten er ret bekostelig. For hver Fangstmand maa man opføre adskillige Fangsthytter, og Husbygning er ikke billig paa Grønland, da hvert Bræt og hvert Søm maa fragtes hele den lange Vej fra Norge. Det er endnu usikkert, om Fangsten overhovedet kan betale sig.

Der er flere Hovedstationer. Den mest omtalte er den i Myggebugten, hvor den norske Okkupation fandt Sted og det norske Flag hejstes den 29. Juni 1931. En anden Hovedstation ligger ved Moskusoksefjorden og har Navnet Hoelsbu efter Ishavskontorets Chef, Docent Hoel; en tredje findes paa den vestligste Del af Ymerøen ved Kap Elisabeth, og en fjerde og sidste paa Ellas Ø i Kong Oscars Fjord.

Fra disse Hovedstationer, der hver er Overvintringsplads for nogle Mand, udgaar Fangstmændenes Jagtruter. Disse markeres af smaa Hytter i et Par Mils Afstand fra hverandre. Fangsten gaar for sig paa den Maade, at Fangstmanden sætter Fælder, dels i Nærheden af de forskellige Smaahytter, og dels paa Vejen imellem disse. Pointen — om man saa maa sige — er at placere Fælderne saaledes, at Vinden holder dem fri for Sne. Man sætter omtrent en Fælde pr. Kilometer, ofte sætter man dem dog tættere, gennemsnitlig 20 à 30 mellem to Hytter. Som Lokkemad bruger man en halv Rype. Naar Ræven bider i Rypen, smækker Fælden sammen med en saadan Kraft, at Ræven næsten altid dræbes paa Stedet.

Fangstmændenes Opgave er nu Vinteren igennem at færdes frem og tilbage paa Jagtruten. Det bliver som Regel 6—8 Rejser i hver Retning paa en Vinter, og da Ruten maaske er sine 100 Kilometer lang, kan man forstaa, at disse Fangstmænd har et haardt Arbejde. Rejserne udføres som Regel med Nansen-Slæder, trukket af 4—5 Hunde. Denne

Fangstmændenes Opgave er nu Vinteren igennem at færdes frem og tilbage paa Jagtruten. Det bliver som Regel 6—8 Rejser i hver Retning paa en Vinter, og da Ruten maaske er sine 100 Kilometer lang, kan man forstaa, at disse Fangstmænd har et haardt Arbejde. Rejserne udføres som Regel med Nansen-Slæder, trukket af 4—5 Hunde. Denne Slædetype har vist sig at være den bedste heroppe, Rensdyrslæder og smalsporede Slæder bruges ikke. Derimod har man de 7½ til 8 Fod lange Ski med paa hver Tur. I øvrigt bestaar Slædeudrustningen kun af en Sovepose og en Rygsæk.

Det er ikke blot Ræve, som gaar i Fælderne, en Gang imellem faar Fangstmanden ogsaa en Hermelin, en Ravn eller en Ugle. Ravnen er hans værste Fjende, den efterser Fælderne og æder ofte af den fangede Ræv, medens denne endnu er varm. Ulven har mindre Betydning i dette Distrikt, nu da Fangstmændene har drevet en intensiv Ulvejagt. Ved Myggebugten skød man 10 allerede det første Aar.

Desværre nøjes man imidlertid ikke med at jage Ræve heroppe. Med Rævejagten følger Nedslagtningen af Moskusokser for at skaffe Føde til Fangstmændene og Hundene. I denne Nedslagtning — man kan ikke kalde det Jagt, da Dyrene er frødelige og tillidsfulde over for Mennesker — deltager ogsaa de Jagtekspeditioner, som har denne Del af Grønland som Maal; dette gælder saavel Fangstekspeditioner som Turistselskaber.

Moskusoksejagten er imidlertid et Kapitel for sig.

Carl Julius Anrick.

Copyright „Politiken" og „Dagens Nyheter", Stockholm.

— man kan ikke kalde det Jagt, da Dyrene er fredelige og tillidsfulde over for Mennesker — deltager ogsaa de Jagtekspeditioner, som har denne Del af Grønland som Maal; dette gælder saavel Fangstekspeditioner som Turistselskaber.

Moskusoksejagten er imidlertid et Kapitel for sig.

Carl Julius Anrick.

Copyright „Politiken" og „Dagens Nyheter", Stockholm.

Columbus, Ohio
SEP 6 - 1931

Denmark, Norway Covet Icy Greenland

BY MILTON BRONNER

London, Sept., 1931.—The far-famed brotherly love between the Scandinavian peoples, which existed before the war, lingered during the war and was accentuated after the war at the league of nations meetings, has been endangered because right now the statesmen of Norway and Denmark are making snooty faces at each other over Greenland.

What with its glaciers, its thousands of square miles of snow fields and its barren wastes, that seems a 'mighty cold place to get hot about. But it happens that sentiment and business are both mixed up in it.

Former Glories

Hundreds of years ago Norway owned Iceland, the Faroe Islands and laid claim to Greenland. Then Denmark conquered Norway and took the whole caboodle, Norway included. That was when Denmark was a mighty military power. When she got weaker, she handed Norway over to Sweden—but kept Iceland, the Faroes and Greenland. That's where the sentiment comes in. Norwegians remember their past and their former possessions. The younger Norwegians, nationalists to the core, recall the glories of the days of the Vikings centuries ago when Viking ships sailed all the stormy polar seas. They dream of restoring the Viking empire, including Greenland, Iceland, the Faroes and even the Shetlands, Orkneys, and Hebrides, which have belonged to Great Britain for centuries. And the first step is Greenland, the biggest island in the world. Greenland has 827,300 square miles.

Business, Too

But there is a business side to the dispute, too. Cold and bare as Greenland is, nevertheless, its waters teem with cod, halibut, salmon, seals and whales. Inland there are mines of graphite and what is more important, cryolite. It is the only place on earth where this mineral is found in large quantities. It is essential in the aluminum industry and much of it eventually finds its way to the United States.

Now Denmark's sovereignty over Greenland has been acknowledged by practically every civilized country in the world—except Norway. The United States formally relinquished its claim to land in north Greenland, discovered by Admiral Peary, when in 1916 it bought the Virgin Islands in the West Indies from Denmark. At the conference of ambassadors in 1920 Great Britain, France, Italy and Japan formally acknowledged Danish ownership of Greenland.

Norway bucked, because its hardy fishermen worked in those waters, gathering up seals and whales. Finally in 1924 Norway and Denmark entered into an agreement for 20 years by which the Norwegians were given special privileges in east Greenland waters.

Campaign for Annexation

Things remained calm until last May when the Norwegian nationalist press suddenly began a violent campaign urging the government to annex part of the east coast of Greenland. Most of Denmark's settlements are on the west coast. The government replied that it had the assurance of Denmark that the interests of Norwegian trappers and whalers would be respected and that neither nation, therefore, would attempt to police East Greenland. The Danish Premier Tgorvald Stauning was pleased. He said Denmark could now go ahead without hindrance in its exploration of East Greenland and could also erect the four wireless stations which would give communication with Copenhagen.

Then one day in June, out of the blue, came the news that five Norwegian skippers had landed in East Greenland and annexed 300 miles of the coast between Carlsberg Fjord and Bessel Fjord in the name of Norway's king.

Stauning, the Danish premier, who was once a cigar-maker and who wrote a book about Greenland, took a serious view of the matter. Warm notes were interchanged. The Norwegians maintained that the east coast was a no-man's land and that they had a right to annex it. So a few days ago Denmark formally filed the whole dispute before the international court at the Hague.

Denmark's Claim

Denmark will probably win. Disregarding Norwegian tales of early Norse settlements in Greenland, in historic times it is just 210 years since the Danes began to take an interest in Greenland. Hans Egede, sometimes called the Apostle of Greenland, who was a clergyman of the Norwegian church, founded a colony in Greenland in 1721. He was of Danish descent and his efforts were almost entirely financed by Denmark.

In 1775, at the time when the American colonists were fighting against the yoke of King George III, the Danish king, Frederick IV, began a great scheme of Danish colonies in Greenland. Many of these still survive. Denmark's story in Greenland has earned her a high place in the list of humanitarian colonizers. The districts are run under the supervision of Danes, but the real government is by men selected by the Eskimos themselves—real self-determination. In the little village of Godthaab there is a seminary for the training of native clergymen and teachers. There are hospitals, doctors and trained nurses. Greenland's trade is carried on as a government monopoly, but mainly with the view to protecting the natives. The population has steadily increased, and the latest census showed a population of 14,355, of whom only 274 were Europeans. The largest settlement, Sydproven, has 901 people and the capital Godthaab (Good Hope), founded 210 years ago, has 376 inhabitants.

About 50,000 Canadian farmers and other land owners are in the maple sugar business.

The trade value of a wolf skin in Montant 60 years ago was two cups of sugar, and a beaver skin was worth half a cup.

Matches can be waterproofed by dipping the heads in a creamy solution made by dissolving shellac in denatured alcohol.

Race horses, trained to run without jockeys, are attracting attention in Mexico, where this innovation in racing was made.

Only Mohammedans are allowed to drive automobiles in Arabia.

An automobile with a body, running boards and fenders built of laced straw is being exhibited in the Madeira Islands.

The American Chemical society plans to develop a course in chemistry which will enable housewives to detect adulterated food.

A gaseous vapor which stops an airplane if any enters the engine is the latest German device in the war against aircraft.

Beads 5,000 years old and made in clever imitation of pearl and gold, have been discovered in Egypt.

Firewood may be obtained in exchange for potato peelings or other food refuse which is of no further use through an automatic machine recently installed in Berlin.

INTERNATIONALT PRESSEBUREAU AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Socialdemokraten

skriver den 2 SEP. 1931

Kendsgerninger der taler.

DET MAA hilses med Tilfredshed, at Udenrigsministeriets Tidsskrift har givet en udførlig Fremstilling af hele Østgrønlands-Spørgsmaalet. Det er af Værdi, at man rundt om i Udlandet, hvor dette Tidsskrift kommer, faar en objektiv Fremstilling af denne Sag. Artiklen fremtræder paa Engelsk og vil sikkert blive læst ude i den store Verden. Allerede i lang Tid har man i udenlandske Blade kunnet se Sagen fremstillet i norsk Belysning. Dersom de paagældende Blade bringer Artikler bygget paa den danske Fremstilling, vil sikkert mange Misforstaaelser blive rettet.

Artiklen gør Rede for Udviklingen i de Par Hundrede Aar, der er gaaet, siden Danmarks Administration af Grønland begyndte. Danmarks Suverænitet over hele Grønland finder bl. a. Udtryk i den kongelige Forordning af 18. Marts 1776, og ved Norges Adskillelse fra Danmark i 1814 forblev Grønland under Danmark.

I de Traktater, der i det følgende Hundredaar er sluttet mellem Danmark og fremmede Magter, herunder ogsaa Norge, er Danmarks Ret ogsaa stadig anerkendt.

Først efter 1921 har der fra norsk Side været udtalt Tvivl om, hvorvidt Danmark havde Suverænitet over hele Grønland. Den danske Regering var ikke i Tvivl om, at denne Ret tilkom Danmark. Ved Traktaten af 1924 sikredes

Overfor de norske Paastande om Karakteren af den norske Tilknytning til Østgrønland anføres i Artiklen, at der ialt er bygget 80 norske Huse og Hytter spredt over et Territorium, der er 500 km langt og 100—200 km bredt, og at kun 7 af dem er opført før 1924. I de 18 Aar fra 1908—1926 overvintrede kun 2 norske Fangstekspeditioner i Østgrønland, og i Femaaret 1926—30 sendtes kun 5 norske Fangstskibe derop.

Artiklen slutter med at hævde, at der fra dansk Side ikke tilsigtes at lægge norske Fiskere og Fangere Hindringer i Vejen for Udøvelsen af deres Erhverv. Danmark vil give Nordmændene den videst mulige Adgang til at jage og fiske, men Danmark maa fastholde sin aarhundredgamle Suverænitet over Landet — en Ret, der udøves i den eskimoiske Befolknings Interesse.

Overfor mere eller mindre overvejede Artikler fra norsk Side virker Fremstillingen i Udenrigsministeriets Tidsskift rolig og saglig. Man maa haabe, den maa blive læst i Kredse, der maaske hidtil har savnet Kendskab til de danske Synspunkter og Argumenter.

norsk Side været udtalt Tvivl om, hvorvidt Danmark havde Suverænitet over hele Grønland. Den danske Regering var ikke i Tvivl om, at denne Ret tilkom Danmark. Ved Traktaten af 1924 sikredes der norske Undersaatter Ret til at jage og fiske i Østgrønland, og i 1925 indrømmedes der England og Frankrig Rettigheder i Grønland — altsammen i Kraft af Danmarks Suverænitet over Grønland som et Hele.

Ved Traktaten af 1924 blev den dansk-norske Uoverensstemmelse om, hvorvidt Danmark havde Suverænitet, ikke bragt ud af Verden, men Spørgsmaalet skulde hvile, saalænge Traktaten bestod.

Artiklen redegør for den pludselig udbrudte Konflikt i 1930, da Norge gav Docent *Hoel* Politimyndighed, og Forhandlingerne, der endte med, at denne Politimyndighed toges tilbage. Ligeledes skildres, hvorledes de to Nationer forhandlede om Spørgsmaalets Forelæggelse for den internationale Domstol — Forhandlinger, der pludselig afbrødes ved Okkupationserklæringen af 10. Juli.

Slutningen af Artiklen er en Opsummering af de vigtigste Argumenter for Danmarks Ret over Grønland: Magternes Anerkendelse af denne Ret, den tohundredaarige danske Administration, Kolonisationen af Østgrønland, det videnskabelige Arbejde, der er udført af danske Ekspeditioner.

Knud Rasmussen opretter en ny Station.

Ved Lindenowfjorden i Grønland.

6. Thuleekspeditions Kontor hos verretssagfører *R. Sand* har i Gaar ver Julianehaab Radio modtaget lgende Telegram fra Dr. *Knud asmussen:*

»Har efter gunstig Rekognoscering oprettet arkæologisk Station ved indenowfjorden og fortsætter i Dag, en 21. August, mod Arbejdsfeltet mkring Skjoldungen. Straalende ommervejr og gode Søforhold.«

Endvidere meddeler Grønlands tyrelse Tirsdag Aften:

Ifølge modtaget Telegram er Dr. *Knud Rasmussen* ankommet til Angnagsalik den 1. September.

Yderligere meddeles, at Motorskiet »Disko« er ankommet til Godthaab Mandag Eftermiddag. Alt vel.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Berlingske Tidende

skriver den 1. SEP. 1931

Kulturens Forposter paa Grønland.

EN NORSK FANGSTSTATION I „ERIK DEN RØDES LAND" OG ET STYKKE DANMARK I SCORESBYSUND

Indtryk fra en østgrønlandsk Sommerfærd.

SCORESBYSUND, 16. AUGUST.

I godt og vel en Maaned har Solen straalet Nat og Dag over Nordøstgrønlands Kyst fra en skyfri Himmel. Den har straalet i lige Grad over Retfærdige og Uretfærdige, over det af Nordmændene okkuperede Omraade og dansk Land. I det skarpe Lys ser man et og andet.

Først og fremmest ser man, at det Omraade, som Norge vil lægge Beslag paa, er et vidunderligt Stykke Land. Naturen har skaaret det til i storstilede Træk og malet med kraftige Farver i sin Palet. Paa Naturens Værk er det intet at udsætte. Er der det paa Menneskenes?

Er det ikke ganske ubegribeligt, hvorledes Mennesket, som dog altid betragter sig som Vorherres mest fuldkomne Værk, kan bringe Urede i den øvrige Skabelse.

Nordmændenes Fangststationer og Hytter i „Erik den Rødes Land" er givet ikke skabt til Pynt. De taler om et haardt og primitivt Liv i et barskt Klima og om en Haandfuld Mænds heltemodige Kamp for Tilværelsen og selve Livet i et ugæstmildt Land. Men netop som Kulturens Forposter fremtræder de som Regel ikke. Og de faar en flygtig Gæst til i Øjeblikket at ønske at være uden baade Øjne og Næse.

„Civilisationen"s Spor!

Lad mig citere min Dagbog for 10. August:

„Vi steg i Land ved Kap Humboldt-Stationen, hvor et herligt Græs- og Blomstertæppe gik lige ned til Stranden. Solen straalede, og Dønningerne kom rullende i store bløde Bølger. Men en modbydelig Stank slog os i Møde. Det var „Lugten af Menneskets Omraade". Rundt omkring flød Konservesdaaser og Papir, raadne Dyrerester og Affald. Fire løse Hunde sprang omkring og efterlod deres Visitkort paa alt Gods, som nylig var ført i Land fra „Polarbjørnen" og ind imellem tog de sig en Bid af en af Fluer besat Moskusokse, der laa der i al sin døde Uhyggelighed. Det var en af de mange Hundrede Moskusokser, som maa lade Livet for at afgive Føde til Fangstmændene, deres Hunde og Rævefarme.

Paa Stranden laa en splinterny Flagstang!

i Kajak — og deres Mænd var ikke tilstrækkelig galante til at ville gøre sig den Ulejlighed at ro dem i en Robaad, de havde faaet tilbudt. Der var baade Eleonore med en lille Emily paa Ryggen og Severine, Manasse, Josua og Julius og hvad de nu hedder alle vore nye Venner.

Paa Prædikestolen stod den grønlandske Præst i blændende hvid Pibekrave. Bortset fra Eskimokvinderne i deres straalende brogede Klæder og Mændene i deres nystrøgne, hvide Anoraks, vilde man have kunnet tro at befinde sig i en hvilken som helst skandinavisk Landsbykirke. Ikke en Gang Kaffen efter Kirkegangen udeblev, men den serveredes af en ung Skønhed i Sælskindsbukser, Præstens Datter.

Jeg ved ikke, om kongelige Personer tillægger den sædvanlige Salut, der følger deres Besøg i fremmede Lande, nogen Værdi; men jeg ved i det mindste nogle Rejsende, der aldrig vil glemme den Salut, der affyredes til deres Ære. Sent Søndag Aften førte vi alle Eskimoerne tilbage til deres Hjem. I Aftenskumringen satte de deres Kajakker ud fra vort Fartøj, og da de var kommet tæt ved Land, vendte de alle syv deres Kajakker, lagde dem paa Række og affyrede til Farvel en Salve af deres dyrebare Ammunition. De var for langt borte til, at man tydeligt kunde se dem, men jeg ved, at de alle smilede lige saa bredt som deres venlige Ansigter var.

Calla Anrick.

len straalede, og Dønningerne kom rullende i store bløde Bølger. Men en modbydelig Stank slog os i Møde. Det var „Lugten af Menneskets Omraade". Rundt omkring flød Konservesdaaser og Papir, raadne Dyrerester og Affald. Fire løse Hunde sprang omkring og efterlod deres Visitkort paa alt Gods, som nylig var ført i Land fra „Polarbjørnen" og ind imellem tog de sig en Bid af en af Fluer besat Moskusokse, der laa der i al sin døde Uhyggelighed. Det var en af de mange Hundrede Moskusokser, som maa lade Livet for at afgive Føde til Fangstmændene, deres Hunde og Rævefarme.

Paa Stranden laa en splinterny Flagstang!

Der var ingen hjemme, og vi begav os snarest muligt derfra. Vestigia terrent vilde man kunne sige: „Menneskets Spor afskrækker".

Et Stykke Danmark med al dansk Hygge.

Et Døgns Afstand fra Kap Humboldt ligger Scoresbysund. Man kan ikke kalde det noget af Naturen indtagende Sted. Det er nøgent Fjeld og Sten og Sten og atter Sten. Men alligevel er det et Stykke Danmark med al dansk Hygge. Det betyder hyggelige Hjem, danske Husmødre, rene Flipper, Lov og Ret, Standsforskel og Indbydelser og andre af Civilisationens Produkter og Biprodukter.

Vi spurgte en af de unge danske Fruer, der har fulgt deres Mænd herop, hvad hun savnede mest heroppe.

Savnede? Hun savnede ikke noget.

Der findes mange Slags Heltemod.

Nu kan man indvende, at det er uretfærdigt at sammenligne en regelmæssig dansk Statskoloni med et privat Fangstforetagende. Lad saa være. Ingen venter sig heller samme regelrette Udseende, men maaske heller ikke rigtigt denne store Artsforskel.

Højmesse i Scoresbysund.

Hvem havde for Eksempel ventet at komme til at opleve en Højmesse paa denne arktiske Sommerfærd.

Stille og højtidelige samledes Grønlænderne paa den stenede Kirkebakke i Scoresbysund. Kvinderne satte sig tavse paa Kirkens Stenmur; det var ikke den Latter og Snak som Dagen før, da vort Fartøj havde hentet dem ved Kap Hope til dette Kirkebesøg. Kvinderne havde ellers ikke kunnet komme; de sejler ikke

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den 1. SEP. 1931

Det østgrønlandske Spørgsmaal

i „Danish Foreign Office Journal".

DET sidst udkomne Nummer af „Danish Foreign Office Journal" bringer som Spidsartikel en Oversigt over Østgrønlands-Spørgsmaalet — dels en historisk Fremstilling af Grønlands Forhold til Danmark før og efter Grønlands-Overenskomsten af 1924, dels en Redegørelse for den aktuelle Divergens mellem Danmark og Norge, foranlediget ved den norske Okkupation af „Erik Raudes Land" (eller egentlig i første Instans ved Tildeling af Politimyndighed til Dr. Hoels Ekspedition i Fjor).

I Artiklen betones, at Østgrønland ikke er blevet „Ingen Mands Land", fordi Norge har nægtet at anerkende Danmarks Suverænetet. Desuden maa det erindres, at Danmark gennem Aarene har udført et enestaaende Arbejde ved at lade dette barske og næsten utilgængelige Land kortlægge og videnskabeligt undersøge. Ydermere har Danmark, saa vidt Naturforholdene har tilladt det, oprettet Eskimo-Kolonier i Østgrønland, ledet af danske Embedsmænd, der udøver dansk My[illegible]dighed, tillempet efter de stedlige F[illegible]d. Danmark har saaledes i [illegible]nland udført alt, hvad der kan kræves, for at haandhæve sin Suverænetet.

Danmarks Ønske om at hævde sin Ret til Østgrønland, hedder det videre, bunder ikke blot i dets Overbevisning om, at det er i sin fulde Ret hertil. Fortsat ubestridt Besiddelse af Østgrønland er ingenlunde et Anliggende af uvæsentlig praktisk Interesse for Danmark. Ved Styrelsen af Grønland har Danmark ikke ladet sig lede af, hvad der kunde tjene til Danmarks egen Fordel, men har altid ladet sig det være magtpaaliggende at beskytte og ophjælpe Eskimo-Befolkningen. I Danmark har man tillagt denne Opgave den største Betydning, *men den kan ikke løses paa tilfredsstillende Maade, om ikke Østgrønland indgaar i det øvrige Grønland under dansk Højhed.* Det maa f. Eks. erindres, at nyere Undersøgelser har vist, at Dyrelivet i og ved Østgrønland er af største Betydning for Befolkningen paa Vestkysten, og baade af Hensyn til de allerede eksisterende Kolonier og for at gøre det muligt at oprette nye, vil det være nødvendigt, at Danmark bliver sat i Stand til at overvaage, at Dyrebestanden i og ved Østgrønland ikke vedblivende formindskes.

TRIBUNE

TULSA, OKLA.

AUG 30 1931

A Hot Fight On Over Cold Land

Denmark and Norway Both Covet Icy Greenland

By MILTON BRONNER

LONDON, Aug. 29.—The far-famed brotherly love between the Scandinavian peoples, which existed before the war, lingered during the war and was accentuated after the war at the League of Nations meetings, has been endangered because right now the statesmen of Norway and Denmark are making snooty faces at each other over Greenland.

What with its glaciers, it thousands of square miles of snow fields and its barren wastes, that seems a mighty cold place to get hot about. But it happens that sentiment and business are both mixed up in it.

FORMER GLORIES

Hundreds of years ago Norway owned Iceland, the Faroe islands and laid claim to Greenland. Then Denmark conquered Norway and took the whole caboodle, Norway included. That was when Denmark was a mighty military power. When she got weaker, she handed Norway over to Sweden—but kept Iceland, the Faroes and Greenland. That's where the sentiment comes in. Norwegians remember their past and their former possessions. The younger Norwegians, nationalists to the core, recall the glories of the days of the Vikings centuries ago when Viking ships sailed all the stormy polar seas. They dream of restoring the Viking empire, including Greenland, Iceland the Faroes and even the Shetlands, Orkneys, and Hebrides, which have belonged to Great Britain for centuries. And the first step is Greenland, the biggest island in the world. Greenland has 827,300 square miles.

BUSINESS, TOO

But there is a business side to the dispute, too. Cold and bare as Greenland is, nevertheless, its waters teem with cod, halibut, salmon, seals and whales. Inland there are mines of graphite and what is more important, cryolite. It is the only place on earth where this mineral is found in large quantities. It is essential in the aluminum industry and much of it eventually finds its way to the United States.

Now Denmark's sovereignty over Greenland has been acknowledged by practically every civilized country in the world—except Norway. The United States formally relinquished its claim to land in north Greenland, discovered by Admiral Peary, when in 1916 it bought the Virgin islands in the West Indies from Denmark. At the conference of ambassadors in 1920 Great Britain, France, Italy and Japan formally acknowledged Danish ownership of Greenland.

Norway bucked, because its hardy fishermen worked in those waters, gathering up seals and whales. Finally in 1924 Norway and Denmark entered into an agreement for 20 years by which the Norwegians were given special privileges in east Greenland waters.

CAMPAIGNS OF ANNEXATION

Things remained calm until last May when the Norwegian nationalist press suddenly began a violent campaign urging the government to annex part of the east coast of Greenland. Most of Denmark's settlements are on the west coast. The government replied that it had the assurance of Denmark that the interests of Norwegian trappers and whalers would be respected and that neither nation, therefore, would attempt to police East Greenland. The Danish Premier Tgorvald Stauning was pleased. He said Denmark could now go ahead without hindrance in its exploration of East Greenland and could also erect the four wireless stations which would give communication with Copenhagen.

Then one day in June, out of the blue, came the news that five Norwegian skippers had landed in East Greenland and annexed 300 miles of the coast between Carlsberg fjord and Bessel fjord in the name of Norway's king.

Stauning, the Danish premier, who was once a cigarmaker and who wrote a book about Greenland, took a serious view of the matter. Warm notes were interchanged. The Norwegians maintained that the east coast was a no-man's land and that they had a right to annex it. So a few days ago Denmark formally filed the whole dispute before the International court at The Hague.

DENMARK'S CLAIM

Denmark will probably win. Disregarding Norwegian tales of early Norse settlements in Greenland, in historic times it is just 210 years since the Danes began to take an interest in Greenland. Hans Egede, sometimes called the Apostle of Greenland, who was a clergyman of the Norwegian church, founded a colony in Greenland in 1721. He was of Danish descent and his efforts were almost entirely financed by Denmark.

In 1775, at the time when the American colonists were fighting against the yoke of King George III, the Danish king, Frederick IV, began a great scheme of Danish colonies in Greenland. Many of these still survive. Denmark's story in Greenland has earned her a high place in the list of humanitarian colonizers. The districts are run under the supervision of Danes, but the real government is by men selected by the Eskimos themselves—real self-determination. In the little village of Godthaab there is a seminary for the training of native clergymen and teachers. There are hospitals, doctors and trained nurses. Greenland's trade is carried on as a governmen monopoly, but mainly with the view to protecting the natives. The population has steadily increased, and the latest census showed a population of 14,355, of whom only 274 were Europeans. The largest settlement, Sydproven, has 901 people and the capital, Godthaab (Good Hope), founded 210 years ago, has 376 inhabitants.

Two Countries Casting Eyes at Strip in Greenland

Denmark's Premier Stauning (upper right) . . . is disturbed by Norway's claims in East Greenland . . . typical of that country is Angmagsalik (below) only settlement for 1,200 miles on the desolate coast.

Antarctic
Cont

POST.

Salisbury Md

AUG 30 1931

COLD GREENLAND INSPIRES A HOT FIGHT IN NORTH

Two Nations Ambitious For Icy Acres.

BY MILTON BRONNER

London—The far-famed brotherly love between the Scandinavian peoples, which existed before the war, lingered during the war and was accentuated after the war at the League of Nations meetings, has been endangered because right now the statesmen of Norway and Danmark are making snooty faces at each other over Greenland.

What with its glaciers, its thousands of square miles of snow fields and its barren wastes, that seems a mighty cold place to get hot aobut. But it happens that sentiment and business are both mixed up in it.

Former Glories

Hundreds of years ago Norway owned Iceland, the Faroe Islands, and laid claim to Greenland. Then Denmark conquered Norway and took the whole caboodle, Norway included. That was when Denmark was a mighty military power. When she got weaker, she handed Norway over to Sweden—but kept Iceland, the Faroes and Greenland. That's where the sentiment comes in. Norwegians remember their past and their former possessions. The younger Norwegians, nationalists to the core, recall the glories of the days of the Vikings centuries ago when Viking ships sailed all the stormy polar seas. They dream of restoring the Viking empire, including Greenland, Iceland, the Faroes and even the Shetlands, Orkneys, and Hebrides, which have belonged to Great Britain for centuries. And the first step is Greenland, the biggest island in the world. Greenland has 827,300 square miles.

Business, Too

But there is a business side to the dispute, too. Cold and bare as Greenland is, nevertheless, its waters teem with cod, halibut, salmon, seals and whales. Inland there are mines of graphite and what is more important, cryolite. It is the only place on earth where this mineral is found in large quantities. It is essential in the aluminum industry and much of it eventually finds its way to the United States.

Now Denmark's sovereignty over Greenland has been acknowledged by practically every civilized country in the world—except Norway. The United States formally relinquished its claim to land in north Greenland, discovered by Admiral Peary, when in 1916 it bought the Virgin Islands in the West Indies from Denmark. At the conference of ambassadors in 1920

Virgin Islands in the West Indies from Denmark. At the conference of ambassadors in 1920 Great Britain, France, Italy and Japan formally acknowledged Danish ownership of Greenland.

Norway bucked, because its hardy fishermen worked in those waters, gathering up seals and whales. Finally in 1924 Norway and Denmark entered into an agreement for 20 years by which the Norwegians were given special privileges in east Greenland waters.

Campaign For Annexation

Things remained calm until last May when the Nowegian nationalist press suddenly began a violent campaign urging the government to annex part of the east coast of Greenland. Most of Denmark's settlements are on the west coast. The government replied that it had the assurance of Denmark that the interests of Norwegian trappers and whalers would be respected and that neither nation, therefore, would attempt to police east Greenland. The Danish Premier Tgorvald Stauning was pleased. He said Denmark could now go ahead without hindrance in its exploration of east Greenland and could also erect the four wireless stations which would give communication with Copenhagen.

Then one day in June, out of the blue, came the news that five Norwegian skippers had landed in east Greenland and annexed 300 miles of the coast between Carlsberg Fjord and Bessel Fjord in the name of Norway's king.

Stauning, the Danish premier, who was once a cigar-maker and who wrote a book about Greenland, took a serious view of the matter. Warm notes were interchanged. The Norwegians maintained that the east coast was a no-man's land and that they had a right to annex it. So a few days ago Denmark formally filed the whole dispute before the international court at The Hague.

Denmark's Claim

Denmark will probably win. Disregarding Norwegian tales of early Norse settlements in Greenland, in historic times it is just 210 years since the Danes began to take an interest in Greenland. Rans Egede, sometimes called the Apostle of Greenland, who was a clergyman of the Norwegian church, founded a colony in Greenland in 1721. He was of Danish descent and his efforts were almost entirely financed by Denmark.

In 1775, at the time when the American colonists were fighting against the yoke of King George III, the Danish king, Frederick IV, began a great scheme of Danish colonies in Greenland. Many of these still survive. Denmark's story in Greenland has earned her a high place in the list of humanitarian colonizers. The districts are run under the supervision of Danes, but the real government is by men selected by the Eskimos themselves—real self-determination. In the little village of Godthaab there is a seminary for the training of native clergymen and teachers. There are hospitals, doctors and trained nurses. Greenland's trade is carried on as a government monopoly, but mainly with the view of protecting the natives. The population has steadily increased, and the latest census showed a population of 14,35, of whom only 274 were Europeans. The largest settlement, Sydproven, has 901 people and the capital Godthaab (Good Hope), founded 210 years ago, has 376 inhabitants.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Dagens Nyheder

skriver den 30 AUG. 1931

Møde med Devold i Østgrønland.

Hvad den amerikanske Millionøse Miss Boyds Ekspedition har udført.

Interview med Dr. Anrick efter Hjemkomsten fra Stockholm.

Svenskers Syn paa Danskernes Arbejde.

Dagens Nyheder privat.

Stockholm, Lørdag.

DEN svenske Turistforenings Sekretær, Dr. phil. *Carl Julius Anrick* vendte i Formiddags sammen med sin Frue hjem fra den Rejse til Østgrønland, som de har foretaget om Bord paa det norske Ishavsfartøj *Vesle Kari* efter Indbydelse af den amerikanske Miss *Louise A. Boyd*, der havde lejet Skibet, og som tidligere havde fartet rundt i Ishavet. Deltagerne i denne Turist-Ekspedition var de første, der besøgte de norske Okkupationsmænd i Mackenziebugten. Da *Dagens Nyheder's* Korrespondent hilste paa Hr. og Fru Anrick efter Norrlands-Togets Ankomst til Stockholm i Morges og bad om et Interview, bevilgedes dette med stor Elskværdighed, og da deres Bagage, som var blevet foræget med adskillige grønlandske Erhvervelser, bl. a. en Eskimoslæde og en Del eskimoisk Træskærer-Arbejde, var blevet anbragt i deres Lejlighed, skildrede de i begejstrede Ord den interessante Rejse i Grønlands storslaaede Natur og deres Oplevelser blandt Danske, Nordmænd og Eskimoer.

Amerikansk-svensk-engelsk Selskab.

— Om Bord paa *Vesle Kari*, som den 1. Juli startede fra Aalesund, befandt sig, begynder Dr. Anrick, foruden Miss Boyd og os to amerikanske Damer og to Herrer samt en engelsk Polarkyndig ved Navn *Gisbert*. Miss Boyd havde faaet Grønlands Styrelses Tilladelse til, at hendes Ekspedition maatte gaa i Land i Østgrønland og drive Jagt i mindre Udstrækning. Skibet havde Miss Boyd ladet udstyre yderst komfortabelt, en Luksus, som dannede en ejendommelig Kontrast til de vilde og primitive Omgivelser, vi færdedes i i Grønland.

Efter et Ophold ved Lofoten stak *Vesle Kari* over til *Jan Mayen*, hvor de respekterede, og hvis menneskelige Egenskaber de satte Pris paa. „Men hvad vil De gøre, hvis han kommer hertil?" spurgte jeg. „Saa inviterer vi ham antageligt paa Kaffe," blev der svaret.

Hvad Nordmændene har nedlagt.

Af Optegnelser, som var slaaet op paa Væggene i Stationshuset, kunde vi, fortsætter Dr. Anrick, læse os til Nordmændenes Fangst- og Jagtresultater. Vi saa, at de havde nedlagt 119 Moskusokser til eet Aars eget Forbrug. Det var jo ikke saa lidt. Hvad os selv an-

Mil Film. Hun har vistnok sat sig det Maal at skaffe Billeder fra alle grønlandske Fjorde. Det er hendes Mening at forære hele Billedmaterialet til et geografisk Selskab i Amerika.

Danske paa Grønland.

Skægstubbe som Ur.

— Traf De ingen Danskere paa Rejsen?

— Jo, da vi laa udenfor *Kap Humbolt*, kom den danske Arkæolog, cand. mag. *Helge Larsen* ud til os. Han vilde bl. a. vide, hvad Klokken var, og han stillede sit Ur efter vore. Det var en rask og munter Mand. „Jeg ved, det er Mandag i Dag", sagde han, „jeg barberer mig hver Lørdag, og af mine Skægstubbes Længde nu kan jeg slutte mig til, at det er Mandag." Larsen havde travlt. Der var meget at gøre inde paa Land, og han skulde skynde sig tilbage og arbejde videre. Danskerne arbejder kolossalt energisk og dygtigt. Det saa vi ogsaa, da vi kom til Scoresby Sund-Kolonien.

Det danske Humør og den danske Hygge.

— Ja, falder Fru Anrick ind, det är alldeles underbart att se, hur Danskarna kunna rycka upp sig i Ödemarken. Jeg hører ikke til dem, der har let ved at beundre andre; men det var beundringsværdigt at se,

Billedtelegram til Dagens Nyheder.
Dr. phil. Carl Julius Anrick og Frue efter Ankomsten til Stockholm.

uden Miss Boyd og os to amerikanske Damer og to Herrer samt en engelsk Polarkyndig ved Navn *Gisbert*. Miss Boyd havde faaet Grønlands Styrelses Tilladelse til, at hendes Ekspedition maatte gaa i Land i Østgrønland og drive Jagt i mindre Udstrækning. Skibet havde Miss Boyd ladet udstyre yderst komfortabelt, en Luksus, som dannede en ejendommelig Kontrast til de vilde og primitive Omgivelser, vi færdedes i i Grønland.

Efter et Ophold ved Lofoten stak *Vesle Kari* over til *Jan Mayen*, hvor det var Aarets første Skib og derfor særlig velkomment for Besætningen paa den norske Radiostation, til hvem vi medbragte Post. Efter et Døgns Rejse naaede vi Randen af Isbæltet ved Østgrønlands Kyst, og trods de vanskelige Isforhold lykkedes det os at komme igennem Isen paa fire Døgn. Vi saa det danske Ekspeditionsskib *Gustav Holm* i ca. 25 Sømils Afstand udfor Kap Herschell, og vi havde Radioforbindelse baade med danske og norske Ekspeditionsskibe.

Mødet med Devold.

Ingen national Fanatisme.

Det første Sted, hvor vi gjorde Landgang, var ved *Kap Hold with Hope* udfor *Mackenziebugten*. Herfra fortsatte vi ind i Bugten, hvor vi den 17. Juli Kl. 24 Nat modtoges af *Halvar Devold* og hans Okkupations-Kammerater *Halle, Strøm* og *Herdahl*. *Okkupationen havde fundet Sted, medens vi var undervejs; men nu fik vi nærmere Besked om den, og vi saa i alt Fald det norske Flag vaje over Stationen, som kun bestod af et lille Hus, en Snes Rævebure og et Par Radiomaster*. Der sporedes ikke nogen national Fanatisme hos de unge Nordmænd. De var *inte mycket uppnosiga*, og efter den Forklaring, de gav os, fik vi det Indtryk, at *de havde lagt Vægt paa at faa Okkupationen gennemført, inden Lauge Koch kom i Land og begyndte at opføre sine Stationer*. De vilde ikke opkaste sig til Dommere i Spørgsmaalet om, hvordan det østgrønlandske Problem skulde løses, men *havde kun foretaget Okkupationen, for at Sagen kunde komme for Domstolen i Haag*.

Passene viseres.

Vi spurgte dem for Spøg, om ikke vore Pas skulde paategnes. Devold svarede med et muntert Blink i Øjet:

— *Jo, lad mig gøre det*, og saa skrev han i Passene:

„Vist i Mygg-Bugten den 17. Juli 1931.“

Nordmændene omtalte forøvrigt Danskerne meget venligt. Særligt lagde de ikke Skjul paa deres Beundring for Lauge Koch, hvis Dygtighed

Billedtelegram til Dagens Nyheder.
Dr. phil. Carl Julius Anrick og Frue efter Ankomsten til Stockholm.

gaar, benyttede vi os ikke af den af de danske Myndigheder givne Tilladelse til at drive Jagt. Vi affyrede ikke et eneste Geværskud paa Rejsen, men saa mange desto flere Kameraskud. Dette skyldes ingenlunde, at der ikke var Vildt indenfor vor Rækkevidde. *Vi saa for Eksempel 200—300 Moskusokser*. Vor Rejses egentlige Maal var Distrikterne omkring Kejser *Franz Josephs-* og *Kong Oscars*-Fjordene. Her opholdt vi os en Maaneds Tid og havde det vidunderligt i den storslaaede Natur. Solen gik jo aldrig ned, og vi fik ikke en eneste Draabe Nedbør. Vejret var saa ideelt, at vi tilmed kunde bade i Havet. Ofte sov vi paa Land i Soveposer. Det var ingen videnskabelig Ekspedition; men jeg foretog dog for min private Fornøjelses Skyld en Del Kortlægningsarbejde og samlede noget arkæologisk Materiale. Inden jeg drog hjemmefra havde jeg paa et Specialkort over Østgrønland, ophængt paa Væggen i mit Soveværelse, studeret Østgrønlands Geografi baade Dag og Nat, og jeg havde slugt store Mængder af den brillante danske Grønlands-Litteratur. *Jeg kan ikke tilbageholde min uforbeholdne Beundring for det Forskerarbejde, Danskerne har gjort i Grønland, og det glimrende litterære og videnskabelige Materiale, de har frembragt om dette umaadelige og svært tilgængelige Land*. Naturligvis havde jeg en hel Del dansk Grønlands-Litteratur med mig paa Rejsen.

En halv svensk Mil Film.

Paa vore Strejftog i de mange Fjorde trængte vi ogsaa ind i en, som ikke tidligere havde været besøgt af noget Skib. I Bunden af den er paa Kortet afsat en Jøkel, som kaldes *Jætte-Glacieren*. Vi opdagede imidlertid, at der ikke er een, men to Jøkler, og den anden gav vi Navnet *de Geer*-Glacieren efter vor svenske Geografi-Professor. Men vor Hovedopgave var Fotograferingen. *Miss Boyd havde syv Fotografi-Apparater med, og hun tog over 2000 Billeder og en halv svensk*

hvordan to danske Fruer havde taget deres gode danske Humør og ægte danske Hygge med sig til Scoresby Sund. Det var Telegrafbestyrerens Hustru og en Dame, som er gift med en dansk Bygmester, der opfører en Station for Franskmanden Charcot i Anledning af Polaraaret 1932. „Men savner De da ingen Ting her?“ spurgte vi dem. „Nej, hvad skulde det være“, lød Svaret. De var saa glade og tilfredse, at det var aldeles storslaaet. De havde forøvrigt indenfor en forholdsvis kort Periode haft saa mange Fremmede ude fra, at de næsten kunde have ønsket sig, at de var blevet fordelt over et længere Tidsrum. Charcot havde ligget dér en Uge med sit Skib „Pourquoi pas“, og da vi kom dertil, laa den tyske Flyver Gronau dér. Vi sendte Post med ham ind over Indlandsisen.

Et herligt Folk — ærligt Spil.

— Mødet med Eskimoerne var en Oplevelse af den interessanteste og behageligste Art, siger Dr. Anrick. Det er et herligt Folk, glade, venlige og retliniede, og naar man har set Livet i Kolonien, kan man i Sandhed sige, at der hersker lykkelige Forhold. Vi tog en Del Eskimoer med til Kirke, og de var meget glade for at kunne foretage denne Rejse saa let og bekvemt. Det var en Fornøjelse at se Eskimoernes naturlige og utvungne Omgangsformer, og de er minsandten ikke uden Humor. Da min Hustru forærede en lille Pige, som hedder Amslie, en Dukke, forestillende et Eskimobarn, satte hun den straks op paa Ryggen, og da vi forærede fire Eskimoer en Daase Kiks, delte de den i fire lige store Bunker, og een Kiks, som blev tilovers, brækkede de i fire Stykker. Det kan man vel kalde ærligt Spil. Et morsomt Tilfælde indtraf, da det oplystes, at fire af Eskimoerne hed Julius ligesom jeg. Da maatte vi naturligvis lägga bort titlarna og drikke Dus.

J—n.

11 Arctic Circles Condron

TRIBUNE

Terre Haute, Ind.

AUG 30 1931

GREENLAND DISPUTE DELICATE AT HAGUE

COPENHAGEN.—A delicate case for The Hague court is that one which the Danish government has just forwarded to that tribunal: Denmark's vigorous protest against the action of King Haakon of Norway in asserting sovereignty over the east coast of Greenland.

The Danish government, in setting forth its claims before The Hague tribunal, complains that the occupation of east Greenland by five Norwegian skippers of whaling vessels and the Norwegian king's subsequent ratification of their act by official decree, constitutes an invasion of Danish rights to the arctic continent held inviolate since 1821.

It is understood that Denmark's representations before the international court of justice will further stipulate that.

1. In 1821 Norway relinquished all claims on Denmark and that Denmark's sovereignty over Greenland has been recognized since then by all the world.

2. The Danish-Norwegian agreement of 1924 giving Norwegian whale hunters and sealers access to east Greenland is tantamount to a recognition by Norway of Denmark's sovereignty.

3. Since 1880 Denmark has surveyed and mapped the whole of Greenland and established Eskimo colonies on the east coast as far back as 1894.

Göteborgs H. & L.T.
25 aug. 1931.

Pressopinionen

GHLT 25/8-31

Norge och Grönlandsfrågan. I en artikel i "Tidens Tegn" under rubriken "Skandinavien och Grönland" uttalar författaren Ronald Fangen att "Grönlandsfrågan utgör den allvarligaste påfrestning, som det skandinaviska samarbetet varit utsatt för sedan 1905". Efter att ha granskat Danmarks inställning till frågan skriver hr Fangen vidare:

Langt mere trist har det vært å se hvordan Sverige stiller sig til denne konflikt. Sverige er nøitral i saken og av Sverige måtte vi kunne forlange nøitralitet. I skandinavismens navn må vi kunne forlange at de som gjennem presse o. tidsskrifter veileder og påvirker den svenske opinion ihvertfall setter sig inn i våre synspunkter og på en vederheftig måte gjøre rede for dem, men tonen har helt fra begynnelsen av vært en ganske annen i den svenske presse. Det var en svensk avis som lanserte uttrykket Balkanpolitikk i anledning av den norske okkupasjon og med dette slagord har man lettvindt gjort sig ferdig med hele Norges stilling til konflikten. Det verste utslag av denne direkte uvennskapelige svenske holdning leser jeg i det nye svenske tidsskrift "Fronten".

Fant den svenske pressen at den ikke hadde anledning til å støtte Norges standpunkt, så kunde jo vi i Norge ha lov til å vente at den innskrenket sig til å redegjøre såvel for dansk som for norsk standpunkt, begge deler på en nøitral og fyldestgjørende måte.

Imidlertid: Grønlandssaken vil også en gang være overvunnet og forhåpentlig vil den ikke skape noget brudd i de skandinaviske bestrebelser. På det kulturelle område anser jeg det for ganske utelukket. Men det er sikkert at den mentalitet som nu møter Norge på grunn av Grønlandssaken er ganske uforenlig med forutsetningen for et hvilketsomhelst samarbeid i Skandinavia. "Den øde isørken" som hr. Drachmann i sitt foredrag kalte Grønland har vært i stand til å vise oss hvor skrøpelig befestet vår nya skandinavisme ennu er. Det bør stimulere oss til øket iver i nøkternt og vederheftig arbeid for det skandinaviske fellesskap.

Den atmosfär, som med anledning av Grönlandsfrågan utgått från Norge har väl knappast heller varit gynnsam för det skandinaviska samarbetet. F. ö. är varken tidningen "Fronten" eller dess utrikeskrönikör representativ för svensk press.

N Ant Arctic Continent

12

Sess

TIMES

NEW YORK CITY

AUG 21 1931

ICELAND WANTS GREENLAND

Parliament Urges Cabinet to Intervene in Danish-Norwegian Suit.

Special Cable to THE NEW YORK TIMES.

COPENHAGEN, Aug. 20. — The Icelandic Parliament at Reykjavik today unanimously adopted a resolution urging the Cabinet to safeguard the rights of Iceland in Greenland in connection with the Danish-Norwegian litigation before the World Court at The Hague.

The chairman of the Foreign Affairs Executive Committee warmly supported the suggestion that Iceland should receive an opportunity to "claim and hold Greenland, basing such a claim on the sentimental associations of Iceland and Greenland."

Polar Arctic Contrib

Geo

SUN

NEW YORK CITY

AUG 20 1931

more effective.

Arctic Short Cuts.

The flight of the Lindberghs to Japan directs the attention of the world once more to the growing importance of the arctic and subarctic regions in international aviation. Their route, by way of Hudson Bay, Alaska, Bering Sea and Kamchatka, was the shortest they could have chosen from Maine. They deviated from a great-circle course only so far as the necessity of finding suitable landing places demanded. They have blazed a trail which many will follow in the years to come.

With steady improvement in airplanes comes a corresponding increase in flying radius. It is no disparagement of the brave and skillful long-distance flyers who have made this summer a notable one in aeronautics to say that most of the new records which have been established were due not so much to better men as to better machines. The airplane is leaping continental barriers just as it long ago vaulted national barriers. Its field is the wide, wide world, and many of the best short cuts on the globe lie over the frozen wastes of the north. The quickest way to reach Siam or Singapore from New York would be by way of the north pole. Nobody is going to attempt such a flight just now, but it is not as unthinkable as it would have been a few years ago. The great-circle distance to Singapore through the arctic is considerably less than twice the distance covered by BOARDMAN and POLANDO on their dash to Istanbul.

Greenland is coming into prominence as a stepping stone and refueling place in summer flights between America and Europe. Airplanes may yet become as familiar to the Eskimos as polar bears. In time of war Greenland might be coveted as a seaplane base by a powerful belligerent. Fortunately it remains under the flag of a nation which never can be suspected of warlike designs and whose neutrality any Power would hesitate to violate. What part Wrangel Island may play in the future is problematical; perhaps the nations that disdained to acquire sovereignty over it when the chance offered may regret their indifference.

35 Cent Arctic Contrib

Sect 2

TIMES

NEW YORK CITY

AUG 20 1931

TWO YOUTHS CROSS GREENLAND ICE CAP

Norwegians End 600-Mile Trip, Having Traversed 350 Miles of Unexplored Territory.

LONDON, Aug. 19 (AP).—Some of the white spots which marked the unexplored regions of Greenland's barren ice cap on the maps have been removed by two youthful explorers who have just succeeded in crossing Greenland, from west to east, in one month.

They are Martin Mehren and Arne Hoeygaard, who ended a trip of almost 600 miles on the East Greenland coast yesterday, after passing over almost 350 miles of territory hitherto unexplored by civilized man.

Although full details of their march have not yet reached here, it was understood that they found nothing but ice-covered plateau, with not so much as a single spot of ground showing between the two coasts.

Greenland's inland ice has been traversed before, by Fridtjof Nansen in 1888, by Admiral Peary in 1892 and 1895, by the Danish explorer, Knud Rasmussen in 1912 and 1917, by the Swiss explorer Dequermain in 1912, and this Summer by the three English explorers, James M. Scott, Andrew Stephenson and Lieutenant Martin Lindsay of the British Arctic Air Route Expedition. This trip, however, was made at a point further south where there was only 425 miles to travel.

Hoeygaard is a graduate physician from the Norwegian Royal University and Mehren is a young business man.

«Tidens Tegn» nr. 186

13/8 - 1931.

DANSK PROPAGANDA

Av

dr. jur. Gustav Smedal.

I disse dage har jeg hatt anledning til å se en rekke amerikanske avisers omtale av okkupasjonen av Eirik Raudes Land, og det lar sig dessverre ikke nekte at danskene har forstått med megen behendighet å få fremhevet sitt standpunkt fra første stund. Et godt eksempel på dette ser man i avisen „Globe", Boston for 11 juli, som inneholder følgende meddelelse som gjengis i form av et telegram avsendt fra Oslo 10. juli (okkupasjonsdagen):

„Norge har offisielt okkupert den del av Øst-Grønland som ligger mellem 75° 40′ og 71° 30′ n. br. Danmark har i mange år gjort krav på suverenitet over nevnte land. En ekspedisjon av norsk ungdom heiste nylig sitt flagg på det omtvistede område og det norske krav grunner sig på deres handling.

Danmark har utøvet monopol over den grønlandske handel siden 1774. Dets administrasjon over hele øya var ikke fullført før 1917. (Her administration over the entire island was not completed until 1917). Utvidelsen av de danske krav i dette år førte til en tvist med Norge angående jakt- og selfangstrettigheter på østkysten. Denne tvist har fortsatt uavbrutt inntil nu".

Her anføres — for bare å holde sig til ett moment i denne meddelelse — Oslo som kilde for den mening at hele Grønland i 1917 var kommet under dansk administrasjon, og antagelig for å gi meddelelsen det tilstrekkelig tilforlatelige preg er den redigert slik, at man fra norsk side ikke har anerkjent dette forhold før i 1917. Som folk her i landet vet utøves dansk administrasjon bare i visse deler av Grønland, og det aller meste av østkysten er fremdeles et typisk ingenmannsland hvor dansk administrasjon ikke eksisterer og aldri har eksistert. At danskene iår har hatt og hvad de ferreste er opmerksom på fremdeles har

N. 186.

13 Aug 31.

strasjon ikke eksisterer og aldri har eksistert. At danskene iår har hatt og hvad de ferreste er opmerksom på fremdeles har planer om å legge deler av Østgrønland under dansk styre er en annen sak.

Washington-avisen „Post" for 11. juli gjenga det samme tele-

---

bragt til lægevakten, men mannen var da allerede død. Han hadde fått brudd på hjerneskallen og en stygg flenge i låret. Konen hadde fått hjernerystelse og blev ført til Ullevål.

Den drepte var en arbeider i 50 årsalderen.

Bilens fører meldte sig straks på politikammeret og avga forklaring. Han hadde ikke nydt alkohol og efter øienvidners forklaring synes han ikke å ha nogen skyld i ulykken.

«Tidens Tegn» nr. 184

11/8 - 1931.

„Times" og Grønlandskonflikten.

(Forts. fra side 1)

og maktovergrep, men da konflikten i forrige måned nådde klimaks henvistes den til den internasjonale domstol i Haag, og skjønt det har vært en god del patriotisk retorikk på begge sider, kan det med sikkerhet sies at hvordan avgjørelsen enn blir, vil den bli akseptert av begge parter uten spørsmål. De skandinaviske folk dyrker i sannhet sin individualisme til det ytterste, men deres nasjonalisme er moderne i ånden idet de tror aktivt på nasjonenes fellesskap. Dette har de vist ved å yde verdifull støtte i Nasjonenes forbunds arbeid for å organisere verdensfreden. Freden er av særlig betydning for de små nasjoner, men ikke alle av dem handler overensstemmende med denne oplagte sannhet. De nordiske naboer gjør det.

H. K. Lehmkuhl.

AT. 11 aug 31 nr 184

„Tidens Tegn" 11/8-31.

„Times" ser forståelsesfullt på Grønlandskonflikten.

11 aug 31

Danmark og Norge dyrker en moderne nasjonalisme.

Som andre land bør lære av.

Fra vår egen korrespondent.

London, 10. august.

I tilslutning til en serie usedvanlig instruktive og interessante artikler: „Tre nordiske naboer", hvorav den siste idag behandler Norge, bringer „Times" idag også en utførlig kommenterende ledende artikkel hvor bladet behandler Grønlandskonflikten som det betrakter meget sympatisk og forståelsesfullt. Det skriver blandt annet at ved siden av alle de karakteristiske egenskaper de tre nordiske land har felles, eier de også en sterk og tydelig nasjonalisme, en egenskap som beriker folkene og som, når den får så riktige utløp som i Skandinavia, setter dem i stand til samarbeid som er så meget nyttigere i en verden hvor samarbeidet er blitt avgjørende. Av den tilspisning i konflikten mellem Danmark og Norge som nylig har funnet sted i anledning av Øst-Grønland, kan det se ut som om nasjonalismen nu går i en mere agressiv retning enn for samarbeid. Men i virkeligheten må det trekkes den motsatte slutning. Uenigheten bunner i en gammel konflikt og gjelder både prestige og praktiske interesser. Det er nettop den slags stridigheter som fremkaller ophisselse

(Forts. side 9).

INTERNATIONALT PRESSEN AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Ekstrabladet

skriver den 11 AUG. 1931

ØSTGRØNLAND I TIMES

UNDER DEBAT

Norsk Aktivitet..
Dansk officiel Tavshed

De stadige og meget paagaaende norske Forsøg paa at vildlede Verdens Opfattelse af Østgrønlands-Striden.

Vor Presseattaché i London slumrer lige saa blidt som hans Kolleger paa Christiansborg.

EKSTRABLADET har tidligere, ved Eksempler fra store, udbredte Blade paa begge Sider af Atlanten, vist, hvorledes den norske Propaganda arbejder maalbevidst, energisk og dygtigt for at *paavirke Verdens Opfattelse af det østgrønlandske Spørgsmaal.*

Som en trist Modsætning har vi henvist til *den sløve Søvnighed, der udvises fra dansk Side...*

Vort udenrigsministerielle Pressebureau og de udsendte Presseattachéer har her endelig for en Gangs Skyld faaet *en betydningsfuld Opgave*, hvor de Herrer kunde gøre Nytte for Pengene, men hidtil har de indskrænket sig til nogle ret ligegyldige Snurrepiberier i Stedet for at spytte i Næverne og tage fat.

„Made in Norway".

Det er udmærket, at vi har Ret; men *hvad nytter det, naar ingen ved det,* naar Avislæserne i Alverdens Lande tværtimod daglig bliver proppet med Redegørelser og Forklaringer, der er *„made in Norway"?*

Sidst har man nu i det store engelske *„Times"* kunnet se et Eksempel paa, hvorledes Nordmændene er paa Færde overalt, mens de Folk, der skulde repræsentere vore Interesser og tale vor Sag, rent ud sagt, *snorksover.*

„Times" har sendt en speciel Korrespondent til Norden for at studere Danmark, Norge og Sverige. Han offentliggør sine Indtryk i en — i øvrigt udmærket — Artikelserie under Fællestitlen *„Three northern neighbours"* (Tre nordlige Naboer), og i den første af disse Artikler, der staar i „Times" for den 4. Avgust, er han bl. a. inde paa *det, der skiller.*

Korrespondenten hævder, at Danskere, Nordmænd og Svenskere alle først blinde over for det fortjenstfulde Kolonisationsarbejde blandt Eskimoerne."

Nordmændene er straks paa Tæerne.

Det var, som sagt, den 4. Avgust, at denne Redegørelse stod i „Times" ... Dagen efter, den 5. Avgust, bragte Bladet paa en fin Plads et Indlæg fra norsk Side, hvori det hævdes at *„skønt Danmark paa Papiret har krævet Suverænetet, har det aldrig virkelig udøvet den over det omstridte Territorium."*

Yderligere paastaar den norske Talsmand, at den Anerkendelse af den danske Suverænetet over hele Grønland, som Danmark har opnaaet hos U. S. A. og flere andre Magter, kun er en Stadfæstelse af, at disse Magter intet vil indvende, *hvis* Danmark udstrækker sine politiske og økonomiske Interesser over hele Landet, men dette er — siger Nordmanden — ikke sket, og Østgrønland er derfor Ingenmandsland. Flere Lande — som Norge, Tyskland, Holland — har endvidere aldrig givet deres Samtykke.

Hvis den danske Presseattaché i London Mr. *Aagaard* havde passet sine Ting, vilde man den 6. i „Times" have kunnet finde det danske Svar, som denne norske „Forklaring" unægtelig giver Anledning til — men *man vil kikke forgæves* i „Times" for den 6. Hr. Aagaard rører sig ikke det mindste mere end sine hjemmeværende Kolleger i det udenrigsministerielle Pressebureau.

hvis Maal altid har været at udvikle Landet til Gavn og til Værn for den indfødte Befolkning, Eskimoerne, og yderligere ved den Kendsgerning, at Danmark med betydelig Bekostning har sørget for Kortlægningen af Kysten og sendt talrige geologiske, etnografiske og meteorologiske Ekspeditioner til Landet.

Forkert Adresse.

Naar man tager i Betragtning, at Antallet af Nordmænd, som formelt har okkuperet en Kystlinje paa over 300 Miles Længde, takket af Fjorde og kantet af Øer, *ikke fuldt er et Dusin Mænd,* saa vil det næppe være træffende at sige om Danmark (som det sagdes i det norske Indlæg. Red. Anm.), at „det forlanger Suverænetet paa Papiret over et Distrikt, hvor det aldrig effektivt har udøvet Suverænetet."

Vi har gengivet Diskussionen i „Times" i en saa fyldig Form, fordi vi mener, at vi herhjemme vaagent bør følge alt, hvad der kommer frem ude i Verden om Østgrønlands-Sagen.

Der er al mulig Grund til at takke vor Landsmand i London for hans Initiativ, samtidig med at vi for — vi-véd-ikke-hvilken Gang søger at vække de udenrigsministerielle Pressemænd til Daad.

Horn.

der skiller.

Korrespondenten hævder, at Danskere, Nordmænd og Svenskere alle først bliver „*Skandinaver*", naar de er *uden for* Skandinavien . . . Naar de er hjemme, gaar de hver for sig stærkt op i deres eget Lands Særinteresser, hvad man sidst ser af den dansk-norske Østgrønlands-Strid.

Set med engelske Øjne.

Vi citerer „Times"-Korrespondentens Redegørelse for denne Strid:

„. . . *Det er en fastslaaet Tradition, at Danmark og Norge altid skal kævles inden for visse Grænser, hovedsagelig som Følge af, at Nordmændenes sprælske Nationalisme har vendt sig mod deres tidligere Undertrykkere. I Modsætning til denne Gemytternes Uoverensstemmelse er Nordmændenes Følelser over for Sverige prægede af venlig Beundring. Mindet om den ufrivillige Union, som varede fra 1814 til 1905, er for længst ophørt med at være Kilde til Bitterhed. For det første, fordi Svenskerne aldrig dominerede i Norge eller søgte at paatvinge deres Sprog og Kultur, som Danskerne gjorde før dem. For det andet havde Svenskerne den Klogskab til Slut at lade Unionen blive opløst under fredelige Former, hvilket Nordmændene stadig regner dem til gode.*

Den standende Strid mellem Danmark og Norge gælder deres respektive Rettigheder i Østgrønland, hvor Danmark nægter at slaa af paa sit Krav om Suverænetet over hele Grønland — der er godkendt af de andre interesserede Magter — mens Norge vægrer sig ved at betragte Østkysten, med Undtagelse af Kolonierne Angmagsalik og Scoresbysund, som noget andet end et aabent Ingenmandsland.

Nordmændenes hidsige Jagt —!

Efter en Spændingsperiode, hvor Norge endog nægtede at undertegne en Voldgiftstraktat med Danmark, forhandlede de to Lande sig for nogle Aar siden til Rette om en Traktat, ved hvilken de enedes om ikke at strides om Hovedspørgsmaalet i 20 Aar, mens Jægere og Fiskere i Mellemtiden fik fri Adgang til Landet. Norge har aldrig tilgivet det danske Monarki, at det tilegnede sig de norske Besiddelser Grønland, Island og Færøerne i 1814, da det norske Kongerige blev afstaaet til Sverige uden disse Besiddelser. Hvad der faar Tabet af Grønland til at svide særlig stærkt, er Nordmændenes hidsige Jagt efter arktiske Besiddelser, som har gjort mange af dem

i „Times" for den 8. Hr. Aagaard rører sig ikke det mindste mere end sine hjemmeværende Kolleger i det udenrigsministerielle Pressebureau paa Christiansborg.

Først den 7. har en i London bosat dansk Privatmand udført det Arbejde, som Hr. Aagaard burde have gjort. Privatmanden har faaet „Times"' Redaktion til — paa tilsvarende Plads — at optage en Redegørelse for de virkelige Forhold.

Den danske Indsender, Hr. *P. T. Federspiel*, sætter først den norske „Okkupation" i det rette Lys — som et Overgreb mod Danmark og den fælles Traktat — begaaet for at sikre Norge den formelle Fordel at være Forsvarer i Stedet for Angriber under Rettergangen i Haag. Derefter skriver han, klart og oplysende, ikke alene for et engelsk, men ogsaa for et dansk Publikum:

„Suverænetetsspørgsmaalet berøres overhovedet ikke i Teksten i den dansknorske Traktat af 1924. Men ved en Noteudveksling, der er knyttet til Traktaten, tager begge Regeringerne det Forbehold, at Traktaten ikke paa nogen Maade foregriber deres respektive Syn paa Spørgsmaal, der ikke er nævnt i Traktaten. Gentagne Forsøg fra den norske Regerings Side paa at genoptage Diskussionen om Suverænetetsspørgsmaalet er blevet mødt med Afslag fra den danske Regering af den simple Grund, at det ikke er noget at diskutere, og fordi *Danmarks Suverænetet er blevet godkendt af U. S. A. i 1916, af Frankrig, England, Italien og Japan ved Ambassadørkonferencen i 1920, og af et Antal af andre Magter i de følgende Aar.*

Hvorfor Traktat med Danmark om et „Ingenmandsland"?

Et Studium af Traktaten vil yderligere aabenbare den Kendsgerning, at den er en Overenskomst, ved hvilken den danske Regering tilstaar norske Fiskere og Jægere visse Privilegier. *Det vilde i Sandhed have været unyttigt for Norge at træffe en saadan Overenskomst om et terra nullis (Ingenmandsland).* De samme Privilegier, som Nordmændene fik tilstaaet, udstraktes ved en Noteudveksling i 1925 til engelske og franske Statsborgere.

Det vilde være ørkesløst at diskutere Detaljerne i en Sag, der er bragt for Domstolen, men der kan være Grund til at understrege, at Danmarks Stilling er underbygget ved dets Administration,

INTERNATIONALT PRESSEBUREAU
AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Dagens Nyheder

skriver den

11. AUG. 1934

„Times" om Grønlands-Konflikten.

En ledende Artikel om skandinaviske Forhold.

— *Fra vor Korrespondent* —

London, Mandag.

I en ledende Artikel i Dag skriver *Times* — efter at Bladets udsendte Medarbejder i en Artikelserie har behandlet Skandinavien — at de tre nordiske Magter hver besidder en stærk og udviklet Nationalfølelse.

Bladet fortsætter:

— Man vil maaske ud fra Telegrammerne om den tilspidsede Konflikt mellem Danmark og Norge om Østgrønland drage den Slutning, at Nationalfølelsen i de to Lande mere virker for Angreb end for Samarbejde; men det modsatte er Tilfældet. Striden er opstaaet af en gammel Konflikt og baade Prestige og økonomiske Spørgsmaal staar paa Spil. Det er den Slags Mellemværender, som ellers udvikler Vrede og Voldsomhed. Men da Striden naaede Klimaks sidste Maaned, blev den indanket for den internationale Domstol i Haag, og skønt der har været en god Del patriotisk Veltalenhed fra begge Sider, ved man med Sikkerhed, at hvad end Domstolens Afgørelse bliver, vil den blive accepteret af begge Lande uden Protest. Skandinaverne dyrker deres Individualisme til det yderste, men de tror paa Samarbejde mellem Nationerne, hvilket de har vist ved det værdifulde Arbejde, de har udført i Genève.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Berlingske Tidende

Aften

skriver den
10. AUG. 1931

NATIONALFØLELSE, STRID OG SAMARBEJDE I NORDEN

„Times" om Grønlands-Konflikten.

Smeaal

Fra vor Korrespondent.
LONDON, MANDAG.

I en ledende Artikel om Skandinavien kommer „Times" i Dag ind paa Grønlands-Spørgsmaalet og skriver bl. a.: Man vil maaske ud fra Telegrammerne om Striden paa Østgrønland have draget den Slutning, at Nationalfølelsen i Danmark og Norge mere opflammer til Angreb end til Samarbejde, men dette er forkert. Stridsspørgsmaalet er ikke nyt, og det er ikke blot økonomiske Interesser, men ogsaa Prestige, der staar paa Spil, og den Slags vækker gerne voldsomme Følelser. Da man efter Udfoldelsen af megen retorisk Patriotisme naaede til en Klimaks for en Maaneds Tid siden og lod Sagen indanke for den internationale Domstol i Haag, faldt Sindene imidlertid atter til Ro; de skandinaviske Folk driver deres individuelle Nationalfølelse til det yderste, men Nationalfølelsen er moderne, og Domstolens Afgørelse vil, hvorledes den end falder ud, blive modtaget uden Protest af de to Lande. De skandinaviske Folk tror paa Samarbejdet mellem Nationerne, hvilket de har vist ved det betydningsfulde Arbejde, de har udført i Genève. Den urgamle Energi, der en Gang gjorde Nordboerne til store Krigere og Jægere, har med bemærkelsesværdige Resultater forvandlet dem til Fredsforkæmpere.

Bladet omtaler ogsaa i rosende Toner det danske Landbrug og Københavns smukke Arkitektur.

7 Art Arctic Conditions

8

WORLD

TULSA, OKLA.

AUG 9 - 1931

DANISH, NORWEGIAN BROTHERS IN DISPUTE

Greenland Claims Question Will Be Decided by Hague Court

OSLO (A.P.)—Two brothers are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and The Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Mother Won Him a Throne.

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norwegian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

A Family Matter.

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducted a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

9 Antarctic cont.

R

GLOBE

BOSTON, MASS.

AUG 9 - 1931

NORWAY AND DENMARK CLAIMING BARREN COAST

Part of East Greenland Without People and Fenced In by River of Ice

A land once inhabited by Eskimos but now barren and ice-choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark, says the National Geographic Society.

A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an impenetrable barrier to ships for at least 10 out of every 12 months.

The section claimed by Norway—a mere patch of the long east coast, between 71 degrees 30 minutes N and 75 degrees and 40 minutes N—lies from 300 to 700 miles north of the Arctic Circle, and is a region of deep-cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd down to the water's edge.

Mystery of Vanished Eskimos

Although it is not far north of the uppermost part of Norway, the district's climate is subject to all the extremes of remote Arctic regions because the polar currents carry ice masses from the Greenland Sea, off Spitsbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

If Norway succeeds in its claim, no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos.

Capt Robert A. Bartlett, Arctic explorer, who visited the region in 1929, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clews of what became of them.

This Pompeii of the frozen north has 38 ruins of stone houses in reasonably good condition, and in them were found sewing implements of women, the toys of children and household and hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for only a brief absence.

Plenty of Wild Game

The settlement on Shannon Island was first visited by Europeans in 1823. When the next recorded visit was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been on the island since 1870.

Capt Bartlett said that this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide, and that sometimes even in Summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in 50 years.

127 Arctic Arctic
Contrib

TIMES

NEW YORK CITY

AUG 9 1931

GREENLAND'S IMPORTANCE.

There is now an evident purpose among exploring nations to map Greenland from coast to coast and from north to south, to study the origin of storms that sweep the Atlantic and of icebergs that are a menace to shipping, and to survey the vast ice cap in order to lay down an airway between Western Europe, Canada and the United States. During the last year several expeditions have entered Greenland. The British Arctic Air Route Expedition under H. G. WATKINS recently crossed the ice cap from a base camp near Angmagsalik on the east coast to Ivigtut, a distance of 460 miles in a southwesterly direction, and is now planning to chart the coast from the former place to Julianehaab, 550 miles. The German party, led by Dr. WEGENER, made valuable meteorological observations on the ice cap before his lamented death during a march to the west coast. The selection of an air route was one of its purposes.

Other expeditions now in Greenland or approaching it are that of Dr. LAUGE KOCH, whose program includes a survey in East Greenland and exploration of the area between Scoresby Sound and Denmark Harbor; the expedition of the veteran KNUD RASMUSSEN (now on the way), whose field will extend from Angmagsalik to Cape Farewell; lately reported by Captain ROBERT BARTLETT of the schooner Morrissey, a Norwegian East Greenland expedition of survey and discovery led by Dr. ADOLF HOEL, and the daring trek of the young Norwegian students MEHREN and HOYGAARD with dog teams over the ice cap from Umanak to the west coast, about one thousand miles.

Suddenly on Aug. 5, while several international expeditions were adding to the world's information about Greenland, the American aviator PARKER CRAMER dropped unheralded from the sky at Angmagsalik, disclosing the plan of his principals to make a series of surveys for an air route beginning at Detroit, running through Canadian territory, by way of Baffin Land to South and East Greenland, and thence passing over the sea to Iceland, the Faroes, Great Britain and Denmark. This enterprise was not unknown to the Postoffice Departments of the United States and Canada. When so much interest is taken in Greenland, indicating that its ice cap will in course of time become an air highway, or that one will go round by the south coast, it may be assumed that the isolation of that vast island will end and that its development will proceed more rapidly.

Norway's claim to a stretch of the east coast, contested by Denmark, goes to The Hague. The incident bears upon the opening of Greenland to commercial enterprise. At present Denmark enjoys a monopoly, which draws the line strictly against other nations. Her administration is distinguished by consideration for the welfare of the Eskimo population, which an Englishman, E. M. NICHOLSON, has described as "untainted idealism." He observes in an article in The Nineteenth Century that if the monopoly were to be modified Greenland would become a profitable tourist playground.

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S
PRESSEN
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Dagens Nyheder

skriver den 9. AUG. 1931

Grønlandsspørgsmaalet i „Times".

„Dagens Nyheder"s London-Korrespondent giver en oplysende Kommentar om Forholdet mellem Danmark og Norge i Østgrønland.

I *Times* for Gaar findes en Artikel af *Dagens Nyheders* Korrespondent i London, Redaktør *P. T. Federspiel,* der saaledes besvarer et Indlæg af Redaktør *Lemkuhl,* knyttet til de tidligere omtalte Artikler om „de tre Naboer", Danmark, Norge og Sverige.

Redaktør Federspiel skriver:

Det klare er, at Norge, idet det okkuperer Strækningen fra 71° 30' til 75° 40' ikke længere betragter denne Strækning som *no man's* Land. Okkupationsakten kan imidlertid kun baseres paa en Betragtning af Landet som *terra nullius,* og det blev officielt fastslaaet at være en Forholdsregel for at sikre Norge en formel Fordel for Retten i Haag — en Tankegang hvis Naivetet enhver Student kan gennemskue.

Spørgsmaalet om Overherredømmet forekommer slet ikke i Aftalen af 1924, men i en Noteudveksling knyttet til denne Konvention fastslog begge Landes Regeringer, at de forbeholdt deres Stilling i denne Henseende. Gentagne Forsøg fra norsk Side paa at sætte en Diskussion om Emnet i Gang er blevet afvist af Danmark med Henvisning til, at der ikke var noget at diskutere, efter at U. S. A. i 1916, Frankrig, England, Italien, Japan i 1920 og en Række andre Lande siden har anerkendt den danske Suverænetet. Et nærmere Studium af Konventionen vil vise, at den indeholder en Begunstigelse af norske Jægere og Fangstmænd — og det turde være temmelig ørkesløst for Norge at indgaa en saadan Konvention angaaende et *terra nullius!*

De Privilegier, Nordmændene fik, er siden blevet udvidet til England og Frankrig ved Noteudvekslinger i 1925.

Man skal naturligvis ikke diskutere en Sag, der er indbragt for Retten, men det kan dog anføres, at Danmark staar med Historien paa sin Side som det Land, der har udført et stort Koloniseringsarbejde til Gavn for den indfødte Befolkning og har udført et ikke mindre videnskabeligt Opmaalingsarbejde under store Ofre af Kræfter og Pengemidler. Naar Norge nu, fordi det har haft en halv Snes Mand gaaende paa en Strækning af 300 miles, hævder, at Danmark af den Grund har opgivet Suverænetet, turde det maaske ogsaa være lovlig dristigt.

Gulbrandsen
Conf

POST

Bridgeport, Conn

AUG 2 - 1931

NORWAY'S RULER CHALLENGES HIS ELDER'S CLAIMS

King Haakon Proclaims Ownership over Strip of Territory in Greenland.

OSLO, Aug. 1.—Two brothers are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and the Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Mother Won Him A Throne

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norwegian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

A Family Matter

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducted a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

32 Antarctica
Position

TRIBUNE

CHICAGO, ILL.

AUG 2 - 1931

Norway May Get More Land, but No Folks for Its Census

WASHINGTON, D. C.—A land once inhabited by Eskimos, but now barren and ice choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark, says a bulletin of the National Geographic society. A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an impenetrable barrier to ships for at least ten out of every twelve months.

The section newly claimed by Norway—a mere patch of the long east coast, between 71 degrees 30 minutes N. and 75 degrees and 40 minutes N.—lies from 300 to 700 miles north of the arctic circle, and is a region of deep cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd down to the water's edge. Although it is not far north of the uppermost part of Norway the district's climate is subject to all the extremes of remote arctic regions because the polar currents carry ice masses from the Greenland sea off Spitsbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

* *

Entirely Uninhabited.

If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Capt. Robert A. Bartlett, arctic explorer, who visited the region in 1929 under the auspices of the Heye foundation, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

This Pompeii of the frozen north has thirty-eight ruins of stone houses in reasonably good condition, and in them were found sewing implements of women, the toys of children, and household and hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for only a brief absence.

* *

Mysteriously Deserted.

The settlement on Shannon island was first visited by Europeans in 1823. When the next recorded visit was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been to the island since 1870. Capt. Bartlett said that this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide, and that sometimes even in summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in fifty years.

The region teems with wild life and game. Both on Shannon island and the mainland the Bartlett party found myriads of birds—barnacle geese, gray geese, other waterfowl and numerous song birds from Europe. Musk oxen, arctic hares, foxes, and polar bears wander along the narrow gravel beaches and rocky valleys leading up to the great Greenland ice cap.

* *

Nearest Settlement.

In midsummer the thermometer has been known to reach 100 degrees Fahrenheit, and the ground becomes so warm that the musk oxen hunt patches of snow in which to sleep. These brief respites from the biting cold cannot be enjoyed, however, for the swarms of large mosquitoes "that bite like dogs," Capt. Bartlett reports.

Angmagsalik, the only permanent settlement of the Greenland east coast, lies well below the arctic circle, some six hundred miles south of the Norwegian claim. Angmagsalik's population consists of several hundred Eskimos and a mere handful of Danes—trader, missionary, doctor, and a few minor officials. In the summer a considerable volume of water flows out from glacial rivers centering at Angmagsalik, which tends to make an opening in the drifting ice offshore. Then ships may push through with supplies and mail from the outside world.

6 Antarctic cont.

R

Evening Transcript
BOSTON, MASS.
AUG 1 - 1931

Greenland Area Norway Claims a Barren Land

Includes Eskimo Village Suddenly and Mysteriously Deserted

Washington, Aug. 1—"A land once inhabited by Eskimos but now barren and ice-choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark," says a bulletin from the National Geographic Society. "A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an impenetrable barrier to ships for at least ten out of every twelve months.

"The section newly claimed by Norway—a mere patch of the long east coast, between 71 degrees 30 minutes N. and 75 degrees and 40 minutes N.—lies from three hundred to seven hundred miles north of the Arctic Circle, and is a region of deep-cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd down to the water's edge," the bulletin continues. "Although it is not far north of the uppermost part of Norway the district's climate is subject to all the extremes of remote Arctic regions because the polar currents carry ice masses from the Greenland Sea off Spitzbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

Not Even Eskimos

"If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Captain Robert A. Bartlett, Arctic explorer, who visited the region in 1929 under the auspices of the Heye Foundation, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

"This Pompeii of the frozen North has thirty-eight ruins of stone houses in reasonably good condition, and in them were found sewing implements of women, the toys of children, and household and hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for only a brief absence.

Mysteriously Deserted

"The settlement on Shannon Island was first visited by Europeans in 1823. When the next recorded visit was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been to the island since 1870. Captain Bartlett said that this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide, and that sometimes even in summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in fifty years.

"The region teems with wild life and game. Both on Shannon Island and the mainland the Bartlett party found myriads of birds—Barnacle geese, Gray geese, other waterfowl and numerous song birds from Europe. Musk oxen, Arctic hares, foxes, and polar bears wander along the narrow gravel beaches and rocky valleys leading up to the great Greenland Ice Cap.

"In midsummer the thermometer has been known to reach 100 degrees Fahrenheit, and the ground become so warm that the musk oxen hunt patches of snow in which to sleep. These brief respites from the biting cold cannot be enjoyed, however, for the swarms of large mosquitoes 'that bite like dogs,'" Captain Bartlett reports.

The Nearest Settlement

"Angmagsalik, the only permanent settlement of the Greenland east coast lies well below the Arctic Circle, some six hundred miles south of the Norwegian claim. Angmagsalik's population consists of several hundred Eskimos and a mere handful of Danes—trader, missionary, doctor, and a few minor officials. In the summer a considerable volume of water flows out from glacial rivers centering at Angmagsalik, which tends to make an opening in the drifting ice offshore. Then ships may push through with supplies and mail from the outside world."

11 Arctic Arctic Continent

NEWS

CHICAGO, ILL

AUG 1 - 1931

GREENLAND GETS INTO THE NEWS.

When the United States, in 1917, relinquished all rights to any part of Greenland by discovery or occupation—a disavowal of interest made as one of the considerations in payment for acquisition of the Danish West Indies—now called the Virgin islands—Denmark considered that its title to the entire icebound tract had been established beyond question. Now, however, it is called upon by Norway to defend that title. On a day in June a party of young Norwegians, acting, presumably, with approval of the home government, landed on the northeast coast of Greenland and planted the Norwegian flag. Soon thereafter dispatches announced that King Haakon had issued a decree declaring that East Greenland was subject to Norwegian sovereignty. Then there was excitement in Copenhagen.

The status of East Greenland will be decided by the world court. Norway declares the act of occupation was not unfriendly, having been taken in order to give the world court a clean-cut issue. Since there is no semblance of Danish occupation or rule anywhere but on the west and south coasts, Norway argues the court might have been forced to declare the east coast no man's land. That unsatisfactory sort of decision is now obviated—the court can declare it Norwegian if it finds Danish claims insufficient.

The Norwegians probably will contend that discovery, settlement and sovereignty give them rights on the island. In 982 Eric the Red of Norway named the bleak and mountainous island Greenland. He did so with the instinct of a true developer of real estate, believing the alluring name would draw colonists. Leif Erickson, whose voyages to America gave him fame, introduced the Christian religion about the year 1000. Until 1261 Greenland was a sort of republic. In that year the colonists took oath of allegiance to the king of Norway.

On the other hand the Danes can argue that the Norwegian colonists died out in the middle ages; Norway lost interest, and Greenland itself practically vanished from the map of the known world. Later the Danes recolonized it, developing its trade as a crown monopoly. In 1814, when Norway and Denmark parted company, the terms of separation failed to say anything about Greenland, Iceland or the Faroe islands. Denmark assumed that they were left to it and continued its interest in them. In 1917, with the relinquishment of all American claims, Denmark officially asserted its sovereignty as co-extensive with the whole island. Norway at the time was moved only to file objection to any interference with its hunting and sealing rights on the east coast. But now its flag is up as sign of occupation.

Under the conditions once obtaining in the world we should have here all the makings for a tidy little war. Armed vikings would be taking to the sea. Now the conflict of title raises no alarms. The permanent Court of International Justice will weigh claims and arguments and its decision will be accepted. So the world moves forward.

2 Antarctic Cont

R Sect

Wheat

Pathfinder

Washington, D. C.

AUG 1 1931

SQUABBLE OVER GREENLAND

Strained relations between Denmark and Norway resulted when an expedition of Norwegian hunters and explorers formally occupied a portion of East Greenland and raised the Norwegian national flag over the region. A short time afterwards, upon the advice of the cabinet, King Haakon of Norway signed a formal proclamation officially recognizing the occupation of East Greenland by Norwegians and claiming sovereignty over that portion of the island-continent lying between Latitude 75 degrees and 40 minutes North and Latitude 71 degrees and 30 minutes North. Norway asked Denmark to consider an "occupied part" of East Greenland as Norwegian in case the World Court should decide that East Greenland is a no man's land. Denmark sent a note to Oslo refusing this request, and at the same time instructed its minister at Oslo to protest vigorously against the occupation of East Greenland by Norwegians. A formal note was addressed to the World Court at The Hague, alleging that Norwegian occupation of this region and the proclamation recognizing it constituted a violation of Danish rights and asking that the occupation be declared null and void. Norway explained that she took the course that she did because without the formal occupation she would have no chance in the case before the World Court. Greenland was originally discovered and settled by Norwegians, but these early colonies were completely obliterated before the discovery of the Western Hemisphere by Columbus in 1492. The island was regarded as the possession of Norway until 1397 when Norway, Denmark and Sweden were united under one king. When Norway and Denmark were dissolved in 1814 nothing was said about the colonies, and accordingly Denmark kept them all, including Greenland. Norwegian hunters have used Greenland since time immemorial and Norway has always contended that she was entitled to sovereignty over part of the eastern coast. It was supposed that the dispute was finally settled in 1917, when the United States and Great Britain relinquished all claim to Greenland and Norway acknowledged Denmark's sovereignty over it by signing a treaty in which Norwegian hunters were granted certain specific privileges.

8 Arctic Antarctic Contest

O

CALL

PATERSON, N. J.

JUL 30 1931

Norway's King Disputes His Elder's Claims

Oslo (AP) Correspondence. — Two brothers are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and the Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Mother Won Him a Throne.

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norwegian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

A Family Matter.

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducted a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

King Haakon is a skillful skiier and also likes to coast on a sled in season. In summer he takes to yachting and motoring, and he is said to be the only gentleman motorist in the country who has never broken its speed laws.

His idea of a nice evening is a good game of bridge. He goes to theaters and concerts frequently and is a regular attendant at church.

„Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning"
nr. 146, 29/7. 31.

Ockupation på Östgrönland!

En kupp av norska fångstmän i Myggbukten — "i kung Haakons namn".

— *Från vår Oslokorrespondent.* —

OSLO den 29 juni. Den norsk-danska tvisten om Östgrönland har på ett mycket överraskande sätt blivit akut. I dag på morgonen offentliggöra nämligen "Tidens Tegn" och "Den 17de Mai" följande telegram från Myggbukta på Östgrönland, daterat den 29 juni:

"I närvaro av Eiliv Herdahl, Thor Halle, Ingvald Ström och Sören Richter har norska flaggan i dag hissats i Myggbukta och landet mellan Carlsbergs fjord i söder och Bessel fjord i norr ockuperats i H. M. konung Haakons namn. Vi ha kallat landet Eirik Raudes land."

Telegrammet är undertecknat Halvard Devold. "Tidens Tegn" skriver i anslutning till detsamma, att det ockuperade området blott omfattar den del av Östgrönland, där norska fångstmän under senare år bedrivit en omfattande verksamhet. Ett stort antal norska fångsthus ha uppförts inom området i fråga, och det är mellan dessa hyddor som den danska treårsexpeditionen enligt planen nu skulle tränga sig in. Den övriga och största delen av Östgrönland ha danskarna synbarligen icke intresse för.

Carlsbergs fjord ligger ett stycke norr om Scoresbysund. Därifrån till Bessel fjord, nordgränsen för den norska ockupationen, är en sträcka på cirka 500 km.

Den "ockuperade" kuststräckan anges av klammern.

"Den norska flaggan kan icke nedhalas."

"Tidens Tegn" skriver i en redaktionell artikel bl. a. vidare:

Genom en överraskande kupp av de norska fångstmännen har Grönlandsfrågan nu blivit akut. Man kan säga, att dylika kupper icke stå i samklang med utrikespolitikens vanliga metoder och att de heller icke böra vara

nen låtit statsminister Kolstad taga del av telegrammet från Myggbukta och begärt hans uttalande om den norska fångstexpeditionens åtgärd. Statsministern, som synbarligen var mycket överraskad över meddelandet, ville dock för närvarande icke uttala sig, men han meddelade, att regeringen skulle sammanträda snarast möjligt.

Vid en förnyad förfrågan från Norsk telegrambyrås sida framhöll statsministern att något meddelande från den av docenten Devold ledda fångstexpeditionen icke kommit regeringen eller departementet till handa. Devold har företagit ockupationen utan att söka regeringens bemyndigande och

även om den visar sig rättskraftig, knappast kommer att ställa Norge gynnsammare vid en eventuell uppgörelse i Haag.

Professorn i folkrätt Knud Berlin uttalar, att man från dansk sida t. v. ej kan anse ockupationen som någonting annat än privat handling, vilken norska regeringen icke kan gilla utan att komma i konflikt med sina tidigare förklaringar. Min fråga huruvida ockupationen, om den desavoueras av norska regeringen, kan skapa privat äganderätt för ockupanterna över ifrågavarande område, besvarar professorn nekande. Det strider mot Grönlandstrakta-

cirka 500 km.

"Den norska flaggan kan icke nedhalas."

"Tidens Tegn" skriver i en redaktionell artikel bl. a. vidare:

Genom en överraskande kupp av de norska fångstmännen har Grönlandsfrågan nu blivit akut. Man kan säga, att dylika kupper icke stå i samklang med utrikespolitikens vanliga metoder och att de heller icke böra vara det normala tillvägagångssättet. Men vi betvivla icke ett ögonblick, att en överväldigande del av det norska folket gillar det steg som tagits. Vi ha en obehaglig förnimmelse av att slaget skulle ha varit förlorat, om ingenting åtgjorts innan den danska expeditionen nådde fram till det norska fångstfältet på Östgrönland.

Det gäller här icke något inträngande på det gamla danska Grönland. Det gäller ett område, där Danmark sedan tio år icke ställt något suveränitetskrav och som Norge till i dag officiellt och otvetydigt förklarat vara ingenmansland. Med stöd av denna norska ståndpunkt har fångstfolket kunnat ockupera landet på samma grunder som under de senaste åren skett i södra Ishavet.

Den norska flaggan har hissats, och den kan enligt vår mening icke nedhalas, såvida vi icke bli tvingade därtill genom internationellt domslut. Danmark, vars ståndpunkt vi aldrig erkänt, kan i varje fall icke tvinga oss. Men ockupationen måste upprätthållas framför allt därför, att den är den enda åtgärd, varigenom Norge kan tillvaratagа sina intressen på Östgrönland. Vi hysa intet tvivel om att Haagdomstolen, som nu skall avge sitt utlåtande, kommer att ge de norska fångstmännen rätt, slutar tidningen.

"Tärningen är kastad."

"Den 17de Mai" skriver bl. a.: Tärningen är kastad. Norska fångstmän ha utfört vad våra statsmakter skulle ha gjort för länge sedan. Tidningen frågar, om bondepartiregeringen i överensstämmelse med partiets programuttalanden ämnar godkänna det nu tagna steget, och erinrar slutligen om de vid möten på senaste tiden antagna resolutionerna, vari man understrukit kravet på att Norges rätt blir till fullo respekterad.

Intet bemyndigande från norska regeringen.

Kolstad mycket överraskad.

OSLO den 29 juni. (T. T.) Norsk Telegrambyrå har på måndagsmorgon av telegrammet från Myggbukta och begärt hans uttalande om den norska fångstexpeditionens åtgärd. Statsministern, som synbarligen var mycket överraskad över meddelandet, ville dock för närvarande icke uttala sig, men han meddelade, att regeringen skulle sammanträda snarast möjligt.

Vid en förnyad förfrågan från Norsk telegrambyrås sida framhöll statsministern att något meddelande från den av docenten Devold ledda fångstexpeditionen icke kommit regeringen eller departementet till handa. Devold har företagit ockupationen utan att söka regeringens bemyndigande och utan att regeringen haft kännedom därom.

Ärendet får dragas inför Haag-domstolen.

Stauning avvaktar norska regeringens åtgärder.

KÖPENHAMN den 29 juni. (T. T.) Med anledning av meddelandet från Myggbukta förklarar statsminister Stauning för Ritzaus byrå, att man nu måste avvakta norska regeringens ställningstagande till ärendet, som därefter förmodligen får dragas inför Haagdomstolen.

Norska regeringen torde icke godkänna ockupationen.

Uttalanden av danska folkrättsexperter för H.-H.

—Från vår Köpenhamnskorrespondent.—

KÖPENHAMN den 29 juni. Jag är mycket överraskad, utbrister den danske folkrättsexperten professor Axel Möller, som eder korrenspondent i dag på morgonen förelagt det sensationella grönlandstelegrammet. Allt beror naturligtvis nu på den norska regeringens ställning till den inträffade ockupationen. Godkännes den, vilket jag dock mycket betvivlar, går spörsmålet självfallet till Haag. I övrigt vet man ju ännu icke, om de norska privatmännen uppfyllt de formella krav, som ställas på en folkrättslig ockupation. Att hissa flaggan är endast ensymbolisk handling, som icke har någon rättslig betydelse, om de reella betingelserna för ockupationen saknas. Det är i sig självt lika verkningslöst som att kasta ned en flagga från flygmaskin på Sydpolen.

Mer önskade professorn f. n. icke säga om saken, men han framhöll dock i överensstämmelse med sina tidigare uttalanden till H. T., att ockupationen, även om den visar sig rättskraftig, knappast kommer att ställa Norge gynnsammare vid en eventuell uppgörelse i Haag.

Professorn i folkrätt Knud Berlin uttalar, att man från dansk sida t. v. ej kan anse ockupationen som någonting annat än privat handling, vilken norska regeringen icke kan gilla utan att komma i konflikt med sina tidigare förklaringar. Min fråga huruvida ockupationen, om den desavoueras av norska regeringen, kan skapa privat äganderätt för ockupanterna över ifrågavarande område, besvarar professorn nekande. Det strider mot Grönlandstraktaten av 1924 att ockupera till egendom. Från norsk sida hävdas visserligen, att detta förbud endast gäller privatpersoner, under det att staten som sådan skulle kunna ockupera, men denna uppfattning är mycket tvivelaktig. Däremot kan en privat ockupation till bruk tänkas från norsk, dansk, engelsk och fransk sida — men däremot icke från svensk, då Sverige aldrig uttalat någon önskan om att få rätt därtill. Bruksrätten bortfaller emellertid om innehavarna i fem år äro borta från det ockuperade området. Ännu har ingen sådan ockupation till bruk ägt rum. T. v. gäller det alltså endast ett egenmäktigt besittningstagande från några privatpersoners sida — vilket rättsligt är en nullitet tills åtgärden blivit godkänd av norska regeringen. Att ett sådant godkännande kommer att lämnas, anser jag dock osannolikt.

Norska regeringen sammanträder i dag.

— Från vår Oslokorrespondent. —

OSLO den 29 juni. Regeringen sammanträder i dag för att behandla den uppkomna situationen. Man förmodar, att något ockupationsbemyndigande icke kommer att lämnas.

F. stats- och utrikesministern, stortingsman Ivar Lykke förklarar för "Aftenposten", att det inträffade står i strid med den redogörelse, som utrikesminister Braastland gav angående regeringens politik i Östgrönlandsfrågan och som fått hela stortingets anslutning. Docenten Adolf Hoel uttalar, att ishavsrådet alltid varit stämt för ockupation och att rådet fortfarande är av samma mening. Ockupationen måste ske innan danskarna kommo upp till Grönland.

r Antarctic
Cont
S

Union

Walla Walla Wash

JUL 28 1931

BROTHER KINGS STAGE BIG ROW

OSLO, (AP)—Two brother are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerak, and the Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip o fthe eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challange to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Mother Won Him a Throne.

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norwegian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christiao of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

A Family Matter.

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducter a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

King Haakon is a skillful skiier and also likes to coast on a sled in season. In summer he takes to yachting and motoring, and he is said to be the only gentleman motorist in the country who has never broken its speed laws.

His idea of a nice evening is a good game of bridge. He goes to theatres and concerts frequently and is a regular attendant at church.

A Family Dispute Among Royalty.

King Haakon (right) of Norway has challenged the claim of his elder brother, King Christian X of Denmark (left), to dominion over the whole of Greenland with a proclamation claiming the area shaded on the map. Below is shown a harbor view typical of the Greenland coastline.

I Antarctic Cont

R

B' Dansk meddelelser fra Oslo.

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

BOSTON, MASS

JUL 28 1931

Where Norway and Denmark Press Opposing Claims

SCENES IN GREENLAND

Upper Row at Left—Old Store at Godthaab, a Landmark for Marin s (Keystone). At Right—Eskimos in Umyaks, Boats Pulled by Women (Ewing Galloway). Lower—Eskimo Group in Greenland (© Underwood).

East Greenland Issue Brings Long Standing Dispute to Head

Norway Sees in Unauthorized Act of Nationals End to Agreement

SPECIAL TO THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

OSLO, Norway—Norwegian sea captains, who announced formal occupation of a wide stretch of East Greenland on June 28, have brought to a head the long-standing dispute between Norway and Denmark as to the

Danes Stirred by Occupation of Area by Group of Norwegians

SPECIAL TO THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

COPENHAGEN—The exploit of the Norwegian Halvard Devold and his companions who on June 28 occupied a strip of territory in East Greenland, and so brought on a

Lower—Eskimo Group

East Greenland Issue Brings Long Standing Dispute to Head

Norway Sees in Unauthorized Act of Nationals End to Agreement

SPECIAL TO THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

OSLO, Norway—Norwegian sea captains, who announced formal occupation of a wide stretch of East Greenland on June 28, have brought to a head the long-standing dispute between Norway and Denmark as to the rights of sovereignty over that territory.

Five members of an arctic expedition made contact with their fellow nationals who have built themselves huts along the East Greenland coast and are in possession of hunting and fishing rights, and the community hoisted Norway's flag in the name of King Haakon VII at Myggbukta (Mosquito Bay) going on to rechristen the whole district between Carlsberg Fjord in the south and Bessel Fjord on the north by the name of "Raudsland" after the Norwegian chieftain Erik Raud who first discovered Greenland at the end of the tenth century.

This enterprise was carried out, however, without the knowledge of the Norwegian Government which, indeed, only four days previously in the Storthing had expressly deprecated any desire of precipitating a political conflict.

The Government took the view that the "activist" policy advocated in certain quarters was likely to be definitely damaging to Norwegian interests which at present were safeguarded. Unable to reconcile their conflicting claims Norway and Denmark had indeed tacitly agreed to look upon this part of Greenland as a "no man's land," but it is doubted here whether the status quo ante can be restored now.

For some time the Government has been under pressure from the Norwegian Arctic Ocean Council on account of reports which were current that the Danish expedition now on its way from Iceland to make a survey of the interior would be invested with police powers. For the Danish Government to sanction such a proceeding, it is contended here, would be to infringe the Oslo Convention of 1924.

Danes Stirred by Occupation of Area by Group of Norwegians

SPECIAL TO THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

COPENHAGEN—The exploit of the Norwegian Halvard Devold and his companions who on June 28 occupied a strip of territory in East Greenland, and so brought on a clash with Denmark in regard to sovereignty over that area, has caused considerable surprise here. It is thought that such action, although it was not approved by the Norwegian Government, may put an end to the present modus vivendi between the two countries.

Denmark has always considered that the whole of Greenland belongs to it, and Norway is the only state which has not acknowledged its claim to sovereignty. Since the territory in question can have no commercial value Danish public opinion has been quite willing to leave the matter of sovereignty in abeyance. No obstacle was placed in the way of the hunting and fishing expeditions which were sent out from Norway from time to time, even when this enterprise led to a certain amount of settlement in the northern part of East Greenland.

Now, however, it is felt that the question of sovereignty over East Greenland must be settled once and for all and the case has been referred to the World Court.

In its first note replying to Danish representations the Government of Norway suggested that the present convention regulating Danish-Norwegian relations in East Greenland should be allowed to run its course that is to say continue until 1944, it being clearly understood, however that neither country should claim to exercise police authority in the territory. A statement to that effect, the note said, might be inserted in a protocol attached to the convention. This would imply of course that neither country should take any steps to establish effective sovereignty over East Greenland during that period.

Denmark could not, however, accept this suggestion which is tantamount to confirming its present status as a "no man's land." In fact, public opinion takes it for granted that Denmark has sovereignty de jure which she cannot agree to forgo.

The decision of the Danish Cabinet to file proceedings against the Government of Norway with the World Court therefore concludes a difficult period of diplomatic maneuvering.

3 Antarctic Cont.

R

TIMES

Hartford, Conn

JUL 28 1931

LAND IN DISPUTE SEEMS WORTHLESS

Greenland East Coast Guarded by Ice Barriers.

"A land once inhabited by Eskimos but now barren and ice-choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark," says a bulletin from the Washington, D. C. headquarters of the National Geographic society. "A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an inpenetrable barrier to ships for at least ten out of every twelve months.

Deep-Cut Inlets.

"The section newly claimed by Norway—a mere patch of the long east coast, between 71 degrees, 30 minutes N. and 75 degrees and 40 minutes N.—lies from 300 to 700 miles north of the Arctic circle, and is a region of deep-cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd down to the water's edge," the bulletin continues. "Although it is not far north of the uppermost part of Norway, the district's climate is subject to all the extremes of remote Arctic regions because the polar currents carry ice masses from the Greenland sea off Spitsbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

"If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Captain Robert A. Bartlett, Arctic explorer, who visited the regiio in 1929 under the auspices of the Heye foundation, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

"This Pompeii of the frozen North has thirty-eight ruins of stone houses in reasonably good condition, and in them were found sewing implements of women, the toys of children, and household and hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for only a brief absence.

Mysteriously Deserted.

"The settlement on Shannon island was first visited by Europeans in 1823. When the next recorded visit was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been to the island since 1870. Captain Bartlett said that this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide, and that sometimes even in summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in fifty years.

"The region teems with wild life and game. Both on Shannon island and the mainland the Bartlett party found myriads of birds—barnacle geese, gray geese, other waterfowl and numerous song birds from Europe. Musk oxen, Arctic hares, foxes, and polar bears wander along the narrow gravel beaches and rocky valleys leading up to the great Greenland ice cap.

"In midsummer the thermometer has been known to reach 100 degrees Fahrenheit, and the ground becomes so warm that the musk oxen hunt patches of snow in which to sleep. These brief respites from the biting cold cannot be enjoyed, however, for the swarms of large mosquitoes 'that bite like dogs,' Captain Bartlett reports.

"Angmagsalik, the only permanent settlement of the Greenland east coast, lies well below the Arctic Circle some six hundred miles south of the Norwegian claim. Angmagsalik's population consists of several hundred Eskimos and a mere handful of Danes—trader, missionary, doctor, and a few minor officials. In the summer a considerable volume of water flows out from giacial rivers centering at Angmagsalik, which tends to make an opening in the drifting ice offshore. Then ships may push through with supplies and mail from the outside world."

Union

Atlantic City, N. J

JUL 27 1931

DISPUTE ICY, BARREN LAND

Norway and Denmark at Odds Over Strip of Greenland

WASHINGTON—"A land once inhabited by Eskimos but now barren and ice-choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark," says a bulletin from the Washington, D. C., headquarters of the National Geographic society. "A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an impenetrable barrier to ships for at least 10 out of every 12 months.

"The section newly claimed by Norway—a mere patch of the long east coast, between 71 degrees and 30 minutes N. and 75 degrees and 40 minutes N.—lies from 300 to 700 miles north of the Arctic Circle, and is a region of deep-cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd down to the water's edge," the bulletin continues. "Although it is not far north of the uppermost part of Norway the district's climate is subject to all the extremes of remote Arctic regions because the polar currents carry ice masses from the Greenland sea off Spitsbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

"If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Capt. Robert A. Bartlett, Arctic explorer, who visited the region in 1929 under the auspices of the Heye Foundation found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

"This Pompeii of the frozen North has 38 ruins of stone houses in reasonably good condition, and in them were found sewing implements of women, the toys of children, and household hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for only a brief absence.

"The settlement on Shannon Island was first visited by Europeans in 1823.. When the next recorded visited was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been to the island since 1870. Captain Bartlett said that this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide, and that sometimes even in summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in 50 years.

"The region teems with wild life and game. Both on Shannon Island and the mainland the Bartlett party found myriads of birds—barnacle geese, gray geese, other waterfowl and numerous song birds from Europe. Musk oxen, Arctic hares, foxes and polar bears wander along the narrow gravel beaches and rocky valleys leading up to the great Greenland ice cap.

"In midsummer the thermometer has been known to reach 100 degrees Fahrenheit, and the ground becomes so warm that the musk oxen hunt patches of snow in which to sleep. These brief respites from the biting cold cannot be enjoyed, however, for the swarms of large mosquitoes 'that bite like dogs,' Captain Bartlett reports.

"Angmagsalik, the only permanent settlement of the Greenland east coast, lies well below the Arctic Circle, some 600 miles south of the Norwegian claim. Angmagsalik's population consists of several hundred Eskimos and a mere handful of Danes—trader, missionary, doctor and a few minor officials.

Tidens Tegn nr. 171

27/7 - 1931.

En orienterende artikkel om Grønlandssaken.

Tidsskriftet „Norway" som utenriksdepartementet sammen med en del andre organisasjoner gir ut har i sitt siste hefter en større artikkel om Grønlandssaken. Efter en kort og grei historikk, behandler den inngående den utvikling som fører fra 1919 over Østgrønlandsavtalen til okkupasjonen. Den er meget orienterende og instruktivt skrevet og vil forhåpentlig skape den rette klarhet blandt det publikum i utlandet, som tidsskriftet henvender sig til.

Quartie Court.

Gazette
Charleston W Va
July 26 1931

Ruler Of Norway Challenges Elder's

Royal Brothers Disagree

OSLO, July 25.—(AP)—Two brothers are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and the Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Mother Won Him A Throne

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norweigian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

A Family Matter

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

King Haakon (right) of Norway has challenged the claim of his elder brother, King Christian X of Denmark (left), to dominion over the whole of Greenland with a proclamation claiming the area shaded on the map. Below is shown a harbor view typical of the Greenland coastline.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducted a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

King Haakon is a skillful skiier and also likes to coast on a sled in season. In summer he takes to yachting and motoring, and he is said to be the only gentleman motorist in the country who has never broken its speed laws.

His idea of a nice evening is a good game of bridge. He goes to theaters and concerts frequently and is a regular attendant at church.

Scientists Visit Island

While kings and diplomats and the Hague court are fighting over the ownership of Greenland, bold scientists are scaling its lofty ice peaks, trying to discover the effect this great glacier island has on climate, and to map air routes over its lofty mountains.

Three scientific expeditions are now climbing the gigantic ice cap of Greenland. Martin Mehren and Arne Hoygaard, young Norwegian explorers, started from Umanak, on the west coast, July 7, for a trip of 1,000 miles over the mountainous waste of ice which has claimed so many lives.

With a few natives and four dog sleds the young Norwegians hope to scale the summit of the island and make their way to the east coast. They are financed by the Norwegian government.

are financed by the Norwegian government.

A British expedition consisting of James M. Scott, Andrew Stephenson and Lieutenant Martin Lindsay, with headquarters at Angmagsalik, on the west coast, is mapping the face of the ice cap and will extend its observations to the southern coast for the purpose of determining the best air routes over the rugged mountains.

Germans on Ground

Kurt Wegener, most celebrated of German balloonists, has replaced his brother, the late Professor Alfred Wegener, at the head of the German scientists who have maintained a station on the ice cap for years.

Professor Alfred Wegener's body was recovered last May, when he had given his life in an effort to read the mysteries of the ice cap, and his brother is carrying on his work.

Greenland has not been so prominent in the news since the Peary and Cook dispute. It takes a row to get big heads. And Norway's seizure of a narrow strip or land along the barren east coast of the Arctic island has started a colossal one which the permanent court of international justice at The Hague has been called upon to settle.

The young Norwegian hunter, Devoid, and his college friends, who elevated the Norwegian flag over the desolate territory in which they are hunting, fired King Haakon to proclaim Norwegian sovereignty over land north of Scoresby Sound, extending between 75.40 and 71.30 degrees north latitude.

In 1917 Denmark proclaimed sovereignty over all of Greenland. Norway immediately protested in regard to the sealing and hunting rights on the east coast, and the slumbering dispute has now been forced out into the open.

U. S. Claims Surrendered

The United States surrendered all claims on Greenland resulting from the discoveries of Peary and other American Arctic explorers when it purchased the Virgin Islands from Denmark.

But Englishmen, Germans and men of various other nationalities have wandered over the historic ice cap of the northern island for centuries, and Norway's challenge may open up the claims of other nationals.

There are only 14,000 persons in Greenland, all Esquimaux except 274 Danes, and the entire exports and imports amount to only $2,500,000 annually.

The United States and Canada have been interested in Greenland chiefly because of its great glaciers, which affect the climate of North America and feed icebergs into the North Atlantic to imperil shipping.

Antarctica Controversy

TIMES

Roanoke, Va.

JUL 26 1931

Disputed Section of Greenland Coast A Barren, Ice Choked Land

Washington, D. C.—"A land once inhabited by Eskimos but now barren and ice-choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark," says a bulletin from the Washington, D. C., headquarters of the National Geographic Society. "A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an impenetrable barrier to ships for at least ten out of every twelve months.

Deep-cut Inlets and Rocky Islands.

"The section newly claimed by Norway—a mere patch of the long east coast, between 71 degrees 30 minutes N. and 75 degrees and 40 minutes N.—lies from 300 to 700 miles north of the arctic circle, and is a region of deep-cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd down to the waters edge," the bulletin continues. "Although it is not far north of the uppermost part of Norway the district's climate is subject to all the extremes of remote arctic regions because the polar currents carry ice masses from the Greenland Sea off Spitsbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

"If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Captain Robert A. Bartlett, arctic explorer, who visited the region in 1929 under the auspices of the Heye Foundation, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

"This Pompeii of the frozen North has 38 ruins of stone houses in reasonably good condition, and in them were found sewing implements of women, the toys of children, and household and hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for only a brief absence.

"The settlement of Shannon Island was first visited by Europeans in 1823. When the next recorded visit was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been to the island since 1870. Captain Bartlett said that this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide, and that sometimes even in summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in 50 years.

"The region teems with wild life and game. Both on Shannon Island and the mainland the Bartlett party found myriads of birds—Barnacle Geese, Gray Geese, other waterfowl and numerous song birds from Europe. Musk oxen, arctic hares, foxes, and polar bears wander along the narrow gravel beaches and rocky valleys leading up to the great Greenland Ice Cap.

"In midsummer the thermometer has been known to reach 100 degrees Fahrenheit, and the ground becomes so warm that the musk oxen hunt patches of snow in which to sleep. These brief respites from the biting cold cannot be enjoyed, however, for the swarms of large mosquitoes 'that bite like dogs,' Captain Bartlett reports.

The Nearest Settlement.

"Angmagsalik, the only permanent settlement of the Greenland east coast lies well below the arctic circle, some 600 miles south of the Norwegian claim. Angmagsalik's population consists of several hundred Eskimos and a mere handful of Danes—trader, missionary, doctor, and a few minor officials. In the summer a considerable volume of water flows out from glacial rivers centering at Angmagsalik, which tends to make an opening in the drifting ice offshore. Then ships may push through with supplies and mail from the outside world."

7 Antarctic Posters

TRIBUNE

Salt Lake City, Utah

JUL 26 1931

Monarchs Clash Over Right to Greenland

(By Associated Press)

OSLO—Two brothers are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and the Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Accepts Throne to Satisfy Mother's Ambitious Aim

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norwegian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Hakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

Offer of Throne Proves Welcome Way Out for Couple

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducted a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

King Haakon is a skillful skiier and also likes to coast on a sled in season. In summer he takes to yachting and motoring, and he is said to be the only gentleman motorist in the country who has never broken its speed laws.

His idea of a nice evening is a good game of bridge. He goes to theaters and concerts frequently and is a regular attendant at church.

Two Royal Brothers Jangle

King Haakon (right) of Norway has challenged the claim of his elder brother, King Christian X of Denmark (left) to dominion over the whole of Greenland in a proclamation claiming the area shaded on the map. Below is shown a harbor view typical of the Greenland coastline.

3 Antarctic Continent

NEWS

Galveston, Tex.

JUL 26 1931

Brother Kings Split in Greenland Row

SCIENCE GROUPS STUDY ISLAND'S ICY MYSTERIES

New York, July 25.—(AP)—While kings and diplomats and The Hague court are fighting over the ownership of Greenland, bold scientists are scaling its lofty ice peaks, trying to discover the effect this great glacier island has on climate, and to map air routes over its lofty mountains.

Three scientific expeditions are now climbing the gigiantic ice cap of Greenland. Martin Mehren and Arne Hoygaard, young Norwegian explorers, started from Umanak, on the west coast, July 7, for a trip of 1,000 miles over the mountainous waste of ice which has claimed so many lives.

With a few natives and four dog sleds the young Norwegians hope to scale the summit of the island and make their way to the east coast. They are financed by the Norwegian government.

A British expedition consisting of James M. Scott, Andrew Stephenson and Lt. Martin Lindsay, with headquarters at Angmagsalik, on the west coast, is mapping the face of the ice cap and will extend its observations to the southern coast for the purpose of determining the best air routes over the rugged mountains.

Germans on Ground.

Kurt Wegener, most celebrated of German balloonists, has replaced his brother, the late Professor Alfred Wegener, at the head of the German scientists who have maintained a station on the ice cap for years.

Professor Alfred Wegener's body was recovered last May, where he had given his life in an effort to read the mysteries of the ice cap, and his brother is carrying on his work.

Greenland has not been so prominent in the news since the Peary and Cook dispute. It takes a row to get big heads. And Norway's seizure of a narrow strip of land along the barren east coast of the Arctic island has started a colossal one which the permanent court of international justice at The Hague has been called upon to settle.

The young Norwegian hunter, Devoid, and his college friends, who elevated the Norwegian flag over the desolate territory in which they are hunting, fired King Haakon to proclaim Norwegian sovereignty over land north of Scoresby Sound, extending between 75.40 and 71.30 degrees north latitude.

In 1917 Denmark proclaimed sovereignty over all of Greenland. Norway immediately protested in regard to the sealing and hunting rights on the east coast, and the slumbering dispute has now been forced out into the open.

United States Claims Surrendered.

The United States surrendered all claims on Greenland resulting from the discoveries of Peary and other American Arctic explorers when it purchased the Virgin Islands from Denmark.

But Englishmen, Germans and men of various other nationalities have wandered over the historic ice cap of the northern island for centuries, and Norway's challenge may open up the claims of other nationals.

There are only 14,000 persons in Greenland, all Esquimaux except 274 Danes, and the entire exports and imports amount to only $2,500,000 annually.

The United States and Canada have been interested in Greenland chiefly because of its great glaciers, which affect the climate of North America and feed icebergs into the North Atlantic to imperil shipping.

A Family Dispute Among Royalty

King Haakon (right) of Norway has challenged the claim of his elder brother, King Christian X of Denmark (left), to dominion over the whole of Greenland with a proclamation claiming the area shaded on the map. Below is shown a harbor view typical of the Greenland coastline.

NORWAY'S RULER CHALLENGES HIS ELDER'S CLAIMS

Oslo, July 25.—(AP)—Two brothers are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and The Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Mother Won Him a Throne.

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norwegian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

A Family Matter.

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducted a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

9 Antarctic Conts

R

PUBLIC LEDGER

PHILADELPHIA, PA.

JUL 26 1931

King Haakon of Norway (shown on right) has proclaimed the shaded area on the map part of his domain. King Christian of Denmark, his elder brother (shown on the left), vigorously disputes the claim

ROYAL FAMILY SPLIT BY ARCTIC DISPUTE

Norway's King Challenges Claim of His Brother on Danish Throne

APPEAL TO WORLD COURT

Oslow, July 25.—(AP)—Two brothers are glaring at each other from their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and the World Court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greenland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young Prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

el Over Greenland

9 Antarctic Cont

R

PUBLIC LEDGER

PHILADELPHIA, PA.

JUL 26 1931

n right) has proclaimed the
domain. King Christian of
the left), vigorously disputes

Brothers Quarrel Over Greenland

/3 Antarctic
R cont.

SUN

BALTIMORE, MD.

JUL 26 1931

PAGE 6 SECTION

Two Nations Lay Claim To Barren Land

Norway And Denmark At Odds Over Ownership Of Ice-Bound Strip Of East Greenland

Territory Uninhabited Even By Eskimos And Few Whites Ever Have Visited It

A LAND once inhabited by Eskimos but now barren and ice-choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark," says a bulletin of the National Geographic Society. "A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an impenetrable barrier to ships for at least ten out of every twelve months.

"The section newly claimed by Norway—a mere patch of the long east coast, between 71 degrees 30 minutes north and 75 degrees and 40 minutes north—lies from 300 to 700 miles north of the Arctic Circle and is a region of deep-cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd dow nto the water's edge," the bulletin continues. "Although it is not far north of the uppermost part of Norway, the district's climate is subject to all the extremes of remote Arctic regions because the Polar currents carry ice masses from the Greenland Sea off Spitsbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

NO NEW SUBJECTS

"If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Capt. Robert A. Bartlett, Arctic explorer, who visited the region in 1929 under the auspices of the Heye Foundation, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

NO NEW SUBJECTS

"If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Capt. Robert A. Bartlett, Arctic explorer, who visited the region in 1929 under the auspices of the Heye Foundation, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

"This Pompeii of the frozen North has thirty-eight ruins of stone houses in reasonably good condition and in them were found sewing implements of women, the toys of children and household and hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for only a brief absence.

MYSTERIOUSLY DESERTED

"The settlement on Shannon Island was first visited by Europeans in 1823. When the next recorded visit was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been to the island since 1870. Captain Bartlett said this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide and that sometimes even in summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in fifty years.

"The region teems with wild life and game. Both on Shannon Island and the mainland the Bartlett party found myriads of birds — barnacle geese, grey geese, other water fowl and numerous song birds from Europe. Musk oxen, Arctic hares, foxes and polar bears wander along the narrow gravel beaches and rocky valleys leading up to the great Greenland ice cap.

HOT SUMMERS

"In midsummer the thermometer has been known to reach 100 degrees Fahrenheit, and the ground becomes so warm that the musk oxen hunt patches of snow in which to sleep. These brief respites from the biting cold cannot be enjoyed, however, for the swarms of large mosquitoes 'that bite like dogs,' Captain Bartlett reports.

"Angmagsalik, the only permanent settlement of the Greenland east coast, lies well below the Arctic Circle, some six hundred miles south of the Norwegian claim. Angmagsalik's population consists of several hundred Eskimos and a mere handful of Danes—trader, missionary, doctor, and a few minor officials. In the summer a considerable volume of water flows out from glacial rivers centering at Angmagsalik, which tends to make an opening in the drifting ice off shore. Then ships may push through with supplies and mail from the outside world."

7 Antarctic cont.

M

Repository

Canton, Ohio

JUL 26 1931

Land Imprisoned By Ice Stream Object Of Norway-Denmark Fight

Section Of Greenland's Coast Devoid Of Habitation; 38 Ruins Of Homes Tell Story Of Villagers Long Departed.

Special To The Repository.

WASHINGTON, D. C., July 25.—"A land once inhabited by Eskimos but now barren and ice-choked most of the year—this is the segment of Greenland's east coast causing a sovereignty dispute between Norway and Denmark," says a bulletin from the Washington, D. C. headquarters of the National Geographic society. "A broad stream of ice is constantly moving southward along the entire east coast line, forming an impenetrable barrier to ships for at least 10 out of every 12 months.

"The section newly claimed by Norway—a mere patch of the long east coats, between 71 degrees 30 minutes n. and 75 degrees and 40 minutes N.—lies from 300 to 700 miles north of the Arctic circle and is a region of deep-cut inlets and high rocky islands, backed by huge glaciers which crowd down to the waters edge," the bulletin continues. "Although it is not far north of the uppermost part of Norway the district's climate is subject to all the extreme of remote Arctic regions because the polar currents carry ice masses from the Greenland sea off Spittbergen in a slow and steady procession along its ragged, shallow coastal banks.

Villagers Disappear.

"If Norway succeeds in its claim no new subjects will swell its population figures, for this part of Greenland is entirely uninhabited, even by Eskimos. Captain Robert A. Bartlett, Arctic explorer, who visited the region in 1929 under the auspices of the Heye foundation, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon island, at the extreme northern end of Norway's claim, but the population had disappeared during the last century, leaving no clues of what became of them.

"This Pompeii of the frozen north has 38 ruins of stone houses in reasonably good conditions, and in them were found sewing implements of women, children's toys and household and hunting utensils, left as if their owners had walked out of the dwellings for a only a brief absence.

"The settlement on Shannon island was first visited by Europeans in 1823. When the next recorded visit was made in 1870 the village had been mysteriously deserted. Only a few parties of white men have been to the island since 1870. Captain Bartlett said that this part of the coast is usually fenced off by a barrier of heavy ice 150 miles wide and that sometimes even in summer ships cannot get through to the coast. An easy passage to the shore can be found, he said, not more than once in 50 years.

"The region teems with wild life and game. Both on Shannon island and the mainland the Bartlett party found myriads of birds—Barnacle geese, Gray geese, other waterfowl and numerous song birds from Europe. Musk oxen, Arctic hares, foxes and polar bears wander along the narrow gravel beaches and rocky valleys leading up to the great Greenland ice cap.

Mercury Reaches 100.

"In midsummer the thermometer has been known to reach 100 degrees Fahrenheit and the ground becomes so warm that the musk oxen hunt patches of snow in which to sleep. These brief respites from the biting cold cannot be enjoyed, however, for the swarms of large mosquitoes 'that bite like dogs,' Captain Bartlett reports.

"Angmagsalik, the only permanent settlement of the Greenland coast lies well below the Arctic circle, some 600 miles south of the Norwegian claim. Angmagalik's population consists of several hundred Eskimos and a mere handful of Danes—trader, missionary, doctor and a few minor officials. In the summer a considerable volume of water flows out from glacial rivers centering at Angmaksalik, which tends to make an opening in the drifting ice offshore. Then ships may push through with supplies and mail from the outside world."

Territorial Cont.

V

Enterprise
Livingston Mont
July 25/31

TERRITORIAL DISPUTE

In the early days of colonization of the world there were isolated islands and other out-of-the-way shores which were of no apparent use to any country and so were claimed by none, but as empires spread their arms around the world and world trade took in the seven seas these neglected lands assumed a new importance as coaling ports and found other uses, with resultant international complications of serious consequences.

This page in the history of colonization is being repeated today as aviation brings within the lanes of world travel land areas which a few years ago were as useless to man as a submerged island in the Antarctia.

When the barren shores of Greenland within the Arctic Circle possessed no recognized value they were to be had for the taking. But after several polar, trans-oceanic and round-the-world flights had used them for landing places Norway and Denmark decide they both want them and have valid claims to them. Denmark claims the whole of the island; Norway maintains ownership of a part of it on the ground of actual occupation.

It may seem like fighting over a dry bone, but should air transportation between the United States and Europe ever become established on a large scale Greenland would become an important refueling base on the short route over the top of the world and the nation controlling it might find it both profitable and strategic.

Y Arctic
Y Controversy

LEDGER
Columbus Ga

JUL 26 1931

PAIR OF KINGS RAISE DEUCE!

A long-standing dispute over the ownership of a section of Greenland came to a crisis when King Haakon, left, of Norway, signed a formal declaration of his country's occupation of a section of east Greenland. He based his action on the planting of the Norwegian flag on the contested territory by a Norwegian expedition a few months ago. Denmark, which has claimed all of Greenland, plans to appeal to The Hague court. King Christian of Denmark is shown at the right.

This map shows the Greenland territory (indicated by the arrow) which aroused the dispute between Norway and Denmark.

2 Antarctic Conflicts

LEDGER

Tacoma, Wash.

JUL 26 1931

NORWAY'S CHIEF CHALLENGES HIS ELDER'S CLAIM

Kings Christian X and Haakon, Glaring From Thrones, and Hague Court Has Row to Settle

OSLO, July 25.—(AP)—Two brothers are glaring at each other frrom their thrones on opposite sides of the Skagerrak, and The Hague court has a family row to settle.

One of the royal brothers is King Christian X of Denmark, who has claimed dominion over the whole of Greenland.

The other is his younger brother, King Haakon of Norway, who has presumed to dispute his elder's claim.

King Haakon recently signed a government declaration proclaiming Norwegian sovereignty over a strip of the eastern coast of Greeland, and he signed it with evident emotion.

He had good reason, on two scores, for deep concern. In the first place, his challenge on Norway's behalf was a challenge to his own family, which had placed him on his throne. In the second place, it was a challenge to his native land, for he is but an adopted son of Norway.

Mother Won Him a Throne

It is an undisputed story that King Haakon accepted the Norwegian throne when this country broke with Sweden in 1905 in order to satisfy his mother's craving that both her first and second sons should occupy thrones.

Haakon was born Prince Charles, second son of Crown Prince Frederick of Denmark. Frederick's first born was the present King Christian of Denmark.

Their mother, a domineering woman six feet tall, schemed to make her second son the consort of Queen Wilhelmina of Holland, but the young prince shattered this dream by falling in love with his first cousin, Princess Maud of England. He insisted upon marrying her.

A Family Matter

Family life in Denmark was none too pleasant for Maud, and there was talk of permitting her husband to become a naturalized Briton, but old King Christian, grandfather of the present monarchs, vetoed that proposal.

The offer of the throne of Norway was a welcome way out for the young couple, and they came here firmly resolved to make themselves thoroughly sympathetic with the nation which had called them from Denmark.

They have conducted a modest court with few state ceremonies. They sent their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

King Haakon is a skillful skiier and also likes to coast on a sled in season. In summer he takes to yachting and motoring, and he is said to be the only gentleman motorist in the country who has never broken its speed laws.

His idea of a nice evening is a good game of bridge. He goes to theaters and concerts frequently and is a regular attendant at church.

E

PRESS

Asbury Park, N. J.

JUL 25 1931

What Other Editors Think

FIGHT OVER GREENLAND TURNS ATTENTION TO WORLD COURT

Popular conceptions of Greenland as a great waste of ice and snow, unimportant in the world's commerce, are being revised as new interest in this island is awakened by the controversy between Norway and Denmark over its possession. The fact that airplane development has extedned communications to the Arctic regions is one factor in the renewed conflict of jurisdiction, while the reference of the matter to the World Court is a matter of international attention.

"What a healthy example to nations carrying chips on their shoulders," remarks the MINNEAPOLIS STAR, "if Denmark and Norway compromise—as they probably will—their differences by the light of logic and reason and abide by the World Court's decision." The PHILADELPHIA PUBLIC LEDGER looks upon the dispute as "like a revival of Viking rivalries of centuries long forgotten," and concludes that "the most probable use for that area—East Greenland, which has been virtually no-man's land—would be as an airplane base, and that threat, combined with Scandinavian rivalries, seems to have started the controversy."

Recalling the fact that Commander Robert E. Peary charted Greenland's northern coast and that his success prompted Danish explorers to extend the work, the SAN ANTONIO EXPRESS emphasizes the reference to the World Court, and adds: "The disputants are parties to treaties providing for such a course and also are pledged never to war against each other." The PROVIDENCE BULLETIN comments: "Norway, while powerful enough to maintain its claim over eastern Greenland, has stated that the occupation was made mostly to create an issue for settlement by the World Court, and that she will abide by the decision."

"Denmark has exercised control over Greenland's trade," says the WASHINGTON EVENING STAR, "for more than 150 years. In 1917 the Copenhagen government assumed full administration of its affairs, a formality which led to a quarrel with Norway over east coast hunting and sealing rights. Greenland is perhaps the hugest island in the world. Its area of 827,300 square miles exceeds in size that of all the United States' overseas possessions, including Alaska and the Philippines. Admiral Peary discovered new land in northern Greenland, to which this country laid formal claim, but with the acquisition of the Danish West Indies, Washington relinquished American rights. Otherwise Uncle Sam might have been called upon to take a hand in the polar squabble which now has Copenhagen and Oslo by the ears."

"A few years past," thinks the BUFFALO EVENING NEWS, "the fuss over Greenland would have appeared to be a bootless quarrel. Now, however, the great ice cap is considered important as a base for aerial operations and meteorological observations, perhaps as a place of natural resources other than seals and polar bears."

"From a practical standpoint, Denmark's right to so vast an area may be questioned," according to the MANCHESTER UNION, which finds it "gratifying that the matter is to be settled by peaceable methods of adjudication." That paper points out that "there are indications that the region may be rich in iron, copper, and coal, that have been found elsewhere in that vicinity."

As to the present importance of the region the SCHENECTADY GAZETTE sets forth: "The population of Greenland is mainly Eskimo, of which there are approximately 15,000. Added to these are about 250 Europeans, many of whom have Eskimo wives. The island was settled in the latter part of the 10th century by Norwegians, who established churches and monasteries and occupied it for 300 years. * * * The chief exports from Greenland are fish, eiderdown furs, whale oil and graphite. Its deposits of cryolite are the largest in the world. American ships fish halibut off the west coast. The Eskimos live mainly on seals and whales, killing about 100,000 each year. During the four years from 1845 to 1849, over 25,000 reindeer were shot yearly, but today reindeer are scarce on the island. A party of hunters and students from Norway during a recent visit to the big island planted their flag and claimed a section of eastern Greenland in the name of their sovereign. This particular territory has been long used by hunters, so, on the old theory that possession is nine points of the law, they have come to feel it belongs to them."

"There ought to be room in Greenland for any who might have the hardihood to go there," advises the CHARLESTON (S. C.) EVENING POST, while the INDIANAPOLIS STAR, recalling the traditional view that the land is "a jumping-off point for Arctic exploration," concedes that "the progress of aviation may increase its importance." The NEW YORK EVENING POST avers that "the World Court has a new item on its calendar," altho "Greenland's icy mountains were popularly coupled in this country with India's coral strand."

"The claim of Norway," suggests the ST. PAUL PIONEER PRESS, "comes as a surprise to the public, in view of the general assumption that Denmark has sovereignty over the entire island. This it would seem was conceded by the Norwegians themselves as recently as 1924 when a convention was signed between the two countries in which Denmark granted Norway certain commercial rights on the east coats of Greenland. Perhaps the most significant aspect of the dispute as far as the rest of the world is concerned is the readiness with which both countries have referred their differences to The Hague."

«Arbeiderbladet»

24/7 – 1931

Konflikten med Danmark.

Et forakteligt socialistisk skuespil.

Den i saa mange henseender meget beglagelige konflikt om Eirik Raudes land med Danmark vil nu bli henvist til voldgifstdomstolen i Haag. Man faar haape, at dommen vil gaa i vort fædrelands favør, for ellers vil forholdet mellem Norge og Danmark for lange tider bli det daarligst mulige. Det store, høikonservative blad «Nya Dagligt Allehanda», som i unionstiden kjæmpet saa stridt mot Norge, har nemlig utvilsomt ret, naar det skriver: «Om Norge utestenges fra Grønland er der nemlig fare for, at der derigjennem en ubotelig skade forvoldes for den nordiske enhet — —. Nordmændene gjør ingenlunde med uret gjældende at de er de oprindelige kolonisatorer og eiere av baade Island, Grønland og Færøerne og Orkenøerne. Disse krav kan synes præskribert og romantiske, men virkeligheten synes at stille nordmændene overfor risikoen at bli trengt væk fra kysten av det isrike hav, som de betragter som sit virksomhetsfelt fra umindelige tider. Dette er et stort spørsmaal. Det burde helst løses pa en maate som overensstemmer ikke bare med formel retfærdighet, men ogsaa med klokskap.»

Der kunde være mangt og meget at si om denne konflikt, men vi skal for nærværende ikke komme nærmere ind paa dens historiske og økonomiske aarsaker, men vi vil ikke undlate at gjøre opmerksom paa, at dersom ikke Norge nu hadde okkupert Eirik Raudes land vilde utvilsomt Danmark ha gjort det. En dansk ekspedition var allerede utsendt til det omtvistede land for at deklarere Danmarks overhøihet der — og fordrive nordmændene derfra. Naar derfor danskerne skriker saa høit op om traktatbrud saa er det ikke andet end hykleri.

Der er imidlertid en side ved denne affære, som bør berøres nærmere, og det er det foraktielige skuespil, som det danske socialistiske ministerium Stauning opfører i denne anledning — en komedie som viser, at socialismen altid og overalt kun farer med humbug og bedrag.

Statsminister Stauning er socialist og følgelig «fredsven» av første klasse. Ikke destomindre optrær han nu som den mest fanatiske norskæter og chauvinist, som endog tillater sig truende fakter mot Norge. Han var til at begynde med endog saa morsk, at han stillet i utsikt at kalde den danske minister i Oslo hjem og avbryte den diplomatiske forbindelse med Norge, hvad han dog har opgit.

Hr. Stauning har ogsaa tidligere optraadt som chauvinist; det var under verdenskrigen, men da var det ikke for Danmark, men Tyskland han var det. Han reiste da som keiser Wilhelms gjest til den tyske front i Belgien, hvor han paa det venskapeligste, kameratsligste blev mottat av Ludendorff, som han blev sterkt indtat i. Hjem skrev han de mest smigrende lovord om tyskernes fremfærd i de herjede provinser. Hr. Ludendorff fik ogsaa avsluttet med de danske socialister, hvis fører var og er netop hr. Stauning, en kontrakt, som skaffet de danske fagforeninger billige kul mot at de danske socialister skulde drive altysk propaganda. Begge parter overholdt meget nøie denne kontrakt. Dansk «Socialdemokraten» hadde ikke haansord nok mot Frankrike og England, og benyttet enhver leilighet til at forherlige Tyskland og dets politik.

De danske socialister, hvis fører som sagt er statsminister Stauning, kunde nok ogsaa, hvis de vilde, fortælle adskillig om hvad der foregik i Kjøbenhavn den gang Ludendorff fik financiert bolsjevikrevolutionen i Rusland.

Da Frankrike seiret og tilbød Danmark det i 1864 tapte Slesvig tilbake, holdt kontrakten med Ludendorff ogsaa. Hr. Stauning var en av de ivrigste for at redde *for Tyskland* hvad reddes kunde av det gamle danske land. Hans brændende kjærlighet til seierherren fra 1864 gik endog saa vidt, at han var med paa at erklære generalstreik for at hindre at Danmark fik sin ret fuldt ut. Det var den gang norske aviser kjæmpet for Danmarks ret og norske mænd underhaanden i henvendelser bl. a. til Clemenceau indtrængende talte Danmarks sak. Generalstreiken blev en stor fiasko, men det var lykkes Stauning og Zahle at redde Flensborg for Tyskland.

Efter krigen har hr. statsminister Stauning og hans parti været ivrig beskjæftiget med at fremme forslag om at avvæbne Danmark, med andre ord at lægge Danmarks grænse mot syd vergeløst. Det gjør de skjønt de maa vite, at Danmarks avvæbning vil bety en uimotstaaelig fristelse for Tyskland til at forsøke paa at ta det nordlige Slesvig tilbake.

Naar denne socialist, fredsven og avvæbner, keiser Wilhelm og Ludendorffs ven, nu optrær som

Her var ingen fortsettelse

Antarctic Question

?

V

EVE. NEWS

Hamburg Conn

JUL 23 1931

Light Over Greenland Turns Attention to World Court

DAILY EDITORIAL DIGEST

Popular conception of Greenland as a great waste of ice and snow, unimportant in the world's commerce, are geing revised as new interest in this island is awakened by the controversy between Norway and Denmark over its possession. The fact that airplane development has extended communications to the Arctic regions is one factor in the renewed conflict of jurisdiction, while the reference of the matter to the World Court is a matter of international attention.

"What a healty example to nations carrying chips on their shoulders," remarks the Minneapolis Star, "if Denmark and Norway compromise—as they probably will—their differences by the light of logic and reason and abide by the World Court's decision." The Philadelphia Public Ledger looks upon the dispute as "like a revival of Viking rivalries of centuries long forgotten," and concludes that "the most probable use of that area—East Greenland, which has been virtually no-man's land—would be as an airplane base, and that threat, combined with Scandinavian rivalries, seems to have started the controversy."

Recalling the fact that Commander Robert E. Peary charted Greenland's northern coast and that his success prompted Danish explorers to extend the work, the San Antonio Express emphasizes the reference to the World Court, and adds: "The disputants are parties to treaties providing for such a course and also are pledged never to war against each other. The Providence Bulletin comments: "Norway, while powerful enough to maintain its claim over eastern Greenland, has stated that the occupation was made mostly to create an issue for settlement by the World Court, and that she will abide by the decision."

"Denmark has exercised control over Greenland's trade," says the Washington Evening Star, "for more than 150 years. In 1917 the Copenhagen government assumed full administration of its affairs, a formality which led to a quarrel with Norway over east coast hunting and sealing rights. Greenland is perhaps the hugest island in the world. Its area of 827,300 square miles exceeds in size that of all the United States' overseas possessions, including Alaska and the Philippines. Admiral Peary discovered new land in Northern Greenland, to which this country laid formal claim, but with the acquisition of the Danish West Indies, Washington relinquished American rights. Otherwise Uncle Sam might have been called upon to take a hand in the Polar squabble which now has Copenhagen and Oslo by the ears."

"A few years past," thinks the Buffalo Evening News, "the fuss over Greenland would have appeared to be a bootless quarrel. Now, however, the great ice cap is considered important as a base for aerial operations and meterological observations, perhaps as a place of natural resources other than seals and polar bears."

"From a practical standpoint, Denmark's right to so vast an area may be question," according to the Manchester Union, which finds it "gratifying that the matter is to be settled by peaceable methods of adjudication." That paper points out that 'there are indications that the region may be rich in iron, copper and coal, that have been found elsewhere in that vicinity.

As to the present importance of the region the Schenectady Gazette sets forth: "The population of Greenland is mainly Eskimo ,of which there are approximately 15,000. Added to these are about 250 Europeans, many of whom have Eskimo wives. The island was settled in the latter part of the tenth century by Norwegians, who established churches and monasteries and occupied it for 300 years. * * * The chief exports from Greenland are fish, eiderdown, furs, whale oil and graphite. Its deposits of cryolite are the largest in the world. American ships fish halibut off the west coast. The Eskimos live mainly on seals and whales, killing about 100,000 each year. During the four years from 1945 to 1849, over 25,000 reindeer were shot yearly, but today reindeer are scarce on the island. A party of hunters and stu-

I Antarctic Cont.

R

Outlook

SPRINGFIELD, MASS.

JUL 22 1931

Dispute Over Greenland

THOSE who used to sing "From Greenland's icy mountains" usually did so with complete assurance that Greenland was owned by Denmark. The history book said so, as well as the maps in the geography, which, by the way, often made Greenland as large as the United States. It is actually about a third as large. Now no one can say who owns Greenland until a decision has been rendered by the World Court.

In its proclamation of July 10 the Norwegian government officially occupied Greenland's eastern coast on the basis of a recent expedition by two Norwegian students. But Denmark promptly protested and plans to complain to the World Court that Norway has violated the treaty of 1924. The old dispute was quieted—Greenland was considered Norway's before Denmark got control more than a century ago—when Denmark guaranteed Norway certain rights on the eastern coast for twenty years on the understanding that both nations would view the area as no-man's-land. To a nation unaccustomed to having another claim part of her back yard the present clash may seem dangerous to peace. As a matter of fact, however, there is no more thought of war in Denmark than in Norway, where Foreign Minister Braadland says that the annexation is purely technical, taken with a view of proceedings by the World Court.

The conflict would hold out little interest but for its World Court angle. In June we pointed out that the value of the Court should have been apparent to all Americans when it was asked to rule on such a troublous proposal as the Austro-German customs union. Norway and Denmark now demonstrate again how useful the Court can be. The moral is that the United States Senate should ratify the protocols providing for American adherence as soon as it convenes in December.

N. Y. Herald-Tribune

AREA UNDER DISPUTE
Shaded section indicates territory recently occupied by Norway

N. Y. Herald-Tribune

AREA UNDER DISPUTE

Shaded section indicates territory recently occupied by Norway

INTERNATIONALT AVISUDKLIP A/S

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Berlingske Tidende

skriver den 22 JULI 1931

Dr. Knud Rasmussen om vor Indsats i Grønland

Danmark 1931.

Udenrigsministeriet og Statistisk Departement har nu paa Fransk, Engelsk og Tysk udsendt den lille, indholdsrige Haandbog om Danmark 1931, som forhaabentlig vil bidrage til, at Udlændinge vil lære Landet og dets Produkter at kende. Haandbogen indeholder som sædvanlig Oversigter over Land og Folk, Regeringsform, Administration, Undervisning, Finanser, Landbrug, Fiskeri m. m. I Aar er Bogen dog særligt præget af Mejerikongressen — hver af Deltagerne har faaet et Eksemplar — og indeholder derfor en Række Artikler om Mælken og dens Behandling.

For andre end de Mejeri-interesserede vil Haandbogens næstsidste Artikel sikkert være den interessanteste: Dr. *Knud Rasmussens* Afhandling om Grønland og det videnskabelige Arbejde deroppe. Begyndende med Gunbjørn Ulf Krakes Søn og endende med Professor Wegeners Død — der først er kommet med i en Note under Trykningen — giver den et fortræffeligt Billede af den videnskabelige Indsats, der er ydet i vor store Koloni. Med fuld Anerkendelse nævnes alt, hvad der er præsteret af andre Nationer, men netop paa Baggrund heraf træder det stærkt frem, hvor stor Danmarks egen Indsats er — en Indsats, vi kun har Grund til at være stolte af.

Et Par smaa Indvendinger: Burde ikke i Forbindelse med Dr. *Poul Nørlunds* Udgravninger Professor *Fr. C. C. Hansens* Undersøgelser over de fundne gamle Nordbo-Skeletter være nævnt? Ganske vist har Professoren aldrig været i Grønland, men hans interessante Undersøgelser over *Homo Gardarensis* og dennes Fæller bliver dog ligefuldt Grønlandsforskning til Gavn. Det skyldes vel en Trykfejl, at *Nordenskjöld* gøres til Nord*vest*-Passagens Opdager. Men det er kun Bagateller. Man maa netop i denne Tid, da Verdens Øjne mere end tidligere rettes mod Grønland, haabe, at Dr. Knud Rasmussens fortræffelige Afhandling bliver læst ude i Verden.

Under de statistiske Oplysninger om Danmark meddeles, at alle danske Præster skal have studeret Teologi ved Universitetet. Det er dog kun Sandhed med Modifikation.

Talib.

Y Arctic Arctic Contron.

Advertiser
Montgomery, Ala.

JUL 19 1931

A Family Dispute Among Royalty

King Haakon (right) of Norway has challenged the claim of his elder brother, King Christian X, of Denmark (left), to dominion over the whole of Greenland with a proclamation claiming the area shaded on the map. Below is shown a harbor view typical of the Greenland coastline.

their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

King Haakon is a skillful skiier and also likes to coast on a sled in season. In Summer he takes to yachting and motoring, and he is said to be the only gentleman motorist in the country who has never broken its speed laws.

His idea of a nice evening is a good game of bridge. He goes to theaters and concerts frequently and is a regular attendant at church.

1 antarctic cont

Advertiser
Montgomery, Ala.

JUL 19 1931

A Family Dispute Among Royalty

King Haakon (right) of Norway has challenged the claim of his elder brother, King Christian X, of Denmark (left), to dominion over the whole of Greenland with a proclamation claiming the area shaded on the map. Below is shown a harbor view typical of the Greenland coastline.

their son to an ordinary private school and told him to follow the example of his parents in fraternizing with people in all walks of life.

King Haakon is a skillful skiier and also likes to coast on a sled in season. In Summer he takes to yachting and motoring, and he is said to be the only gentleman motorist in the country who has never broken its speed laws.

His idea of a nice evening is a good game of bridge. He goes to theaters and concerts frequently and is a regular attendant at church.

UNEMPLOYED SEEK

because of a shutdown of coal mines and

„San Francisco Chronicle" 19/12-38.

Norway and Danes Contest Strip of East Greenland

By PETER GULDBRANSEN

In spite of the distance from Denmark, Greenland and the Eskimos have been close to the heart of the Danes for many generations. Ever since Hans Egede went to Greenland in the eighteenth century to preach Christianity among the natives, the Greenland population has been looked upon as an integral part of greater Denmark.

The tie between Greenland and Denmark has been strengthened through the many visits to Greenland of Danish Arctic expeditions, and the relations of the two countries were made even closer when the Danish royal family visited the far away colony a few years ago.

Denmark has never permitted any other nation to trade with Greenland. Danish trade with Greenland is a state monopoly, and the chief motive behind Danish policy is protection of the Eskimos from the so-called evils of modern civilization.

Denmark exercises strict control over all who land in Greenland. No scientific expedition may sojourn on the island without permission from Copenhagen. Contact of the Greenland Eskimos with civilization is strictly supervised. There are several churches on the island, but no movies. A large majority of the Eskimos can read and write, and health conditions are good.

With great reluctance Denmark has given Norwegian whalers permission to establish a few ports on the eastern coast of Greenland. Here the population is meager, and the district is hundreds of miles away from the settlements on the western coast; but giving the Norwegians a right to establish ports, Denmark never relinquished its sovereignty over the entire colony.

Last year some Norwegian whalers raised the Norwegian flag on Scoresby land. The act was approved by the Arctic Council in Oslo, which is a group of Norwegian ex-explorers and expansionists. The council urged the Norwegian government formally to occupy the territory.

The Norwegians maintained that the Danes made no use of Scoresby land, and Norwegian business needed more harbors in eastern Greenland.

Finally King Haakon VII, who is a brother of King Christian X of Denmark, signed a declaration of occupancy of eastern Greenland, and immediately the Danish Foreign Minister, Dr. P. Munch, filed an interpretation of Denmark's case with the World Court in The Hague.

The Norwegian occupation of eastern Greenland is a result of the patriotic movement in Norway, which has gained momentum since Norway became an independent country in 1905. Representatives of the same movement have encouraged the spread of the home rule movements in Iceland and the Faroe islands.

Antarctic Cont

M

Lost

Enterprise

Beaumont, Texas

JUL 18 1931

WORLD COURT SERVES AGAIN

The Danish minister at The Hague has laid the case of the Norwegian "occupation" of the east coast of Greenland before the Permanent Court of International Justice. The Danish government claims that its rights in Greenland were violated when a party of Norwegian hunters flew the Norwegian flag over a part of eastern Greenland last month and a proclamation of occupation by Norway was issued from Oslo. It is reported that much feeling was aroused in Denmark by the action of Norway, which was denounced as high-handed and without any justification whatever.

Before the present instrumentalities for adjusting international disputes were established an incident such as occurred in Greenland might have led to war. Even if the two Scandinavian countries had declined to fight over a minor territorial claim, inability to lay the case before an international tribunal and thus dispose of it might have engendered hatreds that would have precipitated a war later, when Norway and Denmark found themselves unable to agree over some more important question.

Thanks largely to Woodrow Wilson and other eminent Americans, agencies now exist by which international disputes may be settled and bloodshed avoided. The League of Nations and the World court offer the means by which outside, nonpartisan judgment may be passed on questions that were formerly settled—for the time being—by war or secret diplomacy.

Norway and Denmark will cool off while the World court considers their controversies over Greenland, and when the court's verdict is rendered it will be accepted as final.

7 Antarctic Cont.

R

POST

Washington, D. C.
JUL 18 1931

THE GREENLAND DISPUTE.

Norway and Denmark are again in dispute over title to the east coast of northern Greenland. Some fifteen years ago, when the late Robert Lansing was Secretary of State and the late Dr. Maurice Francis Eagan was American Minister at Copenhagen, this heated argument over a very cold land got under way. The United States had agreed to purchase the Danish West Indies, known now as the Virgin Islands. When the papers were signed Denmark was given formal assurance by this Government that there would be no objection to that country extending its political and economic interests to the far stretches of Greenland. Up to this period Denmark had exercised its sovereignty only in the district of Angmagsalik on the east coast.

Back in the thirteenth century citizens of the Norse republic in Greenland had sworn allegiance to Norway, though the old Danish trading posts in Angmagsalik stood uncontested. When, after the Virgin Islands had been deeded to the United States, Denmark started to extend her activities in the Land of the North Wind, the home of the Hyperboreans, Norway filed a protest. It was feared that an extension of Danish sovereignty would put a stop to the excursions of Norwegian whalers and traders.

Norway and Denmark finally came to an agreement, and on July 9, 1924, a treaty was concluded which gave Norway certain fishing and hunting rights, outside of Angmagsalik, and Denmark sovereignty over the whole island. This seemed to end the affair. All was quiet along the Norwegian and Danish fronts until one day last week when an adventurous band of Norwegian youth, exploring, planted the flag of their country on the east coast. The Norwegian government has made official annexation of the territory, and its challenge to Danish sovereignty will be carried before the World Court.

Little is known of this waste land in the far north. Its value, even for hunting and fishing, is extremely limited. But Norway apparently feels an urge to explore and claim new lands. It is worth something to have a region that still beckons to adventurous spirits while baffling the encroachments of civilization.

„Tidens Tegn"

nr. 164, 18/7-31.

Grønlands-striden i den utenlandske lokalpresse.

Ovenstående tegning er hentet fra „Greizer Zeitung und Tageblatt" som utkommer på Rügen. Den ledsages av følgende linjer, som er karakteristiske for utlandets kjennskap til hele Grønlandssaken: Norge og Sverige strides nu heftig om retten til en nyopdaget kyststrekning på den østgrønlandske kyst!

Spør så om der trenges oplysningsarbeid om vårt standpunkt og dets rett ute i Europa!

Berlin, 17. Juli 1931

Chefredakteur: Dr. Fritz Kl-
Dönhoff 8934—8949. Telegr-
und Nationalbank. D-
mit den Beilag-
Steuer/B-

Deutsche Allgemeine Zeitung, 17 juli 1931

Der Streit um Ostgrönland

Von **Walter Fuglsang**

Die Besitzergreifung Ostgrönlands durch die norwegische Krone hat erneut eine ganze Reihe der völkerrechtlichen Probleme aufgerollt, die zuletzt durch den Streit um die indonesische Insel Palmas berührt wurden, der die Vereinigten Staaten und die Niederlande 22 Jahre hindurch veruneinigt und alle amerikanischen Staatssekretäre von Knox bis Kellogg beschäftigt hat, bis der damalige Präsident des Weltgerichtshofes, Prof. Huber, ihn im Jahre 1928 auf Ersuchen beider Mächte als Einzelrichter im Rahmen des Haager Ständigen Schiedshofes zugunsten der Niederlande entschied.

Grönland gehört mit Island und den Färöer zu den alten norwegischen „Beilanden", die 1814 nach Abschluß des Kieler Friedens bei der dänischen Krone verblieben, als Dänemark, der geschlagene Bundesgenosse Napoleons, schweren Herzens in die Auflösung der jahrhundertealten Personalunion mit Norwegen zugunsten der (bis 1905 in Kraft gebliebenen) schwedisch-norwegischen Personalunion einwilligen mußte.

Norwegen begründet seinen Schritt mit einer Erklärung, daß es sich bei dem beanspruchten Küstenstrich Ostgrönlands zwischen 71 Grad 30 Minuten und 75 Grad 40 Minuten — an dessen Erforschung im vergangenen Jahrhundert übrigens der deutsche Gelehrte Koldewey hervorragenden Anteil genommen hat — um Niemandsland handele. Wenn Norwegen dafür überzeugende Beweise bringen kann, wird das Haager Gericht zweifellos zu seinen Gunsten entscheiden müssen, denn nach allgemein von Alters her anerkanntem Völkerrecht ist Niemandsland für jeden Staat besetzbar, wenn nicht noch dem Staat, dessen Angehörige dies Gebiet entdeckt haben, auf Grund der Entdeckung das ausschließliche Recht zur Besetzung vorbehalten ist.

Es ist das Verdienst des deutsch-amerikanischen Gelehrten Julius Goebel in seiner 1928 erschienenen völkerrechtlichen Monographie „The struggle for the Falkland Islands" durch eingehende Quellenforschung nachgewiesen zu haben, daß die in der Praxis häufig von Spanien und Portugal, in der Theorie von ungezählten Historikern und Völkerrechtlern vertretene Ansicht, zur Zeit der großen Entdeckungen des ausgehenden Mittelalters und der beginnenden Neuzeit habe die Entdeckung als solche der entdeckenden Macht die Souveränität über das entdeckte Gebiet gegeben, völlig haltlos ist. Zu allen Zeiten ist vielmehr geltendes Völkerrecht gewesen, daß der durch die Entdeckung erworbene Titel durch eine in angemessener Frist vorgenommene Besetzung vervollkommnet werden muß und das entdeckte Gebiet wieder herrenlos und okkupierbar wird, wenn diese angemessene Frist verstrichen ist, ohne daß der entdeckende Staat die Okkupation ausgeführt hat. Eine „schlafende Souveränität" ist im Völkerrecht niemals anerkannt worden.

Ebensowenig wie in dem recht interessanten Verfahren um Palmas die Vereinigten Staaten als Rechtsnachfolger Spaniens in den Philippinen auf Grund des Pariser Friedens von 1898 sich mit Erfolg auf die wahrscheinliche Entdeckung der strittigen Insel durch einen spanischen Kapitän im Jahre 1526 und die Bullen des Borgia-Papstes Alexander VI. für ihren Anspruch berufen konnten, wird sich Dänemark im Streit um Ostgrönland als Rechtsnachfolger Norwegens nach Abschluß des Kieler Friedens von 1814 lediglich auf die wohl feststehende Entdeckung Ostgrönlands durch norwegische Seefahrer berufen können.

Okkupiert hat Dänemark Ostgrönland, soweit es strittig ist, offensichtlich nicht; daß es in allerjüngster Zeit, veranlaßt durch das tätige norwegische Interesse für das Gebiet (einige norwegische Privatleute hatten das Gebiet, ähnlich wie Karl Peters einst Ostafrika, für sich in Besitz genommen), eine Besetzung in Aussicht genommen hat, genügt natürlich nicht, um seinen Anspruch gerechtfertigt erscheinen zu lassen; denn die dem Herrn Norwegens einst nach der Entdeckung vor Jahrhunderten zustehende „angemessene Frist" zur Vornahme der Okkupation ist natürlich längst verstrichen und Ostgrönland herrenlos geworden, wenn nicht andere Momente Dänemarks Souveränität begründet haben. Hätte Dänemark seit 1814 Ostgrönland besetzt, dann wäre dies geschehen auf Grund seines Okkupationsrechtes, nicht auf Grund eines kraft Entdeckung erworbenen unvollkommenen Souveränitätstitels.

Ministerpräsident Stauning und Außenminister Peder Munch haben geäußert, daß sich die Souveränität Dänemarks nicht nur über die besiedelten südlichen und westlichen Küstenstriche, sondern von jeher über ganz Grönland erstrecke. Auf wohl fast allen maßgebenden Atlanten ist tatsächlich ganz Grönland als dänisches Gebiet verzeichnet und nach allgemeiner Ansicht gilt „Grönland" als dänisch. Auch die Vereinigten Staaten beriefen sich im Palmas-Konflikt darauf, daß der Philippinen-Archipel ihnen 1848 von Spanien abgetreten wäre und damit auch die diesem Archipel zugehörige Insel Palmas ihrer Souveränität unterstände; eine Okkupation brauchte sich nicht „to every nock and corner" zu erstrecken.

Völkerrechtlich ist es möglich, ein einheitliches großes Gebiet durch eine einzige Okkupationshandlung in Besitz zu nehmen, falls es herrenlos ist. Ebenso ist es aber — fraglos und unbestritten mindestens seit der Berliner Kongokonferenz von 1855 — geltendes Völkerrecht, daß es nicht bei dieser ersten und einzigen Handlung bleiben darf, daß ihr dauernde und in dem ganzen Gebiet nach Möglichkeit immer wieder fühlbare Handlungen einer Souveränitätsausübung folgen müssen. Lediglich auf der tatsächlichen Herrschaftsausübung in den eisfreien Randgebieten Süd- und Südwestgrönlands wird Dänemark einen Anspruch auf Ostgrönland keinesfalls stützen können, denn es handelt sich ja um Gebiete von ungeheurer Ausdehnung. Die Souveränitätsausübung in Ostgrönland seitens Dänemarks wäre mindestens seit Jahrzehnten durchaus möglich gewesen; sie wäre notwendig gewesen, weil Ostgrönland seit langem eine ganz große Rolle für die Fischerei spielt, die ja auch Norwegen zu diesem Schritt veranlaßt hat wie in den beiden letzten Jahren zur Okkupation der herrenlosen Insel Jan Mayen und der Insel Bouvet in der Antarktis.

Zu seinen Gunsten wird Dänemark fraglos die Anerkennung seiner Souveränität über ganz Grönland durch eine Reihe von Mächten im Haag vorbringen können. Dies wird aber kaum genügen, um Norwegens Handlungen in dem seither von Dänemark nicht okkupierten Ostgrönland als völkerrechtswidrig zu stempeln. Man darf nicht nur auf den Ausgang des Rechtsstreites, sondern auch auf die Stellungnahme der Vereinigten Staaten, Englands und Kanadas gespannt sein, die ja auch große Interessen in Grönland und seinen Gewässern haben.

31 Antarctic cont.

R

TIMES
NEW YORK CITY
JUL 16 1931

NORWAY AND GREENLAND.

An Explanation of Its Status and Rival Claims.

To the Editor of The New York Times:

Will you allow me to point out one misunderstanding in your otherwise impartial and friendly editorial in today's NEW YORK TIMES about the dispute between Norway and Denmark with regard to East Greenland? You state that Denmark "owned by treaty on July 9, 1924 recognized rights of fishing and hunting on that coast from Lindenow Fiord, 60.27 to 81 North Latitude which Norway claimed."

Now the fact is that Danish title to the coastline mentioned—which constitutes the entire East Greenland—has never been recognized by the country, among others, which has the greatest economic and scientific interests in East Greenland. It has been the unalterable position of Norway, held before as well as after the conclusion of the agreement of July 9, 1924, that East Greenland, with the exception of Angmagsalik and the Scoresby region, is No Man's Land. The East Greenland convention of 1924 endeavored to solve, for a period of twenty years, certain questions of a practical nature relating to hunting and fishing rights in East Greenland. Both the Norwegian and the Danish Government, however, expressly maintained their fundamentally different views with regard to the questions which were not dealt with by the convention. Among these were pre-eminently the question of sovereignty. This clearly appears from the identical notes which on July 9, 1924, were exchanged between the two governments in connection with the convention of that date, and which contain the following pronouncement:

"The Norwegian (Danish) Government, having signed on this date an agreement regarding East Greenland, with a view to preventing possible disputes and to strengthening the friendly relations between Norway and Denmark, nevertheless declares that it maintains its point of view in regard to questions affecting Greenland which are not dealt with by the present agreement, and that its rights are in no way prejudiced, renounced or forfeited thereby."

It will be seen that the Norwegian contention that East Greenland, with the above-mentioned exceptions, is No Man's Land (terra nullius) was in no way prejudiced by the convention of 1924.

Since 1924 the situation has been greatly changed. Norwegian economic interests on the coast between Davy Sound and Wollaston Forland, which were considerable already before 1924, have since then grown in importance. There are today at least fifty-five Norwegian houses on this

greatly changed. Norwegian economic interests on the coast between Davy Sound and Wollaston Forland, which were considerable already before 1924, have since then grown in importance. There are today at least fifty-five Norwegian houses on this coast. Again and again Norwegian expeditions have wintered there and brought back not only valuable catches of seals, musk oxen, polar bears, foxes and other fur-bearing animals, but also important scientific results. In 1922 a Norwegian radio station was established in "Myggbukta." The chief concern of the Norwegian Government is the welfare and the interests of a considerable number of Norwegians who are finding today, as for many years past, a living by hunting and fishing in this part of East Greenland.

It was in order to protect these interests of her nationals and to secure for all future their traditional hunting and fishing grounds that Norway found herself compelled to take the step of formally annexing the coast line between 71 degrees 30 minutes and 75 degrees and 40 minutes Northern Latitude. They did so in full accordance with international law, and with their fundamental contention that this part of East Greenland was No Man's Land and open for annexation as soon as the right thereto had been acquired by effective occupation. Only by such a step, which would make both countries formal claimants for the territory in question, could a clear-cut issue be presented to the Permanent Court of International Justice at The Hague. The Norwegian people rejoice that the matter will now be definitely settled in an orderly and amicable way on the basis of law and justice, and they will do everything within their power to prevent this episode from interfering with the traditional and sincere friendship between the two nations.

WILHELM MORGENSTIERNE,
Norwegian Consul General.

New York, July 14, 1931.

8 Antarctic Cons.

R

HERALD

BOSTON, MASS.

JUL 16 1931

A conflict between Norway and Denmark as to who owns Greenland would be only a bit less absurd than a conflict between the United States and England regarding the south pole.

63. ARGANG

ANS
IN

Dagbl. 15 jan. 31 nr 162

162

Freidig dansk agitasjon i utlandet.

En merkelig „objektiv" artikkel i det fransk-nordiske blad Nord-Sud.

Danskene er farlig smarte i sin Grønlandsagitasjon for tiden. Deres diplomati er i travl virksomhet med å «orientere» den utenlandske presse, og maskert som objektive redegjørelser for faktiske forhold i nøitrale publikasjoner, lures inn på usakkyndige de mest misvisende oplysninger om den danske og den norske virksomhet på Grønland.

I det sist utkomne nummer av det fransk-nordiske tidsskrift Nord-Sud har således den danske Grønlandsfarer Gunnar Seidenfaden fått plass for en høist tendensiøs artikkel. Riktignok har redaksjonen reservert sig og sier at forfatterens meninger får stå helt for hans egen regning, men et blad som akter å være nøitralt kan ikke innta den slags uefterreteligheter som artiklen inneholder.

Forfatteren begynner med å omtale den danske treårsplan og den ekspedisjon som er sendt ut nu under ledelse av Lauge Koch:

«Formålet med denne ekspedisjon er i første rekke å søke å klarlegge alle de rent videnskapelige spørsmål, som foreligger i dette utstrakte land. Men i fortsettelse herav vil naturligvis reise sig spørsmålet om hvad landet er verd, hvilke muligheter det byr for en rasjonell utnyttelse. Ekspedisjonen får derved en nasjonal side, idet det land, der har utsendt og bekostet ekspedisjonene bør nyte godt av resultatet, likesom Danmark herigjennem vil ha en naturlig rett til området.» (?)

Noe senere i artiklen heter det:

«Det er ikke her stedet til å kaste sig inn i en diskusjon om rett eller ikke rett i Øst-Grønland, men da den skandinaviske prese i den senere tid til stadighet bringer innlegg i diskusjonen, ofte av folk, som er uten fullt kjennskap til forholdene, vil det måskje være naturlig å gi noen oplysninger om, dels hvad der fra de to

lands side er gjort i Øst-Grønland, dels hvorledes det land egentlig er, hvorom striden dreier sig.»

Hr. Seidenfaden går så i gang med sine sakkyndige oplysninger. Han nevner bl. a. det kjente kart som er utarbeidet og som viser at norske fangstmenn har opført 80 hus i de siste år mens danskene bare har ganske få. Disse norske fangsthytter reduserer forfatteren til det minst mulige, idet han hevder at mange av dem slett ikke er opstillet og at de ofte bare består av en vindskjerm eller er hulelignende jordhytter som kan yde jegerne et nødtørftig ly mot vinterkulden. Vi vet ikke om hr. Seidenfaden hadde ventet å finne villaer med glassveranda på Grønland, men det forekommer oss at det faktum at norske fangstfolk greier sig med disse primitive selvlagede hytter nettop viser at den norske virksomhet der oppe er sprunget ut av et naturlig behov og at den har livets rett i motsetning til de tapbringende statsundersøttede danske ekspedisjoner som har hatt med sig fabrikklagede vinterhus ferdig til opstilling.

Forfatteren hevder videre at «denne tilsynelatende voldsomme opblussing av norsk virksomhet bare kan bli av kort varighet». Grunnene angis å være rovfangst fra norsk side, og påstanden søkes støttet ved den oplysning at nordmennene også har vendt sig mot andre næringsvirksomheter, bl. a. utvinning av kull og petroleum, laksefiske o.s.v. I sannhet et noe eiendommelig bevis.

Artiklen slutter med følgende avsnitt:

«I motsetning hertil har danskene altså valgt å gå den motsatte vei. Gjennem en rolig og sund foreløbig nesten rent videnskapelig undersøkelse av landet vil man nå til å få et fullt begrep om tingene for derefter å sette inn på de avgjørende punkter. Allerede nu beskjeftiger revefangsten 10—11 danske menn; hvis undersøkelsene viser, at bestanden kan bære det, vil der naturligvis til sin tid bli satt flere folk inn.

Rent erhvervsmessig sett kan Danmark således rolig se fremtiden i møte. Undersøkelsene vil vise, hvad der kan gjøres, det vil bli gjort — og av dansker.»

Artikler som denne og mange lignende som fremkommer i utenlandsk presse for tiden og tydelig er inspirert fra dansk hold, er en påminnelse til vårt utenriksvesen om å være på post. Dessverre er jo våre presseattachéstillinger inndradd, men adskillig vil kunne gjøres gjennem de vanlige diplomatiske organer for å bre kunnskap om norsk standpunkt i Grønlandssaken og beriktige de verste misforståelser og forvrengninger.

„Tidens Tegn"
15/8-27.

På post!

De hissige og hatske uttalelser som en del av den danske presse har opvartet med de siste dager likeoverfor Norge, tar vi med knusende sinnsro.

De vil nok forsvinne den dag den danske opinion forstår hvad den norske kamp på Østgrønland gjelder. Vi tilskriver dem øieblikkets stemning. Vi er også rørt over den ømt bekymrede tone for vår opførsel som den høistsamme presse makter å legge for dagen midt oppe i opbisselsen. Det er dog for megen omsorg.

At der forekommer forvrengninger, ja direkte løgne, som for eksempel den skrøne, at den norske regjering gikk til okkupasjonen førenn den danske svarnote var overrakt utenriksminister Braadland — det får vi også ta med fatning og humør.

Men når den samme løgn kolporteres av danskene ute i Europa og når „le Temps" og andre franske aviser begynner å bringe „objektive" artikler, hvorav det fremgår tydelig at retten efter deres opfatning i overveiende grad er på dansk side — for å citere „Berlingske Tidende" — da kan vi ikke lenger smile og stole på vår retts seier uten å ta op kampen. Da er vi i virkeligheten kommet til det stadium, som er det mest delikate og fordringsfulle: å informere og overbevise den europeiske opinion om det norske standpunkt og dets rett.

Denne del av kampen for et norsk Østgrønland faller i all vesentlig grad på det norske diplomati. Nu er det det som skal virke og vise hvad det duger til. Og i ikke liten grad vil vår saks

At vårt diplomatis grand old man og Norges utrettelige forkjemper i Europa, minister Wedel-Jarlsberg vil gå foran i dette felttog føler vi oss forvisset om. Om hans lysende navn må nu alle gode nordmenn som har innflytelse og hvis stemme høres i de forskjellige land, samles.

Vi føler oss sikker på vår rett. Men denne rett vinnes ikke uten at Europa kjenner vår stilling. Det er dette vanskelige arbeid som nu må nøie planlegges og hurtigst mulig settes i verk. Et enig folk står bak regjeringen. En enig presse — hvortil også hører regjeringsorganet — vil stå på samme front utad og forsvare de norske interesser.

Til arbeid da, hr. utenriksminister!

Denne del av kampen for et norsk Østgrønland faller i all vesentlig grad på det norske diplomati. Nu er det det som skal virke og vise hvad det duger til. Og i ikke liten grad vil vår saks stilling avhenge av d e t s arbeid.

Vi kjenner ikke til hvad det norske utenriksdepartement har foretatt sig eller hvad det overhodet forbereder i sakens anledning. Men vi håper inderlig at rette vedkommende forstår hvad der nu må gjøres.

Vi har sett at det danske diplomati og dets presseattacheer er i full virksomhet. Vi er allerede begynt å merke dets arbeid både ad diplomatisk vei og gjennem den europeiske presse.

Det norske utenriksdepartement har ingen tid å miste. Det må nu beordre de ferierende legasjonssjefer, som næsten alle befinner sig her i landet, tilbake til sine respektive poster, hvor de må ta op et energisk oplysnings- og informasjonsarbeid.

Likeledes bør departementet sørge for at det nødvendige materiale i sakens anledning utarbeides så hurtig råd er.

Overhodet er det nødvendig at alle krefter, som kan veilede den europeiske opinion nu mobiliseres.

5 Antarctic Lost

R

Commerce & Finance
NEW YORK CITY
JUL 15 1931

Hot Time in Greenland's Icy Mountains

A bit of foreign news that barely found room on the front page is hopefully significant of a more enlightened way of approaching international differences.

Some time ago a group of hunters and students planted the Norwegian flag in Eastern Greenland, and shortly thereafter a proclamation was issued from the capitol of Norway claiming a large part of the territory of Greenland.

Greenland, a misnamed country of forbidding ice and snow, was supposed to belong to Denmark. Not that it made much difference to whom it did belong. It is a bleak and forbidding quarter of the earth, stretching its great mass well into the Polar region, some 1,700 miles long and in places half as wide. Its whole interior is buried beneath the ice, its vast glacier of 700,000 square miles making all other glaciers look like playthings. It seems geographically related to Europe, as it is joined by a submarine ledge not over 300 fathoms deep with Iceland and thence with the islands north of Scotland. Some 12,000 people live upon its 827,000 square miles, all of them along the fringe of coast. Of these, only 300 are Europeans. Indeed, its possession and the monopoly of its trade cost Denmark some $150,000 a year, for which her only compensation is whatever prestige comes from having a splotch on the map marked with a color indicating Danish ownership.

Nevertheless, it is precisely a valueless possession of this sort that is often jealously guarded even to the point of hazarding the national welfare in its defence. Norway claims that Denmark's title does not extend to Eastern Greenland. This is the kind of dispute which among individuals would of course be settled by appeal to the courts. National honor probably seemed better satisfied by raising a flag.

What in this case followed this age-honored way of asserting ownership was a refreshing example of the progress made by the world along the road of common sense and a demonstration of the wisdom of having a court functioning and available to hear the dispute. Instead of sending off a gunboat and starting fighting Denmark has brought suit in the Permanent Court of International Justice at the Hague.

This is such an eminently sane and civilized way of going at a question in dispute over a matter of small concern that it will draw men's attention to its utility even when the controversy is over something worth while.

Neither Norway nor Denmark, it may be noted, is handicapped by having a large army and navy, whose presence would assuredly have made it less likely that a solution would have been approached by a modern and civilized way rather than by a medieval and barbarous method.

„Dagbladet" nr. 161
14/7 - 1931.

Dansk presse-attaché — men ikke norsk!

En artikel om okkupasjonen i Le Journal.

Politiken gjengir i telegram utdrag av en artikkel, som bladets Paris-korrespondent forteller at «Le Journal» i Paris den neste dag skal inneholde om okkupasjonen. Når man hører om denne velunderrettethet på forhånd, og derefter leser artikkelen, kommer man til å huske på, at Danmark har en meget energisk presse-attaché ved sin legasjon i Paris, mens Norge har inndratt disse stillinger.

Artikkelen gjengis slik i Politiken:

— Er det sant, at kongen av Norge har besluttet sig til å proklamere sin suverenitet over Øst-Grønland? Nuvel, svarer man dertil, det er bare et spørsmål av sekundær betydning i en tid, da den gamle verdens grunnvold ryster. Og dog — virkelig bare et spørsmål i annen rekke? Det er en hendelse, som ganske simpelt tørner gamle og nye dogmer om folkenes rettigheter sammen. Gamle dogmer, i kraft av hvilke en krenkelse av en stats suverenitet over et territorium er et voldsinngrep og et attentat, og av nye dogmer, i kraft av hvilke en prosedyre settes i gang for å skape den juridiske ordning med hensyn til de omtvistede territorier.

«Le Journal» spør videre, om der er noen forklaring på den konflikts utbrudd å finne i, at de to stridende nasjoner i all almindelighet er bytte for et imperalistisk delirium. Nei, både Norge og Danmark har internasjonalt omdømme som tilhengere av de nye ideer om fred og rett — Danmark enda i så vid utstrekning, at man der vil gjøre det første skritt til en almindelig nedrusting. Kan man da si, at betydningen av denne kyststrekning rettferdiggjør en så absolutt ualmindelig adferd? Ingen kan vite, hvilken betydning de omstridte territorier skjuler. Eksempler fra Alaska, som solgtes av Russland til Amerika for en bit brød, og som er blitt et veritabelt Eldorado, er i alles erindring.

Men hvorom allting er, slutter artikkelen, har konflikten vart lenge, og en traktat av 1924 har for 20 år frem i tiden sikret Norge enhver mulig lettelse i den økonomiske utnyttelse av disse omstridte territorier.

— Det er dog en trøst å tenke på, at man ikke vil gripe til kanonene. Men det er med megen vemod, at man konstaterer, at tiden for krenkelser av territorialrettigheter altså ennu ikke er forbi.

Svenskene begynner å få øinene op.

Fornuftige ord i flere svenske blad.

Stockholm, 13. juli.

Under titlen «Et stort skandinavisk spørsmål» skriver «Nya Dagligt Allehanda» i en ledende artikkel:

«Den almene opinion i Sverige har med stor enstemmighet stillet sig bestemt avvisende til den norske politikk i Grønlandsspørsmålet. Men har man i Sverige gjort klart for sig den store betydning av det maktproblem som i løpet av de seneste decennier er begynt å tre frem av polarhavets is og tåke? Grønlandsspørsmålet er ikke som man i Kjøbenhavn smart har forsøkt å gjøre gjeldende et ubetydelig spørsmål. Om Norge utestenges fra Grønland er det nemlig fare for at derigjennem en ubotelig skade forvoldes for den nordiske enhet. Om verdien av de gevinster som gjøres ved fangst og fiske fra den østgrønlandske basis er opgavene vekslende, særlig stort torde det ikke være, men desto større er fremtidsforhåpningene. Det er faktisk blitt trangt på vår klode og denne trengsel har nu strukket sig til polhavet. Fra disse hav henter Norges folk en vesentlig detl av sin inntekt, men nu fremtrer truende muligheter for at nordmennene skal bli trengt vekk. Man kan innvende at danskene har tillatt nordmennene å utnytte Øst-Grønland av hjertens lyst. Men denne tillatelse har nok sine haker; danskene har utviklet en meget smart taktikk når det har vært om å gjøre å avstenge Grønland. Hvad hindrer danskene fra i 1944 å erklære at eskimoene behøver også den del av Øst-Grønland som ligger nordenfor Scoresby sund?

Nu går ryktet at den norske regjering under påtrykk av en meget sterk folkeopinion akter å gjøre Devolds okkupasjon til en statsokkupasjon. Dette er sannsynlig en meget uklok politikk, og det vil antagelig lede til et norsk nederlag ved Haagdomstolen. Dette er kanskje riktig? Men er det ønskelig? Nordmennene gjør ingenlunde med urette gjeldende at de er de oprinnelige kolonisatorer og eiere av både Island, Grønland og Færøyane og Orkneøyane. Disse krav kan synes preskribert og romantiske, men virkeligheten synes å stille nordmennene overfor risikoen å bli trengt vekk fra kysten av det irske hav, som de betrakter som sitt virksomhetsfelt fra uminnelige tider. Dette er et stort spørsmål. Det burde helst løses på en måte som overensstemmer ikke bare med formell retferdighet, men også med klokskap.

«Stockholms Dagblad» skriver i en orienterende artikkel om norsk kolonisering på Øst-Grønland: «80 mot 7 i norsk favør er chancene til Øst-Grønland, hvis koloniseringen skal gjøre utslaget», og tilføier:

«Det bör anmärkas, att «landtagendet» icke strider mot den nu gällande Östgrønlandstraktaten mellan Norge och Danmark av år 1924. Den lämnar suveränitetsfrågan öppen men ger vartdera landets undersåtar rätt att tage och bruka land, så länge det icke upptagits av någon annan».

14 juli 31. Dag. 161

14-7-31 Morgenposten

Danskene søker svensk hjelp mot Norge.

Professor Basklund sier til „Ekstrabladet" at docent Hoel farer med usandheter.

Hvem driver værdigheten for vidt?

«Ekstrabladet» som ikke forsømmer nogen anledning til at fremlægge mer eller mindre korrekte oplysninger i Grønlandsspørsmaalet bare disse kan gaa Norge imot har nu intervjuet den svenske professor Backlund om okkupationen.

Professor Backlund var med paa r. Lauge Kochs forrige Østgrønlandsekspedition, — Han deltok i det kartlægningsarbeide, hvis resultat nu foreligger, og da Koch nylig startet med sine to ekspeditionsskibe, kom Backlund efter opfordring til Kjøbenhavn for at gjennemgaa de allerede foreliggende resultater med de unge videskapsmænd og for at hjælpe med tilrettelæggelsen av det fælles grundlag for arbeidet i de 3 aar.

— Det ligner Norge, — eller rettere Hoel, — siger professoren paa bladets henvendelse. Et par av vore svenske Dagblade ringte mig igaaraftes og spurte mig til raads i anledning av, at de fra den energisk arbeidende norske pressetjenste hadde mottat en artikkel av docent Hoel om Østgrønland. Jeg raadet dem fra at ta hr. Hoels skriverier, for jeg har ikke glemt hr. Hoels fortid.

— Hvorledes er den?

Før verdenskrigen, da svensk videnskab av rent videnskabelige grunde drev studier paa Svalbard, aabnede Hoel en lignende agitation mot Sverige, som den han nu presterer overfor Danmark. Paa like saa sandfærdigt grundlag som nu overfor dansk videnskab tilla han dengang svenskerne politiske motiver, og han søkte efter evne at gjøre det til, at det arbeide, svensk videnskab hadde utført paa Svalbard, var nul og nichts imot det, Nordmændene hadde utført.

Jeg betænker mig ikke paa at betegne hans agitation dengang som nu løgnaktig.

Det gik saa vidt, at Hoel reiste til det daværende St. Petersborg og Paris for at sværte svenskerne og forklare Norges store, uselviske indsats og interesse for Svalbard.

Naar vi svenskere idag skal bedømme Hoels Østgrønlands-agitation, er det godt at se lidt tilbake.

— De mener, at han ogsaa nu er paa gale veie?

—I allerhøieste grad. Den artikkel, Hoel nu søker at faa ind i den svenske presse for at paavirke stemningen, er fuld av usandheter. Det er let at nævne eksempler.

Hoel skriver f.eks., at besiddelsen av Østgrønlandskysten er nødvendig av hensyn til den sælfangst og hvalfangst, nordmændene utøver. Men sanheten, som Hoel kjender like saa godt som jeg, er at begge disse fangster drives milevidt fra kyst, uten for isbæltet. Ingen av dem nødvendiggjør en landbesiddelse utover Jon Mayr, som danskerne for faa aar siden lot Norge ta.

I det hele tat begriper jeg ikke, hvorledes Danmark har kunnet drive sin langmodihet saa vidt Da vi var i Østgrønland, saa vi det første, norske annektionsskilt En træplate, nordmændene hadde slaat op ved Kap Stoch, og hvorpaa de meddelte, at de nu anekterte et saa og saa stort omraade. Det var et par siden, og allerede dengang var det tydelig, hvorhen vinden blæste. De norske fangstfolk var saamænd meget flinke og det bør understrekes, at den lille flok annektionsmænd i Mackensiebukten ikke er fangstmænd.

Det er studenter, docent Hoels tillidsmænd, der handler i hans aand. De er ikke «erhvervsdrivende» i Østgrønland, og hvis Danmark efter Haag-avgjørelsen skul de faa isinde at sætte fangstfolkene ut, har studenterne gjort dem en slem bjørnetjenste. Ingen venter, at Danmark vil gjøre det, men Danmark bør i hvert fald skape retsikkerhet og ordnede fangstforhold i Østgrønland. Den naturlige følge av, at Haag bekræfter Danmarks ret til landet, maa være at danskerne med venlig, men fast haand hindrer giftfangsten og den hensynsløse utryddelse av dyrebestanden.

Mens vi er ved Hoel, bør man ogsaa i Danmark og Sverige bemerke sig det store humbugseventyr, han har præstert paa Svalbard, og som har kostet baade den norske stat og privatfolk en masse penger. Det er det, han nu skal til at lave om i Østgrønland, hvor der er endnu færre resultater at bygge paa end paa Svalbard.

— Er der andre kommentarer, de vil knytte til den norske okkupation?

— Der kunde siges en god del venligheter om det barnlige spill, men istedet vil jeg bebreide Danmark, at det sitter med hænderne i skødet, mens nordmændene, uten at ta hensyn til noget, sliter og slæper for at paavirke meningen i utlandet.

Det er all rigth, at danskerne har holdt hodet koldt og opført sig værdigt, men værdigheten kan drives for vidt. De første svenske pressekommentarer, der ikke var Norge gunstig, medførte en skylle ned over den norske minister i Stockholm. Fra Oslo blev den norske utenriksministrielle pressechef ekspres sendt til Stockholm for at paavirke stemningen, og alle svenske bladredaktioner bombarderes nu med norsk propagandastof, der staar uimotsagt fra dansk side. I det øvrige utland er fra nordmændene selfølgelig forholdsvis like saa stærk paa stikkerne — men hvad gjør Danmark? Savidt jeg har set og merket: **intet.** Hvorfor har Peter Freuchen, Knud Rasmussen eller andre av Danmarks mange gode Grøndlands-navne ikke gjort sig den uleilighet at fortælle Sverige lidt om sanheten i denne sak?

11 Antarctic coast

R

Best

TIMES

NEW YORK CITY

JUL 14 1931

GREEENLAND DISPUTE GOES TO HAGUE COURT

Danish Envoy Asks Norwegian Occupation of East Coast Be Declared Void.

THE HAGUE, July 13 (AP).—Acting on telegraphic instructions from his government, the Danish Minister, Scavenius, today brought the case of Norwegian "occupation" of the East Coast of Greenland before the Permanent Court of International Justice.

The Danish Government alleges that the flying of the Norwegian flag over a section of Eastern Greenland last month by Norwegian hunters and the proclamation of occupation from Oslo, constitute a violation of Danish rights. The complaint asks that the occupation be declared null and void.

WASHINGTON, July 13 (AP).—The thin strip of land on Greenland's East Coast, which both Norway and Denmark claim, is described by the National Geographic Society as uninhabited and choked by ice for most of the year.

It was a setting, however, for one of the mysteries of the North. Captain Robert A. Bartlett, Arctic explorer, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the northern end of the stretch by Norway, when he visited it in 1929.

In the ruins of about forty stone houses he found household and hunting implements and even the toys of children. They appeared to have been laid aside momentarily, but they threw no light on why their owners left, never to return.

The National Geographic Society describes the region as pierced by deep inlets, surmounted by rocky islands, with glaciers in the background crowding down to the water's edge.

The cold is extreme in Winter, but in Summer the ground becomes so warm that the native musk oxen hunt patches of snow for relief. Along with the warmth, however, come swarms of giant mosquitos. Captain Bartlett said they bite like dogs. The strip abounds in wild life. Besides flocks of geese, ducks and other birds, there are large numbers of Arctic hares, polar bears, foxes and other fur-bearing animals.

I Antarctic cont.

R

POST Gazette

PITTSBURG, PA.

JUL 14 1931

World Court Handed Denmark Complaint

THE HAGUE, Holland, July 13.—(AP)—Acting on telegraphic instructions from his government, Danish Minister Scavenius today brought the case of Norwegian "occupation" of the east coast of Greenland before the permanent court of international justice.

The Danish government alleges Norwegian hunters flying the Norwegian flag over a section of eastern Greenland last month, and the proclamation of occupation from Oslo, constitutes a violation of Danish rights. The complaint asks the occupation be declared null and void.

Assembly of Spain

12 Antarctic Cont.

R

Evening Transcript
BOSTON, MASS
JUL 14 1931

TROUBLE FARTHEST NORTH

[From the Washington Star]

Out of a clear Arctic sky trouble is brewing farthest North. Denmark and Norway have suddenly been plunged into a bitter dispute over the huge island of Greenland, the Danes' only colonial possession since they sold us the Virgin Islands in 1917. Norway has officially occupied that part of eastern Greenland lying between 75.40 and 75.30 degrees north latitude. The Danish cabinet is incensed over what it considers high-handed procedure action, which is reported to have the exalted sanction of its King, Haakon, himself a son of Denmark and member of the Copenhagen royal house.

It is precisely out of such stuff that past wars have been hatched. Only by some fantastic stretch of the imagination could the Greenland dispute erupt into hostilities between the two Scandinavian countries. Both are signatories of the Kellogg pact for renunciation of force as an instrument of national policy. But the Danes probably consider that force has already been invoked, for an expedition of Norwegian school boys recently planted their flag on the contested territory and Norway's claim is technically based on their action.

Danish Foreign Minister Munch states that Denmark has spared no effort to settle a controversy with Norway over Greenland, which has raged intermittently for fourteen years. The Danes say they must maintain their rights and will submit an indictment of Norway's conduct to the World Court at The Hague. Danish public opinion is said to be solidly behind the Government's resistance to the Norwegian claims. Denmark has exercised control over Greenland's trade for more than one hundred and fifty years. In 1917 the Copenhagen Government assumed full administration of its affairs, a formality which led to a quarrel with Norway over east coast hunting and sealing rights.

Greenland is perhaps the hugest island in the world. Its area of 827,300 square miles exceeds in size that of all the United States' overseas possessions, including Alaska and the Philippines. Admiral Peary discovered new land in northern Greenland, to which this country laid formal claim, but with the acquisition of the Danish West Indies, Washington relinquished American rights. Otherwise Uncle Sam might have been called upon to take a hand in the polar squabble which now has Copenhagen and Oslo by the ears.

2 Antarctic Cont.

R

SUN

BALTIMORE, MD.

JUL 14 1931

International Court Given Greenland Case

Danish Minister Lays Controversy With Norway Before The Hague Tribunal

The Hague, Holland, July 13 (AP)—Acting on telegraphic instructions from his Government, Danish Minister Scavenius today brought the case of Norwegian occupation of the east coast of Greenland before the Permanent Court of International Justice.

The Danish Government alleges Norwegian hunters flying the Norwegian flag over a section of Eastern Greenland last month, and the proclamation of occupation from Oslo, constitute a violation of Danish rights. The complaint asks the occupation be declared null and void.

13 Antarctic Cont.

R

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR
BOSTON, MASS
JUL 14 1931

EDITORIALS

Norsemen Invoke the World Court

THE recent action of a party of Norwegian hunters in planting the flag of their country over a section of eastern Greenland, and the subsequent backing of the action by their Government, open up an old question. Norway's rôle in Greenland goes back to the first settlement in that country of Norsemen under Eric the Red. It became juridically a possession of the Kingdom of Norway in the thirteenth century, and remained a possession of that country through all the period of the union with Denmark.

By the Treaty of Kiel, however, under which Frederick VI of Denmark resigned his sovereignty over Norway in favor of the Swedish King, Greenland, Iceland and the Faroes were expressly excepted. The Norwegian contention has always been that this action was in conflict with an agreement of 1665 which provided for the integrity of Norway and her provinces. Norway never recognized the Treaty of Kiel.

In later negotiations connected with Norway's payment of a share of the common debt incurred during the union, the retention of the colonies by Denmark was used as an argument, and upon the conclusion of those negotiations the question of Denmark's claim to the Norwegian colonies was regarded as settled.

Not long ago public opinion in Norway became aroused once more by the Greenland question. An agreement then was made, to last for twenty years, which, broadly interpreted, gave to Norway hunting and fishing rights in sections where no Danish settlements existed. This agreement, however, seems to have been looked upon by Norway as a temporary concession and a partial acceptance by Denmark of Norway's claim, while Denmark considered that the agreement of 1924 was tantamount to Norwegian recognition of Denmark's sovereignty in Greenland.

The whole matter is, however, not so critical as might be believed at the first glance. For some time Norway has been agitating the reopening of the question, which Denmark steadfastly held as being settled, at least for the years covered by the 1924 agreement. The raising of the Norwegian flag, and the following action of the Norwegian Government, are, in actuality, a move to force the whole question back into negotiation. The immediate declaration by Denmark that her case should be carried before the Permanent Court for International Justice at The Hague is precisely what Norway has been attempting to obtain.

It is interesting to note that there have been no gestures of hostility, no threats, and no intimidating moves. On both sides there is confidence in the World Court, and an expressed readiness to abide by a decision of that body. In this the world once more is treated to an example of Scandinavia's modern method of handling a dispute. For the World Court it is another opportunity to prove that a vexing question which has remained open for centuries can be settled satisfactorily.

30 Antarctic Cont.

R

Sen

TIMES

NEW YORK CITY

JUL 14 1931

NORWAY AND GREENLAND.

It was doubtless with a feeling of embarrassment that King HAAKON VII of Norway gave notice of occupation of the east coast of Greenland between 71.30 and 75.40 North Latitude. Denmark was sure to protest. She owned by treaty on July 9, 1924, recognized rights of fishing and hunting on that coast from Lindenow Fiord, 60.27 to 81 North Latitude, which Norway claimed. In the treaty for the cession of the Virgin Islands to the United States in 1917 our Government gave the assurance that it would not object "to "the Danish Government extending "their political and economic inter-"ests to the whole of Greenland." This meant that no claim to sovereignty in Northern Greenland, based on the explorations of PEARY, would be made by the United States.

Denmark stands on the treaty of Kiel in 1814, by which FREDERICK VI of Denmark relinquished his rule over Norway to the King of Sweden, making the exception, however, that Denmark should retain the Norwegian colonies of Greenland, Iceland and the Faroes. GATHORNE HARDY, the English authority on Norway, points out that the treaty of Kiel conflicted with the Constitution of 1665 in depriving Norway of her Arctic territories. Norway protested through the Storting. Later in the settlement of the common debt incurred during the union "the "question of the retention of the "colonies by Denmark," to quote HARDY, "was used as a make-weight, "and, in the conclusion of this mat-"ter in 1821, the Storting agreed "that all claims on both sides con-"nected with the union between "Denmark and Norway should be "regarded as finally settled." So far he considers Norway's claim as a moral one, but as the Norwegian hunters and fishermen plied their trade on the east coast all through the nineteenth century "unchallenged," he sees a "real strength" in the case of Norway. "The annexation we are effecting," says Foreign Minister BRAADLAND, "is "purely technical. It is taken with "a view to future proceedings at "The Hague."

I Antarctic Cont

R

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR
BOSTON, MASS.

JUL 13 1931

Greenland Issue Before World Court

By the Associated Press

The Hague, July 13

ACTING on telegraphic instructions from his Government, the Danish Minister, Harald Scavenius, today brought the case of Norwegian "occupation" of the east coast of Greenland before the Permanent Court of International Justice.

The Danish Government alleges that Norwegian hunters, in flying the Norwegian flag over a section of eastern Greenland last month, and the proclamation of occupation from Oslo constitute a violation of Danish rights. The complaint asks that the occupation be declared null and void.

I Antarctic Cont.

R R

EVE. STAR

Washington, D. C.

JUL 13 1931

DANES FILE PROTEST ON NORWAY AT HAGUE

East Greenland Occupation Row Leads to Request Court Void Alleged Seizure.

By the Associated Press.

THE HAGUE, Holland, July 13.—Acting on telegraphic instructions from his government, Danish Minister Scavenius has brought the case of Norwegian "occupation" of the east coast of Greenland before the Permanent Court of International Justice.

The Danish government alleges Norwegian hunters flying the Norwegian flag over a section of Eastern Greenland last month, and the proclamation of occupation from Oslo, constitute a violation of Danish rights. The complaint asks the occupation be declared null and void.

10 Antarctic cont

R

Evening Transcript

BOSTON, MASS.

JUL 13 1931

Denmark Goes to The Hague on Greenland

World Court to Settle Conflict with Norway on Occupation

The Hague, Holland, July 13 (A.P.)—Acting on telegraphic instructions from his Governmeent, Danish Minister Scavenius today brought the case of Norwegian "occupation" of the east coast of Greenland, before the permanent court of international justice.

The Danish Government alleges that Norwegian hunters, in flying the Norwegian flag over a section of eastern Greenland last month, and the proclamation of occupation from Oslo, constitutes a violation of Danish rights. The complaint asks that the occupation be declared null and void.

The thin strip of land in dispute is described by the National Geographic Society as uninhabited and choked by ice for most of the year.. It was a setting, however, for one of the mysteries of the North. Captain Robert A. Bartlett. Arctic explorer, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the northern end of the stretch by Norway, when he visited it in 1929.

In the ruins of about forty stone houses, he found household and hunting implements and even the toys of children. They seemed to have been laid aside momentarily but they threw no light on why their owners left, never to return.

The Geographic Society describes the region as a section pierced by deep inlets, surmounted by rocky islands, with glaciers in the background crowding down to the water's edge.

The cold is extreme in winter but in summer the ground becomes so warm that the native musk oxen hunt patches of snow for relief. Along with the warmth, however, comes swarms of giant mosquitoes. Captain Bartlett said they bite like dogs. The strip abounds in wild life. Besides swarms of geese, ducks and other birds, there are large numbers of Arctic hares, polar bears, foxes and other fur-bearing animals.

Antarctic Cont.

R

Time Magazine

CHICAGO, ILL.

JUL 13 1931

NORWAY

East Greenland Nailed

Half a dozen flat-faced Eskimos and a little group of sad-eyed arctic puffins sat on the bleak rocks of Myggbukta (Mosquito Bay), Greenland, recently while a party of five explorers, snug-buttoned in woolies, tacked the Norwegian flag to an improvised flagstaff. The event seemed of only passing interest to the Eskimos and the puffins, but when news of it broke last week all Scandinavia seethed.

"So Norway is trying to steal East Greenland!" stormed the Danes. Editorials in the Norwegian press pointed out that, although Denmark claims all Greenland, the region of East Greenland has never been thoroughly explored (much less settled) by white men and has long been claimed by Norway (TIME, June 8 *et ante*). In Copenhagen last week, Norway and all her works were excitedly denounced in both houses of the Danish parliament, the Landsting and the Folketing.

Fifty times as big as Denmark is Denmark's only colony, Greenland. (Iceland is an independent kingdom that merely happens to have the same King as Denmark.) In recent warm summers parties of Norwegian hunters have made frequent trips to East Greenland, built little shack settlements there. The Danish-Norwegian problem first boiled over more than a month ago when a semi-official Norwegian body known as the Arctic Council suddenly announced that Denmark was about to send an expedition to explore East Greenland, sounded an alarm that the time had come for Norway to stake and beflag her claim to E. G.

To this alarm the Norwegian Government remained deaf, ostensibly at least, thus conciliating the Danish Government. Not so certain patriotic Norwegian hunters! Vowing that they would get to East Greenland before the official Danish expeditions led by Dr. Lauge Koch, they improvised their own expedition, rushed off to puffin-land, took the puffin by the bill and nailed Norway's colors to Myggbukta.

Wars have been started for less, but Norway and Denmark are among the world's least warlike nations. Their statesmen talked last week not of war but of civilized appeals to the World Court. Premier Stauning of Denmark, running his fingers through his patriarchal whiskers, announced that he had asked the Danish Minister at Oslo to ask the Norwegian Government "for a more definite elucidation of their position."

Answered an Oslo official:

"Norway will not officially back the action of the hunters, but it has not expressed regret over the incident."

4 Antarctic cont.

R

Times Star

CINCINNATI, OHIO

JUL 13 1931

Nations Dispute for Desolate Strip of Arctic Land

East Coast of Greenland Uninhabited, Choked With Ice.

WASHINGTON, July 13—(AP)—The thin strip of land on Greenland's east coast which both Norway and Denmark claim, is described by the National Geographic Society as uninhabited and choked by ice for most of the year.

It was a setting, however, for one of the mysteries of the North. Capt. Robert A. Bartlett, Arctic explorer, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the northern end of the stretch by Norway, when he visited it in 1929.

In the ruins of about 40 stone houses, he found household and hunting implements and even the toys of children. They seemed to have been laid aside momentarily, but they threw no light on why their owners left, never to return.

The national geographic describes the region as a section pierced by deep inlets, surmounted by Rocky Islands, with glaciers in the background crowding down to the water's edge.

The cold is extreme in winter, but in summer the ground becomes so warm that the native musk oxen hunt patches of snow for relief. Along with the warmth, however, comes swarms of giant mosquitoes. Capt. Bartlett said they bite like dogs. The strip abounds in wild life. Besides swarms of geese, ducks and other birds, there are large numbers of Arctic hares, polar bears, foxes and other fur bearing animals.

A

5 Antarctic Cont.

R

REGISTER

New Haven, Conn

JUL 13 1931

Norway's Seizure Land of Mystery

Strip of Greenland Taken From Denmark Setting For One of Great Mysteries of North Where Captain Bartlett Found Remains of Once Flourishing Village of Lost Race

Washington, July 13.—(AP)—The thin strip of land on Greenland's East coast which Norway and Denmark claim is described by the National Geographic Society as uninhabited and choked by ice for most of the year. It was a setting, however, for one of the mysteries of the North.

Captain Robert A. Bartlett, Arctic explorer, found the remains of a once flourishing village of Eskimos on Shannon Island, at the northern end of the stretch claimed by Norway, when he visited it in 1929.

In the ruins of about 40 stone houses, he found household and hunting implements and even the toys of children. They seemed to have been laid aside momentarily but they threw no light on why their owners left, never to return.

The National Geographic describes the region as a section pierced by deep inlets, surmounted by rocky islands, with glaciers in the background crowding down to the water's edge.

The cold is extreme in Winter but in Summer the ground becomes so warm that the native musk oxen hunt patches of snow for relief. Along with the warmth, however, comes swarms of giant mosquitoes. Captain Bartlett said they bite like dogs.

The strip abounds in wild life. Besides swarms of geese, ducks and other birds, there are large numbers of Arctic hares, polar bears, foxes and other fur bearing animals.

Chincoteague's

8 Antarctic lost

R

SUN

BALTIMORE, MD.

JUL 12 1931

TAKES GREENLAND DISPUTE TO HAGUE

Denmark Files Official Complaint Against Occupation By Norway

PUBLIC FEELING HIGH

Government Too Friendly And Too Easy In Controversy, Says Copenhagen Press

[*By the Associated Press*]

Copenhagen, July 11—A complaint against the Norwegian occupation of Eastern Greenland was addressed to the Permanent Court of International Justice at The Hague tonight by the Danish Government.

The complaint alleges that Norwegian hunters, in flying the Norwegian flag over the section last month and the proclamation of occupation from Oslo, constitute a violation of Danish rights. The note pleads that the occupation be declared null and void.

To File Protest At Oslo

At the same time the Danish representative at Oslo was instructed to protest vigorously to the Norwegian Government and inform it of the complaint made to The Hague. Police authority in Eastern Greenland was telegraphed today to Lauge Koch, leader of a Danish exploration expedition there.

The Government does not intend to recall the Danish Minister from the Nerwegian capital, but Premier Stauning told the newspaper *Berlingske Tildende* that Norway's proclamation of occupation, based on the fact that a group of hunters and students had planted the Norwegian flag on the territory in question, already had effected a break between the two countries.

Public Feeling Intense

Public feeling here was intense today. There was much press comment that the Government had been too friendly and too easy in the controversy.

It was pointed out that Denmark had not considered her sovereignty questioned until recently and that Norwegian traders always had been treated in a friendly fashion and had been given every facility in Greenland.

Tantamount To Recognition

It was learned that the line to be taken before The Hague tribunal by the Danes is that Norway in 1821 relinquished all claims and that the agreement in 1924 which gave Norwegian hunters and sealers access to eastern Greenland was tantamount to Norwegian recognition of Danish sovereignty there.

Denmark, it is argued here, has done extensive surveying and mapping in Greenland since 1880 and established Eskimo colonies as far back as 1894.

„Kieler Neueste Nachrichten" 12/6-31

Um die größte Insel der Welt

Dänemark und Norwegen streiten um zwei Millionen Quadratkilometer. Grönland, der menschenleere sechste Erdteil. — Der kürzeste Luftweg nach USA.

Kieler Neueste Nachrichten. 12.6.1931.

Von Dr. Erwin Krug.

Der dänisch-norwegische Streit um Grönland hat sich außerordentlich zugespitzt. Norwegen hat nunmehr trotz des dänischen Protestes von Ostgrönland Besitz ergriffen.

Die Tatsache, daß eine Nation über ein sehr großes Land verfügt, sagt noch nichts über ihren Reichtum. Es kommt darauf an, welche Bodenschätze dieses Land birgt, oder was auf den Aeckern wachsen kann. Dänemark gehört, wenn man nur die Quadratkilometer zusammenzählt, zu den größten Kolonialmächten. Die dänische Kolonie Grönland hat einen Flächeninhalt von 2 180 000 Quadratkilometern; sie ist damit ebenso groß wie Litauen, Lettland, Estland, Polen, Deutschland, Frankreich, Spanien, Italien, Großbritannien und Irland zusammen. Aber auf diesem ungeheuren Gebiet leben kaum 15 000 Menschen. Dabei kann man nicht einmal von einer Entvölkerung sprechen, denn die Einwohnerzahl hat sich in einem halben Jahrhundert ungefähr verdoppelt. Großstädte dieses Landes haben etwa 1000 Einwohner, die Dörfer bestehen aus zwei oder drei Hütten. So ist es zu erklären, daß die Weltmächte einer kleinen und schwachen Nation, wie es das dänische Volk ist, diese große Kolonie neidlos überlassen haben.

Karte von Grönland und der angrenzenden Gebiete.

Seit mehr als tausend Jahren ist Grönland Kolonialland. Die Normannen entdeckten es, Erik der Rote, der wegen eines Totschlags aus Island geflohen war, errichtete auf Grönland die erste Kolonie und gab ihm durch seine übertriebenen Berichte über die Fruchtbarkeit des grünen Küstenstrichs den Namen. Um das Jahrtausend herum kamen die christlichen Missionare, im 13. Jahrhundert schloß sich Grönland freiwillig an Norwegen an, und als im Jahre 1318 der dänische König Oluf Hakonsön das Königreich Norwegen erbte, kam Grönland mit Island und den Faröer Inseln an Dänemark.

Am 14. Januar 1814 wurde in Kiel der Friede zwischen Dänemark einerseits und Schweden und England andererseits abgeschlossen, der einen für Dänemark unglücklichen Krieg abschloß. Norwegen, das bis dahin mit der dänischen Krone verbunden war, ging nun an Schweden über. Aber Dänemark behielt die Kolonien Grönland und Island, obwohl diese Gebiete ursprünglich zur norwegischen Krone gehört haben. Dies ist der staatsrechtliche Ursprung des Konfliktes, der jetzt zur Besitzergreifung Ostgrönlands durch Norwegen geführt hat.

Lohnt sich nun die Zähigkeit, mit der Norwegen den Erwerb dieser Eiswüste verfolgt hat? Der Fischfang in den grönländischen Gewässern ist zweifellos sehr ergiebig. Viele Millionen Kilogramm Dorsch werden dort gefangen, auch der Heilbutt ist sehr begehrt. Die Walfänger haben an der grönländischen Küste Stationen, und die dänische Regierung, die ein Handelsmonopol für Grönland besitzt, führt Tran, Felle, Fische und Fischprodukte aus. An manchen Stellen ist die Pelzjagd lohnend. Es gibt Renntiere, Füchse, Hasen, Moschusochsen und Polarwölfe. Reich ist auch die Vogelwelt mit ihren Eiderenten, Schneehühnern, Eissturmvögeln und Möwen. Wichtiger ist jedoch, daß es in Grönland den größten Kryolith-Bruch der Welt gibt, und aus Kryolith macht man Aluminium! Auch Kohlenlager gibt es in Grönland, Porzellanerde wird gefunden, andere Erze sind vorhanden, doch sind alle diese Bodenschätze noch unerschlossen. Wer Grönland erwirbt, tut es nicht wegen seines gegenwärtigen Wertes, sondern weil er auf die Zukunft spekuliert. Im Süden des Landes beginnt man mit Erfolg Schafe zu züchten. Vorläufig sind es nur 7000 oder 8000 Mutterschafe, und das ist gewiß eine geringe Zahl, wenn man etwa australische Herden zum Vergleich heranzieht, aber die Ziffer ist wiederum sehr hoch, wenn man bedenkt, daß auf dieser menschenleeren Insel kaum 15 000 Menschen wohnen. Und noch etwas anderes kann Grönland eines Tages bedeutungsvoll machen: das ist der Luftverkehr, der über den Atlantik führen wird, und durch den Amerika mit Europa auf schnellste Weise verbunden werden soll. Zwischen den Vereinigten Staaten von Amerika, Frankreich und England ist vor ein paar Wochen ein Vertrag zustande gekommen, durch den festgelegt wird, daß im nächsten Jahre eine Flugverbindung von Lissabon über die Azoren und die Bermudas nach Neuyork versucht werden soll. Aber dieser Weg ist außerordentlich weit, und der Weg über Grönland ist sehr viel näher. Zwischenlandungsmöglichkeiten sind auf der Nordstrecke vorhanden. Man könnte über die Faröer Inseln und Island nach Grönland und von dort zum amerikanischen Kontinent fliegen, falls die Flugverhältnisse auf dieser Strecke besser als bisher erkundet wären. Eines Tages wird das der Fall sein. Diese Zeit braucht nicht mehr fern zu sein, und der Besitzer Grönlands hat die Möglichkeit, sich in den kommenden Weltverkehr auf dieser Strecke einzuschalten.

Kundgebung der Berliner Industrie- und Handelskammer.

Für einen deutschen Burgfrieden.

Die Industrie- und Handelskammer zu Berlin beschloß in ihrer letzten Vollversammlung nach eingehender Aussprache folgende Erklärung:

„Der Abschluß des Hoover-Abkommens erfüllt die deutsche Wirtschaft mit dem Empfinden lebhaften Dankes für die weitblickende und nachdrückliche Initiative des Präsidenten.

Jetzt muß Deutschland mit voller Kraft alles tun, um endgültig zur Gesundung zu gelangen.

Seine Weltgeltung wie seine innere Zukunft hängen vor allem davon ab, daß der Etat von Reich, Ländern und Gemeinden in Ordnung ist; daneben muß das äußerste geschehen, um die Gefahren, die mit der Kündigung kurzfristiger Auslandsschulden verbunden sind, zu überwinden und unseren Kredit zu festigen und zu erweitern. Das Hoover-Feierjahr muß ein Jahr des inneren Friedens und der Sammlung aller Kräfte sein;

Antarctic Cont.

SUN

BALTIMORE, MD.

JUL 12 1931

NOT SO VALUABLE

Unless the development of transatlantic aviation makes Greenland an important place of call on the route to Europe, the controversy which Norway's claim to a part of the island has precipitated will involve little besides national pride and national tradition. Ten years ago Greenland had less than 15,000 inhabitants, of whom all but 247 were native Esquimaux. The trade of the island, which is now a monopoly of the Danish crown, amounts to less than $3,000,000 a year. There is nothing in these figures to warrant any nation in getting excited over the possession of Greenland's territory.

National pride would seem, however, to be involved. Greenland was settled by Norsemen more than a thousand years ago, and constituted one of the important Norwegian outposts for a number of centuries. Although by the sixteenth century the European population there had vanished, Norway continued to have a part in the control of Greenland until the separation of Norway and Denmark in 1814. Since then Greenland has been the peculiar possession of the latter country. Although Norway's present claim is based on an alleged occupation, the Norwegian action is no doubt the more determined because of its traditional connection with Greenland. Because of this tradition the controversy may prove a stubborn one. Its reference to the World Court for settlement would seem to be appropriate.

The Conquering Ice Man

26 Antarctic Cont.

R Jes

PUBLIC LEDGER

PHILADELPHIA, PA.

JUL 12 1931

VIKING GHOSTS

THE dispute over Greenland which has suddenly arisen would, were it not for such twentieth-century ramifications as the League of Nations and aviation, seem like a revival of Viking rivalries of centuries long forgotten.

If the Norse sagas are historically dependable, Greenland was discovered by Erik the Red about the year 984. Erik, banished from the Norse settlement on Iceland, was looking for a land of his own. He named the icy coast he discovered Greenland, to attract colonists. And from his new colony expeditions, say the sagas, sailed to "Vinland," somewhere on the mainland of what is now the east coast of the United States. That, however, only increased the reputation of old Erik's Greenland, and as the colony flourished it was recognized, in the thirteenth century, by being made a territory of Norway.

In the fifteenth century, however, interest in Greenland waned. Trading voyages from Norway ceased, and for more than 150 years Greenland was virtually forgotten. Denmark tried to revive the colony in 1579, but little was accomplished for nearly 200 years. Then in the eighteenth and nineteenth centuries Denmark obtained control of the more desirable coastal regions of the south, established settlements and government and has since sent expeditions to explore much of the island. Now Norway has returned to what has been virtually no-man's land—East Greenland—and formally taken possession.

Title to Greenland is hard to trace. Half a dozen nations have explored its ice fields and mountains. Fishing camps of at least four nations have been in existence there for years. The Norse first held the habitable southern coast, gave it up, and the Danes reclaimed it. The most probable use for that area claimed by Norway would be as an airplane base, and that threat, combined with Scandinavian rivalries, seems to have started the controversy.

8 Antarctic Cont.

R

HERALD
BOSTON, MASS.
JUL 12 1931

DENMARK WILL GO TO WORLD COURT

Norwegian Claim to Eastern Greenland Resented

COPENHAGEN, July 11 (AP)—The Danish government decided today to carry an official complaint immeditely to the World Court at The Hague against Norway, which has laid claim to a large section of eastern Greenland.

It was learned authoritatively tonight that sharp protest was also being sent to Oslo.

The government does not intend to recall the Danish minister from the Norwegian capital; but Premier Stauning told the newspaper Berlingske Tidende the Norway's proclamation of occupation, based on the fact that a group of hunters and students had planted the Norwegian flag on the territory in question, had already effected a break between the two countries.

Public feeling here was intense today. There was much press comment that the government had been too friendly and too easy in the controversy.

It was pointed out that Denmark had not considered her sovereignty question until recently and that Norwegian traders had always been treated in a friendly washion and had been given every facility in Greenland.

It was learned the line to be taken before The Hague tribunal by the Danes is that Norway in 1821 relinquished all claims and that the agreement in 1924 which gave Norwegian hunters and sealers access to eastern Greenland was tantamount to Norwegian recognition of Danish sovereignty there.

89 Antarctic Cont.

R

HERALD TRIBUNE
NEW YORK CITY
JUL 12 1931

Denmark Takes Greenland Fight To World Court

Sharp Protest Against Occupation by Norwegians Is Forwarded to Oslo as Well

Will Not Recall Minister

King Off for Copenhagen; Public Feeling Aroused

By The Associated Press

COPENHAGEN, July 11.—A complaint against the Norwegian occupation of eastern Greenland was adressed to the Permanent Court of International Justice (World Court) at The Hague tonight by the Danish government. The complaint charges that the action of Norwegian hunters in flying the Norwegian flag over the section last month and yesterday's proclamation of occupation from Oslo constitute a violation of Danish rights. The note pleads that the occupation be declared void.

At the same time the Danish representative at Oslo was instructed to protest vigorously to the Norwegian government and inform it of the complaint made to The Hague. Police authority in eastern Greenland was telegraphed today to Lauge Koch, leader of a Danish exploration expedition there.

The government does not intend to recall the Danish Minister from the Norwegian capital, but Premier Theodore Stauning told the newspaper "Berlingske Tidende" that Norway's proclamation of occupation, based on the fact that a group of hunters and students had planted the Norwegian flag on the territory in question, already had effected a break between the two countries.

Copenhagen Public Aroused

Public feeling here was intense today. There was much press comment that the government had been too friendly and too easy in the controversy. It was pointed out that Denmark had not considered her sovereignty questioned until recently, and that Norwegian traders had always been treated in a friendly fashion and had been given every facility in Greenland.

It was learned that the line to be taken before the Hague tribunal by the Danes is that Norway in 1821 relinquished all claims and that the agreement in 1924, which gave Norwegian traders access to eastern Greenland, was tantamount to Norwegian recognition of Danish sovereignty there. Denmark, it is argued here, has done extensive surveying and mapping in Greenland since 1880 and established Eskimo colonies as far back as 1894.

King Christian X, before leaving his Jutland home for Copenhagen, was informed today of the Norwegian government's action in claiming a section of the eastern coast of Greenland. The Oslo correspondent of "Berlingske Tidenes" said that when King Haakon VII of Norway arrived at the castle from his summer residence it was evident he was deeply moved over the situation.

Norway Explains Occupation

OSLO, Norway, July 11 (UP).—The government issued a statement today that it had occupied East Greenland only to enable Norway definitely to claim sovereignty at The Hague. Otherwise, it was explained, The Hague could decide only whether the territory were Danish "or no-man's land."

Foreign Minister Birger Braadland was quoted by a Danish correspondent of the newspaper "Politiken" as saying that "without Norwegian occupation arbitration would not have been practicable. Norway's only desire was to protect her trade interests."

18 Antarctic Cont.

R

STAR

Washington, D. C.

JUL 12 1931

DENMARK APPEALS TO WORLD COURT

Asks Ruling on Norway's Greenland Occupation. Feeling Is Tense.

By the Associated Press.

COPENHAGEN, July 11.—A complaint against the Norwegian occupation of Eastern Greenland was addressed to the Permanent Court of International Justice at The Hague tonight by the Danish Government.

The complaint alleges that Norwegian hunters, in flying the Norwegian flag over the section last month, and the proclamation of occupation from Oslo constitute a violation of Danish rights. The note pleads that the occupation be declared null and void.

Explorer Given Authority.

At the same time the Danish representative at Oslo was instructed to protest vigorously to the Norwegian government and inform it of the complaint made to The Hague. Police authority in Eastern Greenland was telegraphed today to Lauge Koch, leader of a Danish exploration expedition here.

The government does not inted to recall the Danish Minister from the Norwegian capital, but Premier Stauning told the newspaper Berlingske Tidende that Norway's proclamation of occupation, based on the fact that a group of hunters and students had planted the Norwegian flag on the territory in question, already had effected a break between the two countires.

Public feeling here was intense today. There was much press comment that the government had been too friendly and too easy in the controversy.

Position Is Defended.

It was pointed out that Denmark had not considered her sovereignty questioned until recently and that Norwegian traders always had been treated in a friendly fashion and had been given every facility in Greenland.

It was learned that the line to be taken before The Hague tribunal by the Danes is that Norway in 1821 relinquished all claims and that the agreement in 1924 which gave Norwegian hunters and sealers access to Eastern Greenland was tantamount to Norwegian recognition of Danish sovereignity there.

Denmark, it is argued here, has done extensive surveying and mapping in Greenland since 1880 and established Eskimo colonies as far back as 1894.

23 antarctic cont

R

PUBLIC LEDGER

PHILADELPHIA, PA.

JUL 12 1931

EAST GREENLAND SEIZURE TO BE TAKEN TO THE HAGUE

Denmark Condemns Norway's Act as Violation of 1924 Treaty

Copenhagen, July 11. — (AP) — Danish officials today condemned the occupation of Eastern Greenland by Norway as a violation of the treaty of 1924 and as disregard for the friendship of the two nations.

Premier Stauning said "the Norwegian action is a direct encroachment. I am calling together the Privy Council today and presumably Denmark will go straight to The Hague. Whether it is necessary for Denmark to take other steps will be considered."

Foreign Minister Munch said, "Denmark by friendly negotiation attempted to avoid a disagreement, but we have to stand on our rights and it is unavoidable to make an immediate complaint to The Hague of this violation of justice."

11 Juli 1931 ?
Dagbladet. ?

Svensk professor baktaler dosent Hoel.

Og tar Danmarks parti.

Kjøbenhavn, 10. juli.

Den svenske Øst-Grønlands-ekspert, professor Backlund fra Uppsala som var med på dr. Lauge Kochs forrige ekspedisjon har i et intervju med Extrabladet i anledning av den forestående norske okkupasjon rettet et voldsomt angrep på dosent Hoel. Han sier bl. a.:

— Hvor det ligner Norge, eller rettere Hoel. Et par av våre svenske dagblad ringte igåraftes til mig og spurte mig tilråds i anledning av den energiske norske pressetjeneste. De hadde nemlig mottatt en artikkel av dosent Hoel om Øst-Grønland. Jeg rådet dem fra å ta hr. Hoels skriverier, fordi jeg ikke har glemt hans fortid. Før krigen da svensk videnskap drev sine videnskapelige undersøkelser på Spitsbergen, åpnet han en lignende kampanje mot Sverige som den der nu er åpnet mot Danmark. Likeså sannferdig tilla han da svenskene politiske motiver og søkte å gjøre deres arbeid til null og niks. Og han svertet ennogså svenskene ved å reise til St. Petersburg og Paris og der forklare Norges store og uselviske interesser på Svalbard. Når vi svensker idag skal bedømme forholdet på Øst-Grønland, er det godt å se litt tilbake. Den artikkel som Hoel nu søker å få inn i de svenske blad for å påvirke stemningen er full av bevisste usannheter.

Professor Backlund nevner som eksempel herpå at en okkupasjon aldeles ikke er nødvendig av hensyn til selfangsten da denne foregår langt utenfor kysten. Det er heller ikke fangstfolkene, men Hoels studenter som har foretatt okkupasjonen og som virker i hans ånd. Man må forbauses over, sier professoren til slutt, at Danmark ikke gjør noe mer for å veilede utlandet efter at der er åpnet en fullstendig norsk pressekampanje i utlandet. Det er godt at Danmark har holdt sig verdig og nobel. Men ærligheten kan også drives for vidt. Extrabladet slutter sig til kravet om at Danmark tar arbeidet op for å veilede utlandet.

10 Antarctic Cont.

R

EVENING POST

CHICAGO, ILL

JUL 11 1931

NORWAY, DENMARK IN A BROIL OVER GREENLAND TRACT

Former's King Claims Area Because Hunters Planted Flag.

LONDON, July 11.—(AP)—Norway and Denmark, once united and long friendly, were embroiled in a dispute today over the sovereignty of the central part of eastern Greenland's icy wastes.

King Haakon VII. of Norway, at Oslo, has signed a formal declaration giving notice that Norway occupies the territory lying between 75:40 and 71:30 north latitude on the eastern coast. An expedition of Norwegian hunters recently planted their flag in this region, claiming the land for Norway.

The Danish cabinet is considering the situation. Foreign Minister Nunch issued a statement saying that Denmark would carry her case to the world court at the Hague and was hopeful that the matter would be cleared up without straining the ties between the two nations.

Creates Bitterness.

It would have been more courteous if both nations had submitted the dispute to arbitration, he said, and Norway had not strengthened her claims by such summary action, sure to create bitterness among the Danish people.

The land was discovered by Eric the Red, a Norwegian, in 982, and he called it Greenland in order to entice colonists to its shores. With the dissolution of the union between Norway and Denmark in 1814, Denmark retained Greenland along with Iceland and the Faroe islands.

She restricted her sovereignty to the west coast until 1917, when she claimed the entire island, thereby causing a disagreement with Norway over hunting and sealing rights which has lingered to this day.

Norway's Statement.

The Norwegian government's declaration of "occupation" states that Norway does not consider the 1924 agreement entitles Denmark to exercise sovereign rights to the territory between Carlsberg fjord and Bessel fjord during the length of the agreement.

"Denmark refused to accept this view and she proposed the matter be put to international arbitration," the statement said. "It was of vital importance to establish such a basis for judgment so that the international court of justice at The Hague would have to decide the question of sovereignty and to prevent the court from deciding merely whether the disputed territory was "no man's land" or whether the sovereignty belonged to Denmark.

Norway's Statement.

The Norwegian government's declaration of "occupation" states that Norway does not consider the 1924 agreement entitles Denmark to exercise sovereign rights to the territory between Carlsberg fjord and Bessel fjord during the length of the agreement.

"Denmark refused to accept this view and she proposed the matter be put to international arbitration," the statement said. "It was of vital importance to establish such a basis for judgment so that the international court of justice at The Hague would have to decide the question of sovereignty and to prevent the court from deciding merely whether the disputed territory was "no man's land" or whether the sovereignty belonged to Denmark.

"It was therefore necessary to support officially the occupation of territories which, owing to Norwegian interests in hunting, etcetera, should be subject to Norway. Two Norwegian hunters have been authorized to exercise police authority."

Danes Due to Land.

COPENHAGEN, July 11.—(AP)—A Danish expedition headed by Lauge Koch, scientist, was expected to land today in that section of eastern Greenland formally occupied by Norway—ice permitting.

The party's ship anchored yesterday outside Mackenzie bay, headquarters of the Norwegian hunters who hoisted their flag over the territory several weeks ago.

Danish officials today condemned the occupation by Norway as a violation of the treaty of 1924 and as disregard for the friendship of the two nations.

Premier Stauning said: "The Norwegian action is a direct encroachment. I am calling together the privy council today and presumably Denmark will go straight to The Hague. Whether it is necessary for Denmark to take other steps will be considered."

Tourists Spent $43,000,000 Last Year Visiting Canada

OTTAWA, July 11.—(AP)—Canadian motorists and visiting United States tourists traveled more than 9,000,000,000 miles on Canadian highways last year. They used approximately half a billion gallons og gasoline, and paid a direct revenue to the provincial governments, in the form of gas tax, auto and drivers' licenses, aggregating nearly $43,000,000, the Dominion department of trade and commerce said today.

i Antarctic Cons

R

Ges

B!

GLOBE

BOSTON, MASS.

JUL 11 1931

NORWAY SEIZES EAST GREENLAND

Claimed by Denmark Since Year 1774

OSLO, Norway, July 10 (A. P.)—Norway has officially occupied that part of Eastern Greenland lying between 75.40 degrees and 71.30 degrees North latitude.

Denmark has claimed sovereignty over the land in question for many years. An expedition of Norwegian youths recently planed their flag on the contested territory and the Norwegian claim is based on their action.

Denmark has exerted a monopoly over the trade of Greenland since 1774. Her administration of the entire island was not completed until 1917. The extension of her claims in that year led to a dispute with Norway regarding east coast hunting and sealing rights.

That dispute has continued intermittently until the present.

REPORT KING SIGNED FORMAL DECLARATION

LONDON, July 10—An Exchange Telegraph dispatch from Copenhagen tonight said it was reported from Oslo that King Haakon has signed a formal declaration taking East Greenland into Norwegian occupation.

The dispatch said the Danish Cabinet had been summoned for a special meeting tomorrow to consider Norway's action.

Foreign Minister Munch was quoted in the dispatch as saying Denmark had done her utmost to prevent disagreement but she must maintain her rights and would complain to the Hague Court.

It would have been more in conformity with usual practice if the two Nations had gone to the Hague by mutual agreement, the foreign Minister said.

He declared the procedure Norway has chosen would not strengthen her case and would create bitterness in Denmark, where the people are unanimous on the question.

The Foreign Minister was described as being hopeful the ties uniting the two Nations would be strong enough to survive the present trial.

7 Antarctic Cont.

R

POST

Washington, D. C.

JUL 11 1931

Danish-Norwegian Land Dispute Note Delivered

Copenhagen, July 10 (A.P.).—The Danish minister at Oslo has handed to the Norwegian foreign office a Danish note concerning the dispute over certain territory in Greenland.

Occupation of certain parts of eastern Greenland by a private Norwegian hunting expedition was followed by reports that the Norwegian government would require Denmark's abstention from exercising soverignty in practice in that territory.

7 Antarctic Cont.

R

Evening Transcript

BOSTON, MASS.

JUL 11 1931

To Appeal to World Court on Greenland

Denmark Sees Brutal Violation of Treaty by Norway in Claim to Territory

Haakon Deeply Moved

King Formally Declares Oslo's Occupation of Disputed Territory

Copenhagen, July 11 (A.P.)—Danish officials today condemned the occupation of Eastern Greenland by Norway as a violation of the treaty of 1924 and a disregard for the friendship of the two nations.

Premier Stauning said: "The Norwegian action is a direct encroachment. I am calling together the Privy Council today and presumably Denmark will go straight to The Hague. Whether it will be necessary for Denmark to take other steps will be considered."

Foreign Minister Munch said: "Denmark, by friendly negotiation, attempted to avoid a disagreement but we have to stand on our rights and it is unavoidable to make an immediate complaint to The Hague of this violation of justice."

Danish public opinion unanimously condemns Norway's action. Politiken said it was a brutal violation of the Danish-Norwegian treaty of 1924, and the Socialdemokraten called it a violation of Scandinavian co-operation.

Claims Only Trading Area?

Berlingske Tidende learned in an interview with Foreign Minister Braadland of Norway that the territory included in the official occupation announcement was smaller than that occupied by the Norwegian hunter, Devold, and his college friends, Norway claiming only that district with direct Norwegian trading interests. The Oslo announcement said King Haakon VII had signed a formal declaration giving notice that Norway occupies the territory lying between 75.40 and 71.30 north latitude on the eastern coast. The expedition of Norwegian hunters planted their flag in this region.

The note handed by the Danish minister to the Norwegian foreign office yesterday is understood to refuse to accept Norway's request to consider the "occupied part" as Norwegian should The Hague court deem eastern Greenland a no man's land. On the other hand, the note was understood to affirm Danish willingness to abide by the decision of The Hague court should the entire question be referred there. Should the decision favor Denmark's claim, it is stressed that Norway need not fear Denmark will interfere with Norwegian enterprises in East Greenland.

Interprets 1924 Agreement

The Norwegian declaration also said Norway did not consider the 1924 agreement entitled Denmark to exercise sovereign rights to the territory between Carlsberg fjord and Bessel fjord during

than Eskimos in other regions. The largest settlement is Sydproven, with 901 inhabitants, and the smallest is Skansen, in the north, with 49.

Greenland's trade has been a monopoly of the Danish Government since 1744, the monopoly being maintained as a humanitarian measure to save the natives from oppression by irresponsible traders. The population is distributed over 1800 miles of coast line. Annual shipments abroad generally include 2000 tons of codfish, the products from fifty whales, 3500 fox skins, 50,000 sharks, 200 polar bear skins and 2000 or more white whales, as well as large quantities of other fish, a decreasing number of seals and various kinds of furs. One attempt to start sheep farming has proved successful at Julianehaab.

Cryolite, a mineral used in the manufacture of aluminum, enamel ware, pottery and glass, is found in great quantities at Ivigtut, and its mining has proved highly profitable. The Cryolite Mining and Trading Company exports almost 25,000 tons a year, approximately half of which is sold through the Pennsylvania Salt Manufacturing Company in Philadelphia. All profits are used for the benefit of the Greenlanders.

Interprets 1924 Agreement

The Norwegian declaration also said Norway did not consider the 1924 agreement entitled Denmark to exercise sovereign rights to the territory between Carlsberg fjord and Bessel fjord during the length of the agreement.

"Denmark refused to accept this view and proposed the matter be put to international agreement," the statement added. "It was of vital importance to establish such a basis for judgment so that the International Court of Justice at The Hague would have to decide the question of sovereignty and to prevent the court from deciding merely whether the disputed territory was "no man's land" or whether the sovereignty belonged to Denmark. It was therefore necessary to support officially the occupation of territories which, owing to Norwegian interests in hunting, et cetera, should be subject to Norway. Two Norwagian hunters have been authorized to exercise police authority."

Danish Party at Disputed Region

A Danish expedition headed by Lauge Koch, scientist, is expected to land today, ice permitting, in that section of eastern Greenland formally occupied by Norway. The party's ship anchored yesterday outside Mackenzie Bay, headquarters of the Norwegian hunters who hoisted their flag over the territory several weeks ago. They have been given police authority over the district by the Norwegian Government's pronouncement.

King Haakon Deeply Moved

King Christian X., before leaving his Jutland home for Copenhagen, was informed today of the Norwegian Government's action.

The Oslo correspondent of Berlingske Tidende said that when King Haakon VII. of Norway arrived at the castle from his summer residence it was evident he was deeply moved over the situation.

Denmark's Only Colony; Trade a State Monopoly

Although Greenland has a total area of 827,300 square miles, the area of the Danish colony along the coast—which is Denmark's only colonial possession—is only 46,740 square miles, with a population in 1921 of 14,355, of which 274 are Danes. Norway has consistently disputed Denmark's claim to the island. The Norwegian claim dates from the explorations of Eric the Red and Leif Ericson in the eleventh century, when the latter of these Norsemen is supposed to have discovered the American mainland. In the fifteenth century Norway abandoned all communication with Greenland, and late in the eighteenth century Denmark began commercial relations with the island and established its colony there.

Urged Norway Claim in May

On May 26 of this year it was reported from Oslo that the Norwegian Arctic Council, official advisory body in questions concerning the Arctic regions, had urged the Government to extend Norwegian sovereignty over that part of East Greenland north of Scoresby Sound which was colonized by Norwegian hunters. It was said that the Arctic Council had urged this new step as a result of reports in the Danish press that a Danish expedition preparing to start for East Greenland would exercise police authority in those regions.

In mid-June two Danish vessels, the Godthaab and the Gustav Holm, bearing sixty-five scientists under the leadership of Dr. Lauge Koch, veteran Arctic explorer, sailed to survey and establish administration in East Greenland. On June 29 the Danish Government sent a note to Norway asking an explanation of the occupation of the Mygbukta region of Greenland by a Norwegian hunting expedition. The Norwegian hunters occupied an area from Carlsberg Fjord to Bessel Fjord—a distance of about 350 miles—in which the Danish expedition headed by Dr. Koch was exploring. The Norwegian occupation was reported to have caused a sensation in Denmark.

Eskimos More Civilized

The native Eskimos are said to be considerably more advanced in civilization

9 Antarctic cont.

R

HERALD
BOSTON, MASS
JUL 11 1931

NORWAY TAKES OVER EAST GREENLAND

Danish Government Will Take Case To The Hague Court

LONDON, July 10—An Exchange Telegraph dispatch from Copenhagen tonight said it was reported from Oslo that King Haakon had signed a formal declaration taking East Greenland into Norwegian occupation.

The dispatch said the Danish cabinet had been summoned for a special meeting tomorrow to consider Norway's action.

Foreign Minister Munch was quoted in the disptach as saying Denmark had done her utmost to prevent disagreement but she must maintain her rights and would complain to The Hague court.

2 Antarctic Cont.

R

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR
BOSTON, MASS.
JUL 11 1931

Norway Seizes Greenland Tract; Danes Plan Appeal to Hague Court

Hunting Party Raises Norse Flag on Trading Area of East Coast

COPENHAGEN, July 11 (AP)—Formal occupation of a large tract of the coast of eastern Greenland by Norway was condemned today by Danish officials as a violation of the Treaty of 1924.

Mr. Theodore Stauning, the Premier, said: "The Norwegian action is a direct encroachment. I am calling together the Privy Council today, and presumably Denmark will go straight to The Hague. Whether it will be necessary for Denmark to take other steps will be considered."

A Danish expedition headed by Mr. Lauge Koch, natural scientist, was expected to land today in that section of eastern Greenland formally occupied by Norway—ice permitting.

It has been given police authority over the district.

LONDON, July 11 (AP)—King Haakon VII of Norway at Oslo has signed a formal declaration giving notice that Norway occupies the territory lying between 75.40 and 71.30 north latitude on the eastern coast. An expedition of Norwegian hunters recently planted their flag in this region, claiming the land for Norway.

Greenland was originally colonized by Norway in 986 A. D. and again in 1721. Until 1261 the colonists maintained a republic, after which they swore allegiance to the King of Norway. At the dissolution between Norway and Denmark in 1814, no mention was made of Greenland and it was retained by Denmark, although, until as late as 1917 Denmark's sovereignty extended only over the west coast. In that year it was extended to include the whole island, which led to a dispute with Norway over hunting rights. Intimation that a new dispute was probable came when the Norwegian Arctic Council last May urged the Oslo Government to extend Norwegian sovereignty over that part of eastern Greenland which had been colonized by Norwegian hunters.

Tract in Dispute

Shaded Portion of Greenland Coast Indicates Area Occupied by Norway.

-8 Antarctic Cont.

R

Schoolboys

EVE. STAR

Washington, D. C.

JUL 11 1931

Trouble Farthest North.

Out of a clear Arctic sky trouble is brewing farthest North. Denmark and Norway have suddenly been plunged into a bitter dispute over the huge island of Greenland, the Danes' only colonial possession since they sold us the Virgin Islands in 1917. Norway has officially occupied that part of eastern Greenland lying between 75.40 and 75.30 degrees north latitude. The Danish cabinet, incensed over what it considers high-handed procedure action, is meeting in special session today to consider Norway's action, which is reported to have the exalted sanction of its King, Haakon, himself a son of Denmark and member of the Copenhagen royal house.

It is precisely out of such stuff that past wars have been hatched. Only by some fantastic stretch of the imagination could the Greenland dispute erupt into hostilities between the two Scandinavian countries. Both are signatories of the Kellogg pact for renunciation of force as an instrument of national policy. But the Danes probably consider that force has already been invoked, for an expedition of Norwegian schoolboys recently planted their flag on the contested territory and Norway's claim is technically based on their action.

Danish Foreign Minister Munch states that Denmark has spared no effort to settle a controversy with Norway over Greenland, which has raged intermittently for fourteen years. The Danes say they must maintain their rights and will submit an indictment of Norway's conduct to the World Court at The Hague. Danish public opinion is said to be solidly behind the government's resistance to the Norwegian claims Denmark has exercised control over Greenland's trade for more than one hundred and fifty years. In 1917 the Copenhagen government assumed full administration of its affairs, a formality which led to a quarrel with Norway over east coast hunting and sealing rights.

Greenland is perhaps the hugest island in the world. Its area of 827,300 square miles exceeds in size that of all the United States' overseas possessions, including Alaska and the Philippines. Admiral Peary discovered new land in Northern Greenland, to which this country laid formal claim, but with the acquisition of the Danish West Indies, Washington relinquished American rights. Otherwise Uncle Sam might have been called upon to take a hand in the polar squabble which now has Copenhagen and Oslo by the ears.

3 Antarctic Cont.

'R

No 1

EVE. STAR
Washington, D. C.

JUL 11 1931

DENMARK ALARMED BY NORWAY'S ACT

Occupation of Greenland Declared Violation of 1924 Treaty.

By the Associated Press.

COPENHAGEN, July 11.—Danish officials today condemned the occupation of Eastern Greenland by Norway as a violation of the treaty of 1924 and as disregard for the friendship of the two nations.

Premier Stauning said: "The Norwegian action is a direct encroachment. I am calling together the Privy Council today and presumably Denmark will go straight to The Hague. Whether it is necessary for Denmark to take other steps will be considered."

Complaint Contemplated.

Foreign Minister Munch said "Denmark by friendly negotiation attempted to avoid a disagreement but we have to stand on our rights and it is unavoidable to make an immediate complaint to The Hague of this violation of justice."

Berlingske Tidende learned in an interview with Foreign Minister Braadland of Norway that the territory included in the official occupation announcement was smaller than that occupied by the Norwegian hunter Devold and his college friends, Norway claiming only that district with direct Norwegian trading interests.

Danish public opinion unanimously condemns Norway's action.

King Deeply Moved.

King Christian X, before leaving his Jutland home for Copenhagen, was informed today of the Norwegian government's action in claiming a section of the Eastern Coast of Greenland.

The Oslo correspondent of Berlingske Tidende said that when King Haakon VII of Norway arrived at the castle from his Summer residence it was evidence he was deeply moved over the situation.

NATIONS ONCE UNITED.

Dispute Originates in Interpretation of Sovereignty Rites.

LONDON, July 11 (AP).—Norway and Denmark, once united and long friendly, were embroiled in a dispute today over the sovereignty of the central part of Eastern Greenland's icy wastes.

King Haakon VII of Norway, at Oslo, has signed a formal declaration giving notice that Norway occupies the territory lying between 75.40 and 71.30 north latitude on the eastern coast. An expedition of Norwegian hunters recently planted their flag in this region, claiming the land for Norway.

The land was discovered by Eric the Red, a Norwegian, in 982, and he called it Greenland in order to entice colonists to its shores. With the dissolution of the union between Norway and Denmark in 1814, Denmark retained Greenland along with Iceland and the Faroe Islands. She restricted her sovereignty to the west coast until 1917, when she claimed the entire island, thereby causing a disagreement with Norway over hunting and sealing rights, which has lingered to this day.

NATIONS ONCE UNITED.

Dispute Originates in Interpretation of Sovereignty Rites.

LONDON, July 11 (AP).—Norway and Denmark, once united and long friendly, were embroiled in a dispute today over the sovereignty of the central part of Eastern Greenland's icy wastes.

King Haakon VII of Norway, at Oslo, has signed a formal declaration giving notice that Norway occupies the territory lying between 75.40 and 71.30 north latitude on the eastern coast. An expedition of Norwegian hunters recently planted their flag in this region, claiming the land for Norway.

The land was discovered by Eric the Red, a Norwegian, in 982, and he called it Greenland in order to entice colonists to its shores. With the dissolution of the union between Norway and Denmark in 1814, Denmark retained Greenland along with Iceland and the Faroe Islands. She restricted her sovereignty to the west coast until 1917, when she claimed the entire island, thereby causing a disagreement with Norway over hunting and sealing rights, which has lingered to this day.

1924 Agreement Cited.

The Norwegian government's declaration of "occupation" states that Norway does not consider the 1924 agreement entitles Denmark to exercise sovereign rights to the territory between Carlsberg Fjord and Bessel Fjord during the length of the agreement.

"Denmark refused to accept this view, and she proposed the matter be put to international arbitration," the statement said. "It was of vital importance to establish such a basis for judgment so that the International Court of Justice at The Hague would have to decide the question of sovereignty, and to prevent the court from deciding merely whether the disputed territory was 'No Man's Land' or whether the sovereignty belonged to Denmark.

Claim Action Necessary.

"It was, therefore, necessary to support officially the occupation of territories which, owing to Norwegian interests in hunting, et cetera, should be subject to Norway. Two Norwegian hunters have been authorized to exercise police authority."

DANISH PARTY TO LAND.

Scientific Expedition Due in Territory Claimed by Norway.

COPENHAGEN, July 11 (AP).—A Danish expedition headed by Lauge Koch, scientist, was expected to land today in that section of Eastern Greenland formally occupied by Norway—ice permitting.

The party's ship anchored yesterday outside Mackenzie Bay, headquarters of the Norwegian hunters who hoisted their flag over the territory several weeks ago. They have been given police authority over the district by the Norwegian government's pronouncement.

of Antarctic Cont.

R

PUBLIC LEDGER

PHILADELPHIA, PA.

JUL 11 1931

PART OF GREENLAND SEIZED BY NORWAY IN RIFT WITH DANES

King Haakon Issues Proclamation; Denmark Plans Appeal to Hague Court

Oslo, July 10.—(AP)—Norway has officially occupied that part of Eastern Greenland lying between 75.40 degrees and 71.30 degrees north latitude.

London, July 10.—(AP)—An Exchange Telegraph dispatch from Copenhagen tonight said it was reported from Oslo that King Haakon had signed a formal declaration taking East Greenland into Norwegian occupation.

The dispatch said the Danish Cabinet had been summoned for a special meeting tomorrow to consider Norway's action. Foreign Minister Munch was quoted as saying that Denmark had done her utmost to prevent disagreement, but she must maintain her rights and would complain to the Hague Court.

Copenhagen, July 10.—(AP)—Two of the Scandinavian brothers who sit in the northwestern corner of Europe and almost never quarrel except among themselves were having difficulties tonight over a stretch of Greenland's icy mountains.

A note was handed by the Danish Minister to the Norwegian Foreign Office this afternoon. It refuses, it was understood, to accept Norway's request to consider an "occupied part" of Eastern Greenland as Norwegian should the Hague Court deem Eastern Greenland a No Man's Land.

The difference between the two Governments has grown out of the planting of the Norwegian flag by an expedition of Norwegian youths on the east coast of Greenland over which Denmark has claimed sovereignty for many years.

2 Antarctic Cont.

R Lers NB

POST

Washington, D. C.

JUL 11 1931

PART OF GREENLAND IS TAKEN BY NORWAY

Eastern Section Is Occupied in Land Ruled by Denmark.

Oslo, Norway, July 10 (A.P.).—Norway has officially occupied that part of eastern Greenland lying between 75.40 degrees and 1.30 degrees north latitude.

Denmark has exerted a monopoly over the trade of Greenland since 1774. Her administration of the entire island was not completed until 1917. The extension of her claim in that year led to a dispute with Norway regarding east coast hunting and sealing rights.

That dispute has continued intermittently until the present.

Denmark has claimed sovereignty over the land in question for many years. An expedition of Norwegian youths recently planted their flag on the contested territory and the Norwegian claim is based on their action.

London, July 10 (A.P.).—An exchange telegraph dispatch from Copenhagen tonight said it was reported from Oslo that King Haakon had signed a formal declaration taking east Greenland into Norwegian occupation.

Thedispatch said the Danish cabinet had been summoned for a special meeting tomorrow to consider Norway's action.

Foreign Minister Munch was quoted in the dispatch as saying that Denmark had done her utmost to prevent disagreement but she must maintain her rights and would complain to the Hague Court.

It would have been more in conformity with usual practice if the two Nations had gone to the Hague by mutual agreement, the foreign minister said.

He declared the procedure which Norway has chosen would not strengthen her case and would create bitterness in Denmark where the people are entirely unanimous on the question.

The foreign minister was described as being hopeful that the ties united the two Nations would be strong enough to survive the present trial.

2 Antarctic Cont.

R

TIMES

NEW YORK CITY
JUL 11 1931

Norway Occupies Disputed Greenland Area; Denmark Has Claimed It for Many Years

Special Cable to THE NEW YORK TIMES.

OSLO, Norway, July 10.—The Norwegian Government late tonight proclaimed the annexation of East Greenland, thereby precipitating a controversy with Denmark which will have to be ended by the World Court at The Hague.

After a five-and-a-half-hour Cabinet meeting, to which King Haakon was summoned hurriedly from his Summer Palace, a communiqué was issued to announce that Norway had resolved to annex the desolate coastline which it considers a "no-man's land" in no way under Danish jurisdiction.

Later a statement was handed to Danish Minister Oldenburg with an intimation that Norway now considers its negotiations with Denmark broken off.

Today's Cabinet meeting was the outcome of Denmark's reply to the last Norwegian note on the East Greenland problem. Foreign Minister Braadland argued against annexation, but in the end had to yield under strong pressure from his Cabinet colleagues.

"The annexation we are effecting is purely technical," he explained tonight. "It is taken with a view to future proceedings at The Hague. I am afraid our procedure will be misunderstood in Denmark and I am determined to do all I can to prevent ill will between us."

Special Cable to THE NEW YORK TIMES.

COPENHAGEN, Denmark, July 10.—The Danish Foreign Minister, Dr. Peter Munch, announced tonight that Denmark would lodge a complaint with the World Court against the Norwegian occupation of East Greenland, regarding this as clear violation of the Danish-Norwegian Treaty of 1924.

"On our part," he said, "we have endeavored up to the very last to meet Norway's wishes and thus prevent a step of such irregular character as has just been taken.

"Of course, we must stand by our rights. It would have been far better if the two nations could have gone to The Hague by mutual consent. The procedure Norway has chosen will not strengthen her case. Naturally, it will cause bitterness in Denmark, but it must be hoped that the ties relating us so closely will prove strong enough to withstand this crisis."

NORWAY OCCUPIES LAND IN GREENLAND

Continued from Page One.

OSLO, Norway, July 10 (AP).—Norway has officially occupied that part of Eastern Greeland lying between Lat. 75 degrees 40 minutes N. and Lat. 71 degrees 30 minutes N.

Denmark has claimed sovereignty over the land in question for many years. An expedition of Norwegian youths recently planted their flag on the contested territory and the Norwegian claim is based on their action.

Denmark has exerted a monopoly over the trade of Greenland since 1774. Her administration of the entire island was not completed until 1917. The extension of her claims in that year led to a dispute with Norway regarding east coast hunting and sealing rights. That dispute has continued intermittently until the present.

COPENHAGEN, July 10 (AP).—A note handed by the Danish Minister to the Norwegian Foreign Office this afternoon refused, it was understood, to accept Norway's request to consider an "occupied part" of East Greenland as Norwegian should The Hague Court deem Eastern Greenland a no man's land.

On the other hand the note was understood to affirm Danish willingness to abide by the decision of The Hague Court should the entire question be referred there. Should the decision favor Denmark's claim, it is stressed that Norway need not fear that Denmark will interfere with Norwegian enterprises in East Greenland.

I Antarctic Corr.

R

Eve. Bulletin.

PHILADELPHIA, PA.

JUL 11 1931

DANES CONDEMN NORWEGIAN ACTION

Premier Calls Privy Council to Decide Upon Course Over Greenland Territory Claim

CALLED TREATY VIOLATION

Copenhagen, July 11—(AP)—Danish officials today condemned the occupation of eastern Greenland by Norway as a violation of the treaty of 1924 and as disregard for the friendship of the two nations.

Premier Stauning said "the Norwegian action is a direct encroachment. I am calling together the Privy Council today and presumably Denmark will go straight to the Hague. Whether it is necessary for Denmark to take other steps will be considered."

Foreign Minister Munch said "Denmark by friendly negotiation attempted to avoid a disagreement but we have to stand on our rights and it is unavoidable to make an immediate complaint to the Hague of this violation of justice."

Berlingske Tidende learned in an interview with Foreign Minister Braadlande of Norway that the territory included in the official occupation announcement was smaller than that occupied by the Norwegian hunter Devold and his college friends, Norway claiming only that district with direct Norwegian trading interests.

Danish public opinion unanimously condemns Norway's action. Politiken said it was a brutal violation of the Danish-Norwegian treaty of 1924 and the Socialdemokraten called it a violation of Scandinavian co-operation.

London, July 11—(AP)—Norway and Denmark, once united and long friendly, were embroiled in a dispute today over the sovereign rights of the central part of eastern Greenland's icy wastes.

King Haakon VII, of Norway, at Oslo has signed a formal declaration that Norway occupies the territory lying between 75.40 and 71.30 north latitude on the eastern coast. An expedition of Norwegian hunters recently planted their flag in this region, claiming the land for Norway.

The land was discovered by Eric the Red, a Norwegian, in 982 and he called it Greenland in order to entice colonists to its shores. With the dissolution of the union between Norway and Denmark in 1814, Denmark retained Greenland along with Iceland and the Faroe Islands.

She restricted her sovereignty to the West Coast until 1917, when she claimed the entire island, thereby causing a disagreement with Norway over hunting and sealing rights which has lingered to this day.

7 Antarctic Cont.

R

TIMES
NEW YORK CITY
JUL 9 1931

DENMARK TO REJECT OFFER IN LAND DISPUTE

Regards Norway's Proposal on Sharing East Greenland as Contrary to Precedent.

Special Cable to THE NEW YORK TIMES.

COPENHAGEN, July 8.—Norway's reply to Denmark's proposal that the two countries together put the East Greenland dispute before the International Arbitration Court at The Hague reached Copenhagen today and proved to be a conditional acceptance. Norway, before definitely binding herself to go to The Hague, wishes Denmark to give assurance, in the event the Court decides East Greenland is no man's land, that Denmark will agree in advance that certain parts of the country become Norwegian.

Dnmark's reply is being drafted tonight and will be a refusal, the Danish Government asserting it would be contrary to all precedent for two parties appealing to a court to agree in advance on procedure after judgment. Apart from this, all legal experts are of the opinion that The Hague Court could not possibly give a verdict that East Greenland is no man's land, since Denmark already maintains and Norway asks sovereignty, and that the verdict must be in favor of one party.

28 Antarctic Continent.

R

TIMES

NEW YORK CITY

JUL 7 1931

NORWAY'S GREENLAND CLAIM

Right of Discovery and Occupation Held to Be Theirs.

To the Editor of The New York Times:

Your recent editorial on Greenland requires a few elucidative remarks. Your claim that Danish and Norwegian hunters never made any success on the eastern coast of Greenland is not founded on fact. Almost yearly, for the last forty years, Norwegian hunters have visited those parts of Greenland, and if they had not been successful Norway would certainly not have been so eager to claim this country as being rightfully her own.

From an uninformed standpoint, and especially from a Danish point of view, it may look as if the Norwegians were engaged in a modern form of piracy when hoisting their flag on Greenland, as reported in today's TIMES. That this is not so can very easily be argued and proved both from historical records and modern international law. It is, of course, well known that Iceland, Greenland and, incidentally, America, too, were first discovered and settled by enterprising Norwegians about a thousand years ago. Since then, for several hundred years, Iceland, Greenland and also the Faroer, Shetland Islands and Orkney Islands were flourishing Norwegian colonies. Later on, Norway and her possessions came under the rule of Danish Kings, and at the time when Norway again, in 1814, declared her independence, the Danes slyly, and only by the right of the strongest, kept the Norwegian possessions as her own. The Danish policies of trade monopolies and exclusion of all foreign competition, as well as suppression of all native initiative, have gone far toward losing for Denmark the control of Iceland and the Faroer. The populated parts of Greenland still are held in hermetically sealed exclusion by the Danes, but the eastern coast never has been settled by any one, and is therefore, in conformity with international law, no man's land. When, therefore, in recent years Norwegian hunters have built houses and lived there the year round, this constitutes what is commonly called occupation, and it is thus with full right that these men have hoisted the Norwegian flag and claimed the land in the name of Norway.

The barren coasts of Eastern Greenland are so inaccessible and frigid that their possession hardly would be of interest even to hardy Norwegians were it not for the fact that Norwegian expeditions last year struck oil and mineral deposits which may have some future value. For Norwegians, however, it is also a matter of national pride. They cannot forget that their country in 1814 was given a raw deal by the Danes, and it would be only fair if again at least a part of Greenland were given to Norway.

M. BJORNDAL.

Jersey City, N. J., June 30, 1931.

"Göteborgs Handels- och Sjöfarts Tidning"
n. 150, 3/7-37.

Dansk-norsk notväxling i Grönlandsfrågan.

Många sensationer — men klent med fakta i saken.

—Från vår Köpenhamnskorrespondent.—

KÖPENHAMN den 3 juli. Under tre dagar ha telegraf- och telefonlinjerna norrut varit blockerade av Köpenhamnstidningarnas Oslokorrespondenter, som med spaltlånga redogörelser för de olika expertuttalandena från norsk och dansk sida hålla sensationen kring Grönlandsfrågan vid liv. Däremot har det hittills varit klent beställt med verkliga fakta i ockupationssaken. De få faktiska enskildheter den rymmer, uttänjas och utmålas med överdriftens starka färger. Man och man emellan ha pressens förmodanden om de hemliga noternas innehåll dryftats som om de vore autentiska referat. Sedan den danska regeringen i går klargjorde situationen genom att offentliggöra huvudinnehållet i den norska noten samt det danska svaret ha emellertid de värsta fantasterierna berövats sin grundval. Dock gör sig fortfarande på flera punkter missförstånd gällande. Sålunda råder det i samband med diskussionen om ett internationellt avgörande stor meningsskiljaktighet beträffande fördelningen av bevisningsbördan. Den danske medlemmen av världsdomstolen i Haag, överdomare Nyholm, har i en intervju i "Politiken" givit uttryck för den uppfattningen att en officiell ockupation från norsk sida kommer att vältra bevisningsplikten från Norge över till Danmark, och framkommen från så auktoritativt håll är denna uppfattning också i Norge mycket allmän. Emellertid har professor Knud Berlin för Eder korrespondent uttalat att en tillfällig kupp naturligtvis inte kan få inflytande på bevisningsplikten. I samma riktning går ett uttalande av professor A. Möller, som f. ö. tillfogar att det i så fall också är likgiltigt vem som reser saken. Prof. Berlin menar att det antagligen blir Norge som får bevisningsplikten, om saken kommer till internationell behandling.

Den norska noten och det danska svaret.

Sedan Grönlandsfrågan på torsdagen behandlats av danska utrikesnämnden, har Ritzaus Byrå rörande innehållet i den norska hänvändelsen av den 30 juni erfarit, att norska regeringens önskan gick ut på, att de två regeringarna skulle giva uttryck för den uppfattningen, att under avtalstiden till 1944 varken skulle etableras norsk eller dansk polismyndighet på Östgrönland, och att ingen av de två staterna skulle utöva någon suveränitet där.

Ritzaus Byrå erfar vidare, att danska regeringens svar på den norska hänvändelsen kommer att giva uttryck åt den uppfattningen, att ett sådant avtal skulle strida mot den av de lagstiftande myndigheterna år 1924 godkända överenskommelsen. Det skulle visserligen överensstämma med den norska ingenmanlandsteorien, men icke vara förenligt med den från dansk sida städse hävdade suveränitetsuppfattningen.

På frågan, om det i danska regeringens svar skulle anvisas någon väg till frågans lösning, har Ritzaus Byrå fått följande besked: Om norska regeringen icke anser ett återupptagande av den praxis, som följdes före den nu återupptagna tilldelningen av polismyndighet till docent Hoel, vara tillräckligt för en lugn utveckling och icke har något annat förslag till uppgörelse, så anser man det från dansk sida för riktigast, att förhandlingar upptagas mellan de båda regeringarna angående den bäst lämpade metoden till frågans lösning, antingen genom en förlikningskommission eller vid domstolen i Haag.

Stödjepunkter åt en hårt arbetande näring.

— Från vår Oslokorrespondent. —

OSLO den 3 juli. Intresset rör sig f. n. om vad regeringen kommer att företaga sig efter det danska svaret. Regeringsorganet "Nationen" har, som tidigare nämnts, bebådat en statlig ockupation helt oberoende av den devoldska och av ett mycket större omfång. Det kommer väl snart att visa sig, om detta blir fallet. På torsdagskvällen hölls i Oslo ett massmöte i Grönlandsfrågan. Den stora lokalen var alldeles överfylld långt innan mötet öppnades. Bland talarna märktes f. statsrådet Mellbye, bondepartiets tidigare parlamentariska ledare och nuvarande ordförande i Norges bondelag. Mötet antog en resolution, vari det bl. a. hette: Vi vänta att regeringen ställer sig bakom de landsmän, som åter rest det norska märket i detta gamla norska land, och betryggar ockupationen under folkrättsliga former, innan den danska expeditionen under Lauge Koch når fram till Grönland. Det är på tiden, att våra näringsintressen tryggas i detta land, som funnits av norrmän, och som endast norrmän visat sig i stånd till att utnyttja.

Både "Aftenposten" och "Tidens Tegn" uttala sig i dag om de svenska presskommentarerna till Grönlandstvisten. "Aftenposten" skriver att den visserligen icke anser den devoldska ockupationen som ett för Norges sak lyckligt steg, men den svenska karakteristiken av åtgärden såsom Balkanmetod och en skam för de nordiska länderna menar tidningen måste bero på obekantskap med förhistorien. Det var de danska tidningarnas meddelanden om Lauge Kochs expedition och treårsplanen, som orsakade nervositeten i Norge och bland fångstmännen på Östgrönland. "Man bör erinra sig, att Danmark helt avstängt Västergrönland — det är världens mest tillbommade land — och att de också velat avlägsna de norska fångstmännen från Östgrönland, där danskarna själva aldrig kunna idka näringsliv och ej heller försökt det. Infödda finnas icke. Danskarnas uppträdande på Grönland har här i landet tett sig som orimligt. Detta är orsaken till att norrmännen nu voro rädda för att mista de rättigheter, de hade uppnått på Östgrönland genom avtalet 1924. Ockupationen kan sålunda förklaras."

"Tidens Tegn" framhåller samma synpunkter och slutar: "Danmark ligger på sina gröna öar lyckligt utrustat av naturen. Norge är hänvisat till kallare och fattigare breddgrader. Det är icke av stornorskhet som Norge sökt skaffa sig Svalbard, Jean Mayen och Eirik Raudes land — det är för att ge en hårt arbetande näring vissa fasta stödjepunkter. Kunna icke våra vänner i Sverige förstå, att det är ett anspråkslöst krav, när vi önska driva vår verksamhet i de trakter där vi höra hemma, och att det danska statsunderstödda fångstfolket, som söker driva bort oss, icke kan betraktas som naturliga och likaberättigade konkurrenter?"

AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: B. T.

skriver den 3 JULI 1931

Den spændende Afgørelse i Norge i Dag.

Sejrer Fornuften, eller følger Regeringen med i Okkupationsmændenes Eventyrplaner.

DEN SVENSKE PRESSE TAGER PARTI IMOD NORGE.

I Formiddag overrækker den danske Gesandt i Oslo, Minister *Oldenburg*, den danske Regerings Svar paa den norske Note til Udenrigsminister *Braadland*, og derefter samles straks efter det norske Kabinet, under Statsminister Kolstads Ledelse, for at tage Stilling til den Afvisning af det norske Forlangende om at Danmark skulde fravige sit Standpunkt til Suverænetetsspørgsmaalet i Østgrønland for den tilbageværende Del af Traktatperioden, som Noten gaar ud paa.

I det danske Svar siges det, at dersom den norske Regering ikke finder at Genoptagelsen af den Praksis, der fulgtes før den nu tilbagetagne Tildeling af Politimyndighed til den for norsk Okkupation af Østgrønland saa ivrige Docent Hoel, er tilstrækkelig for en rolig Udvikling, og ikke har andet Forslag til Forstaaelse, finder Danmark det rigtigst, at hele Spørgsmaalet henvises til et Forligsnævn eller til Domstolen i Haag.

Den norske Regering maa enten modtage dette Forslag og gaa ind paa den danske Tanke om at lade Grønlandssagen afgøre paa en rolig og en for det skandinaviske Samarbejde værdig Maade, eller give sig de aktivistiske Kredse i Vold og efterfølge og udvide de fem Fangstmænds private „Okkupation". At den norske Regering skulde indlade sig paa en Eventyrpolitik af sidstnævnte Art, er dog ganske utænkeligt. Efter de sidste Efterretninger fra Oslo at dømme, har da ogsaa det rolige og ligevægtige Svar fra den danske Regering allerede gjort sin Virkning, og efter Pressekommentarer i Dag til Morgen i Oslo, synes Kredsen af Eventyrpolitikere, der vil tilsidesætte alle Regler for, hvorledes Nationer, der er Medlemmer af Folkeforbundet, opfører sig, at være svundet stærkt ind.

Der kan næppe være nogen Tvivl om, at Norge i Dag gaar ind paa det danske Forslag om at lade Sagen gaa til Voldgift.

For de Situationer, som eventuelt kan opstaa ved, at Fangstmændene og de Kredse, der staar bag dem i Norge, i Halsstarrighed søger at berede en fredelig Udvikling mellem Norge og Danmark nye Vanskeligheder, kan det naturligvis ikke siges, hvorledes den danske Regering vil stille sig. Men, samtidig med, at Danmark fremtidig, som hidtil, vil følge en ligevægtig og fredelig Fremgangsmaade er det dog sikkert givet, at eventuelle norske Overgreb i Østgrønland vil blive tilbagevist fra dansk Side.

Hovedindholdet af det danske Svar blev bekendt i Oslo ved 10-Tiden i Aftes og gjorde et stærkt Indtryk i alle interesserede Kredse. Medvirkende hertil har sikkert ogsaa været den kraftige Tale, de svenske førende Aviser har ført i de sidste Dage, senest i Gaar. Nedenfor citerer vi enkelte af disse svenske Kommentarer.

Tilbagetoget forberedes.

„Lidt mere Koldblodighed turde være paa sin Plads".

Fra vor Korrespondent.

OSLO, FREDAG MORGEN.

Da det danske Svar blev bekendt i Aftes, var det som lidt af Grønlands Is blev serveret for de ophidsede Aktivister. Der tales ganske vist endnu stadig inden for de mest ophidsede Kredse om, at Regeringen senest i Dag maa gennemføre Okkupationen, inden Lauge Koch stiger i Land i Østgrønland. Man synes at have det Indtryk, at den danske Ekspedition har faaet Instrukser om at gøre det af med alle de norske Fangstmænd.

Mere betydningsfuldt er det imidlertid, at Regeringsorganet „Nationen" kommenterer den danske Note paa denne karakteristiske Maade. Bladet skriver bl. a.:

— Lidt mere Koldblodighed turde muligt være paa sin Plads!

Og tilføjer: Vi skal i Anledning af det danske Svar foreløbig blot pege paa, at dette bekræfter, hvad vi før har sagt: Danmark gider ikke forhale Tiden for at lave Kunster med Lauge Kochs Landgang. Vi er i Færd med at komme til Realiteterne.

Samtidig minder „Aftenposten" om, at Norge gør klogt i at regne med Verdensopinionen og med, at Domstolen i Haag som Grundlag og Betingelse for alt det øvrige sætter usvigelig Respekt for en indgaaet Traktat. Hvis Norge foretager en Okkupation, vil det komme til at møde i Haag som Anklaget.

Skarp svensk Misbilligelse.

„Peer Gynt i sin romantiske Eventyrlighed".

Som nævnt tager de svenske Blade kraftigt fat paa de norske Aktivisters Optræden. Saaledes skriver „Dagens Nyheter", at den Maade, paa hvilken Fangstfolkene har plantet det norske Flag paa Grønlands Østkyst, er næsten Per Gynt'sk i sin romantiske Eventyrlighed. Troen paa, at en Regering i et lille Land uden videre kan lægge et Omraade, som af alle Lande er erkendt at tilhøre en anden Suverænetet, ind under sin Overhøjhed, er saa fantastisk fra et moderne Retssynspunkt, at man faktisk tror sig henflyttet til Erik den Rødes Tid.

„Social-Demokraten" i Stockholm skriver: Sverige har Ret og Pligt til enigt og endrægtigt at give Udtryk for sit Ønske om, at Striden snarest bliver bragt ud af Verden, endeligt, og under retslige og værdige Former.

„Svenska Dagbladet" siger, at Verden havde vænnet sig til, at de nordiske Lande bestandig udøvede deres Indflydelse til Fremme af mellemfolkelig Retfærdighed og Retssikkerhed, men ved den norske Optræden i Spørgsmaalet om Østgrønland er denne nordiske Linie blevet brudt paa en meget beklagelig Maade.

B.T.

Vore Damer	*Side*	*8*
B. T. Romanen	—	*15*
Frokostpassiar	—	*9*
Houmark-Interview	—	*11*
Mugges Meriter	—	*4*
Filmsrubrikken	—	*4*
Radioprogrammet	—	*6*
Hestesport	—	*6*
Motorsport	—	*13*
Al øvrig Sport		*18—19*

INTERNATIONALT PRESSEBUREAU A/S
AVISUDKLIP A/S
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: Politiken

skriver den 3 JULI 1931

Svensk Misbilligelse af Norges Metoder

Den svenske Presse er forundret over „Myggebugtsfarcen".

Stockholm, Torsdag (R. B.).

De førende stockholmske Blade tager i deres Kommentarer til Begivenhederne i Østgrønland skarpt Afstand fra de norske Okkupationsmænds Adfærd.

Den nordiske Linje brudt paa meget beklagelig Maade.

„Svenska Dagbladet" skriver bl. a.:

— Med stigende Forbavselse har man i og uden for de nordiske Lande været Vidne til denne bedrøvelige Episode. Den private Okkupationsforanstaltning er, efter alt at dømme, blevet efterfulgt af et „venskabeligt" Ultimatum, som ganske simpelt truer med officiel Okkupation, hvis ikke Danmark inden en Uges Forløb efterkommer de norske Krav.

Medens de forskellige nordiske Magter under og nærmest efter Krigen var Genstand for ringeagtende Omdømme netop i samme Grad, som de hævdede Nevtralitetens Ret, har Verdensmeningen lidt efter lidt vænnet sig til at se deres Indflydelse bestandig udøvet til Fremme af mellemfolkelig Retfærdighed og Retssikkerhed; *men ved den norske Optræden i Spørgsmaalet om Østgrønland er denne nordiske Linje nu blevet brudt paa meget beklagelig Maade.*

Man tror sig hensat til Erik den Rødes Tid.

„Dagens Nyheter" udtaler sig ligesaa skarpt under Overskriften „Myggebugtsfarcen". Bladet skriver, at „den Maade, paa hvilken de fem berømte Nordmænd i Kong Haakons og Erik den Rødes Navn plantede det norske Flag paa Østgrønlands Østkyst, er næsten Peer Gyntsk i sin romantiske Eventyrlighed.

Troen paa, at en Regering i et lille Land uden videre kan lægge et Omraade som af alle Lande er erkendt at tilhøre en anden Suverænetet, ind under sin Overhøjhed, *er ogsaa saa fantastisk fra et moderne Retssynspunkt, at man faktisk tror sig henflyttet til Erik den Rødes Tid,* og at anse en saadan Okkupation som „det eneste sikre Middel" vidner om en Tro paa Voldsmagten, som man næppe havde ventet i Folkenes Forbunds Tid."

Striden maa ud af Verden under værdige Former.

I „Social-Demokraten" skriver Rigsdagsmand *I. Vennerström* bl. a.: — Fra svensk Side er der ingen Anledning til at tage Stilling for den ene eller den anden Part i Broderstriden; men Sverige har Ret og Pligt til enigt og endrægtigt at give Udtryk for sit Ønske om, at Striden snarest muligt maa blive bragt ud af Verden endeligt og under retslige og værdige Former. Det er ikke en Sag for Norge og Danmark; den gælder hele Skandinaviens Stilling i det mellemfolkelige Samliv."

„Ringske Tidende"
2/8-24

SVENSK KOMMENTAR

„Norge dummer sig", skriver „Helsingborgs Dagblad".

UNDER Overskrift „Norge dummer sig" skriver „Helsingborgs Dagblad" i en ledende Artikel om den norske „Okkupation" bl. a.:

Hvad de private norske Fangstmænd nu har foretaget sig uden deres Lands Regerings Vidende, skulde vel efter vedtagne internationale Synspunkter kunne betragtes som et Udslag af ungdommelig Uforstand og som værende uden Betydning. Men den norske „Selvfølelse" er stærk, og den kræver officiel Sanktion af dette fait accompli. Paa den anden Side synes man i Danmark at tage Sagen roligt. Man henviser ganske vist til gældende Aftaler, men tager samtidig til Orde for, at Sagen henvises til international Voldgift. Heraf kan det synes at fremgaa, at Danmark ikke vilde tage det saa alvorligt, om den norske Okkupation blev til Virkelighed. I sig selv ligger Sagen dog noget anderledes.

Det raader den danske Opinion til Ære, at den undgaar enhver hidsig Reaktion over for det norske Foretagende. Ganske vist er den saakaldte Okkupation, som berører nogle Dusin Mennesker, i hele sin Oprindelse yderst naiv og et Udslag af en overmaade primitiv Chauvinisme, men det vidner dog om en respektabel Fond af politisk og kulturel Beherskelse, at Danmark betragter det dumme norske Foretagende uden at lade sig ophidse til Vrede.

Ethvert fornuftigt Menneske maa netop i vore Tider finde det at være en udfordrende Haan mod Nationernes indbyrdes Samliv, at man, som det nu er sket, højtideligt proklamerer Voldsforanstaltninger mod et andet Land i det civiliserede internationale Samvær. For tusind Aar siden kunde Vikingerne more sig med den Slags Okkupationer, og før Verdenskrigen hørte Overgreb af den Art en Gang imellem til god Tone. I vore Dage udløser de heldigvis kun Munterhed, og dette, uagtet den norske Opinion med aabenbart Overmod har blæst Affæren op, og den norske Regering hidtil taget Stilling i Spørgsmaalet paa en utilbørlig svag Maade.

Ganske bortset fra, hvorledes Grønlandsproblemet praktisk bør løses, maa man bestemt reagere mod denne plumpe Fremgangsmaade mod et Broderfolk, som under Nationens Sympati her er praktiseret af vore Venner paa den anden Side Kølen. Der kan ikke herske nogen Tvivl om, at Fremfusenheden maa give et Bagslag, og Danmark maa gratuleres til den Ro og den Beherskelse, hvormed den norske Forløbelse er blevet modtaget.

„Aftenposten"

n. 325. 3/2-34

Nye svenske kommentarer.

" . . . en tro på "voldets makt", som man neppe skulde ha ventet sig i Nasjonenes Forbunds tid".

"Skandinavien har ikke bruk for metoder, som hører hjemme på Balkan".

Stockholm, 2. juli.

«Dagens Nyheter» skriver idag under overskriften «Myggbuktfarsen» blandt annet: Den tro, at en regjering i et lite land uten videre kan legge et område under sin overhøihet som av alle andre makter erkjennes å tilhøre en annens suverenitet, er fra moderne rettssynspunkt så fantastisk at man saktens tror sig forflyttet til Erik den Raudes tid. A anse en sådan okkupasjon som det eneste sikre middel vidner om en tro på «voldets makt» som man neppe skulde ha ventet sig i Nasjonenes Forbunds tid.

Efter å ha kritisert den norske regjerings holdning fortsetter bladet: Når man fra svensk side gjør disse bemerkninger angående Norges rett til å vareta sine interesser i den grønlandske ishavsregion, så ligger deri ikke nogen som helst underkjennelse av denne interesses berettigelse. Bemerkningen gjelder måten, den måte å «ta saken i egen hånd» står i brutal motsetning til internasjonale rettsregler.

I «Social-Demokraten» betoner riksdagsmann Ivar Vennerstrøm at det fra svensk side ikke finnes nogen grunn til å ta stilling for den ene eller den annen part, men at Sverige har rett og plikt til å gi uttrykk for sine ønsker om at tvisten må bringes ut av verden snarest mulig, definitivt og under rettslige og verdige former. Den er ikke en sak for Norge og Danmark, Den gjelder hele Skandinaviens posisjon i det mellemfolkelige samkvem. Det Skandinavien som i 1905 ordnet op et langt farligere mellemværende og som innen Nasjonenes Forbund har været en aktiv og verdsatt kraft i det fredelige utjevningsarbeide, har ikke bruk for metoder som hører hjemme nede på Balkan. Skandinaviens høie stilling i det internasjonale rettsarbeide er et altfor stort aktivum for alle dets land til å settes på spill i utrengsmål.

Göteborgs Handels & Sjöfartstidende
1/7 - 1931.

Kannstöpandet om Östgrönland fortsättes.

En not från norska regeringen till den danska i dag.

Den ockuperande norska fångstexpeditionens ledare på Östgrönland besväras tydligen inte av någon överdriven formalism. Han har tagit landet i besittning "i kung Håkons namn" — efter vad man kan förstå, egentligen utan att ha frågat kungen om lov. Och fast ockupationen företogs i måndags, sitter norska regeringen ännu i dag, onsdag, utan underrättelse från docenten Devold. Det är därför inte så underligt om det blir klena resultat av de norska och danska journalisternas frenetiska försök att avpressa vederbörande ministrar några uttalanden. "Berlingskes" utsände medarbetare hade i går en intervju med statsminister Kolstad i Oslo, men denne kunde blott meddela att notväxling i Grönlandsfrågan pågår. Han upprepade att norska regeringen inte har någon befattning med det inträffade på Östgrönland. Statsministern betecknade f. ö. hela uppståndelsen i saken såsom "något överdriven". Utrikesminister Braadland genmäler på en anmärkning i "Dagens Nyheder", att norska regeringen dröjer med att i ett officiellt uttalande direkt desavouera ockupationen: "Det är väl ändå för mycket begärt att en regering skall ta ståndpunkt till en sak, varom den ännu inte mottagit någon framställning."

Statsministern har också dementerat "Tidens Tegns" uppgift att Grönlandsfrågan åter skulle ha varit på tapeten vid en regeringskonferens i går kväll.

Enligt vad vår Oslokorrespondent meddelar tillställde norska regeringen i går den danska en not i Grönlandsfrågan. Noten utgjorde visserligen svar på den danska noten av 23 juni, och dess innehåll är formellt en hemlighet. Det heter dock att gårdagens uppseendeväckande artikel i regeringsorganet "Nationen" ger full upplysning om notens innehåll. Kannstöperierna ha därmed fått ny fart. Stauning har åter intervjuats och avgivit ett svar i vilket ordet "om" spelar huvudrollen. Noten ifråga väntas emellertid under dagens lopp anlända till Köpenhamn, och regeringens avsikt lär vara att förelägga den för riksdagens utrikesnämnd. Denna skulle sammankallas på torsdag, heter det, varefter regeringens svar snarast möjligt kommer att avgivas.

Devolds låter höra av sig!

OSLO den 1 juli. (T. T.) Norsk Telegrambyrå erfar vid hänvändelse till utrikesdepartementet i dag, att Devoldsexpeditionen nu har sänt statsministern meddelande om den företagna ockupationen. I telegrammet heter det bl. a. "Vi bedja enträget regeringen att godkänna denna ockupationshandling och lägga det nämnad området under norsk överhöghet. Efter den vändning saken har tagit finna vi ockupation vara det enda säkra medlet att varaktigt trygga de norska näringsintressena på Östgrönland".

Aftenposten nr. 322
1/7 - 1931.

Okkupasjonen av Grønland bedømt av de svenske aviser.

«Ved den ulykkelige Grønlandstvist løper Norge risiko for å bli et foregangsland i en meget lite ønskelig betydning av ordet», skriver «Svenska Dagbladet».

«Nordmennene skulde betro sig til de mange til rådighet stående rettsmidler», skriver «Stockholmstidningen».

Stockholm, 30. juni.

De av Stockholms morgenaviser som idag kommenterer begivenhetene på Øst-Grønland synes å være enige om å beklage det som er inntruffet. Skarpest uttaler «Svenska Dagbladet» sig som under overskriften «En olycklig tvist» først gir en inngående redegjørelse for Grønlands-spørsmålets rettslige utvikling hvori bladet kommer til det resultat at Norge muntlig om ikke i autentiske aktstykker har godkjent dansk suverenitets utstrekning til hele Grønland.

Bladet skriver videre: Nu er det imidlertid tatt ennu et skritt hvorved det er skapt et arktisk Fashoda. Norges flagg er i okkupasjonsøiemed heist på det område som ifølge den utenfor Norges grenser amindelige opfatning er dansk. Det synes ennu å være uklart hvorledes den norske regjering stiller sig. Den har på ingen måte sanksjonert, men selve okkupasjonstanken er ikke avvist. Og den norske regjerings kommuniké synes man også i Norge er dunkelt.

Bladet citerer videre et norsk blads uttalelser om okkupasjonen, at «slike kup ikke står i samklang med utenrikspolitikkens almindelige metoder og at de ikke heller bør være den almindelige fremgangsmåte».

«Svenska Dagbladet» tillegger for sin del: Det fortjener snarere å fremholdes at den rettsordning som Nasjonenes Forbunds pakt omfatter, tar sikte på å berøve slike kup og i det hele tatt egenmektige tvangsforanstaltninger den karakter av å skape rett som de hittil i stor utstrekning har hatt. Ikke desto mindre har de siste ti-år bragt med sig beklagelige episoder som har vært egnet til å svekke det fredelige samkvem mellem folkene. Ved den ulykkelige Grønlands-tvist løper Norge risiko for derved å bli et foregangsland i en meget lite ønskelig betydning av dette ordet.

«Stockholmstidningen» skriver under overskriften: «Nordmennene tar saken i sin egen hånd»: Det som her er skjedd er noget enestående i de nordiske folks historie i de siste 200 år hvis man ser tildragelsen ut fra rent prinsipielle synspunkter. Det er et forsøk på selvtekt. Nogen okkupasjon eller anneksjon foreligger naturligvis ikke sålenge den norske regjering ikke har godkjent den. Bladet slutter sin artikkel med følgende ord: Den dansknorske Grønlands-tvist er naturligvis en interessetvist, men fremforalt en rettstvist. For slike er den faste domstol for internasjonal rettspleie i Haag skapt, hvis man heller vil gå dit enn til voldgiftsdomstolen. Og allerede det felles medlemsskap i Nasjonenes Forbund, for ikke å tale om den felles skandinaviske stamme, skulde ha henvist nordmennene til å betro sig til de mange til rådighet stående rettsmidler.

«Stockholms Dagblad» vier okkupasjonen nogen korte kommentarer. Bladet betegner okkupasjonen som «et skritt i Eirik Raudes spor». Det skriver Hvis de foretagsomme fangstmenn tror at de dermed har stillet verden overfor et fait accompli som den bare har å finne sig i, da tar de feil. Handlingen savner enhver betydning så lenge den ikke er godkjent først og fremst av den norske regjering og derefter av de øvrige makter, i første rekke Danmark.

„Oslo Aftenavis"

nr. 147, 1/8-31

Svenske uttalelser om Grønlands-saken.

Stockholm, 1. juli.

„Svenska Dagbladet" skriver idag: Grønlandsspørsmålet eller Grønlandskonflikten er ikke i nogen grad blitt klarere og aller minst ved det regjerings kommuniké som er utsendt og som de norske aviser synes å kunne gi hver sin tolkning. Stillingen er høist utilfredsstillende. Den norske regjering påberoper sig først og sist at den ikke har fått nogen underretning om okkupasjonen og motiverer med dette en passiv holdning som i virkeligheten kommer nær en godkjennelse av handlingen. Fortsettes det på denne måte gis det et eksempel på metoder for å hevde rettskrav — virkelige eller antatte — som i det minste ikke burde være kommet fra et nordisk land.

„Dagens Nyheter" nøier sig med å citere en rekke uttalelser i andre svenske aviser og gjengir blandt annet et utdrag av den socialdemokratiske Gøteborgsavis „Ny Tid" som skriver at „tvisten om Grønland altfor lenge har forgiftet atmosfæren i Skandinavia. Den har lagt hindringer i veien for den nordiske samfølelse og det samarbeid som er innledet ikke bare for Danmark og Norge, men for hele Norden.

Uten å legge sig i det prinsippspørsmål striden gjelder kan man dog tillate sig å synes at det ganske sikkert finnes plass for både nordmenn og dansker på Grønland og at intet av de to land har noget å tape på et opgjør som går ut på å tilgodese egne interesser uten å tre motparten for nær."

„Dagens Nyheter" knytter hertil følgende refleksjoner: Nasjonalister bruker ikke lytte på det øre og den norske pressedebatt vidner om at det finnes fullblods representanter for nevnte slekter også i Skandinavia.

Göteborg Handels- och Sjöfarts-Tidning 30/6-1931.

Norska regeringen dryftar Grönlandsfrågan.

"Notväxling pågår" — Stortinget inkallas.

— Från vår Oslokorrespondent. —

OSLO den 30 juni. Den överraskande ockupationshandlingen på Östgrönland har utan tvivel försatt den norska regeringen i en svår ställning. Frågan dryftades vid långvariga regeringskonferenser i går, och vid 3-tiden på eftermiddagen utsändes följande kommu- och från norsk sida har gjorts vad som göras kan för att jämna vägen.

"Aftenposten" anmärker härtill att det alltså icke kan hävdas — såsom enskilda tidningar i går afton gjorde — att regeringen icke tagit ståndpunkt till en ockupation, eller att den närmast skulle vara böjd för att godkänna en sådan.

vis väckt det största uppseende. På alla håll hävdas emellertid att docenten Devolds tilltag icke äger någon betydelse, så länge norska regeringen icke erkänt ockupationen. Att regeringen skulle lämna ett dylikt godkännande betvivlas dock allmänt.

Utrikesminister Munch har för Ritzaus byrå uttalat följande i saken:

"Förutsatt att meddelandet över huvud taget är riktigt, låter det onekligen högst märkligt. En handling av denna art står i fullständig oöverensstämmelse med den hållning, norska regeringen nyss intagit genom utrikesminister Braadlands uttalande i stortinget. Det föreligger heller icke någon uppgift om att den skulle ha godkänts eller kan vänta godkännande av norska regeringen, och utan ett sådant godkännande är den ju fullständigt betydelselös. En regerings hållning brukar icke bestämmas av en enskild mans uppträdande utan bemyndigande."

I ett redaktionellt uttalande manar "Berlingske Tidende" till kallblodighet och räknar f. n. icke med att intermezzot skall anhängiggöras inför Haagdomstolen. "Kabinettet Kolstad underkände med stortingets fulla anslutning Ishavsrådets försök att övertaga den diplomatiska ledningen", skriver tidningen. "Vi skola icke förutsätta att Norge

aktivistiskt håll här hemma för att sätta regeringen i en knipa. Regeringen kommer säkert att känna det bittert att ge order om att fira ned den norska flaggan på Östgrönland, sedan den hissats där. Icke desto mindre kan det gott hända, att regeringen ser sig nödsakad att göra det därför, att en ansvarig regering måste taga hänsyn mera till landets intressen än till sin egen bekvämlighet. Ockupationen kommer från dansk sida att påstås vara ett brott mot vår traktat med Danmark, som gäller till 1944. Det är bl. a. av denna anledning, som vi för vårt vidkommande icke vågat anbefalla annektionslinjen, utan i stället önskat få saken inför ett internationellt forum, där vi kunna möta med de bästa moraliska kort på hand.

I det konservativa "Morgenbladet" heter det: "Vi anse att det bör givas klart och otvetydigt besked angående regeringens ståndpunkt till kuppen både för Norge och för utlandet. Regeringens ställning är ganska egenartad i denna sak. Icke minst hänsyn till det nu upplösta stortinget och dess vilja bör leda till, att regeringen går fram med största eftertanke i denna egendomliga affär.

Även "Arbeiderbladet" skriver: En fråga om Norges rättigheter på Grönland kan icke avgöras genom oansvariga personers, institutioners eller bolagt uppträdanden. Grönlandsaktivisterna ha velat ställa regeringen inför ett fullbordat faktum, men det måste ögonblickligen sättas stopp för en så oansvarig och hasardartad framfart.

Regeringsorganet "Nationen" skriver emellertid bl. a. att den nya situationen är en frukt av den norska ståndpunkten från 1924, att Östgrönland av Norge betraktas som terra nullius. Enligt denna har staten ingen rätt att beklaga sig över att de norska fångstmännen uppträtt på egen hand. De omintetgöra en plan, som enligt vår mening hade varit bättre och skulle ha fört till större vinst för oss. Men det gagnar icke att tala om detta längre. Nu få vi se saken sådan den för ögonblicket är. — — Om Danmark fasthåller vid sin uppfattning av suveräniteten, så får den norska regeringen ej blott övertaga ansvaret för ockupationen utan också utvidga den till att omfatta hela det område, vi anse oss ha rättighet till.

Även "Norges Handels- og Sjöfartstidende" gillar de norska fångstmännens aktiont. De ha ugått ifrån, skriver tidningen, att om åren få gå utan att någonting göres, kommer ett långsamt men säkert utträngande av de norska fångstmännen från Östgrönland att äga rum. Så ha de handlat på egen hand som deras sätt är. Härtill hade de god grund. De ha nyttiggjort denna kust. Det fanns ingen, som utnyttjade landet före den. Det var heller ingen stat, som gjorde krav på att äga den. Först långt efter det de tagit den i besittning och funnit en surt förvärvad brägning där, sökte Danmark att få suveränitet över Östgrönland. — — Saken måste inför domstolen i Haag. Ett snabbt avgörande är nödvändigt.

"Dagbladet" anser att saken nu kommit i ett sådant läge, att ett officiellt norskt besittningstagande av landet skulle ge det bästa uttrycket för den redan föreliggande faktiska situationen. Enligt tidningens mening bör norska regeringen ge ockupationen sitt godkännande.

En av Norges främsta jurister, professor Jon Skeie, uttalar för "Dagbladet" att fångstmännen enligt hans mening nu gjort vad som borde gjorts för länge sedan på order från regeringen. "Norge har solklar rätt till ockupationen. Om vi icke använda oss av chansen nu, få vi knappast någonsin tillfälle att göra det."

Ordföranden i ishavsrådet, advokaten Gustav Smedal, yttrar i en intervju: Min ståndpunkt är, att när flaggan är hissad, kunna vi ej hala ned den igen. Regeringen bör godkänna ockupationen snarast möjligt. Det blir därefter danskarnas sak att eventuellt bringa frågan inför domstolen i Haag, om de ha något att beklaga sig över.

Danska regeringsorganet manar till besinning.

KÖPENHAMN den 30 juni. (T. T.) Regeringsorganet "Social-Demokraten"

Göteborg Handels- och Sjöfarts-Tidning 30/6-1931.

Norska regeringen dryftar Grönlandsfrågan.

"Notväxling pågår" — Stortinget inkallas.

— Från vår Oslokorrespondent. —

OSLO den 30 juni. Den överraskande ockupationshandlingen på Östgrönland har utan tvivel försatt den norska regeringen i en svår ställning. Frågan dryftades vid långvariga regeringskonferenser i går, och vid 3-tiden på eftermiddagen utsändes följande kommuniké:

"F. n. pågår notväxling mellan norska och danska regeringarna i den östgrönländska frågan. Regeringen kommer härvid att handla med utgångspunkt från de förutsättningar, för vilka utrikesministern redogjorde vid sakens behandling i stortinget den 24 juni."

Detta meddelande har uppfattats mycket olika av de norska tidningarna. "Aftenposten" understryker, att utrikesministern vid tillfället i fråga resumerade regeringens uppfattning sålunda: Vi hävda våra reella fångst- och näringsintressen i enlighet med Grönlandstraktatens bestämmelser. Därjämte hävda vi, att något danskt suveränitetsutövande icke kan äga rum i Östgrönland under avtalstiden. Den norska politiken har hittills eftersträvat att söka undgå en akut konflikt, och från norsk sida har gjorts vad som göras kan för att jämna vägen.

"Aftenposten" anmärker härtill att det alltså icke kan hävdas — såsom enskilda tidningar i går afton gjorde — att regeringen icke tagit ståndpunkt till en ockupation, eller att den närmast skulle vara böjd för att godkänna en sådan.

Kl. halv 9 i går afton hölls en ny regeringskonferens. Enligt vad "Tidens Tegn" säger sig ha erfarit dryftades därvid frågan om inkallande av utrikeskommittén och stortinget. F. ö. omges besluten med stor hemlighetsfullhet. Tidningen tror sig emellertid veta, att norska regeringen gent emot den danska kommer att ställa bestämda krav på att Danmark avhåller sig från varje suveränitetsutövande inom avtalstiden. Skulle Danmark icke gå med på detta krav, har man enligt "Tidens Tegn" anledning tro, att norska regeringen skall godkänna det norska fångstfolkets annektion.

I Danmark litar man på norska regeringen.

I Danmark har meddelandet om de norska fångstmännens aktion naturligtvis väckt det största uppseende. På alla håll hävdas emellertid att docenten Devolds tilltag icke äger någon betydelse, så länge norska regeringen icke erkänt ockupationen. Att regeringen skulle lämna ett dylikt godkännande betvivlas dock allmänt.

Utrikesminister Munch har för Ritzaus byrå uttalat följande i saken:

"Förutsatt att meddelandet över huvud taget är riktigt, låter det onekligen högst märkligt. En handling av denna art står i fullständig oöverensstämmelse med den hållning, norska regeringen nyss intagit genom utrikesminister Braadlands uttalande i stortinget. Det föreligger heller icke någon uppgift om att den skulle ha godkänts eller kan vänta godkännande av norska regeringen, och utan ett sådant godkännande är den ju fullständigt betydelselös. En regerings hållning brukar icke bestämmas av en enskild mans uppträdande utan bemyndigande."

I ett redaktionellt uttalande manar "Berlingske Tidende" till kallblodighet och räknar f. n. icke med att intermezzot skall anhängiggöras inför Haagdomstolen. "Kabinettet Kolstad underkände med stortingets fulla anslutning Ishavsrådets försök att övertaga den diplomatiska ledningen", skriver tidningen. "Vi skola icke förutsätta att Norges ansvariga regering är ur stånd att anvisa några fångstmän deras rätta plats."

Statsminister Stauning upprepar vad han i går meddelade Ritzaus byrå, nämligen att Danmark måste gå till Haag, om norska regeringen ger Devolds aktion sitt godkännande.

— Men om så ej sker, säger Stauning i en intervju i "Nationaltidende", så ligger ju saken helt annorlunda till. En privat man kan ju hissa sin flagga var det roar honom utan att för den skull åstadkomma någon utrikespolitisk konflikt...

— Kommer danska regeringen att sammankallas?

— Inte förrän något officiellt meddelande föreligger från Oslo.

Norska presskommentarer i skilda tonarter.

I Norge har det uppseendeväckande telegrammet från Östgrönland fått ett blandat mottagande. Medan man i en del kretsar ej kan undertrycka sin belåtenhet, för att icke säga begeistring över det inträffade, är man på mera ansvarigt håll synnerligen betänksam. "Aftenposten", den stora högertidningen, skriver bl. a. sålunda:

Ockupationen har tydligen företagits på tillskyndan från grönländskt

...Norges fattigheter på Grönland kan icke avgöras genom oansvariga personers, institutioners eller bolagt uppträdanden. Grönlandsaktivisterna ha velat ställa regeringen inför ett fullbordat faktum, men det måste ögonblickligen sättas stopp för en så oansvarig och hasardartad framfart.

Regeringsorganet "Nationen" skriver emellertid bl. a. att den nya situationen är en frukt av den norska ståndpunkten från 1924, att Östgrönland av Norge betraktas som terra nullius. Enligt denna har staten ingen rätt att beklaga sig över att de norska fångstmännen uppträtt på egen hand. De omintetgöra en plan, som enligt vår mening hade varit bättre och skulle ha fört till större vinst för oss. Men det gagnar icke att tala om detta längre. Nu få vi se saken sådan den för ögonblicket är. — — Om Danmark fasthåller vid sin uppfattning av suveränitetens, så får den norska regeringen ej blott övertaga ansvaret för ockupationen utan också utvidga den till att omfatta hela det område, vi anse oss ha rättighet till.

Även "Norges Handels- og Sjöfartstidende" gillar de norska fångstmännens aktiont. De ha ugått ifrån, skriver tidningen, att om åren få gå utan att någonting göres, kommer ett långsamt men säkert utträngande av de norska fångstmännen från Östgrönland att äga rum. Så ha de handlat på egen hand som deras sätt är. Härtill hade de god grund. De ha nyttiggjort denna kust. Det fanns ingen, som utnyttjade landet före den. Det var heller ingen stat, som gjorde krav på att äga den. Först långt efter det de tagit den i besittning och funnit en surt förvärvad brägning där, sökte Danmark att få suveränitet över Östgrönland. — — Saken måste inför domstolen i Haag. Ett snabbt avgörande är nödvändigt.

"Dagbladet" anser att saken nu kommit i ett sådant läge, att ett officiellt norskt besittningstagande av landet skulle ge det bästa uttrycket för den redan föreliggande faktiska situationen. Enligt tidningens mening bör norska regeringen ge ockupationen sitt godkännande.

En av Norges främsta jurister, professor Jon Skeie, uttalar för "Dagbladet" att fångstmännen enligt hans mening nu gjort vad som borde gjorts för länge sedan på order från regeringen. "Norge har solklar rätt till ockupationen. Om vi icke använda oss av chansen nu, få vi knappast någonsin tillfälle att göra det."

Ordföranden i ishavsrådet, advokaten Gustav Smedal, yttrar i en intervju: Min ståndpunkt är, att när flaggan är hissad, kunna vi ej hala ned den igen. Regeringen bör godkänna ockupationen snarast möjligt. Det blir därefter danskarnas sak att eventuellt bringa frågan inför domstolen i Haag, om de ha något att beklaga sig över.

Danska regeringsorganet manar till besinning.

KÖPENHAMN den 30 juni. (T. T.) Regeringsorganet "Social-Demokraten" skriver om den norska ockupationen: Vi ha icke velat förtreta norska män, som sökt sin näring på Östgrönland under hårda och oblida villkor. Vi ha ej heller tvekat att räcka dem en hjälpande hand, liksom de gjort mot danska män. Men norrmännen måste söka sin näring och leva sitt liv i enlighet med de avtal, som träffats mellan de danska och norska regeringarna. Avtalen måste och skoa respekteras. Låt oss för övrigt tillfoga, att Danmark icke kan ha något emot ett principiellt avgörande av frågan genom en internationell domstol. Ingen i Danmark tänker sig, att denna fråga skullt kunna skapa en allvarlig konflikt mellan de två brödrafolken — så långt har dock fredstanken nått i Skandinavien — och hellre än att skapa fortsatt bitterhet borde Norge nu intaga en klar och fast ståndpunkt: antingen fasthållande vid överenskommelsen eller frågan anhängiggörande inför internationell domstol.

Handelstidningen

nr. 147

30/6 – 1931

Östgrönland.

Den dansk-norska trätan om Östgrönland har inträtt i ett avgörande stadium. Några norska fångstmän ha nämligen i kung Håkons namn tagit land det mellan Carlsbergs fjord i söder och Besselfjord i norr i besittning. Området har av dessa conquistadorer döpts till Erik Rödes land. Den norska flaggan vajar över den ödsliga kuststräckan.

Tvisten om detta land har pågått rätt länge. En överenskommelse träffades år 1924. Enligt denna skulle frågan om suveräniteten tills vidare få anstå. Norrmännen tillerkändes rättighet att driva jakt och fiske som de voro vana. Parterna undveko alltså varje slutgiltigt avgörande, åtnöjande sig med en modus vivendi. Den träffade överenskommelsen skulle gälla i 20 år. Efter något knorr och mummel godkände såväl det norska stortinget som den danska riksdagen avtalet.

Så har man dragit sig fram med denna överenskommelse. De båda trätobröderna ha icke utan en viss misstro betraktat varandras göranden och låtanden. Allt emellanåt ha norrmännen fått ett anfall av patriotisk yra och än den ena än den andra tidningen har utlagt Norges rätt till Island, Färöarna eller Östgrönland. All historisk, moralisk, nationell och ekonomisk rätt har talat för att dessa områden återginge till Norge. Unionsgrälet gav oss svenskar en ganska klar uppfattning om hur energiskt norrmännen pläga hävda sin rättsuppfattning. Det må förlåtas oss, om vi, med den djupa förståelse som danskarna lade i dagen för Norges ståndpunkt och framgångssätt ännu i

över jorden. Norska regeringen har icke godkänt ockupationen och därförutan är den "fullständigt betydelselös". "En regerings hållning brukar icke bestämmas av en enskild mans uppträdande utan bemyndigande." Hr Munch väntar tydligen med tillförsikt, att hans norska kollega skall ignorera hr Devolds efter polartrakternas förhållanden lämpade replik av dr Jamesons ritt- och d'Annunzios Fiume-kupp. Det är emellertid inte så alldeles säkert, att den norska regeringen når på den nationalistiska stämning som blåser upp i landet.

Nå ingen behöver känna sig ängslig för att konflikten skall urarta i krig och blodsutgjutelse. Och som havet skiljer de båda länderna kunna inga stridslystne friskaror falla över varandra vid gränsen. Båda ländernas krigsflottor befinna sig i ett skick som är fullt betryggande för freden. Danmark har visst en liten kryssare, som är relativt ny och torde kunna flyta på vattnet. Den norska flottan är lika ärevördig som de namn fartygen bära, Harald Hårfagre och vad de nu heta. Att elda upp de där skorvarna och styra ut till havs i krigisk avsikt, vore säkert icke tillrådligt. Därför må de patriotiska känslorna svalla och åthävorna vara hotfulla som om här gällde liv och död; det stannar vid en smula bläck.

Det förfärligaste som kan inträffa, därest de behjärtade män som å ömse håll sätta in all sin kraft på brödratvistens besvärjande icke rå med det, är att tvisten hänskjutes till Haagdomstolen. Det är ju icke så hemskt. Haagdomstolen kan också behöva en fjäder i baretten.

Möjligen befarar en och annan, att tvisten skall inverka oförmånligt på det skandinaviska samarbetet. Det är knappast att befara. Sedan Danmark gått in för isolerad avväpning, och denna tanke börjat gripa omkring sig även i Sverige, är det skandinaviska samgåendets ryggrad knäckt. Det tjänar ingenting till att vi leka kurragömma med varandra och låtsas som om det som är bara ett oskyldigt och älskvärt tidsfördriv skulle vara att bygga på i ofärdens dagar. Det är farligt med slika lekar. Det går an när våra utrikespolitiska mellanhavanden ha karaktären av operetter. Det blir värre, när allvaret spelar in och förvandlar dem till tragedier.

till Norge. Unionsgrälet gav oss svenskar en ganska klar uppfattning om hur energiskt norrmännen pläga hävda sin rättsuppfattning. Det må förlåtas oss, om vi, med den djupa förståelse som danskarna lade i dagen för Norges ståndpunkt och framgångssätt ännu i livligt minne, nu le i mjugg åt meningsutbytet mellan de då så såta vännerna.

De båda folken ha som sagt sneglat misstroget på varandra i trots av kompromissen 1924. När danskarna nu sände ut sin stora expedition, följd av hr Staunings påvliga välsignelser, anade norrmännen ugglor i mossen. De vädrade lömska danska planer på att taga landet i besittning så att det, när frågan om suveräniteten ånyo upptages, skulle kunna pekas på en faktisk dansk verksamhet där. Den norske utrikesministern vittnade i stortinget om regeringens fasta beslut att hävda de norska fångstmännens intressen. Det stoppade dock icke den danska expeditionen. Så hissade de norska fångstmännen den norska flaggan i Myggbukta.

Ställets namn är så gott som ett varsel. Det är myggbett det är fråga om och ingen på livet gående kamp. Det kan icke hjälpas, att hela denna affär har något operettaktigt över sig. De djupt allvarliga telegrammen om regeringarnas överläggningar, vilkas resultat strängt hemlighållas, pressens ansvarstyngda utläggningar och de nationalistiska trumpetstötarna, hela denna attiralj har tagits i bruk. Den danska ministären är ju dessutom den mest avgjort och övertygelsetroget fredliga, som ännu någonsin i något land suttit på taburetterna. Dess patos är avväpning. Hr Munch låter också från sina principers olymp fredliga ord plaska ned

„Göteborgs Handels- och Sjöfarts Tidning"
25/6-27.

GRANNLÄNDERNA

Norske utrikesministern om Grönlandsfrågan.

"Våra reella intressen på Östgrönland skola hävdas."

Under stortingets behandling i går av förslaget till instruktion för ishavsområdet, yttrade utrikesminister Braadland angående Grönlandsfrågan bl. a. följande:

Regeringens ståndpunkt är, att våra reella intressen på Östgrönland till fullo skola hävdas. Den folkrättsliga grundvalen härför är i första hand vår uppfattning av Östgrönland som terra nullius. Men därjämte är vår ställning där bestämd genom överenskommelsen om Östgrönland 1924. Överenskommelsen är resultatet av försöken att finna ett modus vivendi utan att något avgörande träffas rörande de principiellt skiljande frågorna mellan de båda nationerna. I den till överenskommelsen knutna notväxlingen heter det uttryckligen, att överenskommelsen icke innebär något prejudikat beträffande de bägge ländernas uppfattning. Detta innebär, att Norge icke har erkänt det danska kravet på suveränitet över Östgrönland. Det danska förslaget härom har definitivt avslagits av oss 1921. Danmark å sin sida hävdar, att det utsträckt sin suveränitet även till Östgrönland och att denna åtgärd erkänts av flera makter. Det är dock icke riktigt att säga, att den erkänts av alla makter med undantag av Norge, vilket man ofta sett framhållas. Det förefaller regeringen som ett dylikt modus vivendi-avtal kan ha någon förnuftig mening endast om de principiellt skiljande frågorna icke tagas upp under avtalstiden.

Regeringens ståndpunkt kan därför sammanfattas så, att vi måste hävda våra reella intressen, fångst- och näringsintressen i enlighet med överenskommelsens bestämmelser. Vi hävda därjämte, att någon dansk suveränitetsutövning icke kan äga rum på Östgrönland under avtalsstiden. Det har gjorts gällande, att Lauge Kochs expedition skulle omöjliggöra våra fångstmäns arbete på Östgrönland. Gentemot Danmark måste jag säga att Danmark givit uttryck för den uppfattningen, att danskarna till fullo skola respektera våra intressen, och gentemot våra landsmän vill jag tillfoga, att regeringen hoppas bli i tillfälle att lämna dem sitt skydd, om de skulle trädas för nära i sin verksamhet. Frågan om polismyndigheten, vilken en tid hotade ge situationen en allvarlig vändning, har man f. ö. sökt lösa så, att polismyndighet varken etableras från dansk eller norsk sida.

„Göteborgs Handels- och Sjöfarts Tidning"
n. 127 5/6-31

Till Haag med Grönlandsfrågan!

Den danske folkrättsexperten prof. A. Möller uttalar sig för H. T.

Det har uppstått en tillfällig paus i det animerade norsk-danska meningsutbytet om Östgrönland. Men säkerligen blott tillfällig. Redan i mitten på denna månad anträder Lauge Koch sin stora treårsexpedition till det omstridda området, utrustad med Kongelig Dansk polismyndighet. Det är denna Kochs befogenhet som oroat norrmännen — vilka i åratal varit praktiskt taget ensamma på fångstfältet i dessa ogästvänliga trakter — och var den närmaste anledningen till ishavsrådets även på norskt håll starkt kritiserade aktion. Men den officiella vreden över ishavsrådets åtgärd är bara en formell sida av spörsmålet. Själva sakfrågan lämnas därav lika olöst. Och händelserna tillspetsas. Det vill nog synas som om den gamla tvisten på allvar började driva mot ett avgörande.

Den norska ståndpunkten har klarlagts bl. a. i ett av ishavsrådet infordrat yttrande från två ansedda folkrättssakkunniga, professorerna Skeie och Gjeldsvik. De påpeka det kända faktum att Norge i Grönlandsavtalet av 1924 hävdade sin principiella uppfattning att Östgrönland är ingen mans land, medan Danmark vidhöll att Grönland i sin helhet står under dansk överhöghet. Denna grundval för överenskommelsen måste enligt de bägge herrarnas uppfattning tolkas så, att ingen av parterna under avtalstiden får ställa suveränitetsspörsmålet på sin spets. Varje part har rätt att utöva polismyndighet, men blott över egna undersåtar. Det är sålunda i strid med avtalet när Danmark nu ger Lauge Koch polismyndighet även över norrmän. Det är vidare i strid med avtalet, när Danmark ger andra stater rättigheter som mest gynnad nation på Östgrönland. Danmark har brutit avtalets förutsättningar, ergo har den andra parten fria händer. Skeie och Gjeldsvik komma till den slutsatsen, att Norge under dessa förhållanden har full rätt att företaga en ockupation på Östgrönland — vilken tolkning man än ger traktaten.

Statsminister Stauning har i tidningsuttalanden kategoriskt tillbakavisat de norska professorernas försök till tolkning av Grönlandsavtalets förutsättningar. Gentemot påståendet att ingen av parterna skulle ha rätt att resa suveränitetsspörsmålet, genmäler Stauning att detta skedde från dansk sida 1924 i den notväxling som ägde rum i samband med traktatens avslutande. Och vid denna ståndpunkt har Danmark allt sedan dess fasthållit. Han hävdar vidare att norrmännen 1924 erkänt Danmarks uppfattning att andra stater skola tillerkännas samma mest gynnad nations-ställning på Östgrönland som Norge. Statsministern upprepar, att Danmark omedelbart kommer att dra frågan inför Haagdomstolen, därest Norge företar ett enda steg i riktning mot ockupation.

H. T:s Köpenhamnskorrespondent har haft ett samtal i saken med den kände professorn i rättsvetenskap Axel Möller, som i likhet med Stauning är av den åsikten att intet övergrepp mot avtalets bestämmelser förekommit från dansk sida. Traktatens ändamål, säger professorn, var att skapa ett modus vivendi, men på så sätt att båda parter förbehöllo sig sin principiella uppfattning i själva suveränitetsspörsmålet. Detta fixerades i de noter som efteråt utväxlades. Jag kan sålunda ej dela deras mening som anse att Grönlandsöverenskommelsen avgör suveränitetsfrågan. Även om enstaka punkter i fördraget kunna tydas i denna riktning, omöjliggöres en dylik tolkning av nämnda förbehåll. Emellertid var det konservativa partiet, som jag tillhör, redan under de förberedande förhandlingarna i riksdagen 1924 på det klara med traktatens ofullständighet, och partiet föreslog därför att man redan då borde söka åstadkomma en definitiv lösning av Grönlandsfrågan. Vi vunno ej gehör den gången — men det är mycket möjligt att spörsmålet numera kommit i ett läge som nöd-

Till följ

nationella domstolen utan att dessförinnan företaga åtgärder som blott äro ägnade att väcka ömsesidig irritation. Beträffande de norska ockupationsplanerna måste jag upprepa, att 1924 års traktat är neutral ifråga om suveränitetsspörsmålet. Det är icke traktaten som skulle kränkas genom en

männen å sin sida åber öghet. i fråga om det område Norge där norska fångstm men verksamma? riella

— Det tror jag i vid tänkas att Norge ö era Östgrönland hävdat servitut, som måste

— Ja, men det fall. Om Haagdoms hålla en s parter få

H. T:s Köpenhamnskorrespondent har haft ett samtal i saken med den kände professorn i rättsvetenskap Axel Möller, som i likhet med Stauning är av den åsikten att intet övergrepp mot avtalets bestämmelser förekommit från dansk sida. Traktatens ändamål, säger professorn, var att skapa ett modus vivendi, men på så sätt att båda parter förbehöllo sig sin principiella uppfattning i själva suveränitetsspörsmålet. Detta fixerades i de noter som efteråt utväxlades. Jag kan sålunda ej dela deras mening som anse att Grönlandsöverenskommelsen avgör suveränitetsfrågan. Även om enstaka punkter i fördraget kunna tydas i denna riktning, omöjliggöres en dylik tolkning av nämnda förbehåll. Emellertid var det konservativa partiet, som jag tillhör, redan under de förberedande förhandlingarna i riksdagen 1924 på det klara med traktatens ofullständighet, och partiet föreslog därför att man redan då borde söka åstadkomma en definitiv lösning av Grönlandsfrågan. Vi vunno ej gehör den gången — men det är mycket möjligt att spörsmålet numera kommit i ett läge som nödvändiggör dess framläggande inför Haagdomstolen.

På intervjuarens fråga vem som i så fall bör ta initiativet, svarar professor Möller att det från dansk sida inte finns någon anledning att forcera saken. Naturligtvis är man i Danmark något förbluffad över det sätt, varpå Grönlandsfrågan denna gång blivit rest i Norge, men vi ha ingen anledning att blanda oss i ishavsrådets och stortingets stridigheter. Om man önskar ett definitivt avgörande — vilket på intet vis behöver äventyra det norsk-danska samarbetet — så tycker jag det vore trevligast om båda parter gemensamt framlade saken för den internationella domstolen utan att dessförinnan företaga åtgärder som blott äro ägnade att väcka ömsesidig irritation. Beträffande de norska ockupationsplanerna måste jag upprepa, att 1924 års traktat är neutral ifråga om suveränitetsspörsmålet. Det är icke traktaten som skulle kränkas genom en ockupation, utan den principiella synpunkt som Danmark i de till överenskommelsen bifogade noterna förbehållit sig. F. ö. tror jag icke att en ockupation skulle stärka Norges ställning vid en eventuell domstolsbehandling.

— Vad beträffar utsikterna för en sådan, fortsätter professorn, så önskar jag för tillfället ej ingå på sakens realiteter, men så mycket kan jag säga, att de synpunkter norrmännen samlat under beteckningen "Norges historiska rätt", äro juridiskt värdelösa och ej kunna tänkas inverka på domen. Avgörandet kan nämligen ej avgöras efter billighetsynpunkter, om en av parterna motsätter sig detta. Saken kommer utan tvivel att bedömas rent juridiskt, och de förberedande undersökningarna komma att röra sig om betydelsen av ockupation och hävd i folkrätten. I samband med behandlingen av de olika staternas erkännande av Danmarks suveränitet på Grönland kommer också frågan om förutvarande norske utrikesministern Ihlens mycket omdebatterade förklaring att upptagas. Teoretiskt är det alltjämt omtvistat huruvida hävd skall kunna åberopas som rättsgrund inom folkrätten. I praktiken har emellertid ett par utslag godkänt den folkrättsliga hävden, som därför eventuellt kan komma att bilda grundval för Danmarks suveränitetsanspråk.

— Kan det icke tänkas att norrmännen å sin sida åberopa partiell hävd i fråga om det område på Östgrönland, där norska fångstmän i åratal varit verksamma?

— Det tror jag inte, men det kan tänkas att Norge över denna del av Östgrönland hävdat ett folkrättsligt servitut, som måste respekteras, även om Danmark tillerkännes överhöghet. Någonting liknande ägde rum då Norge fick suveränitet på Spetsbergen, men samtidigt måste bevilja vissa materiella rättigheter åt andra stater.

— Kan en fråga, som avgjorts vid den internationella domstolen sedermera återupptagas?

— Ja, under vissa förutsättningar, men det har ingen betydelse i detta fall. Om Grönlandsfrågan förelägges Haagdomstolen, så kommer den att erhålla en slutgiltig lösning som båda parter få lov att finna sig i, slutar professor Möller.

Ryttarfesten å KVIBERG PÅGÅR. — Hela Göteborg måste dit.

„Svenska Dagbladet"

Svenska Dagbladet d. 27/5-31

27/5-31.

Norge har planer på Grönland.

Östgrönland föreslås lagt under norsk suveränitet.

ISHAVSRÅDET.

Saken väcker stort uppseende i Danmark.

(Från vår Oslokorrespondent.)

OSLO, tisdag. Det norska ishavsrådet, som nyligen tillsatts av regeringen och som består av framträdande män på polarforskningens och på folkrättens område, har hemställt till regeringen, att Norge snarast möjligt indrager Östgrönland under norsk suveränitet. Det gäller här sträckan från Davy Sounds sydsida till Wollaston Forland, en kuststräcka på omkring 300 kilometer. Detta uppseendeväckande meddelande har på tisdagen tillställts den norska pressen genom norska telegrambyrån och återgives i kvällstidningarna med stora rubriker, dock utan kommentarer. Vad som föranlett denna åtgärd från ishavsrådet, är, att Danmark beslutat att sända ut en treårig expedition till de nämnda områdena och att utrusta expeditionen med polismyndighet. Detta anser ishavsrådet vara ett brott emot den överenskommelse, som ingicks 1924 mellan Norge och Danmark beträffande Östgrönland.

Då de första meddelandena om den stora danska expeditionen kommo till Norge i vintras, väckte de stark upphetsning i många kretsar, och den norska Grönlandsföreningen började redan då hemställa till regeringen om att Norge skulle ockupera landet eller draga den omtvistade frågan i hela dess vidd inför skiljedomstolen i Haag. Statsminister Mowinckel var också under februari månad på väg att förverkliga denna tanke och lär ha sänt en hemställan till den danska regeringen härom. Det är svårt att säga, vad som nu kommer att ske. Saken diskuterades redan grundligt av Mowinckels regering, men man ville då icke taga något steg, som skulle kunna ha bundit den nuvarande regeringen, vilken då höll på att efterträda Mowinckel.

Vår suveränitet erkänd, säger Stauning.

Försök att kränka den dras genast inför mellanfolklig domstol.

(Från vår Köpenhamnskorrespondent.)

KÖPENHAMN, tisdag. Norska ishavsrådets hemställan till regeringen i Oslo väcker största uppmärksamhet i Köpenhamn.

Statsminister Stauning har för aftontidningarna uttalat sig om det norska meddelandet och förklarar, att om norrmännen på något som helst sätt söka kränka Danmarks suveränitet, kommer saken omedelbart att dragas

Köpenhamn.

Statsminister Stauning har för aftontidningarna uttalat sig om det norska meddelandet och förklarar, att om norrmännen på något som helst sätt söka kränka Danmarks suveränitet, kommer saken omedelbart att dragas inför mellanfolklig domstol.

— Vår suveränitet är erkänd av alla andra stater med undantag av Norge, och Norge kan icke enligt den dansknorska traktaten företaga några åtgärder i den riktning, som föreslås av ishavsrådet.

— Är det riktigt, att dr Kochs expedition utrustas med polismyndighet?

— Ja. Men det är norrmännen själva, som givit anledning till denna åtgärd, ty i fjol fingo docent Hoël och en norsk fångstman polismyndighet i Östgrönland. Danmark nedlade genast officiell protest, och sedan har det förekommit en del meningsutbyten mellan Oslo och Köpenhamn. Nu utrusta vi dr Lauge Kochs expedition med polisfullmakt icke för att utmana, men för att vi givetvis icke kunna medgiva, att norska polismyndigheter börja regera i ett land, som är danskt. Om norrmännen företaga sig det minsta i den riktning, ishavsrådet önskar, kommer Danmark omedelbart att draga saken inför mellanfolklig skiljedomstol enligt i den dansk-norska traktaten stipulerade bestämmelser.

Danske utrikesministern, dr Munch, uttalar sig på liknande sätt:

— En anmodan från en sådan institution — ishavsrådet — är ju intet regeringsbeslut, och något meddelande föreligger ej huruvida den norska regeringen vill taga ställning till en sådan hänvändelse. Den ligger i varje fall utanför ramen av den politik, som härvidlag hittills förts från norsk sida.

Norska regeringen tills vidare utanför saken.

OSLO, 26 maj. (TT) Med anledning av ishavsrådets framställning och statsminister Staunings uttalande har Norsk Telegrambyrå haft ett samtal med statsminister Kolstad, som under utrikesministerns vistelse i Genève även förestår utrikesdepartementet. Statsministern framhöll, att varken regeringen eller vederbörande departement föranlett framställningen, som därför finge stå helt och hållet för ishavsrådets räkning. Enär det här gäller mycket ömtåliga förhållanden ville statsministern poängtera, att han ansåg det oriktigt att något offentliggörande av framställningen ägt rum.

*

Expeditionen i fråga, vars plan av statsminister Stauning framlades för den danska pressen under de sista dagarna av 1930, är ett högst betydande företag, som väckt stort missnöje i Norge. Carlsbergsfonden och danska staten ha tillsamman anslagit en halv million kr., vartill kommer att staten ställer två fartyg till förfogande. Två forskningsstationer skola upprättas, en vid Kung Oscars fjord och en vid Gael Hamkes Bay (Claveringsfjorden). Mellan dessa stationer anlägges en kedja "rasthus" med en dagsresas mellanrum. Ej mindre än 15 vetenskapsmän samt underordnad dansk och eskimåisk personal till ett betydande antal, utrustade med motorbåtar och hundslädar, ha mobiliserats för en treårig verksamhet, som avser vetenskapliga undersökningar av olika slag, även på arkeologiens område, och bl. a. syftande till att vinna klarhet om en ny eskimåbefolknings existensmöjligheter i dessa trakter. Härtill kommer en nyss bebådad dansk officiell arkeologisk expedition till Angmagsalikområdet och kusten söderut.

Från norsk sida har med förbittring yttrats, att denna omfattande danska verksamhet sättes i gång just i den del av Östgrönland, där norska fångstmän bedrivit sin näring i åtskilliga år, och att den särskilt inriktas på kuststräckor, där norrmän företagit bebyggelse. Ur dansk synpunkt är Norges uppträdande ett intrång på den danska suveränitet och exklusiva förfoganderätt över hela Grönland, som internationellt erkänts och senast även av Förenta staterna i samband med danska västindiska öarnas försäljning.

Vad som är uppenbart är den risk för bestående av hittillsvarande regim på Grönland, som misshälligheten mellan Norge och Danmark skapat. Den i hela världen enastående rätt att utestänga främlingar, som länge tillerkänts Danmark, har möjliggjort eskimåfolkets bestånd på ett helt annat sätt, än om tillträdet till Grönland varit fritt. Att denna regim kunnat upprätthållas icke av en stormakt utan av en skandinavisk stat har varit ett mycket glädjande faktum och ett värdefullt folkrättsligt faktum. Det är beklagligt att en situation uppkommit, som gör allt detta prekärt. Hur skarpa motsättningarna äro omvittnas av ovan återgivna uttalande i Oslo och Köpenhamn.